

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

DİP-DİL DİZİSİ

Hazırlayan: CEMAL DİNDAR

BİR AKIL HASTANESİNİN HATİRA DEFTERİ **NAL**

Telos: 1
Dip-Dil Dizisi: 1

Nal
Bir Akıl Hastanesinin Hatıra Defteri
Hazırlayan: Cemal Dindar

Birinci basım: Ekim 2007
Genişletilmiş ikinci basım: Kasım 2013

Telos Yayınevi
Sertifika no: 28676
Şehit Muhtar Mahallesi, Ana Çeşme Sokak
No. 14/4 Beyoğlu 34435 İstanbul
Telefon: (0212) 249 24 80
www.teloskitap.com
e-posta: info@teloskitap.com

Kapak ve sayfa tasarımı: Ebru Özbay / Sertaç Ergin
serbest.com.tr

Düzeltili: Onur Bütün

Baskı: Ceylan Matbaa (Sertifika no: 23352)
Davutpaşa Caddesi, Güven İş Merkezi
B-Blok, No: 318
Topkapı İstanbul
Telefon: (0212) 6131079

ISBN-978-605-85643-1-2

Bir Akıl Hastanesinin Hatıra Defteri Nal

Hazırlayan: Cemal DİNDAR

Birinci Kitap

ŞİİROFRENİ

**‘Akıl Hastanem’den
Şair Manzaraları ve Seçme Şiirleri**

***“Azizim, güzel atlar güzel şiirler gibidir
Öldükten sonra da tersine yarışrlar, vesselam!”***

Ece Ayhan

'AKIL HASTANEM'DEN ŞAİR MANZARALARI VE ELEKTROŞOKTAN GEÇİRİLMİŞ ŞİİRLERİ

Bu dosyadaki şiirlerin ortak özellikleri Bakırköy Akıl Hastanesi'nde yazılmış olmalarıdır. Yararlanılan kaynaklar: yetmişlerde hastanede rehabilitasyon çalışmaları sırasında oluşturulmuş **İnilti** adlı şiir kitabı, yine aynı dönemde akıl hastanesinde yayınlanmış **Kendi Sesimiz** adlı dergi, doksanların başında yayınlanmış **Şizofrenği** dergisi, yine doksanların sonlarında çıkmış **aura** dergisidir. Bu kaynaklar incelendiğinde, Bakırköy Akıl Hastanesi'nde öteden beri, 'canlı bir şiir ortamı'nın olduğu anlaşılmaktadır.

Söz konusu kaynaklarda, psikiyatri ödevbilgisine uygun olarak genelde şairlerin adlarının baş harfleri verilmişti. Bu seçkide de aynı tutumu benimsedik.

Her şairin öyküsünü yazmamız mümkün değil. Öncelikle büyük bölümünün dosyasına ulaşmak zor, neredeyse imkansız. Niye? Çünkü Bakırköy arşivi, nice su baskınından, belki yangınlardan arta kalan bir arşiv. Hatta, 27 Mayıs İhtilali'ni izleyen günlerde 'gereksiz matbuat'ın SEKA'ya bağışlanması kararı sonrasında tüm arşivin fabrikada kağıt hamuruna dönüştürülmesi bir iki hekimin gayreti ile engellenmiş.

Burada, memleketimizin en eski akıl hastanesinde, Bakırköy'de uzun yıllar yatmış birkaç şairin öyküsünü anlatmakla yetineceğiz.

YOSUN İŞLEYEN ELLER

M.Ş. benim kuşağımın, yani doksanlı yıllarda Bakırköy'de psikiyatri asistanlığı yapmış kuşağın şairlerinden. Şiirden sohbet ediyoruz. Defterinden şiirler okuyor. Kitaplaştırmak istiyor. Adı: **'Yosun işleyen eller'** olacak. Niye Yosun işleyen eller?.. *"Bir gün gelebilir",* diyor *"yeryüzünü tamamen sular kaplayabilir... O gün, gökdelenler olmayacak... binalar denizin derinliklerine doğru inecekler ve insanlar, en çok bulunan şeyi, yosunu işlemeyi öğrenecekler."* Kitap, neredeyse hazır. Tek bir eksiği var. Kitaba adını veren **'Yosun işleyen eller'** şiiri henüz yazılmamış. Ve ben ne vakit görsem M.Ş.'yi hep o şiiri bekleyen bir çift gözle karşılaşıyorum. Yazmış olduğu şiirler özgün, tuhaf, şaşırtıcı. **'Günah üzerine sanat'ta ise felsefenin kıyılarına vuruyor:'**

*...Sadakatin, namusun
Öyküsüne, binlerce
Mum
Ve binlerce tohum
Açılır düşlerde
Tıpkı istiridye kapakları/gibi
Acıdır görünen içlerinde!
Bir küçük avuç
Bir buruşuk kalp
Bir kokuşmuş et gibi
Korkular sarar içini...*

...KENDİM GELDİM/ İHTİLAL BU İŞTE

Evet, Bakırköy'den geçmiş her kuşağın nevi şahsına münhasır şairleri vardır. Benim kuşağımın şairlerinden biri de B.U. idi. 'Yuvasız Kuşlar Gibi' adlı kitabımda onun öyküsünü yazmıştım:

"Bakırköy Akıl Hastanesi'nde asistanım. Birkaç hekim arkadaşla ve birçok hasta ile birlikte haftalık aura gastesini çıkarıyoruz. Hastanede yıllardır yatanların olduğu kronik hasta servisleri var. Bu kişilerden biri de B.U. Yaklaşık kırk yıldır hastanede. Bildiğimiz kadarıyla hukuk okurken hastalanmış... Kırk hafta çıkan gasteye, uzun süre düzenli bir şekilde yazı-şiiir verdi. Gaste pazartesileri çıkardı. B. U. hastanenin Tabip Odası Temsilciliği'ne gelir, gastesini alır, bir boş kağıt ve kalem ister, yandaki toplantı salonuna geçer, yarım saat, en geç bir saat içinde yazısını bitirir, teslim eder ve giderdi. Şizofreni tanısı vardı. Çağrışımları gevşetti, dili öylesine hırpalıyordu ki, sonuçta birikimiyle birlikte kendine has bir üslup ortaya çıkıyordu. Tedavisinden sorumlu olan hekim arkadaş, sağlığına iyi gelmediğini söylemiş. Yazılarını kesti.

B.U. 'yu anlatmak zor... başka bir adamdır; bir gün olanca dalgınlığımla, polikliniklerin bulunduğu binanın yanından kantine doğru yürüyorum. B.U. ya rastladım. "B. merhaba." "Merhaba, Cemal ağbi..." Biraz yürüdükten sonra, sesini tekrar duydum, hiçbir çağrışım bozukluğu olmadan, düzgün bir Türkçe ile: "Cemal ağbi, ben böyle, seni durdurup, konuşuyorum, canını sıkıyorum, değil mi?" dedi. Aceleyle, şaşkınlıkla: "Hayır... her zaman konuşabiliriz" minval üzere bir şeyler geveledim... Şimdi bu diyalogu başlı başına ele alıp psikopatolojik açıklamalar getirenler olabilir. Olsun. Olsun da, işte psikiyatrinin tıkandığı yer de burası... Kişinin hastalığa indirgendiği dehliz. Oysa, şizofren tanısını da alsa, insan bir hastalıktan her zaman daha başkadır...

Bakırköy hastanesinin güzel bir kreşi var. Kızımı her sabah bı-

rakıyorum, iş çıkışı alıyorum. Hastanenin güzelim bahçesinden kızım ile birbirimize nazlana nazlana yürüyüşümüz, yıllar sonra bile tanıdıklarımın bizimle ilgili anımsadıkları anılardan biri... Kreş çıkışı B.U.'yu bir gün görmesem diğer gün mutlaka görüyorum. "Cemal ağbi, kızımı bekliyorum," diyor..."

Bakırköy'de çalışanların akşam iş çıkışı çocuklarını almak için uğradıkları kreşin kapısında çalışanlarla aynı saatlerde düşsel kızını bekleyen B.U. insülin komalardan, elektroşoklardan, bağlanmalardan söz ediyor. Bir de, ihtilallerden. Türkiye'de ihtilallerin Cuma günleri yapıldığını ondan öğreniyorum. Belki diğer ülkelerde, mesela Latin Amerika'da da öyledir. Bir de, çok daha kıymetli bir şeyi öğretiyor, B.U.:

*İlk buraya yattığımda
1965 yaz
Hukuk fakültesinde okuyordum
Ankara'da
Burası Bakırköy hastanesi
Bakırköy İstanbul'da
O yatış.
Sıkıyı görünce ağlayış
Bakırköy Hastanesine yatarken.
1965 yılı yattığımda.
1965 yılı yattığımda.
Adil Üçok amca bağlayıp
Getirseydiniz dedi.
1969 yılı haziran 9
Cumartesi.
Babamın ahabıyla kendim geldim.
İhtilal bu işte!
"...kendim geldim/ İhtilal bu işte!"*

Tüm bunlarla ve bunlara rağmen kendi ömrünün ihtilalini, bağlanmadan, polis zoru olmadan akıl hastanesine gönüllü gidişini ne güzel yazıyor.

B.U.'nun akıl hastanesi ile tanışıklığı altmışlı yıllara denk düşüyor. Kısa taburculuk dönemi dışında yaklaşık kırk yıldır hastanede. 1966 Haziran ayında doktoru şu görüşmeyi kaydetmiş:

"Bu hasta evvelce uzun süre muhtelif tetkik ve konvulzif tedaviye tabi tutulmuştur. Faydalanmadı. İnsülin koma tedavisi yaptırıldı. Nispeten düzeldi. Fakat taburculuğundan 15 gün sonra yeniden çok konuşmağa, saçmalamağa ve etraf ile kavgaya başlamış. Yeniden getirildi..."

Konvulzif tedavi, elektroşoktur. 'Saçmalamak' deyimi ise en azından doktorun ayıbı, en çoğundan öyle ya da böyle hastanın kullandığı dili anlamaya gönülsüzlüğün şahikası. B.U.'nun hastaneyeye ikinci yatışı. Doktor soruyor:

"Şimdi kendinizi nasıl hissediyorsunuz?"

Yanıtın güzelliğine bakın: *"Rahat ve yalnız."*

Doktor meraklı, soruyor: *"Niçin yalnız hissediyorsunuz?"*

B.U.'nun yanıtıdır:

"Akrabalarım, yakınlarımdan, kardeşlerimden uzağım. Yalnız hekim. Dışarıdaki sıkıntılarımdan kurtulduğum için rahatım fakat kardeşlerime bağlı olarak yaşadığım için bu rahatsızlık geçecek. Tabii insan hayata karşı biraz kalleş olmalı. Kardeşlerini bilmeli. Evdekilerle ilgim yoktur. Tamamen ilgim dışarıya çevrilmiştir. Hayatı eğlence olarak göreceksin... Ailemin fertleri olarak ev

bölünmüş vaziyette, politik bakımdan, kardeşlerimle. Babama ve anneme bunun sıçramasını istemiyordum. Bu bakımdan belki onlarla konuşmazdım, geçirdiğim eğitim sistemiyle de asabi olabiliyorum. Sonra çok gururluydum, mağlup olmak istemezdim. Ayrıca ihtilal ortamında da batı ihtilali ile Türk ihtilalini ailevi çerçeve babında olacağını düşünüyordum. Bu bakımdan yaşadığım hayat mücadelem.... bakımından vücutça çırpınıyor, ıstırap çekiyor, hayatım itibariyle tıbbi görüşte kurtuluşu bekliyorum. Ne diyebilirim ki. Allah var kurtuluşumuz ondan olur..."

Aynı yıllarda babasına yazdığı bir mektupta, akıl hastanesine 'atılmışlığın', beklentilerin, hayattan kopmama gayretinin nice izleri var:

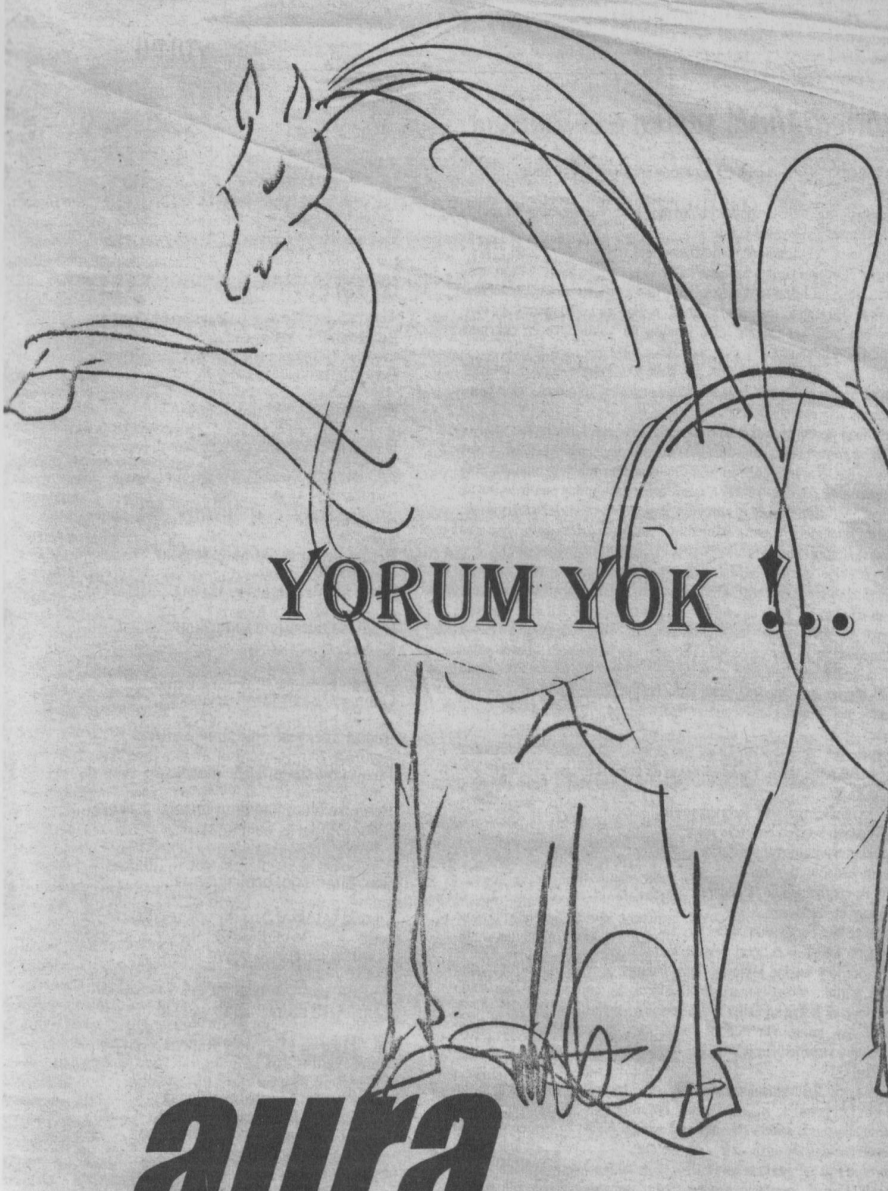
"Sevgili Babacığım,

...Babacığım ben buraya geleli epey oldu. Ziyaretime gelmeyecek misiniz? Gelirken de buraya gelirken üstümde olan elbiselerimi getirirseniz çok memnun olurum. Zira pijamalar kirleniyor. Pantolonu gömleği gündüzleri giyer, hava rüzgarlı olduğu zamanda ceketimi üstüme geçirirdim.

...A. Ağabey'in, Ş. Baba'nın ve C. Dayı'nın ağzından selam ederim. Ayrıca bütün soranlara, dayımlara ve dönek Artvinli komşularımıza da selam ederim. Artvinlilere dönek değişimin sebebi cinsel bakımdan olmalı. O kadar genç kız-gelin. Ben bekar erkek. Tavırları bir yüzüme gülüyorlar bir gülmüyorlar. Kısacası bizim eve bir prenses lazım artık. Gönlümün prensesini bulmayı sizlere bırakıyorum. Benim bildiğim V. Dayıların N. var ama, o da çok büyük. Allah sahibine bağışlasın.

İnsan burada daha dertli oluyor. Fe...'la Fi...'in ölümü aklıma geldikçe üzüliyorum. Üzüliyorum da ne oluyor. Gelip geliyor işte. Bir de..... M. var ki, o artık iyicene büyük. A., Ay. kardeşleri de gönlüm çekmez.

Burada mektubuma son verirken hiç para kazanmaksızın evlenmek istememi mazur görmenizi rica ederim. Ayrıca büyük iddialardan da vazgeçtim. Bunun sebebini ben şöyle buldum babacığım. Biliyorsunuz B. ablacığım M. Abla nişanlı deyince ben de hayalimdeki şeyleri yapmağa başladım. Neydi o ihtilaller, o polis müdürlükleri, polis şeflikleri, o ağalıklar, o Konya ovasının sahipliği, o Kilis ağalığı. Bunlar hep geçti. Ben bu sefer B....n'ımın ismiyle söyleyeceği bir kızla evlenmek istiyorum. Münasip görürseniz tabii. Fakat bunu çok istiyorum. Terliyim. Ter damlaları mektuba düştü. Okuyamazsanız kusura bakmayın. Ben artık küçük bir memur olduğumu anladım. N. ağabeyin yanına girip çalışmak istiyorum. Arazi davalarına gelince hiç karışmayacağım. Büyüklerimin sözü kanun olacak benim için. Mektubuma burada son verirken anneciğimin ellerinden, B.....n'ımın yumuk yumuk ellerinden, A.....n'ımın ve N.....n'ımın gözlerinden öperim. Ziyaretime geleceğiniz zaman B.....n'umla, N.....n'ımı getirmenizi rica edeceğim babacığım..."

YORUM YOK !...

aura

Ben bir başkasıdır. A. Rimbaud

Haftalık gaste sayı yirmidokuz ondokuz mart bindokuzyüzdoksanyedi ederi otuzbeşbin gideri gecem gündüzüm

DENİZ PERİSİ GÜLÜŞÜR

Bu öykülerde adı sıklıkla geçen Adil Amca ise ellili yıllarda asistan olmuş, yarım asırdır Bakırköy'de psikiyatrist. Aynı anda hem psikiyatristlerin, hem Bakırköy'de yatmışların amcası olmayı başarmış bir Anadolu çelebisi. Onun da kendi şairleri var. Bunlardan biri S.Ü. Birlikte hazırladığımız 'Simsiyah Leylekler/ Bünyan'dan Bakırköy'e bir psikiyatristin seksen yılı' adlı biyografisinde S.Ü.'yü şöyle anlatıyor:

"Ressam S. bunlardan biri. Güzel sanatlarda okurken rahatsızlanmış. İtiraz etmez, bir tek kötü söz söylemez, öyle terbiyeli. Biz de çok acımasızmışız, bu çocuğa kömür taşıtmışız. Eli yüzü kömür. Asistanların tezleri var, o tezlerin içlerine şablonlar, resimler konacak. S. fotokopi makinası gibi. S. çini mürekkeple üstü başı kömür içinde bir leke yapmadan fotokopi makinası gibi çıkarır. Yaptığı işte tek leke yok. R.A.'nın yazdığı şiirlerin etrafını süsler. Öbür taraftan da bu çocuğa kömür taşıtırız.

...S. hastaneye gelmeden önce, güzel sanatların kapıcısına par-dösüsünü bırakmış, yirmi yıl sonra taburcu olmak istiyor. "Niye?" dedik, "Gidip paltomu alacağım" diyor."

S.Ü'nün öyküsü, Türkiyeli, has öykülerden biri. 22 yaşında talebe. Hastaneye 'Sanatlar okulu serhademesi' İ.P. getiriyor. 1940 Mayısı. Güzel Sanatlar Akademisi Müdürü, serhademeye S.Ü. ile birlikte şu yazıyı da emanet ediyor:

*"Emrazı Akliye Hastahanesi Başhekimliğine
Bakırköy*

Akademi resim şubesi talebesinden S.Ü. vaziyeti umumiyesinde bir haftadan beri gayri tabiiyet müşahade edilmektedir. Muayenesi hususuna emir ve müsaadelerini derin saygılarıma terdifen

rica ederim.

Güzel Sanatlar Akademisi Müdürü"

Yazının altına "müşahede için yatacaktır" notu düşülmüş ve aynı gün yatırılmış. Dosyasındaki 'Ulusı' bölümünün karşısında "Türk(babası rum)" yazıyor. Gelişinden bir gün sonra kendisiyle yapılan görüşmede hastaneye yatış serüvenini anlatıyor. Doktor soruyor, o da yanıtıyor:

"Niye geldin buraya?.."

"Dün mü, evvelsi gün... onun ehemmiyeti var mı, doktor bey beni bir sihir kapladı. Güzel Sanatlar Mektebinden çıktım, Dolmabahçe'ye doğru geldim, orada biraz dinlendim, sonra deniz kenarına gittim orada ayakta durdum, bana deniz kabarmış göründü; toprağın üstüne doğru yürüyordu..."

"Sihir ne demektir?.."

"Siz Faust'u okudunuz mu? Onda bir sihir sahifesi vardır. Faust baştan aşağı bir sihirdir. O eserin tesirine çok kapılmıştım. Ondan sonra aynı şeyleri duymaya başladım."

(Hastamız bazen etrafına bakarak manasız gülüyor.) notunu düşen doktor devam ediyor:

"Siz sanayii nefisede ne tahsil ediyorsunuz?"

"Resim. Gözlerimin önünde bütün renkler. Hala rüya gibi geliyor... Beyefendi, Faust'un tesiri de asırlar yaşıadı."

"Faust'u kim yazmış?"

"Alman şairi Goethe."

"Faust'u ne zaman okudunuz?"

"O günün gecesi okumuştum. Mektepten çıkınca tesiri başladı."

"Buraya kim getirdi?"

"Buraya kim getirdi farkında değilim. Galiba otomobillen."

"Bizde hangi ressamı seversiniz?"

"Çallı, Profesör Leopold Levi..."

"Eski ressamlarımızdan kimi beğenirsiniz?"

"Şeker Ahmet Paşa, Osman Hamdi..."

"İçki kullanır mısınız?"

"Eskiden bazen şarap rakı içerdim."

"Bu gün ayın kaç?"

"Unuttum."

"Hayatınız normal mi geçti?"

"Fakir bir ailenin çocuğuyum. Biraz hayatım bozuk geçti."

Bu görüşme sonrasında doktor, 'asabi muayenesi' bölümüne, *"Şayanı kayt bir şey yok."* notunu ve 'servis hayatı' ile ilgili bölüme de *"kimse ile konuşmaz, mütemadiyen bir noktaya bakar, yemeklerini az yer, sakin, temiz."* şeklinde gözlemlerini düşmüş. Bu ilk yatışı altı ay sürüyor. T. vilayetindeki babası, oğlunun yatışı sırasında bulunduğu şehrin resmi kurumlarına sağlık durumu ile ilgili dilekçeler veriyor.

Bunun üzerine, T. Vilayeti Sıhhat ve İçtimai Muavenet Müdürlüğü'nden hastaneye gönderilen yazıdır:

*"Bakır köy akliye ve asabiye hastanesi Baştababetine
İstanbul*

Bakır köy akliye ve asabiye hastanesinde tedaviye alınan oğlu S.Ü.'nün sıhhi halinin bildirilmesini isteyen T. D.... mahallesinde Osman oğlu A.Ü.'nün dilekçesi ilişik olarak sunulmuştur. Oğlu S.'nin yatmakta olduğunu beyan eden babasına malûmat verilmek üzere sıhhi durumunun bildirilmesini saygı ile rica ederim.

T. Sıhhat ve İçtimai Muavenet Müdürü"

Yatış dosyalarında Yorgo olan baba adı, bu dilekçede Osman oğlu Ahmet'e dönüşüyor.

1940 Kasım'ında hastaneden 'Çok salah bulmuştur' yazısıyla

taburcu ediliyor. Taburcu edilmeden önce kendisine imzalatılan matbu kağıtta şunlar yazmaktadır, aynen aktarıyorum:

“Ben..... Emrazı Akliye ve asabiye hastanesinden bu gün çıkarken katiyen silah ve bıçak taşımayacağım, içki içmeyeceğime, afıyon, esrar kullanmayacağıma, morfin ve kokain ve sair mükeyiflerden sakınacağıma, kendimde bir hassaslık his eder etmez hükûmete müracaat edeceğime namusum üzerine söz veriyor ve yemin ediyorum.”

Yaklaşık bir yıl sonra tekrar yatışı yapılıyor. Bu kez tanısı erken bunama ve hastanede kalış süresi on sekiz yıl. 1959'da teyzesinin kefaleti ile taburcu oluyor. İkinci yatışında doktor soruyor: “Niçin geldin?” S.Ü.'nün 1941 yılında verdiği yanıt, bugün Bakırköy acil polikliniğinde hala geçerli: “Gece yatacak yer yoktu. Polislere müracaat ettim, beni oradan oraya sürüklediler sonra buraya getirdiler.” Sekiz yıl sonra düşülmüş doktor notunda da S.Ü. ile ilgili ilginç ayrıntılar vardır:

“Buraya niçin getirdiler?”

“Hasta diye getirdiler.”

“Hastalığın neydi?”

“Melankoli dediler, erken bunama dediler...”

“Şimdi nasılsın?”

“Geçti, iyiyim.”

“Neden Müslüman olmak istedin?”

“Mektebe girmek için.”

“Buna lüzum var mıydı? Rum olarak da girebilirdin.”

“Bilmiyorum.”

“Bir arzun var mı?”

“Taburcu olmak memlekete gitmek isterim.”

“Reisicumhur kim?”

Ben Emrazı Akliye ve asabiye
hastanesinden bu gün çıkarken katiyen silâh ve bıçak taşı-
mayacağım, içki içmiyeceğime, afiyon, esrar kullanımıyacağım,
morfin ve kokain ve sair mükeyiflerden sakınacağım, kendimde
bir hassalık his eder etmez hükûmete müracaat edeceğime
namusum üzerine söz veriyor ve yemin ediyorum.

20. XI. 40

Tarih

Adres

İst. Fındıklı, Güzel-
san'atlar akademisi
talebelerinden,
Resim şubesi

S. M. M. M.

"İsmet İnönü"

"Biz muharebeye girdik mi(ikinci cihan harbi)?"

"Girdik yunanlılarla harbettik."

Bu uzun yatış öyküsünde, doktor imzaları değişiyor, lakin sorulan sorular çok az değişiyor ve bu sorulara verilen yanıtlar zamanla çok değişiyor. Bu görüşmeden iki yıl sonra *"Bir arzun var mı?"* sorusunun yanıtı artık kısaca *"Hayır"* oluyor.

1959 Ağustos'unda kefaletle taburcu ediliyor:

"Akıl ve Sinir Hastalıkları Hastanesinde Protokol..... kayıtlı hastam..... kefaletle alıyorum. Kendisinin iyileştiği hekimler tarafından haber verilmişse de ileride nüks ârazı görülür görülmez Hükûmete haber vereceğimi, nefesine ve başkasına fenalık yapmasına mani olacağımı, ve hastanın hariçte muhafazasında ihmal ve teseyyüp ettiğim takdirde Ceza kanununun 53 üncü maddesindeki ahkâmın hakkımda tatbikine şimdiden muvafakat eylediğimi imzalarım.

Teyzesi"

İmza yerinde mühür kullanıldığına göre, teyzenin okur yazar olmadığı anlaşıyor.

Bir yıl geçmeden tekrar hastaneye yatırılıyor. Hasta kabul kağıdında 'Dönüş yol parası, üzerinden çıkan para, üzerinden çıkan kıymetli eşyası, üzerinden çıkan sair eşyası' maddelerinin karşısında 'Yoktur' yazılmış. Üzerindeki elbise ve çamaşırları bölümünün karşısında yazılanlar ise biricik serveti olsa gerek: "Ceket, pantolon, kayış, kravat, mintan, don, fanila, yorgan telis." Doktor notlarında artık akıl hastanesini tanımış, hastaneden geçmiş bir kişinin yanıtları var:

"İçeri girdi ve sert bir eda ile müşahademi mi alacaksınız? Ben

en büyük doktorun yanında bulundum diyerek sandalyeye oturdu."

"Nerelisiniz?"

"E.'li olup, uzun bir müddet T. vilayetinde bulunuyorum."

"Ne iş yapardınız?"

"Ressam."

"T.'de ne iş yapardınız?"

"Ressamlık."

"Buraya niçin geldiniz?"

"Burada benim bir resim sehpa'sı vardı. Resim sehpa'sını almaya geldim."

"Ne resmi, ne sehpa'sı?"

"Doktor A. Beyde bir resim sehpa'm vardı. Birinci gelişimde burada bıraktıydim, onu almaya gelince A. Bey tuttu beni buraya yatırdı."

"Hasta olmayan bir kimseyi doktor neden hastahane'de tutsun?"

"Doktor A. Bey'de kabahat. Başka ne yapabilirim ki?" S söylediklerinin daktiloya geçirildiğini anladığında bir an durdu: "Münasip bir şey değil efendim. Allah aşkına bırak öyle boktan şeyleri yazma!"

"Daha evvel, birinci yatışınızda niye yatmıştınız?"

"Mektep müdürü yollamıştı. İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi Müdürü Mazhar Osman Bey'e bir kağıt yolladı. Eskiden. Güya bakacaklardı. O zaman da bakmadılar. On üç sene karantinada ve muhtelif yerlerde kaldım..."

"Şimdi nasılsınız?"

"Şimdilik iyiyim, iyiyim canım... Yok bir sıkıntım. Bir an evvel işimin başına gitmek istiyorum. Bu benim birinci yatışımdır. Bunu yatış saymıyorum. Çünkü çok mantıksız bir şey oldu. Ben buraya sehpa için geldim. Tuttu beni yatırdılar. Halbuki ben fevkalade iş yaparım."

"Burası neresi?"

"Burası akıl ve sinir hastahanesi."

"Bugün nedir?"

"Salı."

"Aydın kaçtı?"

"Beşi mi altısı mı? Kaçtı yahu? Altı tamam."

"Daha bir arzun var mı?"

"Daha bir arzum yok."

"Öyleyse bu gelişte de geçen ki gibi on sene yatınız?"

"(Sert bir sesle) Canım niçin burada alıkoyuyorsunuz. Daha bir arzun var mı diyorsun. Arzum bir an evvel çıkmaktır. Doktorun da niçin alıkoyduğunu anlamak istiyorum."

Bu konuşmanın sonuna S'nin 'servis hayatı' ile ilgili doktor gözlemi iliştilirilmiş: *"Hasta sorulan sorulara gayet sert cevaplar veriyor, tecavüzü yok. Umumiyetle sakindir. Yemesi uykusu normal."* Bu kez on sene değil, ölümüne değin akıl hastanesinde kalıyor. Ölümünden dört ay önce, Mart 1980'de aktif tüberküloza yakalandığında Tüberküloz servisi şefince yapılan psikiyatrik muayenesinde şunlar kaydedilmiş:

"Kendisi hakkında oryantasyonu yerinde. Etrafı hakkında verdiği cevaplar tatmin edici. (Algılama) illüzyon(Algı yanılgısı) yok. Halüsinasyon görgü ve duyma halüsinasyonu yok. Hafızası normale yakın. Normal hudutlar içerisinde gerektiğinde dikkatini yoğunlaştırabiliyor. Halen persefilyon hezeyanı yok, kıskançlık hezeyanı yok, kıskançlık hezeyanı yok mistik hezeyanı yok. Pratik zeka az çok yeterli. Duygu nisbeten künt. Belirli bir irade kusuru yok. Konuşma az çok normal. Uyku normal. İştah normal. Duygusal davranış künt."

Gün altında sanki kuğu,

Sudan çıkar altın buğu...

Her taraf bir bir yaldızlı,

Ne kadar da sema yıldızlı!...

Bu dizelerin şairi S.Ü.'nün son yatış dosyasının “SONU NE OLDU?” bölümüne, bir çoğumuzun asker mektubundan bildiği ‘görölmüştür’ damgasını benzeyen kırmızı kahverengi arasında bir damga vurulmuş:

“ÖLMÜŞTÜR.”

Altına el yazısıyla şunlar yazılı:

“1. 7. 1980, Saat 07.00’da Dolaşım yetersizliğinden vefat etti.”

SUYUN ŞAMAR SESİ

Yine aynı dönemin şairlerinden R.T.B. ise “*Ne iş yaparsın?*” sorusuna “*Bakkal çırağıyım*” yanıtını veriyor. Birinci Şube memurları eşliğinde akıl hastanesine getiriliyor. Gerekçe; çeşitli gazete ve kurumlara sıklıkla yazdığı mektuplar. “*İş aramak için mektuplar yazarım gazetelere. Mektuplarımı beğenmemişler herhalde şikayet vaki oldu onun için beni buraya getirmişlerdir.*”, diyor. En büyük, daha doğrusu tek hedefi yurtdışına çıkmak. Görüşmede yurtdışına çıkmak istemesini şöyle anlatıyor:

“Burada evlenemedim, para kazanamadım, oralarda şans değişir diyorum... Yani ben burada anlaşılamıyorum, halkla ailemle... Amerika Konsoloslukunda kaydım var, muhacir olmak için.”

Dönem değişikliklerinde yeni muktedirlerin eski dönemi değersizleştirmek için her fırsatı kullandığına dair bir işaret de onun Cumhuriyet gazetesine yazdığı mektupta anlattıkları. Gazetede yayınlanmış bir haberi kesip saklamış. Mektubun tamamını kitaba aldım. Bir bölümü:

“Cumhuriyet İstanbul

P.K. İstanbul 246

22 Haziran 1960 günlü nüshanızda “Menderes’in tımarhaneye attırdığı şoför” başlıklı yazıyı okudum. Akibeti bana benzediği için gazeteniz sütunlarında yer alacağını ümit ettiğim bu mektubumu takdim ediyorum...”

Kendi deyişle bir ‘haymatloz’ olan R.T.B. yeni dönemi hastaneden, hatta ailesinden ve ‘halkıyla anlaşılamadığı’ bu ülkeden kurtuluş imkanı olarak görüyor. Gitmek istese de, bu döneme

katkıda bulunma arzusunu diri tutuyor:

“Anayasa ile alakalanan 60 münevver arasına girebilirim, amma ben sadece lise mezunuyum. İstanbul radyoevi kumandanlığına bir tane gençlik marşı, bir tane Cemalpaşa marşı şiiri ile Anayasa tasarısı göndermiştim. Acaba Or. Prof. Sıddık Sami Onar’a göndermek lütfunda bulundular mı delaletlerinizi rica edeyim, gençlik bayramında marşlarımı Radyoda duyarsam neşemden belki de çıldırırım.”

1959 yılı hasta tabelasında ilaç olarak ‘polivital no:3’ verildiği anlaşıyor. Üç yıl sonra yapılan görüşme şöyle geçiyor:

“Nasılsınız?..”

“Sıhhatim iyi.”

“Ne zamandan beri buradasınız?...” “

“3 seneye yaklaşıyor, Ağustos’ta 3 sene olacak.”

“Niye buraya geldiniz?...”

“Yazışma.”

“Kime yazdınız?..”

“Vekaletlere.”

“Ne yazdınız?...”

“Mevzu aklımda kalmadı, 3 sene geçti. Yaptığım bir şey varsa... Türkiye’den çıkmak için yaptığım müracaatlara alaka gösterilmiyor.”

On gün sonra yapılan başka bir görüşmede geliş sebebini şu sözlerle anlatıyor: *“Tanınmış şahıslara mektup yazardım. O zamanları bende hezeyanlarım var imiş ondan sonra buraya getirdiler.”* Görüşmeyi yapan doktor, *“Ben kimim?”* diye sorduğunda *“Doktorsun”* diyor, altı ay sonra aynı soru, aynı doktor tarafından soruluyor ve *“Kusura bakmayın tanımıyorum”* yanıtını alıyor.

Hastanenin

Güldüren içi

Ağlatan duvarları

Düşündürür bize

Dışardaki mes'ut yuvaları

...dizelerinin de şairi R.T.B.'nin şiirleri, akıl hastanesine kapatılmışlığa, hastane koşullarına birer eleştiri oku gibi:

Deli, kulakları küpeli

R....

Parası yok cebinde

Sözde, evlenecek

Ne yaparsa yapsın

Elbet bir gün

Açlıktan

Geberecek...

RÜYAMDA BÜTÜN BİR GECE HEP EVDEYİM ARTIK

R.G.Ö. ise bir orta kuşak şairidir. Doksanlı yılların başında Şi-zofrenji dergisinde yayınlanmış şiirleri ile, kendisi ne kadar haberliydi bilmiyorum, hatırı sayılır bir okuyucu kitlesi oluşmuştu. Tanıklıklara ve hakkında yazılanlara bakıldığında Bakırköy'ün Şair-i Azam'ı olduğunu söyleyebiliriz. Gerek hastaların gerekse doktorların yazdıklarında şair diye anılan odur. Ş.K. hastanenin meşhurlarını anlattığı şiirlerinde onu şöyle anlatır:

*“Orta boylu ne zayıf
Hatta ne de şişman
Kırk yaşından
Aşağı görünür şairimiz
Esmerce bir yüz üzerinde
Zeki bakışlı gözler
Dilinden hiç eksilmez
Şairane sözler
Der: “Yeni bir şiir yazacağım.”
“Bunu herkese okuyacağım”
Elinde gazeteler mecmualar
Her servise dalar çıkar
Durmadan yolları arşınlar
Hiç durmadan mekik dokur
Genç kızlara, kadınlara
Şiir okur...”*

R.G.Ö. 1930 E. Doğumlu. İşi, hastane kayıtlarında “Boş” geçiyor. Kendisi ise, “Ne iş yaparsın” sorusuna “Şairim” yanıtını veriyor. Kayıt yapan memur “Nerede şairlik yaparsın” diye soruyor, o da “İstanbul'da bazı mecmualara para mukabilinde şiir yollarım... amatör şairim, kendimi eylendirmek için şiir yazarım” diyor.

Akıl hastanesine getirilmiş olması ile ilgili şu açıklamayı yapıyor:

"Sinirli diye validem ve pederim getirdi. Fakat ben sinirli kelimesini kabul etmiyorum. Ben keloğlan gibi bir insanım. Allah'tan korkan, çalışkan bir çocuğum. Bana tımarhanede değil dışarıda çare arasınlar. Tımarhaneye gelmek beni sinirli yapıyor."

Ardarda gelen sorulara verdiği yanıtlar başlı başına şiir:

Suçun var mı?... Yok.

İçinde korku var mı?... Yok...

Evham kuruntu var mı?... Yok.

Ağlamak gelir mi?... Gelir. Ağlamayı çok severim.

Ne için ağlarsın?...

Annem ve babamla bir arada yaşayamadıklarımız için ağlarım.

.....

Arzun nedir?...

Beni Annem eve taburcu alsın

.....

Annem taş yürekli,

Hacer taş demektir.

Dört beş ayda bir tutulan doktor notlarından birinde, 1967'de doktor *"Buradan memnun musun?"* diye soruyor. Aldığı yanıt: *"Burası bir alem"* oluyor.

Çeşitli dönemlerde tutulmuş notlarda şunlar kaydedilmiş:

"Sabahleyin servisten çıkar, öğle yemeğine bazen gelir bazen gelmez, akşam kendiliğinden döner... her önüne gelene şiir okur. Mütemediyen şiir yazar, çok sigara içer... Özelliği: başında hemen daima bere taşımak, sigaraları uç uca yakmak, bazen ziyaretçiler-

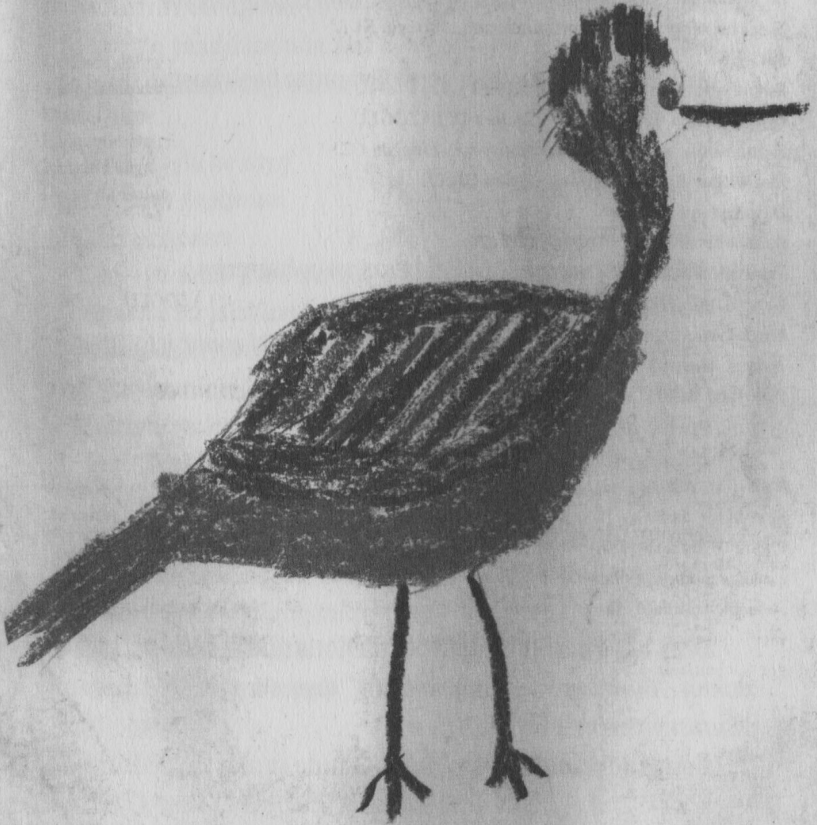
Ben bir başkasıdır. A. Rimbaud

aura

akıl fikir dergisi sayı beş '99 ederi altı yüz bin

Çevremizin kirliliği içimizin kirliliğidir / Afşar TİMUÇİN

Nicel bir tanrı ve ben tasarımı üzerine / Hüseyin KURNAZ

Heinz Kohut ve kendilik psikolojisi / Erdoğan ÖZMEN

Psikiyatri ve sınıf siyasetleri / Philip THOMAS
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

den para istemek, her gün muntazaman şiir yazmak."

Bakırköy hastanesinin şimdili servis şeflerinden Latif Ağbi, Dr. Latif Alpkan, 1998 yılında R.G.Ö.'yü anlatan bir yazı yazmıştı ve aura'da yayınlamıştık. Yazının başlığı, 'Bakırköy'den bir şair geçti: R.G.Ö.'

"Raşit Tahsin Pavyonu'nda konuşlanmış olan birimimizin iç bahçede de birkaç kronik servisi vardı. Yemek dönüşü birimin asistanları (Nezih, Faruk, Şahap, Cem vd.) buralara uğrar vizit yapardı. Bakırköy'de ilk günlerim, ben de onlara takılıp çevreyi keşfediyordum. 38. Servisteki pingpong masasını o günlerde farkettim. Ve artık her öğlen mutlaka uğrar oldum. Kısa bir süre sonra 38'in servisleri bana devrolmuştu. Bembeyaz saçları üç numara tıraşlı, renkli gözlü, göbekli elli yaşlarında bir hasta. Devamlı burnunu çekiyor. Emzik gibi ağzındaki sigarası hiç eksik olmaz. Külü düştü düşecek. İlk bakışta diğer hastalardan hiç farkı yok. Belki de ilk vizitti. "Doktor bey şiir sever misin?" demez mi! Sevmez miyim hiç? İnanılır gibi değil. R.G.Ö. isimli bu hasta birçok şairimizin onar on beşer şiirini ezbere biliyor. Yahya Kemal'i, Faruk Nafiz'i, Nazım Hikmet'i, Orhan Veli'yi, Nezip Fazıl'ı, Ümit Yaşar'ı, Bekir Sıtkı'yı...

Daha önemlisi kendisi de şair.

İstanbul'da Beyoğlu, Taksim, Maçka

Bakırköy'de sinirler laçka

Artık her öğlen 38. Servise gidiş sebeplerime bir de R. G. Ö. katılmıştı. Ancak onun şiirlerini dinleyebilmek için sigara ikram etmem gerekiyordu. Ne kadar sigara, o kadar şiir.

Akıllıdır aslında "deli" denilen başlar

Bakırköy'de mevsimler geçer ve artar yaşlar

"Deli" denilen velidir, taburcu edilmelidir

Bitsin artık yetişir bu bitmeyen tıraşlar.

Dostluğumuz ilerledi. Benim hatırıma "Gelmeyecek mi o la-

tif renkler" redifli bir şiir bile yazdı. Ama o, aslında bir İstanbul ve özellikle Üsküdar şairiydi...

Bakırköy'de yıllar geçti. O da ben de defalarca yer değiştirdik. Ama ne zaman karşılaştık ayaküstü şiir sohbeti yapardık. Tabi sigara talebi de hiç bitmedi. Bir sigaraya bir şiir...

Sonraları 'Şizofrenciler' keşfetti onu. Şiirleri yayınlandı Şizofreni dergisinde. Bestelendiğini duydum hatta bir şiirinin. Ama onun bundan haberi bile olmadı. Hastanede yeknesak yaşamını sürdürdü gitti. Ancak, artık dışarıyı çok özlediğini söylüyordu her gördüğümde...

Kim sesi yoktu. Belki vardı da arayanı yoktu. 1993 Aralığın ilk günleri duydum ki şair fırar etmiş. Acaba nereye gitti. Yıllardır hastanedeydi. Onun tanıdığı İstanbul da, Üsküdar da değişmişti. Kim bilir başına ne gelecekti. İçim burkuldu. Acı haberi birkaç gün sonra aldım. Eyüp'te bir araba çarpmıştı şaire. "Bir garip ölmüş diyeler/ Üç günden sonra duyalar." Yunus'un dediği gibi. Şair son yolculuğuna çıkmıştı. Allah rahmet eylesin.

Bakırköy'den bir şair geçmişti. R.G.Ö. Üstü yazılı bir mezar taşı bile yok. Kendi el yazısıyla şiirlerini yazdığı iki şiir defterinden biri bende kaldı, ondan hatıra..."

Günde on altı paket sigara içtiği kaydedilen R.G.Ö.'nün serüveni de bu!

Evet, bu seçkideki şiirlerin tümü akıl hastanesinde yazıldı. Hemen tümünde kapatılmışlığın, hayat meselesinin kılcal damarlarının değil atar damarlarının tıkanmışlığının yükünü hissetmek, şiirin temelde bir özgürlük çığlığı, kendini aşma, yeniden kurma çabası olduğunu görmek mümkün. İçlerinde kanımca bu aşma çabasıyla 'kendi dilini' yaratmış olanlar dahi var. Buna iyi bir örnek, R.G.Ö.'nun şiirleridir:

Dıştan görünürsek te (Divâne!...) gibi bizler!...

*Vardır nice (Âlim!...) ve (Ozan!...) lar...
içimizde!...
Bakmaktasınız bizlere (Çatlak!...) diye sizler!...
Bir (Kurt!...) gibidir heyhât o (zan!...) lar...
içimizde!..."*

Ya da, psikiyatride psikopatolojinin belirgin işaretlerinden olan klang çağrışımın, "pasta...hasta... tasta...usta..." şairin bir şiirinde, şiire bir olanak olarak ortaya çıkmasına ne demeli:

*Dışarda herkes içerken!...
 ay, süt!...
Ve yerken
Muhallebi, tavukg    , pasta!...
Burada adın (HASTA) !...
 orba
TASTA!...
Bence hastaların çoğu (USTA!...)*

 .K. Hastanemizin meşhurları adlı manzumesinde R.G. . için şunları yazar:

*Daima kazanır
Şairimiz bir gün gelir
Belki de alkışlanır...*

İyi olanın da inadı vardır. Hayata akacak bir damar bulur işte... R.G. .'n n şiirleri şizofreni dergisinde yayınlanır. Bu satırların yazarı o yıllarda tıbbiyede öğrencidir ve onun dizelerinin  niversite öğrencileri arasında dillerde dolaştığına tanıktır. Daha da ötesi var... Epeydir göbek ba ını Türkçenin büyüsünden koparmaya ba lamı  mevcut şiir s yleyicisinin düşlerine girecek bir şey

olur: Şizofrenji dergisi, Amerika’da psikiyatrîstlik yapan bir Türk hekime de ulaşır. O bu şiirlerin bazılarını İngilizceye çevirir. Bir rock grubu şiirlerden birini besteler... Şarkı listelere girer...

Bakırköy Akıl Hastanesi handiyse Cumhuriyet ile yaşıttır. Üs-küdar Topbaşı Bimarhanesi’nde sefillik içine kapatılmış hastaların gemilerle karşıya geçirildiği ve ortalığın تنها olduğu saatlerde ‘vatandaşları’ ve şehri rahatsız etmeden Reşadiye Kışlası’na, bugünkü Bakırköy Hastanesi’ne taşındığı günden bugüne değin yaklaşık seksen yıl geçti. Günümüzde de ruh sağlığı siyasasının ana teması hala ‘vatandaşın ve şehrin rahatsız edilmemesi’ olarak özetlenebilir. Sadece kapatma biçimleri çeşitlendi...

Bakırköy Akıl Hastanesi’nde 1995-2000 yılları arasında çalıştım. Bazen bir haftasonu nöbetinde tek bir hekimin ‘psikoz servisleri’nde elli-altmış hastaya elektroşok uygulaması yapması gerekmektedir. Meslek yaşamımda bir şiirle tanışır gibi okuduğum bilimsel çalışmalar da oldu... Yine de, en çok “hastalarım-dan” öğrendim, öğreniyorum ve öğrendiklerim psikiyatriyle sınırlı değil... Bu inceleme onlara bir vefa borcudur...

Aşağıda elektroşoktan geçirilmiş şiirlerden örnekler okuyacaksınız... Ne demişti ateş hırsızlığının kıymetini iyi bilen, Neruda?

Neruda

ne

demişti?

“Şiir boşuna yazılmış olmayacak...”

*Okmeydanı, İstanbul
Mayıs 2003-Eylül 2006*

ŞİZ OF RENGİ

bütünöyle kuşkudayız

şubat 1995 k-ek'li sayı 17 fiyatı 60.000 tl. (kdv. dahil)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

M. Ş.

DÜŞ-MAN

Çocuk; mavi gökyüzü
 Beyaz bulutlar,
 Yemyeşil ova,
 Kırmızı damlar,
 Renk renk çiçekler,
 Cıvıldaşan kuşlar...

gördü...

İnsanlar, büyükler,
 Küçükler, bebekler,
 Anneler, babalar
 Ve kardeşler...

tanıdı...

Ona; mamalar, tatlılar,
 Sütten yapılmış
 Kaymaklar...

verildi...

Böylece; sayılar kadar çok,
 Sebep ten;

O; DÜŞ-MAN oldu.
Yani düşüncelere daldı;
Seni,
Onu,
Bizi,
Sizi,
Onları...
Ve
Başlangıç ile sonları
anladı...
Fakat bir gün geldi,
Artık DOST olacağım
dedi...
DOST, belki de kendimi düşünmektir!
Başaramadı.
Çünkü, sayılar kadar çok sebepten ötürü
Zaman geçmişti
O yeşermişti
O yeşermişti...

28 Eylül 1998

GÜNAH ÜZERİNE SANAT

Yaşanmış bir ölü;
Doğmamış bir beyin...
Günlerce açılmamış
Gökyüzü, akmamış
Su!
Günah üzerine,
Kurulan bulut,
Kırılan umut
Gibi
Doğar içine pusu pusu!
Sen, ışıkların perisi
Zevk ve arzuların
Ürpertisi.
Dağılır zaman zaman
Ahlaksızlık sınırları
Yüreğimden
Ve
Bilmem hangi şehirdeki
Kurulan hayatlarda
Gerçekten !

Gelelim geleceğın
Bitmeyen güneşine...
O, yakar eritir.
Sadakatin, namusun
Öyküsüne, binlerce
Mum
Ve binlerce tohum
Açılır düşlerde
Tıpkı istiridye kapakları/gibi
Acıdır görünen içlerinde!
Bir küçük avuç
Bir buruşuk kalp
Bir kokuşmuş et gibi
Korkular sarar içini...
Senin ve onların,
Nedendir doğmamış
Beyne olan sorular?
Yaşanmış ölünün
Doğduğu mezarlıkta
İslanmıştır toprakları...

R. G. Ö.

ŞİZOFRENİ

Aşkımın şiddetinden koptu gönlün freni!...
 Doktor beni sanıyor hâlâ şizofreni!...
 Üsküdar taburculuk hasretiyle derinden
 Kalbimi hoplatıyor Bakırköy'ün treni!...
 Tâ uzaktan Marmara aşkla çekiyor beni
 Hayretle karşılarım beni deli göreni
 Taburcu olmak için kullanmalı dümeni
 Aşkımın şiddetinden koptu gönlün freni
 Doktor beni sanıyor hâlâ şizofreni.

NALÂN

*Hastabakıcıların okuma-yazma öğretme-
ni bayan Bedia'ya ithafl..*

Nalân!... Nalân!...
Bu dünyada (aşk) ta yalan!...
Sevdâ da yalan!...
Ölüm hakikat olan!...
Unutuluyor en sonunda
Aşk ızdırabıyla bir gül gibi solan!...
Mes'ut kişidir elbet aşk yüzünden mes'ut olan!
Melânkolik bir beste gibi sevdası ruha dolan!...
Nalân!...
Aşk! Muhakkak ki masal misali
Zaman içinde kaybolan!...
Leylâ ile Mecnun oluyor
Gönül dertleriyle saçlarını yolan.

YOLCU VEYA TABURCU

-Hancı şiirine nazire-

(Bakırköy) den gidiyorum yolcuyum artık!...
 Şu benim (pijamalar)ı dür yavaş yavaş!...
 (Doktor Bey!) bitti bak benim de cezam!...
 Taburcu (kâğıdı) nı ver yavaş yavaş!...

İşte ben her taburculukta böyleyim!...
 Öteyi ne sen sor! ne ben söyleyim!...
 Kaldır artık (Tımarhane) yi neyleyim!...
 Şoför otobüsü sür yavaş yavaş!...

Bende de çok resim var hem değil yırtık!...
 İki aydır (oda) mın kapısı örtük!...
 (Recep Güngör) bir de sarhoş oldu mu artık!...
 Bütün sırlarını der yavaş yavaş!...

İki ayme çabuk geçti sanki daha dün!...
 Etajerim bezle yine örtülsün!...
 Odamdan da Bağlarbaşı görünsün!...
 Bütün perdeleri ger yavaş yavaş!...

İşte ben her taburculukta böyleyim!...
 Öteyi ne sensor ne ben söyleyim!...
 Kaldır artık (Tımarhane) yi neyleyim!...
 Şoför otobüsü sür yavaş yavaş!...

TABURCU

Üsküdar gözümde tütüyor burcu burcu
Artık beni taburcu edin taburcu
Elimde Hürriyet gazetesi yıldızıma bakıyorum
Burcum da, yay burcu

Üsküdar'daki odamda hayalimin bir ucu
Aklımda tek bir kelime taburcu
Elimde Hürriyet gazetesi
Yıldızıma bakıyorum burcum da yay burcu

İstiyorum ki bütün yıldızlar desinler taburcu
Ben şimdi bir acayip alemde yolcu
Bir otobüs seferinde düşüncelerimin ucu
Türkçede en sevdiğim kelime taburcu

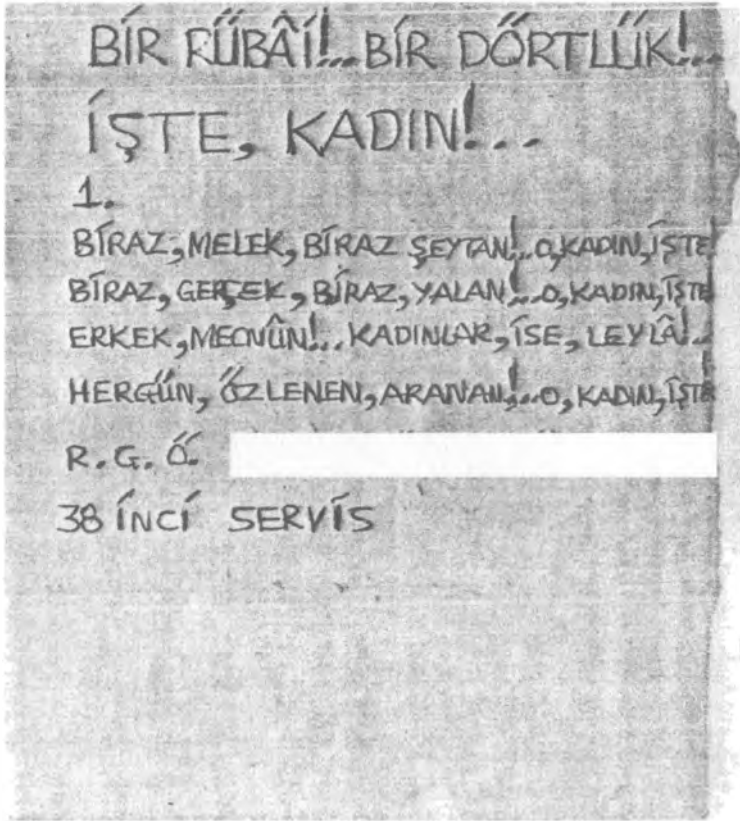
DOKTOR BEY

Doktor bey bana bak bana
Aklını fikrini topla başına
Hakkımda her zaman kötü davranma
Aklımın duvarı ister badana.

KARANLIK GECELER

Gözlerimde hicran başucumda mum
Canevimde bir dost gibi karanlık
Asabım perişan ve ruhum mağmum
Yolcuyum bir meçhul diyara artık

Arkamda kesildi her ses ve nefes,
Talihim cismime dedirtmede pes...
Dertliyim, derdimi anlamaz herkes,
Sırrını söylemez her ruha ruhum.

**BİR RÜBÂÎ!.. BİR DÖRTLÜK!..
İŞTE, KADIN!..**

BİRAZ, MELEK, BİRAZ ŞEYTAN!.. O, KADIN, İŞTE!..
BİRAZ, GERÇEK, BİRAZ, YALAN!.. O, KADIN, İŞTE!..
ERKEK, MECNUN!.. KADINLAR, İSE, LEYLA!..
HERGÜN, ÖZLENEN, ARANAN!.. O, KADIN, İŞTE!..

HASTA

Dışarda herkes içerken!...

Çay, süt!...

Ve yerken

Muhallebi, tavukgöğsü, pasta!...

Burada adın (HASTA) !...

Çorba

TASTA!...

Bence hastaların çoğu (USTA!...)

Aşağı HASTA!... Yukarı HASTA!...

Tımarhane bahçesi dolu HASTA!...

Gel HASTA!... Git HASTA!...

(Taburcu!...) ol hastaneyi AS TA!...

Türkçede en sevmediğim kelime (HASTA!...)

BAKIRKÖY'E VEDA

Ey hâtıralar bahçesi tek belde Bakırköy
 Ayrılmadayız bak yine son bir kere senden
 Gezsem bile her ülkede, her belde de köy köy!...
 Bahçen gibi bir bahçeyi asla bulamam ben!...

Sunmaktayım artık sana son kere vedâmı!
 Bilmem ki zaman sadece hülya mı? Rüya mı?
 İstanbul'a hürriyete artık gidiyorken
 Binlerce selâmlar sana (sessiz otobüs) ten !

KAR MUSİKİSİ

-Yahya Kemal'e nazire-

Gönlüm bu diyardan ve şu kardan çok uzakta!...
Hep (ÜSKÜDAR) ın şarkısı var eski plâkta!...
Kalbim dolu (MECNUN) ile (CİNNET) havasından
Geçtim yine karlanmış ağaçlar arasından.
Duydumsa da zevk almadım ömrüm kederinden
İstanbul'a hasretteyim ısrarla derinden.
Gittikçe ağırlaştı yağan kar ve karanlık!...
Rüyamda bütün bir gece hep evdeyim artık.

**(BAKIRKÖY!...) den
(ÜSKÜDAR!...) a
HASRET**

Ekliyerek biribiri arkasına
Asker! Üçüncü! İkinci! Birinci!
Bafra! Kulüp! Yenice! Gelincik!
Yeniharman! Yaka! Çamlıca!
Winston! Subay!
Her nevinden sigara üstüne sigara!...
Bekliyorum (Akıl Hastanesi!...)
(38) inci serviste, elbiselerin gelmesini!...
Gitmek için (Bakırköy!...) den (Üsküdar!...) a...
Ve bazen efkârlanıyorum sebepsiz!...
(Ziyaretçiler!...) e sesleniyorum!...
(Ziyaretçi Beyefendi!...)
(Ziyaretçi Hanımefendi!...)
(Versene bir sigara!...)

MELÂNKOLİ

Sardıkça gönlü aşk, hayat ve arzu çemberi,
Duada boş kalır mahzun şairin elleri.
Mihnet altında takatsız yürek kanar, erir
Zalim kader şairlere hep istirap verir.
Fasit daire şeklinde bir bitmeyen çile
Şair ömründen eksilmez çekmek kolay dile
Âlem mesut yaşar, bilmez elem-keder nedir
Şairin ruhu bir harap mabet viranedir.
Hülâsa şairin ömrü bir içli senfoni
Kalbinde bir misafirdir gitmez melankoli.

29 Aralık 1961

BAKIRKÖY GECELERİ!...

Aklımda hep (Taburcu!...) (Ta-bur-cu!...) heceleri!...
 Nerde (İstanbul!...) ve (aşk!...) (aşk!...) ın bilmeceleri?..
 (Akıllı!...) (Deli!...) bence burada niceleri...
 Tıpkı bir kâbus gibi (Bakırköy!...) geceleri!...
 (Melânkolik bir beste!) (Bakırköy geceleri!...)
 Söylesen duymaz senin derdini hiç duvarlar!...
 Bu duvarlar ardında (İstanbul!...) var (Hayat!...) var!...
 (Beyoğlu!...) (Boğaziçi!...) (Kadıköy!...) ve (Üsküdar!...)
 Tıpkı bir kâbus gibi Bakırköy geceleri!...
 Melânkolik bir beste (Bakırköy geceleri!...)
 Ne düşünür acaba (Yeşilköy geceleri?...)
 (Ataköy!...) geceleri?
 Tıpkı bir kâbus gibi (Bakırköy) geceleri!...
 Aklımda hep (Taburcu!...) (Ta-bur-cu!...) heceleri!...
 Melânkolik bir beste (Bakırköy geceleri!...)

KURTI...

Dıştan görünürsek te (Divâne!...) gibi bizler!...
Vardır nice (Âlim!...) ve (Ozan!...) lar... içimizde!...
Bakmaktasınız bizlere (Çatlak!...) diye sizler!...
Bir (Kurt!...) gibidir heyhât o (zan!...) lar... içimizde!...

MIZIKLANMASYON

(Taburcu!...) Al!... Diyince
 (Valde hanım!...) da başlıyor!...
 (Mızıklanmasyon!...)
 Hiç cevap gelmiyor sözüme
 (Mırın!...) (Kırın!...) dan gayri!...
 (Top sahası!...) ndan gelen
 (Ses!...) te (Bando!...) yla
 (Mızıkasyon!...)
 Bir (Terâne!...) yok burda (Yarın!...)
 (Yarın!...) dan gayri!...

**Cevdet Sunay'dan sonra, ve Demirel'den sonra
Şimdi de Bakırköy'e geldi, jet bakanımız.
Hiç unutmuyor demek hastaları, meşhurlar.
Bu ziyaret olacak ebedi bir ânımız.**

**Madem Bakırköy, büyüklere bir uğrak oldu,
Bütün büyüklerimiz, her gün toplansa gelse.
Zaten bu hastane akıllı deli doldu.
Bari Bölükbaşıyla, İsmet Paşa da gelse.**

****Söz konusu jet bakan, 1967'deki AP iktidarının
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Vedat Ali Özkan.
Ani hastane baskınları nedeniyle bu adla anılmıştır.***

36 YAŞ ŞİİRİ!..

Yaş (36!...) Otuz altı... (40!...) a (50!...) ye ne kaldı?...

Yaş (36!...) şimdiden beni (Efkâr!...) aldı!...

Yaş (36!...) yolun yarısından (1) bir (yıl) fazla!...

(Azrail!...) e (Ölüm!...) e yaklaşımda (yıllar!...) nazla!...

Yaş (36!...) (40!...) a var birkaç basamak!..

Eğlenceli ve çileli bir (macerâ!...) yaşamak!...

(6) (8) (17) (31) yaş geçti gitti artık!...

Bir de bakacağız ki (Rüyâ!...) gibi ömür bitti artık!...

Duyarken buruk buruk (Hayat!...) ın lezzetini!...

Tadacağız ister istemez bir gün (Mezar!...) ın kasvetini!...

(Öbür dünya!...) ya gideceğiz (bu dünya!...) nın
görmeden her yerini.

(Ölüm!...) ve (Ölüm!...) ü düşünmek duyguların en derini!..

Yaş (36!...) Otuz altı... (40!...) a (50!...) ye ne kaldı?...

Yaş (36!...) şimdiden beni (Efkâr!...) aldı!...

DÜNYADAN ŞİKAYET KAİNAT VE BİZ

Rüya gibi bir şey şu misafirliğimiz;
Dünya güzel ama yine memnun değiliz;
Âlem saadetlerle dolu, insan nankör,
Mesut değiliz, suçlu olan kim, yine biz!

AKROSTİŞ

Kahroluyorum aşkımdan
Asla farkım yok bir şaşkımdan
Masal gibi bizim aşkımız Kamile
İçimden çıkmıyorsun ne yapsam nafil
Lakayt kalma benim sevgime
Ellerini uzat bir aşk rüyasına dalalım seninle

R. T. B.

BEKARLIK

Sessiz bir bekar odası
Sanki her şey geride kaldı
Ne bir günün var tadı
Ne sevgilinin adı

İnanamam aşka
Kadınların kalbi katı
Ne doğacak bir bebek
Ne de onun sevimli adı

Bu hayatın sonu var
Diyebilmek bir intizar
Deseler sana ümit var
İstemem, gençliğimi zaman aldı.

RÜZGAR

Üstünlük için çırpınıyor Rüzgar...
Köpürüp pathıyor dalgalar...
“Suyun şamar sesidir” diyor
Sahildeki yıpranmış kayalar
Direklerdeki gacırtılar
Sanki konuşuyor palangalar
Güverte altında köpürterek
Çamaşır yıkıyor hırçın kadınlar.
“İçindeyiz acı bizlere” diyor
Bütün çeşitli balıklar.
Ama hep bunlardan
Gururlanıyor “Sebebiyim”
Diyerek rüzgar.

BİR HALK TÜRKÜSÜNE NAZİRE

- Kahveci oldum: Çayın cibresi ile çay sattın
dediler pılımı pırtımı haciz ettiler.
- Şoför oldum: Karınca ezmemek için caddelerde yalpa yaptırdım
otoya. Sarhoş diye ehliyetimi aldılar.
- Ressam oldum: Tablo yaptım, resimlerime bakıp güldüler.
- Çorapçı oldum: Sen ayağımıza değil başımıza çorap örersin
dediler.
- Artist oldum: Sen çok meşhur bir jönsün perdeye sığmazsın
dediler.
- Yarışçı oldum: Hiç tavuk kovalamasını bilmiyorsun diye müsaba-
kaya almadılar.
- Tayyareci oldum: Evvela yerde yürümesini öğren diye beni bebek
askısına taktılar.
- Sobacı oldum: Senin gibi boruları biz takmıyoruz dediler. Siz söy-
leyin boru mu bu?
- Kaptan oldum: Sen lenger takıp denizin dibini su üstüne çektin
ada yaptın dediler.
- Hastanede hasta bakıcı oldum: Yan gelip yatmasını bilmiyorsun
sen hastasın dediler.
- Doktor oldum: Çelikten kalp ve sinirlerin varsa sana servis şefliği
verelim dediler.
- Akıl hastası oldum: "Normalsin." Taburcu oldum, delirdin dediler.
- Nihayet bütün dünya benimdir, diye dayattım, tımarhaneye
yattım.
- Keşifler yaptım, resimler sattım.

Sayın okuyanlar şimdi oldu mu?

Taş gediğini buldu mu?

ŞİİR

Hastanenin

Güldüren içi

Ağlatan duvarları

Düşündürür bize

Dışardaki mes'ut yuvaları

BEN

Deli, kulakları küpeli

R....

Parası yok cebinde

Sözde, evlenecek

Ne yaparsa yapsın

Elbet bir gün

Açlıktan

Geberecek.

S. Ü.

MEHTAP

Dallar suya eğmiş başlarını
 Dünden kalan sükût dolaşiyor...
 Yeni bir mevsimin başlarını
 Söylüyor yapraklar... renk taşıyor...

Yeni yeni izler okunuyor,
 Çimenler üstünde... serzenişler...
 Mehtap ışığı dokuyor,
 Bem bem işlenişler, bezenişler...

Gün altında sanki kuğu,
 Sudan çıkar altın buğu...
 Her taraf bir bir yaldızlı,
 Ne kadar da sema yıldızlı!...

PERİLER YIKANİYOR

Dalgalar dalgın ve baygın,
Sahile doğru pek yaygın...

Gidip gelişi... köpürür,
Sanki kumları süpürür...

Oynatır çöpü yerinden,
İnler sanki ta derinden...

Bir yengeç asılı kayada
Sallanır durur orada...

Doğar semadan mavi ay
Sanki çekilmiş okla yay!...

Aksetmede o geceyi,
Andırıyor bir heceyi...

Parlıyan sular yanıyor,
Sema denizi anıyor...

Kuzgun sular öpüşür,
Deniz perisi gülüşür...

Gece, gece uyanıyor,
Periler yıkanıyor!...

AKROSTİŞ

Hele sen bir gül, yeter bana,
 Ümidimi de alıp gitme!
 Leylakların altında
 Yaslanıp durma
 Ah Hülya!...

Gür bezenişin
 Üstündeki tüllere,
 Rüyaların ufuklarından
 İnlen bulutlara benziyorlar...
 Pek alâyişli düşüncelerin
 En gizli yerinde kalbimin
 Kırık tellerini andırıyor... bir lirin!...

HAYAL

Günlerce ipini çektiğim -Hayal- işte
Şimdi yavaş yavaş beliriyor...
Ufuklardan, ufukların ta ötesinden
Beyaz bir nur olarak geliyor.

Geliyor ve semadan
Bir çift kanatlı
Melek gibi
Anlıma düşüyor...

Muhayyileme
Mavi ormanların
Perileri üşüşüyor...
Sabah oluyor, sabah oluyor...

O peri,
Ayuçlarım arasından
Bir hayalet gibi
Açık penceremden uçuyor!...

M. T. Ö.

NALÂN

Personelleri yetiştiren öğretmen
Bedia Tuncer'e ithaf

Nalân olmalı idi benim adım,
Çünkü daima ağladım;
Tek arkadaşımıdır hicran
Benim asıl adım Nalân

Gözlerim sık sık kızarık
Gönlüm hicranla kabarık;
Tükenmez içimde hezeyan
Benim asıl adım Nalân

Nalân deselerdi bana
Düşmezdim belki hicrana
Doğunca ismimi koyan
Neden dememiş Nalân.
8 Ağustos 1963

ÖLDÜREN AŞK

Duyduğuma göre şairlik,
Sevmekle aşk ile olurmuş;
Binde bir seveyim dedim,
Kız ekâbirdenmiş.

Hayır aşka değil de ben,
Şairliğe özenmiştim;
Bütün benliğimi hislerimi de
Şairliğe vermiştim.

Ne yalan söyliyeyim, doğruca,
Aşk şairlikten daha baskınca;
Edebi aşk bir yandan;
Bir yandan da aşk başlayınca.

Ne kafa kaldı bende ne his,
Her halde aşka mağlûb oldu nefis;
Sevgimi dahi tarif edemedim ona,
Benim lisanımdan anlamıyor kız.

Dedim ya ekâbirdenmiş bayan
Çok da hoş, selamlar her tanıyan;
Şairlik de öldü kalp de perişan,
Gel sen ol da bu derde dayan.

YAĞMUR BAŞLADI

Gündüzler esmerleşti,
Çünkü yağmur başladı
Ay başka yeri seçti,
Çünkü yağmur başladı.
Uzaklardan geliyor,
Ziyası Âfitap'ın
Acı rüzgar esiyor,
Yüzü soluk mehtap'ın.
Ömre bereket gelsin,
Yeni ilk bahar için
Hislerimiz yücelsin
Ahu gözlü yâr için.

A. D.

İLHAM

Ey ilham-ı şerif nerdesin?
Niçin istifsar-ı hatır etmezsin?
Gel de gir benim kafama!..
Yardımcı ol yazmama

Birkaç satır yazmak istiyorum,
Bu yazıya (ŞİİR) diyorum.
Bakalım okuyucular ne der?
Bu kadarlık kifayet eder....

DELİ

Dokunmayın deliye
Bozmayın asabını
Kaybeder muvazeneyi
Şaşıırır pusulayı
Aslında kuzu gibidir o
Taşırmayın sabrını
Tanımaz hiç kimseyi
Çok iyi muameleyi
Hiç hoşlanmaz emredenden
Pek sıkılır tahakkümden
Psikiyatridir illeti
Onu tedavi etmeli.

HOŞ GELDİN

Hoş geldin akıllı kardaş
Bizler ise “Deli” kardaş
Hepimiz birbirimizle arkadaş
Sizlerle de olalım yoldaş.
Deliliktir içimizdeki maraz
Fakat değiliz kimseye garaz

Hepimiz olduk kardaş
Sizinle de olalım arkadaş.

R. G.

CEBİRSEL ŞİİR

A.U.'ya hürmetlerimle

Üç noktadan
 Bir düzlem geçer derler
 İyi hoş amma
 İks artı igrek
 Eşittir bir olunca
 Yoksul gecelerimde
 Aklımdan neler geçer
 Bilir misin ağabeyciğim...
 Bin dokuz yüz altmış üç
 Eksi
 Bin dokuz yüz elli dokuz
 Yıllardan arta kalan
 Müşfik bir ses
 Aklaşan saçlarımız
 Üzme kendini
 Ve "O" kadını
 Unut deyişin ağabeyciğim....

N. İ. K.

FİLOZOF ET

Doğdum büyüdüm okuma, başıma oldu dert;
Askerlik çağı, vazife hitam, emir terhis et...
Dünya evi varmış, anladım o da dert!...
Alnıma çizilmiş tımarhane elim akıbet cür'et

Sonu ne olur bilmem ne bir adalet?
Uyan kabrinden ey ünlü filozof Sokrates,
Yolunu öğret beni de filozof et...
Ya da Allah'ım yeter azad et!...

N. C.

MUHTAR DURSUN

“Dursun” demişler durmuş
Dururken muhtar olmuş
Okuyup yazması yok amma
Mührü kuvvetli
Oğlu oldu geçende
O da; “Yaşar” dedi adına
Yaşadı....
Dursun yaşasın
Oğlu da dursun Dursun da dursun
Neme lazım
İsterlerse kazık kaksın.

AŞKIMI DÜŞÜRMÜŞÜM

Şarkı söyledim hece hece.
Fazla içtim de dün gece.
Caka yaparken sokaklara
Aşkımı düşürmüştüm.
Sabahleyin adım adım.
Yolları hep aradım
Kahrolası çöpçüler
Aşkımı süpürmüşler
Fakat ne zararı var
Bir kopyası o kızda var.
Hakkımı da ararım yine
Gider belediye reisine
Derim senin işgüzar çöpçüler
Aşkımı süpürmüşler.

VEDA

Bırakalım sevgilim
Bilmediğimiz bu işi
Sevmek ve sevilmek
Ne demek?
Heyhat!..
Filmlerde seyrederek aşkı
Sersem desem sevinir
Direnirsin seversem
Gül gönderirim kızmışsın
Ne (turşuluk kız) mışsın.

MEVSİMİM

Koyu siyah bulutlar içimin gamı
Yıldızlar tane tane göz yaşım
Kalbimin feryadı rüzgar
İnim... inim!
Kara yazım dertli başım benim.
Bahar yeşerse de dallarda
Bukalemun değil ki gönlüm
Yaslı günler bitmeyen mevsimim
İnim... inim!...
Kara yazım dertli başım benim.

R. A.

O MEÇHUL KÖPRÜ

Bir destan aldım ulu merkezden
Bahseder durur meçhul eserden.
Bir köprü varmış sorsam Sezardan
Acep nerde o meçhul köprü?..

Neleri kasteder neden dem vurur,
Birçok şeylerden bahseder durur,
Belki de muhayyel bir köprü kurar,
Acep gönülde mi o meçhul köprü?..

Destan çok muğlak anlayamadım,
Bir mendil bulup sallayamadım,
Sözde avcıyım avlayamadım,
Mehtaba bekçi mi o meçhul köprü?..

Acaba o köprü hayal mi beylik,
Altından su geçer etraf yeşillik,
Koca bir tabiat, uçarken keklik,
Uçsuz bucaksız o meçhul köprü?..

Baharda aşıklar toplanır orda,
Kimisi evine, kimisi surda,
Kimi de Niğde'de, kimisi Bor'da
Kimlere uğraktır o meçhul köprü?...

Yalnız köylü mü hep ordan geçer,
Kimlerin kalbini sevdalar biçer...
Buluşup ayrılan da hep ordan geçer,
Turan elinde mi o meçhul köprü?..

TIMARHANE

Şöyle bir devran yapayım dedim
 Tesadüf attı tımarhaneye
 Bir demir kapı şişman kapıcı
 Bırakmaz gideni çilehaneye

Gözettim etrafı kimler delidir.
 Hangi sebeplerden neden delidir.
 Her biri bir çeşit işten delidir.
 Bağrında kimler var ah tımarhane.

.....

Öyle bir çiftlik ki eşi bulunmaz
 Çeşmeye gitsem suyu bulunmaz
 Yeşil ağaçlarında meyve bulunmaz
 Ne kadar garipsin ah tımarhane

Zengin servetinden mahrum olunca
 Memur mevkiinden bezgin olunca
 Kimi de evinden dargın olunca
 Hep sende misafir ah tımarhane

Uzaktan gördüm bir yeşil türbe
 İçine girdim vallahi tövbe
 Sanki hicranla yoğrulmuş belde
 Ne kadar garipsin ah tımarhane

Fazla konuşsam manyak diyorlar
 Az konuşursam şizo diyorlar
 Etrafa koşsam psiko diyorlar
 Sen de şaşırdın ah tımarhane.

SONBAHAR YAPRAKLARI

Tarihten bir yaprak daha düştü
Bu yaprak da diğeri düşen sonbahar yaprakları gibi sanki
İçimden ağlamak geliyor hem de hıçkırı hıçkırı
Tanrıya isyan edesim geliyor bağırarak istiyorum içimden
Nafile ne yapsam boşuna artık
Çünkü ölmüş artık İsmet İnönü

Ş. K.

BENİ

Gönül defterine unutma sakın
 Satır satır, ince ince yaz beni
 O bembeyaz, gülden beyaz göğsüne
 Çekiç ile vura vura kaz beni

Geçecek mi senelerden zor günler
 Gözüm, gönlüm, dilim seni heceler
 Hatırla da bazı bazı geceler
 Göğsüne resmimi bas da ez beni

Bu hasret, bu gurbet ne acı derken
 Başlarsa bitecek ne kadar erken
 Bir gün Çankaya'dan bensiz geçerken
 Hatırlarsın dertli dertli saz beni....

HASTANEMİZİN MEŞHURLARINI TANIYABİLECEK MİSİNİZ?

Şöhrete ekseri insanlar
Doğru yoldan
Alın teriyle ulaşır
Sebat, cesaret sayesinde
Şöhretin basamaklarında
Yükselir.
Bazen de talihi yar olursa
Şöhretin zirvesine erişir
Bu kişiler her zaman
Halk tarafından sevilir,
Alkışlanır, parmakla gösterilir:

.....

Bizde belki binlerce
Şöhret vardır
Fakat onları burada
Anlatmak imkansızdır.
Çünkü yerimiz dardır.

Burada da meşhurlar vardır
Tımarhanenin meşhurları
Sakın alayla istihza
İle karşılamayın bu sözleri
Kimisi şaşar ve güler
Tımarhanede meşhur
Olur mu hiç, der.
Ama meşhur sözdür:
Her horoz
Kendi çöplüğünde öter.

BİR

Ortadan biraz uzunca
 Bir boy
 Ne zayıf ne de şişman
 Bir vücut
 Kırk bir buçuktur yaşı
 Sarı saçlarla
 Örtülü başı
 Ve yuvalarında
 Durmadan oynayan gözler

O, daima hiddetlidir.
 Kibrit çakılmış bir
 Benzin fıçısı gibi
 Hemen parlar
 En güzel söze
 Bile kızar

Babasından miras
 Kalmıştı ormancılık
 Şöyle der: bu hastaneyi
 İhya ettim
 Tam yirmi bin
 Ağaç diktim

O, hezarı fendir
 Bilmediği yoktur
 Her taşın altından çıkar
 İddiası pek çoktur
 Söz açılırsa

Boksör olur
Güreşçi olur
Büyükleri azleder
Her bahiste
İleri gider
Kalmaz geri
Amma bu sözlere
Kimse vermez değer.

İKİ

Orta boylu ne zayıf
Hatta ne de şişman
Kırk yaşından
Aşağı görünür şairimiz
Esmerce bir yüz üzerinde
Zeki bakışlı gözler
Dilinden hiç eksilmez
Şairane sözler
Der: "Yeni bir şiir yazacağım."
"Bunu herkese okuyacağım"
Elinde gazeteler mecmualar
Her servise dalar çıkar
Durmadan yolları arşınlar
Hiç durmadan mekik dokur
Genç kızlara, kadınlara
Şiir okur
Bel ki ilhamı
Onlardan alıyor

Baygın bakışlı
 Ela gözlere
 Kara kaş kara gözlere
 Daldıkça dalıyor.
 Sonra da durmadan
 Şiir yazıyor
 Hakikattir çalışan
 Daima kazanır
 Şairimiz bir gün gelir
 Belki de alkışlanır.

ÜÇ: HASTANEMİZİN MUCİDİ VE RESSAMI

Orta boylu bir vücut
 Biçimli bir çehre üzerinde
 İnsana itimat telkin eden
 Zeki ve yumuşak
 Bakışlı gözler
 Dilinden hiç eksilmez
 Şu sözler:
 -Amerika fezaya
 yine bir roket fırlatmış
 Feza yarışı yine artmış
 Ruslar pek yakında
 Ay'a varacaklarmış.
 O, gazetelerde hep bu
 Haberleri okur,
 Sonra da sehpasının
 Başına oturur

Yeni icatlara başlar
Atom treni
Gök merdiveni
Uçan fıçı
Jet köprüsü
Yarım asır öncesi
Jul Vern'in romanlarına
Herkes gülmüştü
Denizaltılar
Ay'a seyahatler
Arzın merkezine seyahat
Ve de en nihayet
Romancı meşhur olmuştu.
Çünkü iddiaları
Yerini bulmuştu.

Belki mucidimizin
Dedikleri de çıkacak
Herkes onu alkışlayacak
Takdirle anacak.

DÖRT: BİZİM DÖGOL'ÜMÜZ

Orta boylu, zayıf, sararmış
Çehreli bir adamdır o.
Sırtında yaz kış
Kalın aba elbise taşır
On üç mekanı vardır
Yatıp kalktığı servis

Kapı yanındaki
 Çam ağacı altı
 Ve eczanenin önü
 O kendini Degol sanıyor
 Yoldan geçenlere anlatıyor
 -Doktor ne olacak dolar işi?
 -Bayım beğenmiyorum
 ben bu gidişi.
 -Tımarhaneyi Samsun'a
 nakledeceğim
 -Amerika'ya yüz bin dolar
 hibe edeceğim.
 -Parole d'Lonneur doktor
 vallahi eczaneyi kapatırım
 -Azizim o ittifak ne oldu?
 Suya mı düştü?
 - N'est-ce pas doktor.

Onun palavraları
 Hibeleri planları
 Pek çoktur
 Elbette sözlerinin
 Hiçbir değeri yoktur.
 Muhatapları baş sallayıp
 Güler geçer
 Onun hayatı da
 Böyle gelmiş
 Böyle gider.

BEŞ: HASTANEMİZİN FAHRİ MİHMANDARI VE NUTUK UZMANI

Uzun boylu zayıf bir
Adamdır mihmandarımız
Yaz kış sırtında
Kaba bir elbise
Koltuk altında gazeteler
Ağzında da sigara taşır
Ziyaretçilere sorar:
-Servisi biliyor musunuz?
-Kimi arıyorsunuz?
Ziyaretçinin yanına katılır
Yolda birçok şey anlatılır.
Bazen de ağaçlar arasına
Postu serer
Bir sandalye üzerinde
Nutuk çeker.
Birçok saçmalar
Birbirini kovalar
En az iki saat konuşur
Herkes başına üşüşür.
Kimi güler ve şaşar
Kimi de acıyan gözlerle bakar.
O artık etrafı görmez olmuştur
Yalnız kendi alemine gömülmüştür.
Nihayet yorulur.
Daha doğrusu
Kendini bulur
Artık kriz geçmiştir
Nutuk sona ermiştir.

**Resmi bir vazifeli gibi
Çalışır mihmandarımız
Nutuk uzmanımız.**

KADERİM

.....

Rakıyla unuttum yalnızlığımı
Ben başımı garip garip eğerim
Kaderimi okur okur gizlice
Kuytularda deli deli gülerim

Yağmur olur ince ince her gece
Yastığıma damla damla düşerim.

T. S.

ÇIRPINIYOR GÖNÜL

Ağır ağır çıkacaksın Haşim Ahmet misali
 Neme lâzım deme koynunda uyusun
 Aşkın izdirabı ile gitmiyor visali
 Uyusun da büyüsün maşallah
 Gelin olur inşallah
 Bayramları gelince
 Çevirirler kuzu başlarını
 Döndürüp de bakarsam yüzümü
 Arap olayım
 Arap olup da kaderime yanayım
 Yanarım ah kaderime, yanar yanarım;
 Yanarak gece gündüz kara yazma bağlarım.
 Sen o yana ben bu yana
 Salına salına
 Suya gider, akar suyu boyarım,
 Renk renk olmuş gözlerin,
 Gözlerin de gözlerin...
 Benek benek olmuş,
 Yarin cilveleri boynunda
 Denk olmuş,
 Oldu da bitti maşallah
 Gelin olur inşallah....

AKŞAM KARANLIĞI

Karanlık çökerek ruhuma dolup
Şekiller silindi artık ağır ağır
Karardı her cisim bir bir yok olup
Çöreklendi içime gene bir kahr

Yıldızlar pul pul ufka dizildi
Enginler şimdi siyah bir şerit
Semaya karadan bir hat çizildi
Hiçbir iz kalmadı sabaha ait.

MEŞ'UM SANDAL

Yeşil sularda sandalla gezer bir adam,
Balıkçı mıdır? Yoksa ne. Farkedilmiyor.
Etrafına saçtığı köpükler hep cam cam
Seyrine bir lâhza, bir an doyum olmuyor...

Martılar küme küme olup üstünde kâh;
Bazan suya çarpıyor ardında sandalın.
Birden ne oldu adama? Devrildi vah vah!
Herhalde kürekten ipi koptu mandalın.

Gölgeler kalkarken etrafta çok geç vakit,
Şimdi siyah sularda sükûn! Ve sandal boş.
Saklıyor koynunda artık bir sırrı sakit;
İnsafsız enginler alabildiğine loş...

M. Ö.

TIMARHANE DELİSİ

Ben de düştüm feleğin bir gün garip fendine,
Polis jiple getirdi tımarhane bendine....
Burası başka alem ey kafa gel kendine,
Şimdi senin de ismin tımarhane delisi...

İstersen ol yüzbaşı, hakim veya avukat,
Ayol sana kim dedi büyüklere bir taş at...
Karınla kavga yapıp tatlı aşı zehir kat,
Elbet şimdi olursun tımarhane delisi.

Çilesiz insan olmaz, sen de doldur çileni,
Sinirlenme, üzülme, sakın bozma freni...
Aç gözünü karışmam kaçırırsın treni,
Sonra toptan olursun tımarhane delisi.

Belki sana meskendi bir zamanlar Beyoğlu,
İstersen ol akıllı, hor görür ya eloğlu...
Farzet her gün geliyor ziyarete Köroğlu,
Yine eller diyor ya tımarhane delisi...

Belki sevda yüzünden, kavgalardan kaçırdın,
Belki polis jandarma dayacağından şaşırdın...
Kim bilir hangi kaza hangi işten kaçırdın,
Elbette bir sebep var tımarhane delisi...
Belki de aldatıldın, belki evham kurarsın,

Belki sebepsiz yere başkasını vurursun,
Belki de bir iftira uğruna can koyarsın
Ondan sonra olursun tımarhane delisi.

Farzet canın sıkıldı gidip içmek mi lazım
Sarhoş olup etrafı yakıp yıkmak mı lazım
Elbet kanun yakalar istersen ol mülazım
İdraka aciz olma tımarhane delisi.

Zira hayat böyledir, kalender ol, aldırma
Farzet işin bozulmuş, gidip ele saldırma.
El kazanındaki aş kepçe daldırma
Fazla koşma düşersin tımarhane delisi.

Bu içtimai yara insanlığı ürkütür
Hem öyle bir yara ki vicdanları çürütür.
Hatta psikologlar boşa kalem yürütür,
Ey tıp seni bekliyor tımarhane delisi.

Söyle ey tıp, delilik neden, niçin çoğalır?
Hadiseler mi sebep, neden kafa bulanır.
Müsebbipler kim acep, niçin normal azalır?
Sonra çoklar oluyor tımarhane delisi.

Şu halde dinle ey tıp gerçi ümit sendedir,
Fakat unutmayın ki püf noktası bendedir.
Bu insanlık davası, anahtarı kimdedir?
Neden milyonlar olsun tımarhane delisi?

Tedavi yalnız şok mu, yoksa yemek mi hayır
Neden delilik artsın gel de bu farkı ayır
Zira ki felsefede kalmamıştır bir hayır
Sakın siz de olmayın tımarhane delisi.

YOKLUK

Kutudaki kibrit bir,
Yok kırk paralık gelir.
Sigarayı arama;
Ne var, ne kimse verir.

Ayın on üçü Pazar
Herkesi biri arar
Kurban Bayramı olsa
Ne gelen ne gören var.

Yokluk kavradı bizi
Bağladı elimizi
Soldurdu binbir elem
Güliden cemalimizi

Derman ne hoş arkadaş
Düşünceden bıktı baş
Göl olur gemilere
Gözlerimden akan yaş.

Yeter bunca ızdırap
Gönül hicrandan harap
Kafi ağladıklarım
Sen güldür beni Yarab.

DERTLERİM

Hava karardı yine
Vakit akşamı buldu
Düşünce çıktı bine,
Gül den cema lim soldu.

Kış günleri çok kısa,
Çabuk oluyor akşam,
İçim çok sıkılmasa
Bunları karalamam.

Geçmiyor başka türlü,
Vakit kapalı yerde.
Özlemesem bülbülü
Düşmezdim bin bir derde.

N. A.

HABERİN OLSUN

Sevgilimin adı Aysel'dir.
Odur bana gönül veren
Şimdi ettin beni verem
Gözlerin kızarmış
Neden ağladın?
Yoksa bir başkasına mı
Gönül bağladın?
Ben yamaçtan gideyim
Yol senin olsun
Ben zehir içeyim
Su senin olsun.
Bir sevgili bulmuşsun
Hayırlı olsun
Bir tane de ben buldum
Haberin olsun.

H. İ. T

ARZULARIM

Gurbet elde kaldım yalnızım artık
Bekarlıktan bıkmışım ah!.. bu darlık
İstemem köyümde verseler muhtarlık

.....

Ezelden aşık olanın kalbi derinden sızlar
Seven sevilen kıymet bilmeli a kızlar
Bir karım olsaydı yirmi dört ayar bir karım
Ona süt nineme bakar anneme bakar gibi bakardım.
Lakin kırk yıllık ümidim boşa çıkar sanırım
Dudağına ruj parmağına yaldız çekerse karım
Anam valdem olsun onu bir teneke benzinle yakarım.

S. D.

ŞİİRCİK

Bak şu duvarlara bak ne güzel resimler var
Onlara baktıkça kabaran bir hevesim var
Ne olur verin şu kalemi adi ve pis elime
Reddetmeyin sokmayın beni derin eleme
Vinci, Rafael gibi muhayyile eseri
Onlara baktıkça oluyorum esiri
Sayenizde ben de resim yapmaya çalışsam
Sayenizde ben de kabiliyet olup çıksam.

ŞİİRCİK

Bir heykel görmüştüm, ne oldu be? Söylesene
Yıldırım gibi çarptı beni; ne olacak be.
Nasıl omuz kırmış, sitem etmiş bilsen ah sen
Yetmez mi bu kadar tarif, daha ne etsen.

Kat'iyyen taklitsiz; şekli, cemali deseni
Gayri ihtiyari dedim: "Ruh hastası Ali."
Bende de!... öyle karakter olsa becersem,
Doktorum da görürse der: "Müsaade etsem."

Akademide RESİM, HEYKEL en güzel sanat;
Nihayete ait: YAZI, ŞİİR, EDEBİYAT.
Fuzuli gelmişim ALEM'e ne yazık
Sırf yemek için gözlerim her tarafa bakık.

AŞK

Leylâ ile Mecnun birbirine âşıktı,
İkisi de ölmedi, bir çift ruh oldu.

Bazı fertler ise maddeye âşıktı,
Yalnız ve yalnız maddeyi aradı.

Vatanına sanki tapardı mehmetçik,
Şehit olurken elindeydi gelincik.

Her güzel şeyi severdi Hz. Mevlâna,
Ruh olarak yaşadı, ruhu yakındı Allah'a.

Hz. Muhammed Allah aşkı için yaşadı,
O Allah'ın tek kuluydu, Allah'ın nuruydu.

H. G.

SONBAHAR DÜŞÜNCELERİ

Bu şiirimi sana yazıyorum Üsküdarlím
Köyümün kerpiç odasından
Günün en geç saatlerinde
Seni yaşıyorum
Seni düşünüyorum yoksunluğunla.
Şimdi sen Üsküdar ihsaniyesinde
Açmışın pencerelerini karanlıklara
Bana doğru uzatmışsın ellerini
Bütün hatıraların yarım
Bütün düşüncelerin yarım
Bana doğru uzatmışsın ellerini
Melûl-mahzun ağlıyarak
Gün solar, gün geçer
Üsküdarlím.
Bilmem ellerimizde ne kalır
Yerden kalkan ağır ağır fecirle
Uzaklaşan kervan yol alır.

D. K.

MANZUM DESTAN TİRYAKİLERE

Bir destan söylesem acep
 Bütün sigara tiryakileri darılır mı
 Doldursam ceplerine eğlencelikleri
 Gözleri sigaradan ayrılır mı...
 Tiryakiler tütünü ne çok severler...
 Birini yakmadan ötekini everler.
 Sigaraları tükenirse başlarını döverler
 O da erkeğim diye övünür mü...
 Hatta benim bile olsaydı.
 Bir sigara yakardım...
 Burnumdan çıkan dumana bakardım.
 Kafam eserse kırk şeytanı yıkarım
 Kırıldı arabam devrildi tekerim
 Ah... bu zalim sigaradan neler çekerim.

H. C. G.

KİMBİLİR

Kimbilir öldükten sonra
Bir Hasan Cafer yaşamıştı diyecekler
Belki sevinecekler belki üzülecekler
Sevenler gözyaşı dökcek ardından
Ama üzülenler de
Sevinç gözyaşlarını gizliyemedi...
Bir Hasan Cafer yaşadı diyecekler
Bazan Kayseride
Bazan Boluda
Bazen de Eskişehirde
Kimbilir.

İ. G.

AŞKIM

Elindeki sıcaklık bir an kalbimi yaktı
Ruhundaki ihtiras benliğimi kanattı
Doğuyordu içimde çok tatlı bir heyecan
O anda ve her zaman kalbimde sendin inan
Gözlerin bakıyordu ısrarla gözlerime
Arzuyla değiyordu dizlerin dizlerime
Ne yapsak da sevgilim dönebilsek maziye.

R. P.

TIMARHANE

Kimi garip
Kimi Veli
Kimi deli
Birlik şu ki:
Hepsi birbirinden dertli
Ağlıyanı var
Güleni var
Bağıranı var
Anlaşılan, evet anlaşılan
Olmamış hiçbirine
Talihleri yar
Kimi bekler
Kimi gider
Ne kadar iyileşsen de
Gün gelir
Tımarhane görmüşsündür denir.

T. A. D. H. H.

PLATONİK VE MELÂNKOLİK BİR AŞK

Gözlerim kör olsa yalnız senin aşkın kalır.
 Yalnız senin saçların gözümün önünde dalgalanır.
 Hey Ulu Tanrım sen getirdin başıma bu işi,
 Sen soktun kalbime aşk denilen şişi.
 İstersen sevgilimi ver bana
 İstersen kıy, vermiş olduğun bu tatlı cana.
 Kalbim durmadan kanar
 Ciğerlerim ateşler içinde yanar
 Ömrüm benzesin sonbahardaki yaprağa.
 Ulu Tanrım çabuk yatır beni bu kara toprağa.

T. A.

SEVGİLİ

Mevlâm özenmiş bezenmiş yaratmış
Hamuruna kim bilir neler katmış
Gece sandım gülün koynunda yatmış
Güzel, mayhoş ve o kadar tatlı ki?..

.....

Dudakları sandım kurulu bir çift yay
Gözlerin dersem sanki hare-i ay
Kırpiklerde var ok adedin say
Nasıl dayanam endamın bilmem ki?

İ. S.

TALİH BU

Sene 1963 Çarşamba günü
Boyladım öğlende Bakırköy'ünü
Eylediler tedavi elektrikle şok
Dediler üzülme sende bir şey yok.

Dumanlıdır dağlar, ufuklar kara
Bu dert de açtı kalbime yara
Koydular teşhisi baktım karara
Devalı mı devasız mı bilmiyorum sar'a.

Gezmişim bunca hayat daima yaya
Alimler çıkmak isterler aya
Talihsiz gelmişim fani dünyaya
Tevekkülüm nedeyim yüce Tanrı'ya.

H. K.

GÜL VE İNSAN

Bakın şu gül dalına tomurcuklu,
Bir baharın sevincini yaşarlar.
Hepsinin bir mevsimlik ömrü varken
Solacağını bilmeden yine açarlar.

İşte, endamdır göz ve o ten
Aşkın değil mi ya beni söyleten.

Ömrünce boşuna yaşayan insanlar
Tomurcuklardan neye ders almazlar.
Bir bahar günü bile içlerinde
Ölümün o ezgin hissini duyarlar.

İSTİRHAM

Gelen yok giden çok, günler kapkara.
Doktorlarımız yol vermiyor geçilmez.
Havalansam yoldaş olsam kuşlara.
Kolum kanadım kırık uçulmaz.

Bahar gelsin turnalara eş olam.
Yağmur olam, gözden akan yaş olam.
Beni taburcu edecek doktora kul olam.
O zamanlar keyfe kıymet biçilmez.

Bu yaz bahar bana hastahaneler yurd oldu.
Bakırköy sevdiklerime perde oldu.
Senden soğudum fakat bana dert oldu.
Derdim doktor, senden başkasına açılmaz.

Dert bir yana, tımarhane bir yana çeker.
Yanmak için dolaşıyor pervane.
Her baktıkça seni gördüm dört yana.
Ben senden geçtim sen de benden geçiver.

T. Ş.

.....

Benim kara talihim
Amma da yaman oldu
Bin bir mihnetli
Acıklı bir haldeyim
Maceralı günlerim
Acaba ölecek miyim neyim?

Sevmişim, seveceğim, aşkınla
Öleceğim
Yoksa senin düşüncende böyle kalacağım

Leyla'ya darılmış, üzgünüm, kırılmışım
Evimden ayrılmışım
Yar ben ne olmuşum?

Ortaşarkta harp varmış
Rabbim param kalmamış
Uzun bir mektup yazdım
Mektubum, babacığım sana varmamış.

N....

14/B

Bir düz kattır 14/B
 Bir taraf yemekhane bir taraf yatakhane
 Her tarafta hasta sesi
 Ne güzel, dümdüz bahçesi
 Gönlümde artık arzu var,
 Beklerim çıkana kadar.

K. N. D.

ŞAFAK SONRASI

Geliyor, adım adım
Saklıyor, sessiz ve çekingen
Onunla dolacak bahçeler
Onunla yıkanacak incir ağaçları
Bağlar, ısıyacak sabah,
Yürek,
Geliyor. Susun.
Susun ve dinleyin.
Yaklaşıyor, esintisiz.
Her şafak.

Y. A.

ÇALAR

Kapı çalar
Radyo çalar
Sıra vermeden
Pikap çalar
Kaynananın çenesi
Durmadan çalar
Bu arada eve girer
Bir hırsız
Evde ne varsa çalar
Bu dünya durmadan
Çalma dünyası

B. U.

ÖMÜR

Sen güzelsin
Tatlı gibi
Lâkin
Hoşsun
Ah bitmesen
Biter gibi olmasan
Seni seviyorum.

1965

ACI YILLARI

Çam ağaçları.

İncir ağaçlarını bilmediğim çıktığım o Bakırköy hastanesi

Su. Sıcak. Soğuk. Kar.

Kalorifer yandığı 1975 yılı ilkbahar.

İhtilal. İdam. Şüphe. İntihar.

İşte geçen yıllar.

Aura gazetesi haftalık.

36. servis yazarım, 35. servis basılır.

Ne yazıyorsun der Mualla abla.

Süt ablanım der.

Yırttım yazdığımı.

Yeniden yazdım.

Gittim, kağıt, istedim.

Yırttığımı attım çöpe.

Soğuk, kar, biri önce hatırımda yazdım.

Çıkan adam.

Yürüyebilir miyim derim?

Kağıt almağa giderken.

Uzun etti yazdım.

İşte ihtilalin sonu.

Süt ablam Mualla ablam.

Yazdım, yazılar.

Yıllar.

Bildiğim Bakırköy.

Yediğim yiyecek çevreden parayla.

Parayla verende oldu.

Bakırköy'de.

Hastahane de.

Börek. Portakal. Şeker.

İnsanlar.

Adam gelir bakar yazıya.

Şüphe.

Adam gelir bakar yazıya.

Halloperidol iğne olduğuma sebep oldu dedim.

Yıllar önce.

Yediğim sopalar.

Bağlandığım gömlekler.

Bağlandığım kayış.

Kedi köpek ısırıldığı.

Temiz bir hayat.

Gelen ziyaretçilerim.

Şükrü Üçok amca çağırırdı.

Onlar geçti.

Buranın zor hayatı.

Sabah gazete veririm.

Adam postanenin yanındaki simitçi açık mı der ?

Her gün.

Şiir yazacaktım.

Mualla ablam.

Mahvoldu.

14-B yıkıldı.

1996

HASTANEDE

Bitkiler. Kuşlar.

Sabahlar.

Yıllar.

Mevsimler. Kış mevsimleri.

Karlar. Kar.

Bakırköy.

İstanbul.

Bakırköy'de bir hastahane.

Televizyonda bir adam.

36.da.

36.da sandım.

36. Servis.

Ağıt.

Ağlıyan ben.

İhtilal sonrası.

27 Mayıs 1960 Cuma

İhtilal.

Bakırköy. İstanbul.

Yaz. Sıcak. Bahçe.

İşte unuttuğum geçmiş.

Akıl. İfade ettiğim. Açlık.

Doymak.

İnsanlar. Hastalar.

Hastabakıcılar.

Su.

Çorba.

Ekmek.

Yemek.

Öğle. Akşam.
Hastahane.
İnsanlar ne ister?
Demokrat Parti.
İsmet İnönü.
Atatürk.
Mazhar Osman Uzman.
Ayrılıyorum, gidiyorum
Diyor.
1940 yılı
Heyhat. Hastahane.
Hastahane. Oldu işte.
Unutulan ihtilal.
Yaşıyan hastalar.
Bitkiler. Kuşlar.
İhtilal bizi böyle unuttu
İşte.
İhtilalden sonra yattım.
36.servise.
Demokrat Parti.
Gölbaşı. Ankara'da
Oynardım.
Hastaydım.
Hastayım.
İhtilalin güzellikleri.

MÜKEMMEL KUŞ

Yeşil kanatlı
Papağan dediler adına
Mükemmel kuş olur mu?
Olmaz
Tamamen yeşil
Mükemmel kuş olur mu?
Tamamen yeşil.
Aura dergisine yazıyorum
Haftalık gazete
Bakırköy, İstanbul'da

1997

İÇİMDEN GELEN SES

Yaşadığım.
İçimden gelen kan.
Kayışlara bağlandıklarım değil.
Kayışa bağlandığım
Bir defacık.
36.serviste.
39. serviste ensülin koma
Gömleğe bağlanırdım.
1965 sonbahardan
1966 marta.
10 ekim 1965 Pazar
Seçim oradaydım.
Adalet Partisi kazandı.
Yaz, bahçe.
Yıllar.
İncir yedim sonra.
İhtilal bitti, gitti.

BİLDİĞİM

Bir zamanlar kötü sözler söylendi
 Son zamanlar
 Bildiğim ihtilal
 Çok şahane sonuç
 Gol
 Aç insanlar
 Bakırköy hastanesinde
 Demokrat parti
 Otobüse biner
 Beypazarı, Ankara giderdik
 Gölbaşı, Ankara oturuyoruz
 Yıllar çabuk geçti
 1964 yılı futbol oynadım
 Kurban bayramı Nisan ayı
 30 Ağustos'u İzmir'deyim
 Sonra İstanbul'a geldim
 1969 İlkbahar İçel'e gittim
 İlk defa
 Okuyordum
 Fakültede
 Başşehir Ankara
 Gölbaşı Ankara güneyinde
 Göl var
 Önceden burada yattım çıktım
 Fakültede okurken
 1969 İlkbahar İçel'e ilk defa
 Gittiğimde
 İlk buraya yattığımda
 1965 yaz

Hukuk fakültesinde okuyordum
Ankara'da
Burası Bakırköy hastanesi
Bakırköy İstanbul'da
O yatış.
Sıkıyı görünce ağlayış
Bakırköy Hastanesine yatarken.
1965 yılı yattığımda.
1965 yılı yattığımda.
Adil Üçok amca bağlayıp
Getirseydiniz dedi.
1969 yılı haziran 9
Cumartesi.
Babamın ahbabıyla kendim geldim.
İhtilal bu işte!

Ü. İ.

DOYMUYORUM

İhtiraslarım büyük
Dünyam küçük
Kanmıyorum.
Doymak için
Anlıyorum.
Oturup yiyeceğim
Kendi başımı.

G. Ü.

GEMİLER

Engin denizlerin sonsuz maviliklerine
Yelken açan, beyaz köpükler saçan
Hülya renkli, ümit yüklü gemiler,
Uzaklaşmayın benden!
Kopup gelen dalgaları
Kıyılarda dinlerken
Hülya renkli, ümit yüklü gemiler
Uzaklaşmayın benden!
Hayal dolu ormanların
Yemyeşil sükûnetine,
Çağırdığım Hâdi'mden
Haber beklerken
Hülya renkli, ümit yüklü gemiler
Uzaklaşmayın benden.

**Hâdi şairin küçük oğludur.*

M. C.

KADERİN GÜCÜ

Didindim çalıştım pişirdim aşı
Yalnız bıraktım beş yavru kuşu
Sahipsizlerin ters gitti işi
Yavruların bahtına nice ağlarım

Sizler de henüz süt emensiniz
Şafaktan uyanıp babam dersiniz
Yatakta uyurken yoksul geceniz
Yavrular diye bağrım dağlarım

Babayı ister sestem yanılmaz
Çocuk annesiz babasız kalmaz
Nimeti bulursa fikri yorulmaz
Yavruya sarf ettim gençlik çağlarım

Babaları gelince gaflet de biter
Komşuyu hıssımı hemen terk eder
Babanın geldiği onlara yeter
Yavrum diye karaları bağlarım

İnsan yavrusunu pula veremez
Feleğin kahrına karşı gelemes
Giden gitti geri dönemez
Kaderin gücünü tedbir yenemez
Sen de üzölme ey M... C....
Allah'ın kuluydu hep evliyalar
Ademler Fatihler çok Süleymanlar
Yavrulara sonsuz sevgi yollarım.

Ş. B.

BAHÇEMDEKİ AĞAÇLAR

Ağaçlar en büyük dostlarımdır benim
Onlara güvenirim
Bana en yakın
İnsanlardan fazla
Onları seyrederim

İnsanların çoğu
İki yüzlüdür
Bir gün gelir belki döner
Bana uzanan dost eller
Belki de düşman olur

Ağışında serinlediğim
Sevgi ile
Seyrettiğim deniz
Bir gün gelir köpürür coşar
Belki de beni boğar
Ona da güvenemem

Serin serin tatlı tatlı
Esen rüzgar
Bir gün gelir
Fırtına kasırga tayfun olur
Yıkar hatta öldürür
Ona da güvenemem
İlkbaharın ağaçlar
Yeşil renkli yapraklar

Beyaz mor çiçeklerle
Süslüdür.
Yorgun başımı
Onun gölgesinde
Dinlerim
Onun üzerime
Sarkan dallarına
Bakar ve işte derim
Bana uzanan dost eller

Sonbahar yaprakları
Dökülür toprağa
Sararmış boynu bükük
Kış kar fırtına soğuk
Ağaçlarım çırcıplak
Üzerinde ne bir yeşil yaprak
Ne de bir çiçek var
Fakat o yine dimdik
Ve mağrur
Sanki bana söyle diyor
Korkma yine yeşereceğim
Gölgemde dinleneceksin
Sana dost elimi uzatacağım
En büyük dostlarım
Ağaçlardır benim
İnsanlara denize rüzgara
Güvenemem
Belki bir gün gelir
Döner boğar öldürür
Fakat en güvendiğim
Dostlar ağaçlardır
Benim.

M. B.

.....

Gözlerimden akan yaşları dindir.
Gel sürmeli gözlüm beni sevindir.
Yokluğundan artık çıldırıyorum
Mevcut servetimi bitiriyorum.

Kara gözlüm insaf eyle sen bana
Neden unutuyorsun yaradanı
Bak yolunu şaşırmış bir taneyim.

Yarım gider ovalara otlar biçmeye
Hiç usanmam o yollardan gelip geçmeye
Neredesin fidan boylum sen neredesin
Ben yanarken sıcaklarda sen gölgedesin
Bu yollarda gezenleri kimler ayıplar.

A. Ü.

SÜR DE

Ey genç arabadasın sür de bakalım sür de
Hayat yollarıdır bu söyle nasıl irade.
İnen kırbaçlarla sen zamana esir misin.
Akıl ile zekada boşuna tesir misin.

Hakikat taşlarının kıvılcımı çakmadan
Yutar bir lokmada hislerine bakmadan
Tevekkül tahsilde mi herkes iyiyi ister
Tatbikata gelince değişiyor karakter.

İçli göz yaşlarım mı bunu bana yükleme.
O volkanın lavını yanan bağrıma dökme.
Kaç yıl aşkta hasretle yanmakta naçiz beden
Sanır mısın kalıyor yolda kötülük eden.

Y. K.

ALLAH MUHAFAZA

Zorba kız kaçırır
Kamarot kurşun kaçırır
Karaborsacı döviz kaçırır
Zengin hanım kürk kaçırır
Ağa koyun kaçırır
Orman eşkıyası kütük kaçırır
Ve sonunda kaçırmak için bizlere
Elbette akıl kalır.

Y. O.

ZİYARET

Gönül neşeli bugün
Bade köşeli bugün
Hastaneye düşeli
Gönlüm neşeli bugün

Cumartesi günüdür
Ziyaretin günüdür
Hiç sormayın arkadaş
Bugün bayram günüdür

Sorma al iç arkadaş
Sigaramız bol bugün
Sizin gibi ahbablar
Soran gelen bol bugün.

M. K.

DIYOJEN'İN FENERİ

Adamlar arasında adamın biri
 Güpegündüz adamlar arasında elinde fener
 Bir şeyler arıyormuş.
 Adamlar arasında adamlardan bir diğeri
 Adı İskender
 Merakla dönmüş
 Ne aradığını sormuş
 Adam adamları göstermiş
 -Adam arıyorum demiş.
 Tabi adam haklı.
 Adam adama meraklı.

İSİMSİZ

SİGORTA

Ben mi?
Değilim.
Bazen öyle denk geliyor.
Genellikle öyle yaşıyorum
Kızoğlankız değilse
Yaklaşmıyorum
Bir gün denk gelecek bakalım
Limit üzerinde çalışmaktayken
Limiti gerçekleştirmek durumunda kaldım
Yazarak da anlatabilirdim
Limit 'n' sonsuza giderken
Birisinde çok parantez vardı
Işık hızına çıkmak üzerine
Toplantı planladım buralarda
Köy kasabasında
Kemer altı vardı
Zamanında espardil satıyorduk
Ucuz
Yaparsa onlar yapar

Arkadaşlık sigortası üzerine hayatları var
İnişli çıkışlı yollarda
İki bindeyiz
İki bin bir gibi geliyor bazen bana
Psikotik rahatsızlık
Hastaneler bana kalmış.

İ. İ.

.....

Londra-Paris-Newyork
Asker-yok-yok
Acil olarak Hilton'a gel
pırlantalar çok
Kanal suyu siz burada olunca,
Daha fazla gelir, siz-arzu ettikçe
Siz daha çok işitmeye laik'siniz
Alemler oldukça,
Alemler oldukça...

Şiïrofreni
'Akıl Hastanem'den Şair Manzaraları ve Seçme Şiirleri

Görmedim eğri'de tok...
Doğru'da aç,
Eğri yay elde kalır
Hep yol alır doğru
Ok!..

İki dakika mesut olmak için
 Müzik dinleyiniz...
 İki hafta mesut olmak için
 Evleniniz...
 İki ay mesut olmak için
 Politika yapınız
 (Yarın sizi asarlar).
 İki ömür boyu mesut olmak için
 Tabiatı seviniz.
 *Konfüçyüs'ten

Sana senden bir işte lazımsa dad
 Gayriden kes ümidin
 Lazımsa
 İmdat.

S. A.

AKILLIKİME DENİR

I Akıllı adama akıllı denir.

II Akıllı adamın akıllı olduğunu anlayana akıllı denir.

III Akılsız adamın akılsız olduğunu anlayana akıllı denir.

IV N'aber akıllım diye seslenilmiş adama akıllı denebilir.

V Akıl mefhumundan bihaber adama akıllı denebilir.

VI Akıl mefhumundan bihaber adama akıllı denebilir cümle-
sindeki Aristo mantığı açısından varolan hatayı sezebilene akıllı
denir.

VII İlk dört maddenin birbirinden farklı şeyler anlatmasına rağ-
men beşinci ve altıncı maddelerin birbirine muhtaç olduğunu
farkedebilene akıllı denir.

VIII Yedinci maddenin kendinden önceki maddeleri yargladığı-
nı keşfedebilene akıllı denir.

IX Maddeleri birbirine düşman etmeye çalışan yazarın akli den-
gesinin yerinde olmadığını sezebilene akıllı denir.

X Bu iş kabak tadı verdi, (çok uzadı) diyenlere akıllı denir.

XI İki saattir anlatılan şeylerin akıllı ile uzaktan yakından alaka-
sı olmadığını anlayabilene
AŞK OLSUN.

Aslan D.

BİLMECE

Kimdir ? Bu ışıklarla oynayan,
Denizleri, gökyüzünü,
An be an,
Gri, mavi veya yeşile boyayan.
Yazın,
Güneşi çıplak bir fahişe gibi
güldürüp,
Kışın, ayı' yı inine koyan.
Nedir ? dostlar nedir ?
Aklım almaz !
Muammadır, bilmededir.
Rüzgara adres veren,
Bulutlara yol gösteren,
Gökyüzünü ağlatıp,
Çiftçi'yi güldüren...
Kimdir ? Nedir ? Nicedir ?
Aklım almaz !...
Muammadır, bilmededir
Deprem - yangın
Hırsız - Saygın
Deli - Dahi
Beyaz - Zenci
Zengin - Dilenci
Yaşlısı - genci

Kimdir ? Nedir ? Nicedir ?

Aklım almaz !...

Muammadır, bilmedir

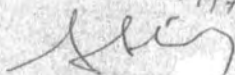
22 Şubat 1999

Deprem - yarıpın
Hırsız - Saygın
Deli - Dahi
Beyaz - Zenci
Zerpm - Dilenci
Yağlızı - gerei

Kimdir ? Nedir ? Nicedir
Aklım almaz !...
Muammadır, bilmedir

Aslen D

22.2.1999-

MEZARLIĞIN DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

Vakit gece: Karanlık!..
 Gökyüzü kara,
 Deniz matem içinde....
 Ve benim bulunduğum mekan,
 Bir Mezarlık!..
 Ruhum!..
 Madde ötesine uzanan
 okyanusunda..
 Var ile yok arasında
 Yüzen bir balık!..
 Mezarlık içinde,
 benimle akraba olan,
 veya olmayan,
 Dürüst, sahtekar
 Yaşlı, genç, okumuş veya alık
 -Ki yerinden memnun-
 Çağırır beni de,
 Sessiz bir kalabalık.

REMİSYON HALİ

Biraz ilaç,
Biraz katık,
Moral, uyku
ve yerine gelmez dediğim
Sağlık
artık
Çok şükür yerinde!..

Ruhumun derinliklerinde
acı yerine
Yine sevinç, mutluluk!..

Ruhum bir kuş kadar hafif
Defolup gitti memleketine
şizo-affektif
Serimde, huzur
ve Bakırköyden tapulu
Diyalektik mantık

28 Temmuz 1999

Beyanname

Yaram o derli
- büyük ki.

Kalnatı sarıyan

Merhem olmaz!..

Mecnunum, sevdalığım.

Akil hastalığım

deneye, dilim varmaz!..

Saırlık taşıyorum,

Kendince --

Boşuna!..

Dehşetmidesi

Dili tutulur sözcükleri,

lügatta bulunmaz,

Acımı anlatamaz!..

Deli diyorlar bana,

Kış-yaz

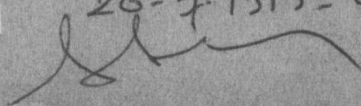
Hekimlerden

~~Dehşetlerden~~ başka,

Kimse, benimle konuşmaz!..

Aslan D. [redacted]

26-5-1999 - Çarşamba

BEYANNAME

Yaram o denli
büyük ki.
Kainatı sarsam
merhem olmaz!..

Mecnun'um, sevdalıyım.
Akıl hastasıyım
demeye, dilim varmaz!..

Şairlik taşıyorum
kendimce...

Boşuna!..
Dehşetimden,
Dili tutulur sözcüklerin
lügatta bulunmaz,
Acımı anlatamaz!..

Deli diyorlar bana,
kış-yaz
Hekimlerden başka,
Kimse benimle konuşmaz!..

26 Mayıs 1999, Çarşamba

F. G.

Yaşıyorum işte bedenim burada
 Gözlerimin yeri değişse de ağızımla
 Uğrasa da düş gücümde sapmalara
 Yaşıyorum işte varım ben
 Seviyorum delirmiş bakışlarımın sonrasında
 Bir çılgılık gibi duyumsatıyor kendini
 Dünyaya
 Varım işte ben yaşamda
 Yaşam bende
 Benim gerçek olan en az bir kır çiçeğinin varlığı kadar
 Sanki tüm dünya canavarlığıma dahi merhaba diyor
 Çünkü ben bir gerçeğim
 Dokunabilirsin
 Parmak uçlarını yüzümde gezdirip
 Ve aslında gözlerimin gerçekte yerli yerinde olduğunu
 Söyleyebilirsin
 Ne farkeder varım ben işte
 Düş gücümdeki tabloyu bozmaktan başka ne işe yarar
 Ömrüm yetse de tüm renkleri alsam içime
 En doruğuna ulaşabilsem canlı ruhların,
 Ve legolarım gibi olsa insan düşüncesi
 Oynasam eğlensem kahkahalara boğulsam
 Alındığında elimden yo hayır desem
 Buraya kırmızı gerek
 Ve düşünce çiçeğini yaratsam
 Neye benzerdi merak ediyorum
 Varız işte bedenlerimiz burada

Okuyorum yazdıklarımı sonra da alay ediyor eğleniyorum
Bir renk yakaladım diye
Kısın kısın seviniyorum bulduğum oynaşmalar için
Ne düşünüyorum biliyor musun şu an
Nerden bileceksin
Ne bir uyum ne bir denge
Ama doğrusu korkutuyor dipsiz kuyuya inmek beni
Ne güzel ne acı verici
İnsan kişiliğinde taklalar atmak
Niye mutsuzum bilmiyorum ki
Sonsuz el değmemiş tel örgülerle korunmaya çalışılan
Bir özgürlük
Düşünüyorum da resim çizebilseydim
Ne yapardım diye öylesine bir anlamsızlık olmalı ki
Boşluk dahi bana akıyor şekil alarak
Oysa
Anlamını yitirmeli insan
Aklının yitimi gibi.

ÖZLEM

BENİ ÖZLÜYORUM

Benimle konuşmuyorsun.

Beni sevmiyorsun.

Yanıma gelmiyor, yemiyor, içmiyorsun.

Yaptıklarımдан utanıyorsun.

Bunları bana yaptıramazsın diyorsun.

Gittiğim yerlere gel benimle.

Yanımda ol.

Belki o zaman ben, ben olurum.

Anlıyor musun...

Bazen beni içimde hissediyorum.

Yanımda değil içimde olduğunu.

Artık yeter diyorum.

Ben benim.

Ama o zaman yalnızım.

Kimse yok ortada.

Benimle konuşuyorum.

Bana beni sevmediğimi söylüyorsun.

Terk edeceğimi.

Beni hep yargılıyorum.

Aşağılıyorum.

Korkuyorum.

Ben benden giderse bir gün.

İşte o zaman ben kim olurum.

Özlem kim olur.

Ben beni seviyorum.

Bana söz veriyorum bazen.
Olmuyor.
Başaramıyorum.
ya istenmeyen, sevilmeyen zayıf olursam.
Beni üzerler biliyorum.
Ben ben mi olmalıyım.
Ben hangi benim.
Bilmiyorum.
Kendimi arıyorum bazen.
Kaybediyorum.
Beni yaşatırsam beni.
Bensiz kalırsam hayatı kazanırım.
Hangisi doğru
Çözemiyorum.
Benimle konuşuyorum.
Ben benden yoruldum.
Bazen beni öldürmek istiyorum.
Yardım et bana ben, Özlem
Beni bensiz bırakma.
Benim için savaşıyorum.
Unutma.
Bizim için.

BİR ANNE AYLA

DALGA

Denizde dalga
Yüreğimde dalga
Dalga Dalga
Kalbimde Dalga
İçimde Dalga
Dalga da Dalga

7 Eylül 1973

7-Eylül-1973
Bakırköy

Dalga

Denizde dalga

Yüreğimde dalga

Dalga Dalga

Kalbimde Dalga

İçimde Dalga

Dalga da Dalga

Bir Anne
AYLA

Hüseyin K.

ARAYIŞ

zamansız ölülerin gözlerindiyim
 sıcak ve yakın
 sahipsizim
 ona sözüm yok diyorum
 sahipsiz çingene çadırlarında
 ölüme yatan ihtiyara
 ikame ediyorum geçmişimi
 teni soğumuş yarınlara
 tüm bayramlık giysilerimi
 naftalin kokan bir morga bırakıyorum
 karanlık
 karanlık
 karanlık
 şimdi sevmek zamanıdır diyorum
 ölüm sever bir kadınla
 doyasıya tükenmeden askıdaki hayallerim
 zamansız ölülerin saçlarındayım
 şefkat dolu ve ak
 kırılğan bir hayattı bu bir ihtimal
 geçtiğimiz selvi ağaçlı yollarda
 günler marazi
 haftalar marazi

işte bak
ölü bir ozan
musalla taşına konuyor
her yan kör kelebek
musallanın gözlerinde
zamansız ölülerin dudaklarındayım
yürüyorum hayali gitmiş kalabalıkların arasında
yürüyorum soğuk
belki ben bu kentin en yalnız
kadınını arıyorum

KÜFRÜN ZAMANI

korkusu yoktur zamanın
 siler ömrün damlalarını camlardan
 kalleştir katildir tüm arzuları yolların
 arzular gri bir kedi yavrusu besler
 evlerinde küfrün
 tenlerde ebedi yaralar açılmıştır derin ve ağır
 zaman geçmez bir mevhumdur
 aynasında seyrederiz
 gizli kalmış cenazelerini o tenin

korkusu yoktur zamanın
 siler ağırdan geçen dairelerini suların
 yaşanmaz olur
 boşluklarda aranır anlamı bu kentin
 gel kardeş der cüzzamlı bir adam
 kalabalıklardan sıkılan ikonalarına sokağın
 ama gelmez
 gelmez işte
 resimler hep yarım kalır
 atılır bir günah gibi sonsuzluğa
 son giysileri zamanın

H. Y.

ASLAN KIZIM

Hiç insan görmedim hiç
Hiç insan
Hiç zürafa , hiç tiyatro, hiç aslan
görmedim.
Oğlum beni kör sanıyor
Aslan babam diyor
Bir kızım var adı KEVSER
Babacığım diyor
Aslan kızım
Karacabey, Bursa

İSİMSİZ

SABİR

Sabırla bekliyorum öleceğim günü
Gün üstüne gün yamadım
Karanlıkta babamı öldürdüm
Günüşiğinde
Kendimi yaralayamadım.

K. Ş.

SİGARAM

Efkarlanmış; yine, Benim Kafam
Dumanlanmış; yine, Benim Kafam

Sigaram; Duman Duman; tütüyor, Sigaram
Gel; Yarım; Dertleşelim, sessizce
Sen; yanarsın; Şu Kısacık ömrünce!
Bense, terkedilmiş; Sevgilerince!

İkinci Kitap

**Bir akıl hastanesinin
hatıra defteri**

NAL

Dr. Adil Üçok: "Polis böyle getirmişti..."

-I-

**NALLAR... NALBANTLAR...
YA DA
KISA PSİKIYATRİ TARİHİ**

“Akıl, yürütölüyor, yürüttüm bu kentte.”

Ece Ayhan

KUŞLAR HAVADA, İNSANLAR KARADA

Onların sözü. Dip söz. Dili hırpalayan. Virgülün kuyruğunu kopartan. Noktayı taşıran. Ünlemi yoran. İki nokta üst üste. Uzak düşmüş dişi. Soru işareti. Tavandaki çengel. Noktalı virgül. Dilin işeme sesi. Üstelik geceleyin. Dünyanın tek uydusuna o sesi uydurma hevesi. Aya karşı.

Ece Ayhan'ın deyişiyle:

"kuşlar havada

insan karada

ölmek istemezler."

Kurum varsa, o kurumlarda kurumlananlar varsa duvarın, soğuşun, zincirin, pencereden sızan gün ışığının da belleği var. Birikir. Ortak bir hatıra defterine dönüşür işte!

Michel Foucault duysaydı şu 'nal' meselesini belki bir cilt daha eklerdi, Deliliğin Tarihi'ne. Yaptığı tablolara imzasını penis şeklinde düşüren ressam Arslan'ın ruhu şad olsun. Evet olsun. İlaçsız nice dönemden sonra, aldığı norodol dozlarından geçerek asıldığı incir ağacı Raşit Tahsin pavyonunun önünde hala piç meyveleriyle dipdiri.

Üç ilacın; haloperidol, biperiden ve klorpromazinin ticari adlarının baş harfleri: NAL. Acile getirilen akıl hastalarının yakın zamana değin tanıştıkları ilaçlar. Benim asistanlığımda, yani bir on yıl öncesinde, L. bu karışıma pek konulmazdı. Fakat burada okuyacağınız metinlerin yazarlarının hastanelerde yattığı dönemlerde ilk tanıştıkları karışım buydu. Bir enjeksiyona belli dozlarda çekilir ve hastaya enjekte edilirdi. Bazı kliniklerde bu işlemin adı, iğrenç bir zekilikle, insan sevmezlikle bulunmuştu bile: NALLAMAK. İlaç şirketlerince nemalanmadan önce kirli,

şimdilerde pırıl pırıl servislerin boyaları kazınsa, bazı hocaların, bazı şeflerin dillerinden duvarlara yapışmış kelimeler sıvalarla dökülebilir hala: *“Niye ajite bu hasta?.. NALLAYIN ŞUNU!”*

İyi de biz kendi payımızdan bu kadar kolay kurtulabilir miyiz? Bu kapatılmaya, dil dağlanmasına bizim de gönüllüsü olduğumuz hayat biçimlerinin hiç mi katkısı yok?

Yine bir Ece'lik:

*“Ey son taksitlerini yatıranların kentindeki okuyucu!
Her yakın zulmün küçük hisseli uzak ortağı”*

Okuyacağınız her metinde insanlık halinden kopmaya kopartılmaya, bu zulme bir direniş bazen gizli bazen açık... var. İnsan tükenmiyor, tükenmez kardeşim, diyor her biri.

Dillerini, dili kullanma biçimlerini aynı bıraktım. Bir düzeltme işlemi de burada yapmak istemedim.

Biz şimdi bu metinlerdeki itirazı da unutmadan, özelde Bakırköy tarihine, aslında tüm psikiyatri tarihine bir bakış denemesinde bulunalım.

Aşağıdaki bildiri, 2003 yılında, XII. Ulusal Sosyal Psikiyatri Kongresi'ne sunulmuştu. Alternatif psikiyatri tarihi olarak da okunabilir:

KISA PSİKİYATRİ TARİHİ

Ülkemizde psikiyatrinin işlevi ve işleyişi üzerine eleştirel bir bakış yöneltmeye çalışırken, birkaç ana ilkeyi hep göz önünde tutmalıyız. Nedir bunlar? Öncelikle ister psikiyatri isterse iktisat olsun, bir uzmanlık alanının kuramsal ve kurumsal inşasının toplumsal sistemden bağımsız düşünölemeyeceğı, o sistemin bir parçası olduğı gerçeğı. İkincisi; kurumların aynı zamanda bilginin üretildiğı ya da yeniden üretime tabi tutulduğı yerler olduğı ve bilgiyle kişilerin geliştirdiğı ilişkinin çözömlenmesi yapılmadan yine eleştirel bakışın güdük kalacağı gerçeğı. Üçüncüsü; psikiyatri ve benzeri alanlarda hastanın, danışanın sözü dikkate alınmaksızın bir eleştirel bakışın imkansızlığı ve son olarak yine bunun ancak tarihsellik içinde tartışıldığında mümkün olacağı...

Önce şunu söylemekte yarar var; psikiyatri kurumunun temel toplumsal gerekçesi, çok uzun dönem akıl hastasının kapatılacağı kuruma gereksinim duyulması olmuştur. Bu kapatma tarihsel süreç içinde çok çeşitli biçimler almıştır: uzmanlık eğitimi Bakırköy Akıl Hastanesi'nde 2000 yılında bitirdim ve 1960'lardan beri hastanede yatan hastalar vardı... L Blok'ların diğeri adı kronik servisleridir. Kapatmanın tek biçimi kapalı servislerde bir ömür boyu yatırmak değildir. Bir diğeri kapatma biçimi yüksek doz antipsikotik kullanımıdır. Bakırköy Akıl Hastanesi dosyalarında antipsikotik, o dönemdeki adıyla ve kullanım biçimine daha uygun olarak nöroleptik kullanım dozlarını incelemek bu kapatmanın şiddetini görmek için yeterli olacaktır. 1990'lı yılların sonlarında mutad haloperidol kullanım dozu 20 mg/gün idi. Hastaların eski dosyaları incelendiğinde bu dozun bu tarihten on-on beş yıl önce 60 mg/gün civarında olduğı anlaşılmaktadır. 1980'li yıllarda olağan kabul edilen bu ilaç dozları bugün uy-

gulansa, hemen herkesin üzerinde anlaşılabileceği bir sıfatın adı akla gelir: gaddarlık! Günümüzde kapatma, inceltilmiş biçimlerde devam etmektedir. Bilginin üretimi kliniğe kapatılmıştır; yani, hastalıkların nedenlerinin anlaşılması ve tedavi olanakları ancak kliniklerin duvarları arasında araştırılmaktadır. Epidemiyolojik çalışmalar çok azdır. Sosyokültürel destek düzenekleri hala görmezlikten gelinmektedir. Ruh sağlığı ile ilgili politikalar hala ruhsal rahatsızlıkları olanı toplumsal rollerle donatmak, bu rollerin edinilmesini desteklemekten çok kişileri evlere, işsizliğe, yalnızlığa kapatmaya hizmet etmektedir. Ve bu inceltilmiş kapatma biçimleri tek bir bireyde işlemediği zaman, kapalı servisler devreye girmektedir.

Psikiyatri tarihi, kapatmanın tarihidir demiştik. Buradan hareketle şunu söyleyebiliriz; Türkiye’de modern psikiyatri tarihi çok büyük bölümüyle Bakırköy Akıl Hastanesi’nin tarihidir de. Bunu söylerken, Bakırköy’den daha eski bir geleneğe sahip Gülhane’ye, ya da sonrasında zaman zaman öne geçmiş üniversite kliniklerine haksızlık yaptığımı düşünmüyorum. Zira, Bakırköy, toplumsal işlevi yerine getirme alanında başka herhangi bir kurumun boy ölçüşemeyeceği denli etkili olmuş ve bizzat alanın kendisiyle örtüşen bir anlam silsilesi yaratmıştır. Diğer kurumlar, zaman zaman çok etkin çalışmalar yürütmüşlerse de, Bakırköy’ün üstlendiği bu rolü etkileme, dönüştürme gücüne hiçbir zaman ulaşamamışlardır. Bakırköy egemen paradigmanın, tıbbi ortodoksinin her zaman en önemli temsilcisi olmuştur.

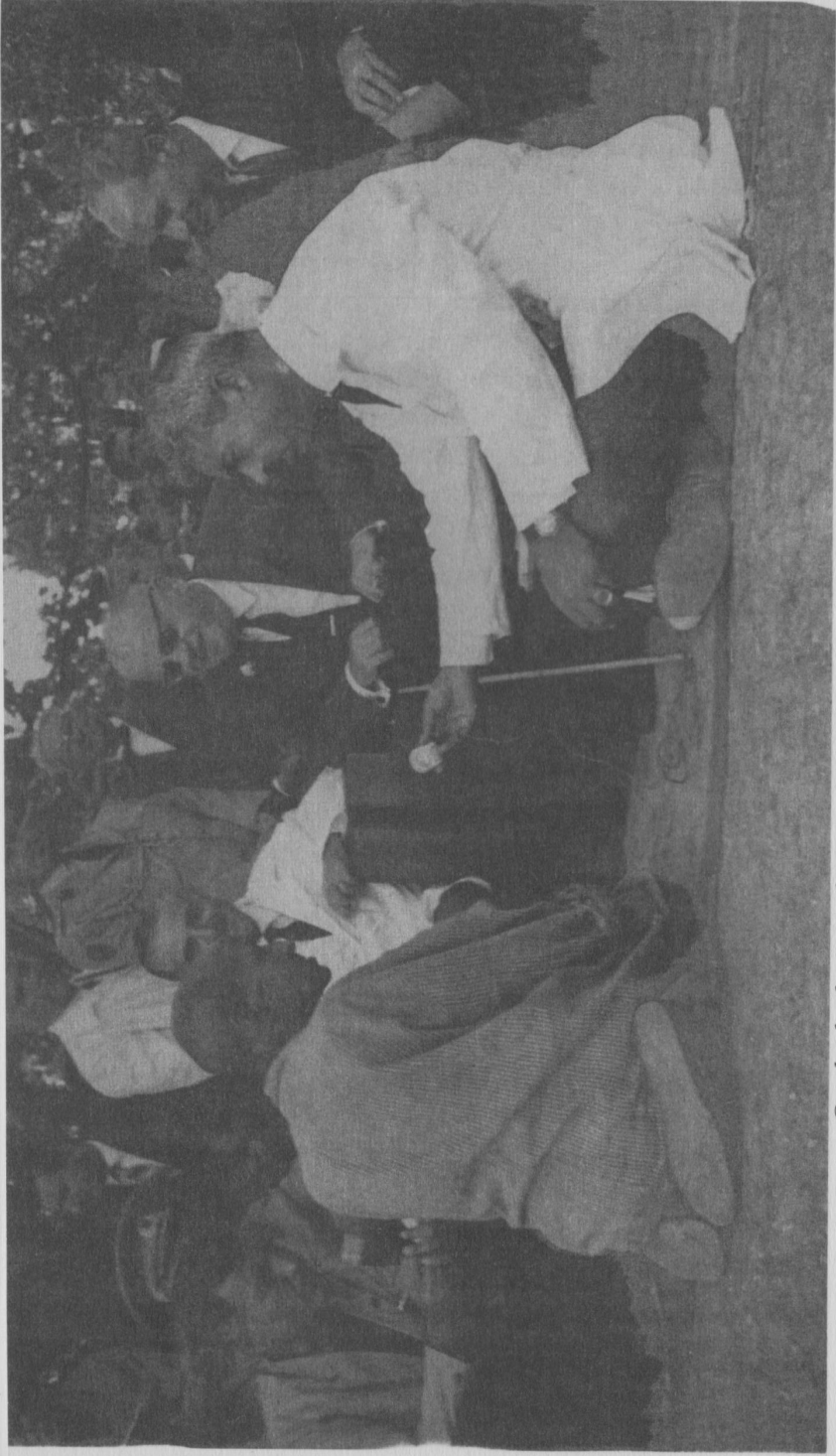
Bu yazıda ileri süreceğim görüşlere temel aldığım kaynaklardan da söz edeyim. Türkiye’de psikiyatri tarihine bakmak isteyenlerin mutlaka elinin altında olması gereken kaynakların başında, Faruk Bayülkem’in döneminde yayınlanmış olan Bakırköy’ün 40. Yılı ve Bakırköy’ün 50. Yılı adlı kitaplar gelir. Bu kitaplarda yer alan İzzettin Şadan’ın Hatırat’ını özellikle oku-

mak gerekir. İzzettin Şadan, Türkiye’de Freud ile yazışmış ilk ve bildiğim kadarıyla tek Türk psikiyatristidir. Ve onun hatıratında, Kraepelin’den feyz almış modern psikiyatrinin üstatları efsanesinin karşısında çizilen önyargılı, tamgüçlü, despot, kişisel biatı zorunlu kılan, kariyer sorunlarını medyada tartışan uzmanlar grubunun daha Cumhuriyet’in başında biçimlendiğini bilmek de zihin açıcıdır.¹ Faruk Bayülkem Hoca, bu kitapların genişletilmiş ve düzeltilmiş baskısını 2000 yılında ve “Türkiye’de Psikiyatri-Nöroloji ve Nöroşirurjinin Tarihi Gelişimi” adıyla yaptırdı. Yazık ki, bu düzeltme işlemini içeriğe de uygulamış Hoca. Dönemindeki rehabilitasyon çalışmalarının makyaj olduğu eleştirilerini haklı çıkartabilecek bir şekilde, kitabın içeriğine de çeki düzen vermiş; İzzettin Şadan’ın, eleştiri cümlelerini budamış.

Diğer bir kaynağım, “Simsiyah Leylekler/ Dr. Adil Üçok: Bünyan’dan Bakırköy’e Bir Psikiyatristin Seksen Yılı” adlı kitap. Bu biyografi çalışmasını Adil Bey ile birlikte hazırlamış ve 2003 yılında yayımlamıştık. Adil Bey’in Bakırköy ile tanışıklığı ilk 1942 yılında olmuş. Yani Mazhar Osman döneminden bugüne değin uzanan bir tanıklık söz konusu:

“...İlk gördüğüm manzarayı söylüyorum. Şimdiki Mazhar Osman Servisi, üniversite psikiyatri kliniği idi. O zaman Çapa falan yok.... caminin oradan geçiyoruz. Hiç unutmuyorum. Dante’nin midir o Cennet Cehennem Araf... O kitap gelir hep, o manzarayla... Servisin bir alt katı var... Yola ızgarayla bağlı. Pencere gibi. Oradan yukarıya doğru eller çıkmış dışarı: “Cigara... cigara.... cigara...” diye bağıryorlar. Bir sürü el. Biri geçerken, basbas bağıryorlar. Gözümlle gördüğüm şeyler bunlar. Tıbbiyeye yeni başlamışız. Zaten akıl

1) Bu yazının gövdesini oluşturan konuşmanın yapıldığı oturumda, Kriton Dinçmen Hoca’nın katkısı ilginçti: “Bakırköy’de tek bir ‘Beyefendi’ vardı , o da Mazhar Hoca’ydı... Müstahdemler, Hoca’yı Dikilitaş’ta karşılarlar... yol boyunca aralıklı sıralanırlar... Hoca görüldüğünde, birbirlerine seslenirlerdi: “Beyefendi geliyor... Beyefendi geliyor...” Müstahdemlerin sıralandığı yolun uzunluğu, Dikilitaş ile Hastane arası ise en azından 1 kilometredir.

Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'ın hastaneyi ziyaretinde bir hasta 'reşhri'.
Belli ki 'devlet erkânı' pek keyiflenmiş...

hastanesine korkarak giriyoruz. Etrafta duvar yok. Dikenli tellerle çevrili. Bir de servislerin bahçeleri de dikenli tellerle çevrili..."

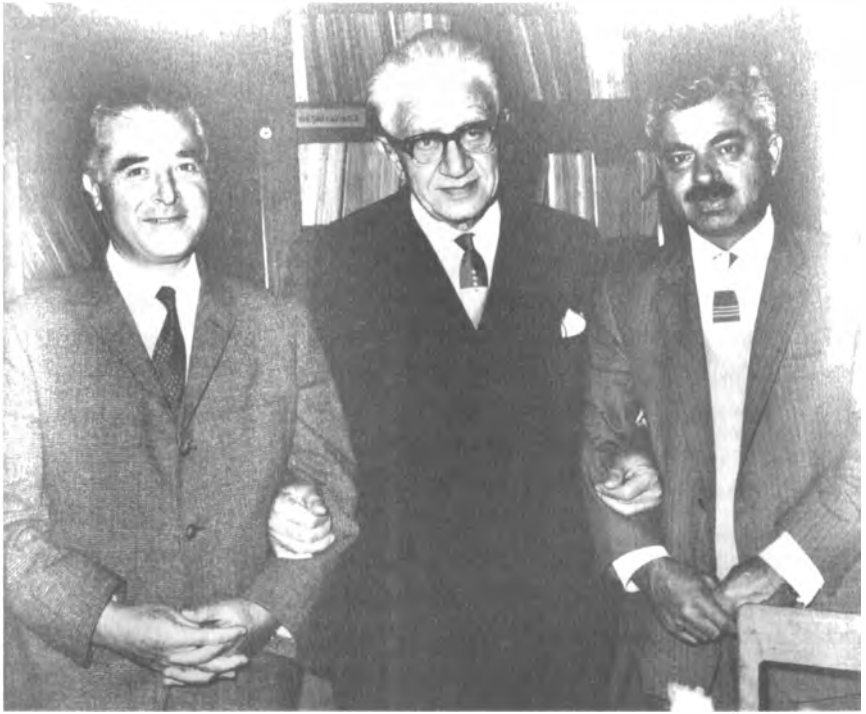
Adil Bey dönemin ruhunu, "O zamanki başhekimler başhekimdi canım!...Başhekim otoriter ve sözü dinlenen, sözü yerine getirilen bir adamdı. Sev sevme yerine getirmeye mecbursun. Getirmezsen nefesi başka yerde alırsın." diye özetliyor. Hastaneye bir şekilde getirilmiş olan hemen herkesin yatışının yapıldığını, burada belirleyici olanın tıbbi kaygılardan çok hukuki sorumluluğu almamak olduğunu, yatışın bu kadar kolay olmasına karşın, taburculuğun "ya taşlı köye, ya da aileden isteyen olursa..." gerçekleştirildiğini, Bakırköy Akıl Hastanesine mahsus Silivrikapı'da bir mezarlığın varlığını, hastaneye tonlarca mezar taşı ve kefen bezi alındığını da ondan öğreniyoruz.

Bu uzun öyküde, Türkiye'de modern psikiyatrinin kurumsallaşmasında belirleyici olmuş üç dönemleştirme yapılabilir. Bu dönemleri, aktörlerinin adlarıyla adlandırmak mümkündür. İlki Mazhar Osman dönemidir ve gerçekte, Osmanlı'nın son çeyrek yüzyılındaki Alman psikiyatrisine tanıklıkla bir hazırlık süreci yaşamış ve 1960'lara değin sürmüştür. Orada bitmiş midir? Elbette hayır... Mazhar Hoca ile biçimlenmiş kurumlaşma biçimi halen psikiyatrinin ana karakterleri olarak sürmektedir.

Fahrettin Kerim Gökay, "Raşit Tahsin Hoca modern psikiyatrinin kurucusudur" diye yazmış olsa da, modern psikiyatri, Bakırköy ile ve Cumhuriyet'in çocuğu olarak doğmuştur. 1927 yılı, Fransız Reşadiye Kışlası'nın Bakırköy Akıl Hastanesi'ne dönüştüğü ve Toptaşı Bimarhanesi'nden hastaların, şehir uyurken, buraya taşındığı yıldır. Bu değişim ile Cumhuriyet Devrimi'nin ülküleri arasında önemli bir bağ vardır. Mazhar Hoca, hayatıyla, hatta dönemlere göre "Enver bıyığı... Hitler bıyığı..." şeklinde biçim değiştiren bıyığıyla bu dönemin ve belki ülkemizde modern psikiyatrinin tüm dönemlerinin en önemli figürüdür. Mazhar Osman

Dönemi'ni, Kraepelinyan psikiyatrinin Türkiye'de kökleşme dönemi olarak görmek mümkündür. Bu dönem, psikiyatrinin hem bilgide hem de kurumsal yapısında yerleşik, kemikleşmiş reflekslerin inşa edildiği dönemdir. Mazhar Hoca, *"Delilik bir hastalıktır; zatürre gibi, sarılık gibi, apandisit gibi..."* diye yazmıştı. Ruhsal rahatsızlıkların tıbbın içinde ve ancak tıbbi olarak çözüme kavuşturulabileceği fikri, bugün de psikiyatrinin ana gövdesini oluşturan bu fikir, o dönemde ve ideolojik bir katılıkla yerleşmişti. Bu biyolojik paradigmanın egemenliği devam ediyor ve tartışma zeminlerinde ancak pragmatist bir ahlakla yer alıyor; kendi çözümsüzlük alanlarını başka disiplinlere yamamak ya da geçici çözümler devşirmek için... Bu ahlak, yazık ki yalnız burada durmuyor; özellikle mesleğe katılan yeni kuşaklara, bir yaşma modeli de dayatıyor. Her şeyi; meslekle kurulan ilişkiyi, hasta-hekim ilişkisini, hekim-hekim ilişkisini araçsallaştırıyor. Ve asıl, bilginin işleyişi bu denli katı tarif edildiğinde, bilgiyle ilişki araçsallaştırılıyor ve dünyanın en güzel serüvenlerinden biri, bilgiyle merakın buluşması, başarıya, üne, ranta kurban veriliyor. Zahmetli çalışmaların yerini, yalnız akademik değil her türlü kariyer odaklı çalışmalar alıyor. Bunun en belirgin sonucu da yaşanan coğrafyanın sorularına körleşme, hatta bunları küçümseme oluyor.

Öncelikle psikiyatri, Türkiye'de, tıbbi paradigmanın dışına çıkmanın mümkün olacağına işaret eden bir tartışmayı hiçbir zaman hazmedememiştir. Bu, tartışabilmeye dair hazımsızlığın temsilcilerini, bugün de, Olimpos tepesinde sık sık vaaz ederken görüyoruz. Tüm ruhsal sorunlar, halen ve ancak klinik içine hapsediliyor ve acı yüklü bir metaforla söylersek, kliniklerin tepemize yıkılma tehlikesiyle yüzleşmediğimiz müddetçe, klinik dışındayken bir toplumun varlığı hatırlanmıyor. Bunun en yakın örneği, 19 Ağustos Marmara Depremi. O güne değin, travma sonrası stres

Dr. Faruk Bayülkem, Dr. Fahri Celal Göktulga, Dr. Adil Üçok

bozukluğu diye bir tanının varolup olmadığına dair nozolojik, ve de aslında ideolojik bir tartışmayı yürütenler, depremle birlikte 'hızlı travmacılar' haline geldiler.²

Bir diğer temel kurumlaşma özelliği de, tamgüçlü hoca ya da şef prototipidir. "Nefesi başka yerde alma ya da soluksuz bira-

2) Bu tutumun nedeni çok basit: Deprem öncesinde travma eşittir işkence, travma çalışması eşittir solculuk yapmak anlamına geliyordu. Doğan Şahin'in Sosyal Psikiyatri'de yaptığı konuşmadan aktarıyorum: "10 yıl boyunca ülkemiz psikiyatristleri işkence ve ağır insan hakları ihlallerini görmezlikten gelmişlerdir. Ulusal psikiyatri kongrelerinde ilk kez işkenceden 12 Eylül'den 10 yıl sonra 1 Kasım 1990 tarihinde İnsan Hakları ve Psikiyatri isimli panelin yer aldığı 26. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi'nde (1-4 Kasım, İzmir) söz edilmiştir..."

Bunu yalnızca psikiyatri ve psikiyatristlerle ilgili bir durum saymaktan çok ruh sağlığı alanında çalışan tüm disiplinlerin tutumu olarak kaydetmek gerekliliği de var. Örneğin, psikoloji de, belki de kendini, toplumu değil de psikiyatridi referans alarak tanımlama gayretine girdiği için aynı kör noktaya saplanmış, ilginçtir, bu tutumun yanlışlığını ancak ve yine depremle kavramıştır.

kılma" öyküleri sahnede yerini almaya devam ediyor. Hocanın tamgüçlü yetkesinin boğduğu ilk şey de, bilimsellik'in ana motoru olan eleştiri oluyor. Eleştiri, her anlamda, kurumlardan kovuluyor ve eleştirinin kovulduğu bilimsel ortamı, gerçeklik boşluk kabul etmez kuralınca, dedikodu ve bilimöncesi tartışma geleneği dolduruyor. Bilimöncesi tartışma geleneğinin en önemli karakteri de kişiselleştirmedir. Bilimsel bir konu, kısadevre yapılarak, kişisel bir "mevzu"ya dönüşüyor ve böylece yok sayılıyor. Tam güçlü hoca tipolojisinde, ev ile klinik, baba ile hoca, asistan ile çocuk rolleri arasındaki sınırların ihlaliyle, kişiselleştirme tutumu taşlaşıyor; tamgüçlü hoca ve biat eden asistan ilişkisi yerleşiyor. İzzettin Şadan'ın Hatırat'ından bir erken dönem gazetelere "düşme" öyküsünü aktarıyorum: "Nazım Şakir seçilemedi. Mazhar hocanın talebesi olduğundan Mazhar Osman buna itiraz etti, iş gazetelere düştü..." Bugün de, medyada kabul görmek, en geçerli "bilimsellik" ölçütlerinden biri olmaya devam ediyor.

Yine de Mazhar Hoca dönemiyle bugünü karşılaştırdığımda önei bir ayrım görüyorum ve bunu Cumhuriyet'in kuruluş yıllarındaki heyecana ve özgüvene bağliyabiliyorum... O döneme ait anılarda, kalan yazılarda yurttaş bilimciye ve bu toprakların yaratıcı damarına, bugün olana benzer bir güvensizliğe işaret eden cümlelere ben hiç rastlamadım. Cumhuriyet'in ilk çeyreğinde temel tutum; gitmek... aydınlanmak... dönmek.. aydınlatmak iken, benim tanık olduğum yıllarda bu seyir; gitmek... CV'ye bir üniversite ya da enstitü adı ekletmek... dönmek ve bu işlerde çok me-saisi olan bir ağbimizin deyimiyle 'yerel bayilik-distribütörlük' açmak haline gelmiş durumda...

"Birçok araştırmacılar şiir ve sanatla ruh hastalıkları arasında bir ilginin bulunduğunu sezmişlerdir. Bazı tanınmış şairler psişizmlerini aksettirebilmek için kendilerine suni olarak ruh hastalıkları aşılamlşlardır. Bunların alkol, uyuşturucu zehirler, ya da başka çe-

şit ilaçlar kullanarak o vecde benzer durumu yaratıp şiir yazdıkları bilinen bir hakikattir. Fransa'da François Villon, Gerard de Nerval, Baudelaire, Rimbaud, Verlaine İngiltere'de Samuel Taylor, Thomas daha pek çokları bu yolu seçmişlerdir. Şair bu şekilde kendi kendisine ruh hastalığı aşılayıp yıkılırken diğer taraftan şiir yazarak yani sanatıyla kendi kendisini tedavi etmektedir...

Hastaları şiir yazmaya yönelterek akıl hastaneleri için önemli olan bir aktivite terapisi de kurmuş oluyoruz. Nihayet bu hastaları gruplayarak pozitif bir grup dinamiği etkisi altında tutmaya çalışıyoruz. Haftada birgün şiir yazmaya kabiliyetli ve istekli olan 8-10 hasta sabah kütüphanede toplanarak saat 11'e kadar o günkü his ve düşüncelerini eski hatıralarını tenkitlerini vesaire yansıtan şiirler yazıyorlar, bizim de katıldığımız ve idare ettiğimiz bir saatlik bir grup psikoterapisi seansı yapmaktayız..."

Bu cümleler, Bakırköy'ün 40. Yılı kitabından. Yıl 1968. O dönem klinik şefi olan Dr. Reşit Avcılar ve Psikolog Aysel Özlü kaleme almışlar. 27 Mayıs ile birlikte toplumda olduğu gibi psikiyatri kurumlarında da yeni kavramların, yeni pratiklerin devreye girdiği anlaşıyor. Toplum sathında bu "yeni" nin kütleli bastırıldığı 12 Eylül'e değin, öyle ya da böyle, bu dönem devam ediyor. Bunu psikiyatrinin ikinci dönemi olarak kabul edebiliriz ve Bayülkem Dönemi olarak adlandırabiliriz. Ruh sağlığı hizmetlerinin ilk sosyalizasyonu, kurumlarla topluma yayılması deneyimini bu dönemde görüyoruz. 7 Temmuz 1962'de Aksaray'da, 23 Mayıs 1963'te Kocamustafapaşa'da 1 Haziran 1963'te Kasımpaşa'da, 7 Aralık 1963'te Eyüp'te, 16 Haziran 1964'te Üsküdar'da, 26 Temmuz 1965'te Sağmalcılar'da ruh sağlığı dispanserleri açılıyor. 13 Haziran 1970 tarihi ise yine bir milat; Beşiktaş Ruh Sağlığı Merkezi ve Gündüz Hastanesi açılıyor... Bayülkem dönemine ilişkin en belirgin eleştiri, yapılanların makyaj olduğu ve bu tül perdesi kaldırıldığında, kurum olarak hastanenin hizmet kalitesinin gerilediği, tımarhaneleşme sürecinin bu dönemde de devam ettiği-

nin görülebileceğidir. Yine de, şu saydıklarımız bile, insanların kafalarının başka bir paradigmanın etrafında dönenmeye başladığının somut delilleridir... Dünya ölçeğinde sol dalganın yükselişinden ve 27 Mayıs Anayasası'nın özgürlükçü havasından bunları ayrı düşünmek ise herhalde çok zor olsa gerektir.

80'li yıllarla birlikte Dünya'da bambaşka rüzgarların esmeye başladığını ise hep birlikte yaşadık yaşıyoruz. Reagan-Thaecher ile şahlanan neoliberal dalga, ruh sağlığı alanında da çok güçlü bir tahribat yarattı. Bunun psikiyatrideki izdüşümü, gerçekte ilaç şirketlerinin yönlendirdiği ve psikiyatristlerin ve hatta kurumların nemalandırıldığı neokrapelinyan psikiyatri oldu. Türkiye'de bu sürecin temsilci figürleri, siyasada Özal, psikiyatride Yıldırım Aktuna'dır. Theacher İngilteresinde akıl hastalarına toplumun sırtındaki 'kambur' muamelesi yapılmaya başlandığı ve bunların ciddi dergilerde 'yeni model' olarak tartışıldığı dönemlerde, Yıldırım Aktuna, 12 Eylül Cuntası'nca atanmış 'süper başhekim' olarak kendinden önceki dönemin sosyalizasyon çalışmalarını hızla silmekle meşguldü. Bu dönem, hala bir güzelleme ile anılıyor. Kanımca, bu dönemin uygulamalarının önemli özelliği bellek siliciliktir. Bu üçüncü dönemin de yakın tanığı olmuş Adil Üçok, ikircikli bir şekilde şunları söylüyordu:

"Şimdi bu Yıldırım Bey, bilmiyorum, geldiği zaman kafasında ne vardı, ne ediyordu?.. O sırada biliyorsunuz İtalya'da bir akım oldu. O adam, aynı bizim Yıldırım Bey'in yaptığı gibi bütün hastaneleri sokağa döktü. Boşalttı bütün akıl hastanelerini... Şimdi yalnız, bizim Yıldırım Bey'in yaptığı işi hakikaten beğeniyorum, çok hoşuma gitti... yalnız öbür taraftan, çok da üzülüyorum; bizim toplumumuzun içerisinde akıl hastasına yardım edebilecek başka bir yer yok. Birçok akıl hastası sokakta kaldı. Boşlukta kaldı... Durumu iyiyse hastayı serbest taburcu ettik... Ailesi varsa, aileye baskı yaptık, aldı... Aile alsa ne olacak? Aile zaten hastayı tutamıyor ki!.. İyi niyetli olsa da tutamaz...

BAKIRKÖY'DE

40

YIL

İSTANBUL
BAKIRKÖY AKIL ve SİNİR HASTALIKLARI
HASTANESİ

(Tesis Tarihi : 17 Haziran 1927)

...Dört bin, dört bin beş yüz hastayı iki bin hastaya indirdik...

...Dispanserlere yavaş yavaş bir müdahale başladı. Hükümet hiç yardım etmiyordu, dispanserlere. Hep hastane imkanlarıyla yürütüyoruz. Bazı bina sahipleri binaları almak istedi. Bu şekilde dispanserlerin faaliyetleri sekteye uğramaya başladı. Doktor bakımından olsun, personel bakımından olsun... hep hastanenin imkanlarıyla yürütüyoruz. Yıldırım geldikten sonra bunlara hiç önem vermedi. Hiç üzerinde durmadı..."

Gelinen nokta ise, Bakırköy'ün atıl bir psikiyatri hizmet hastanesine dönüşmesi, yekun olarak psikiyatrinin tıp ile, dolayısıyla günümüzün baskın tıbbi anlayışı olan biyogenetikçilik ile, dolayısıyla ilaç şirketleri ve neoliberal dalga ile kemikleşmiş bağlar kurması, bütünleşmesidir.

DELİNAME*

Asıl deli: kendi kendini cennetlik sanır

Ağzı açık deli: söyleyecek yerde ağzını açar bakar.

Yanaz deli: kendini beyenir ve yoğunluk eder.

Bılkan deli: korkmıyacak yerden korkar.

Yel pılık? deli: kolanda kuskunda eğlenmez.

Benkaz deli: yorulmaktan usanabilmez.

Zır deli: söylediği demde eşek gibi zırlar.

Zır zop deli: bir iş eder, yine yürüdüğü yerde beyan eder.

Esirlik deli: ağzı deve gibi köpürür ve yakası yırtar.

Takla göz deli: hayrı ve şerri bilmez.

Tama'kar deli: zararını, karını bilmez.

Lipri? deli: söylediği cevabı anlatamaz.

Ebleh deli: kendisini cümleden akıllı zanneder.

Tıryakı deli: kimse ile zindekanlık etmez. Divarlarla çekişir, tabakları çanakları kırar.

Gözü büyük deli: işlemekden kar etmekten korkar.

Kuş akıllı deli: döğüş ve ta'n etmeyi sever.

Tenbel deli: karını ve kisbini kor, kahvelerde ve berber dükkanlarında uyur.

Kızıl deli: az şeyden çok kavga eder.

Maşhara deli: kişmirlik silah sivri külâh mermere saplanır.

Cınnı deli: hayvanları ve insanları dövmek ister.

Cin kıl deli: bir cevabı işitmeğin çekirge gibi sıçrar.

Cebi pak? deli: gözüne sürme çeker ve bezenir.

Haylaz deli: işe güce hayretmez.

Maslahat deli: kendi işini kor gayrın işine gider.

Şeytanı deli: kimseyi beğenmez gururluk eder.

Şuara deli: söylediği cevabı kafiye uydurur.

Çılgın deli: iyi söylerken fena sohbete gider.

Çarpık deli: elini ve parmaklarını oynatır, bir şeye uymaz.

Sevdavi deli: ev, bahçe ve mülk edinir haramdan...

Sabırsız deli: zina ve livate etmesini sever.

S...e deli: San'at ve kar kesb etmesini sevmez.

Sürtük deli: kahveden ve berber dükkanından çıkmaz.

Sünepe deli: tımarhanede ve Yahudilerde çok bulunur.

Rabıtasız deli: sohbeti fikretmez, kelamının rabıtası yoktur.

Dem geldi deli: kah akıllılık eder, kah delilik eder.

Zınkıl deli: kamildir amma çocuklar ile oynar ve gençlerle sohbet eder.

Dal bastı deli: daima kufezanlık eder. Paf puf yalancı pehlivanlık eder.

Tartagan deli: sarığına ve giydiği libasa nizam vermez.

Süfli deli: her ne bulursa pak diye yer, karga gibi burnu boktan çıkmaz.

Farsi deli: az şeyden küsünür yezidlik eder.

Pervane deli: bir kere gidilecek yere yüz kere gider, bir iş beceremez.

Pışırık deli: K... rospisi zira yelere belenir ip kuşak kuşanır pençer gibi girer?

Kelpi deli: ağza ve mezhebe söver.

Futur deli: uyuduğu yerde dişlerini gıcırdatır.

Uflaz deli: elini parmaklarını oynatır, maskaralık yapar.

Fesad deli: halkı birbirine düşürür ve mazharlık eder.

Fitne deli: alemde piçlik ile geçinir.

Fırfır deli: karnış alevi gibi parlar fisederek söner.

Kayık deli: her şeye kapanır. Hamama gider kurnaya, düğüne gider zurnaya.

Misafir deli: meyhaneden çıkar yarenleri sürüyerek hanesine götürür kendi uyur.

Cömert deli: meyhanede ilin harifanesi dal kese olur verir, lakin bir akçe zekat vermez.

Alış veriş delisi: veresiye mal alır verir veresiye, babadan mülkü verir borçlusuna.

Cevdar deli: çok söyler kendi anlamaz ve ne gayrıya anlatır.

Kuru dem deli: daima türkü çağırır ve güler.

Oynatan deli: sakız çiğner ve kaşını gözünü oynatır.

....Zan etme ki cemi deliler dediğimizdir.

Bu kadardır, nazar olunursa bütün dünya her biri bir güna delidir.

Fi 15 Rebiyulhayır 1231(1815)

***Aktaran: Dr.A. Süheyl ÜNVER**

Tıp Dünyası No. 10-114, 1937 Ayrı Baskı

hathun
yargi

Hastalığın akıbeti

Hariçten verilen ilâçlar

Dahilden verilen ilâçlar

960 seker 200 g

6 R

7 R

8 R

9 R

10 R

11 R

12 R

13 R

14 R

15 R

16 R

17 R

18 R

19 R

20 R

20106 Termin şeker ve hipertoni
R. V.

20474 R

20518 R

20008 R

21470 R

II

“DELİLERİN VATANI BİRDİR.”

***“İnsanoğlu babasızdır.
Bir dahaki gelişte dünyaya, nehir yollarından
döneceğiz”***

Ece Ayhan

DELİLİK ÜSTÜNE BİR DENEME

Aslan D.

Akıl hastalığına tutulmadan önce, şöyle bir söze tanık olmuş-tum. Yüz deli dostun olacağına, bir akıllı düşmanın olsun!.. Ancak deliliği, pratik ve teorik olarak yaşadıktan sonra, bu sözün geçerliliğine inanmıyorum.

Güncel basın ve medyada, öylesine olaylara tanık olunca, bazı akıllıların değil tımarhanedekilerin, hayvanların bile yap-mayacağı işleri yaptığını sizlerde biliyorsunuz.

Evet!.. kabul ediyorum. Biz vesikalı deliyiz. Ama aramızda, vesikalılardan daha çok vesikasız olduğunu söylemeye gerek var mı? Örneğin; FB ile GS maçında döner bıçağı ile maça gelen ada-mın ruhsal sağlığı yerinde mi? Yine yeterince ruhsal sıkıntı çeken bir adamın, hastalığını alaya almak akıllılık mıdır? Satanistleri burada anmak bile istemem. Para için(200-300 usd için) gencecik iki yeğenini öldüren teyzenin akıllı sayılması gerekir mi?

Bazı akıllılar(!?), kendi aralarında birbirleri için akıllarına ge-len söylese yada rüyalarını tüm gerçekleriyle birbirlerine anlat-salar, sorarım, kimse kimsenin yanında durur mu?

Tımarhanedekilerin aynı kategoride sayılmalarına karşın, birbirlerine birey olarak, layık gördükleri sözcük "deli"dir. Hiçbiri kabul etmez bu gerçeği. Zaten gerçekler vardır. Kaldı ki insanoğlu gerçekleri kabul etse dünya yaşanılır hale gelir miydi?

I. ve II. Dünya savaşlarında milyonlarca insan öldü. İnsanoğ-lunun büyükleri ve çağlara seslenen aydınları hep sevgiden, ba-rıştan, hoşgörüden bahsetmişlerdir. Acaba niye? Çünkü insan-larda birbirlerine karşı açık veya kapalı bir düşmanlık söz konu-

sudur. Peygamberlerin, ermiş ve dervişlerin telkinlerinin nedeni budur.

Konuyu dağıtmadan biz yine kaderdaşlarımıza dönelim. Delilerin vatani, çeşitleri birdir. Organlarının bozukluğu aynıdır. Hal ve hareketleri benzerdir. Her yerde ve her zaman aynı perspektif üzerine, değişmez bakış açısıyla değerlendirilirler. Ciddiye alınıp doğru dürüst konuşulmazlar. Alaylı ve küçümseyici bir tavır takınılır onlara...

Ancak madalyonun diğer yüzü de vardır. Determinizme göre aynı nedenler aynı koşullar içinde aynı sonucu verirler. Delilerin de söyleyecek sözleri vardır, bu konuda. Genellikle onlar kendilerini hasta eden problemlerle iç içedir. İçten bir dert ortağı bulduklarında ağlanası gerçeklerini bir çocuk masumiyeti içinde ifade ederler.

Ey okuyucu! Bu naçizane satırlar, bizzat yaşanılmış deneyimlerin ifadesidir. Bununla birlikte aranızda akıllıların olduğunu ve onlar sayesinde dünyanın yaşanılır hale geldiğini belirtiyim. Ancak, ben ve benim gibilerin bunalımını hoş görecektir adamlar olması gerekirken, akıllı geçinen delilerin de aramızda dolaştığını belirtiyim.

Belki de tımarhanede yatak sayısı az olduğu için bu zatlara yer yoktur!?..

BEY, EFENDİ, BEYEFENDİ

Aslan D.

Bahsettiğim yer, Afyon'un Emirdağ ilçesinin bir köyüydü. Her şey güllük-gülüstanlıktı.

Aynı okulda üç öğretmen arkadaştık. Gerek bireysel gerek te öğrencilerimizle aramız iyiydi. Yani bürokrasinin kuralları yerine, dostluk ve sevginin kuralları işliyordu. Köylüyle de dozajını ayarladığımız ilişkilerimizde de sorun yoktu.

Tek şikayetim, köylünün, Müdürümüze "Beyefendi", diğer arkadaşlara "Bey", bana ise "Efendi" demeleriydi. Onlar niçin "bey" ya da "Beyefendi" de, ben "efendi".

Kaldı ki, aramızda hem yaş, hem de tahsil yönünden ark yoktu. Üçümüzde üniversitenin "Eğitim fakültesinden" mezunduk. Ve bana "efendi" deyipte, onlara "Bey" veya "Beyefendi" denildiği zaman, kendimde bir kompleks ve farklılık duygusuna kapılırdım.

Hatta öğrencilerin davranış ve tutumlarını gözlemlediğimde de aynı durum sözkonusuydu. Öğrenci benimle daha rahat diyaloga girer ve laubali olurdu.

Hele bazen müdüre "Beyefendi" denilipte, müdürün, zaffer kazanmış bir komutanın vakarını takınmasını kıskanmıyor değildim.

Diğeri de hayatından memnundu. En azından kendisine "Beyefendi" denilmese de "bey" diyorlardı.

Bazen akşamları bekâr lojmanında bu unvanların tahlilini yapar, diğer arkadaşlarımdan neyim eksik diye çeşitli düşüncelere daldardım.

Fiziğimde ve yüz hatlarımda güzel denilebilecek bir eda vardı. Biraz soğukkanlı olmakla birlikte, insanlarla ilişkilerim ye-

Ocak

17

Cuma

January

Janvier

Januar

Январь

Friday

Vendredi

Freitag

Пятница

Şubat / February

P 1 2 3 4 5 6 7 8 9

10 11 12 13 14 15 16

17 18 19 20 21 22 23

24 25 26 27 28

Bey, efendi, Beyefendi

8 Bahsettiğim yer, Afyon'un Emirdağ ilçesinin
bir köyüydü. Herşey güllük - pülsterlikti,

9 Aynı okulda üç öğretmen arkadaşlık
Gerde bireysel olarak da öğrencilerimle

10 aramız iyiydi. Olan bürokrasinin kuralları
yerine, dostluk ve sevginin kuralları işliyordu.

11 Köylüyle de ~~doğal~~ doğanın ayarladığımız
ilişkilerimizde de sorun yoktu.

12 Tek şikayetimin, köylünün, Müdürümüze
4 "Beyefendi", dışarı arkadaş "Bey", bana ise

43 "Efendi" de heberi idi. Onlar, narin "bey" ya da
"Beyefendi" de, ben "efendi".

14 Kaldı ki, aramızda hen yaz, hen de
tahsil yönünden fark yoktu. Üçümüzde

15 Üniversitemin "Eğitim Fakültesinden" mezun
duk. Ve bana "efendi" deyip te, onlara

16 "Bey" veya "Beyefendi" denildiği zaman,
kendinde bir kompleks ve farklılık duygusu

17 na kapılırdım.
Hatta öğrencilerin davranış ve tutum

18 larını gözlemlediğim de aynı durum
söz konusu idi. Öğrenci benimle daha

rahat diyaloglar olur ve laubalî olurdu.
Hele bazen müdüre "Beyefendi" deni-

lip te, müdürün, zafer kazandırmış bir ko-
mutanın vakarını takinmesini kışkırtı-

yor değilim.

rinde idi. Peki, neydi bana "efendi" unvanını layık gören, eksik yanım?

Bunu hâlâ anlamış değilim...

Yıllardan sonra ruhsal bir sıkıntı yüzünden emekli oldum. Halen Doktor kontrolü altında tedavi görüyorum.

Doktora her gidişimde, bana "Aslan Bey" dedikçe onu sevip, sayıyor, ve kendimi "Bey" hissediyorum. Efendi tabirini kızgınlıkla hatırlıyorum.

31 Temmuz 1999

(.....) **VE BEN**

Aslan D.

Yaklaşık olarak ondört yada onbeş yıldan beri, ruhsal tedavi görüyorum.

Bedenim ve ruhum üzerinde, hemen hemen her türlü tedavi uygulandı. Ve son olarak doktorlar; bana:’den de sonuç alamazsak, tedain mümkün değil... dediler...

Bu hüküm üzerine, umudu ve yaşamdan beklentileri bir hayli azalmış bir kişi olarak; acaba nasıl; sorunsuz ve kesin bir sonuç alabileceğim, intihar planları yaparken, imdadıma yetiştii.

Bu ilacın adını duydukça, saf ve temiz bir dindarın ibadeti gibi, yari mistik ve sevinçten kaynaklanan bir coşku ile kendimden geçerim.

Ancak neş’e mutluluğum kadar, doktorlara kızgınlığım da az değil. Niçin daha önce bu ilaç denenmedi diye? – Tereciye tere satmak gibi olmasın ama, bilindiği gibi hem hasta olarak (ruh doktorluğu?!) tasladığım esnada da – kendi kendimi tedavi etmek isterken – daha da hasta kılan tutumlarım sırasında da, adını sanının bilmiyordum bu ilacın. İyi ki bilmemişim.

Kimbilir, belki de önemli ilacın adını bilmemem ve yürek, bilgi, zekâ; cesaret isteyen ruh doktorluğu sevdasından vazgeçmem de bugünlere gelmemde büyük bir etken... Bu tavır değişikliği olmasaydı, “Midyata pirince giderken, evdeki bulgurdan olmak” misalinde olduğu gibi, trajik bir sonuç da olabilirdi...

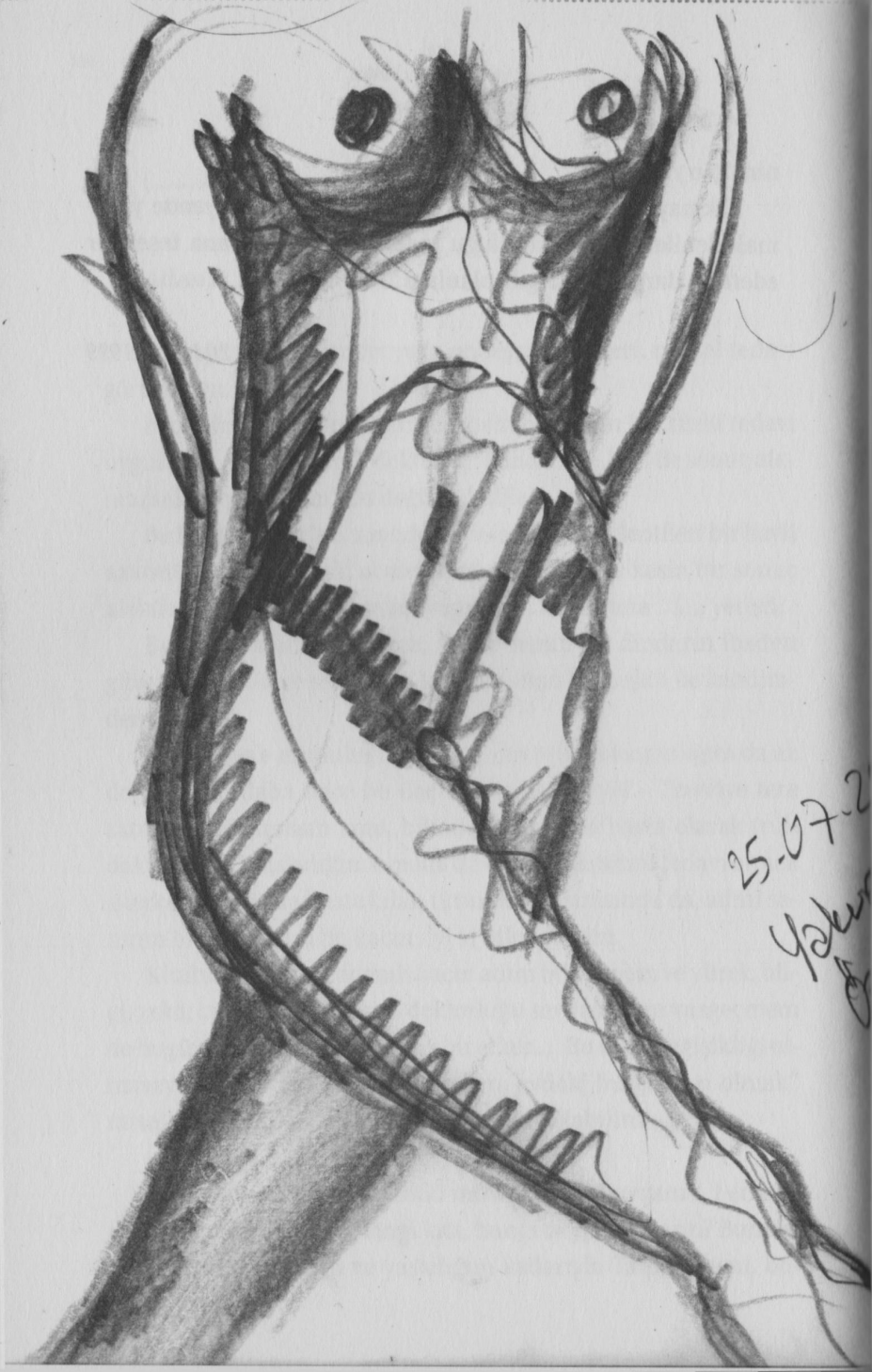
-Ey...

Senin hammadden bir bitki mi? Yoksa bir hayvanın, herhangi bir salgısı mı? Yahut hangi kıta, hangi okyanustansın? Bunları bilmiyorum, bildiğim ve yaşadığım kadarıyla Tanrım, seni, be-

nim için yaratmış.

Çıkmayan candan, umut kesilmez uyarınca, sayende yaşamak denilen, tatlı sarhoşluğu tadan biri olarak sana teşekkür ederken, darısı benim gibi olanlara...

20 Nisan 1999

25.07.2
42 km
8

GÖÇ

Yakup Ö.

Bakterilerle savaşmak çok zevkliydi arkadaşlarla durmuş; güneşin batımında gitar çalmaya çalışıyorduk. Sevimli bir kelebek koluma konmuştu. Taze bir yaprağı özlemiştim; gömleğimin sol tarafında koçaman bir dut lekesi vardı. Göğsüm açıktı, insanlar bir an iin dalmışlardı. Dalgalar ise hiç durmuyordu; kumsalın bitimine kadar gelip çekiliyorlardı.

İstanbul meyhanelerini konuşuyorduk. Birden serap gözlerini açtı ve bana; seni sevmek ne kadar zor dedi. Diğerleri de duydu bunu ve ben serapa yaklaşp dudaklarından öptüm onu.

ayıışığı belirmişti bile

yakamoz pırıl pırıl hareketliydi sonra

sonra ben gözlerimi açtım ve hadi horon tepelim dedim

Herkez o anda haykırdı; yüce tanrım insanlar ne kadar zevkli. Serap kalktı ve çılgın dans etmeye başladı. Ben duramıyordum gidip serapın yanında dans etmeye başladım herkez çok suskundu.

Bir köylü çomağa astığı bohçasıyla, omzunda yükü kıydan geçiyordu. Serap baktı ve durdu, ben dans etmeye devam ediyordum. Serap diğerlerinin yanına gitti. Köylü şöyle bir baktı.....

İstanbul dedi serap

Herkez ahh uhh vahh vıhh demekle kalmadılar hadi dans edelim dediler Serap koşup yanıma geldi ve sende bizimle beraber dans edeceksin dedi. Bende hadi türkü havasında oynayalım dedim. Yusuf saz çalmayı bilen yok dedi. Ahh istanbul geceleri dedim. Yürüyerek uzaklaştık.

Görenler bizimle olmak isterlerdi belki, o köyümüzdeki gü-

zelim hurmaları toplarken. Kırmızı narlar güzel kokan armutlar, Birde gökyüzü hareketlendimi; çoşar insan, tüyleri ürperir.

Bir gün başka şeyler düşünmeye başladım. Güneş doğar mı. insanlar şehri boşaltır mı. Vahşi hayvanlar şehre dolarmı. Dünya dururmu- gibilerinden şüpheli düşüncelerim beni meşgul ediyordu. Kırmızı bir elma gördüm hemen alı yemek istedim ve bunu yaptım. Günlerden cumartesiydi. Eminönü. Satıcı şeyleriyle yürüyerek sohbet eden insanların sesleriyle, martı sesleriyle. rıhtıma yaklaşan vapur sesleriyle otobüsler, dolmuşlar ve otoların sesleriyle, ayrıca bir sürü kalabalık. Burnuma balık satan, yani pişmiş balık satan balıkçının teknesinde pişmiş balıkların kokuları gelmişti. Hemen yaklaşıp birtane aldım. Bana para üstünü verdi. Hemen teşekkür etmeyi ihmal etmedim

Ve ardından balık ekmeğe kocaman bir ısırık attım Yürürken kadınlara bakıyordum. Onarlarda bana bakıyorlardı. Hemen bir banka oturup denizi seyretmeye başladım

Evrim teorisine inandığım söylenemez. Gökyüzünden yağın yağmur beni sürekli rahatlatmıştır. Herbir şimşek çıktığında kendimi estetik hissetmişimdir. Yıldızları (gökyüzündeki) sayarken birazda matematik hesaplarını hatırlamıştım; ezberimde olan modern matematik formülleri ve klasik matematik. Yine dağıttım; kırmızı gülleri hiç unutamıyorum. Onları koklar şöyle bir bakardım. Sadece dans müzikleri aklıma gelirdi. Serserice yürür etrafımda ilgilenirdim. Tanımadığım kimseyle selamlaşmadım.

Evet sonunda akdeniz sahillerine ulaşabilmiştim. orası antalya'nın kaş kazasıydı. Batikkent, kale, patara ve kaş kasapbasının şehir sokakları.

Beni mutlu eden tekşey kasabada ve sokaklarında, plajında insanlarla karşılaşmaktı. Ayrıca o onsekiz yaşında ince uzunboyu ve düz sarı saçlı kızın ailesinin yanından geriye dönüp bakmasını hiç unutamıyorum

Türklerle iyi anlaşmışım. Hiç kavga etmezdik. Bunun yanında yaptığım işler ayyuku aşmıştı.

Gölgeler beni düşündürmezdi. Karanlık hiç düşündürmezdi.

İlişkiye girdiğim kadınlardan bahsetmeyeceğim size; biraz uzanıp uyumakistiyorum.

Bir iğne ucu kadar küçük hissediyorum kendimi tanrının gölgesinde. Karalar denizler ve evren; hiç korkutmuyor beni: Tanrı vergisi umudumda

Yaşlanmaktan ise üşenmiyorum çünkü ben bütün bunları düşünerek yazıyorum. Aşk korkularımı. İnsan istedimi ha demekle aşık olamaz. Aşk bir rüyadır. Herkezele yaşanabilir. Allah aşkı ise bambaşka bir şeydir; ulvi duyguları olan insanlar yaşayabilir.

Bir beste çalardım ben gökyüzündeki yıldızların arasına teller bağlayıp. Bir şarkı dinlerdim ben; kıyıları yalayan dalgardan. Bir ninni dinlerdim ben rüzgarın salladığı kavak yapraklarından. Bir koku duyardım ben karıştırdığım topraktan ve büyüyen çimenlerden. Bir ezgi duyardım ben akan ırmaklardan. ~~Bir korku hissedirdim ben başımı kaldırdığımda gördüğüm mavi den.~~ Sessizdi görünen dağlar. Parlardı dağların üzerindeki kar birikintileri. Rüzgardı istemediğim saç modellerini bana yaşatan

Kırmızı puantiyeli elbiseli kadın görmüştüm yürürken önümde. Bütün nefsimi uyandırmıştı. Etrafımda gördüğüm kadınlar hiçbirşey ifade etmiyorlardı: Kakullu saçım, yanaklarım ve kaşlarım; ellerim ceplerimde yürümeye devam ettim ilk restorana girdim ve kocaman kocaman kadın budu köfteleri görmüştüm Daha sonra çıkıp ters yönde yürümeye devam ettim. Gatasaraya indiğimde hiçbirşey kalmamıştı. Tünel Karaköy metrosunu gördüm ve daha sonra duraktaki banka oturup düşünmeye başlamıştım.

Farkedilmeyecek kadar şeffaf olan bir gecelik giyinmişti ka-

dınım. Fantazilerim ellerimde kutuplaşmıştı. Dokunduğumda bütün ücudum zevk alıyordu. Dilimde umut şarkıları, gözlerimde hayallerle karışık gerçek görüntüler. Kulağımda ise doğadan gelen mutlu sesler. Gezerken karşılıklı diyalogların mutlu gülümsemeleriyle uzayıp giden yollar. Bende ise bitip tükenmek bilmeyen enerjinin verdiği sonsuzluğa yolculuk cesaretiyle ulaşılabilen bir mutlu yüz vardı.

Aşk şarkılarını mırıldanmak biraz cesaret isterdi. Deniz dalgaları gözlerimin önüne düşen bir gölge gibi. Basamak basamak ilerleyebileceğim bir açık deniz ve gökyüzünün bulutlarıyla cesaretlendiğim bir yükseklik.

BİZİM JOSEF K.'LAR-1: Mustafa K.

DAĞIN YÜKÜ

I

Karşımda duran bu dağın üzerime serpiştirdiği hüznüleri, çıkmazlıkları ne yapacağım. Onları biriktirmek, biriken yığında boğulmaktan öte ne işe yarar? Yoksa, onların bedenime bedenime sızmalarına engel mi olmalıyım? Evet belki de yapılması gereken tek şey belki de bu!

Bu yükü taşımaktan usandım artık. Dağın, denizin, dünyanın ağırlığını başkası yüklenmeli. Sırayla yapılmalı bu iş. Böylece duyarsızların duyargaları işlerlik kazanabilir.

Sabah olunca doktorun karşısına çıkıp, dağı taşımaktan vazgeçtiğimi, yıprandığımı, yorulduğumu söyleyeceğim. Ama bunu da anlamayacak. Her zamanki gibi ruhumun elbisesini çıkarmaya yeltenen bakışlarıyla aynı şekilde nefes alıp nefesini verirken aynı ses tonuyla konuşacak. O öfkesiz, duru, kuru ses akordunu daha odasının kapısında hemencecik yapıveriyor. Ve dinlemeye başlıyor beni, ama duymadan. Biliyorum. Saçmaladığımı düşünüyor. Bunu kanıtlamak hiç zor değil. Örneğin şu dağ meselesi!..

Ona ilk kez dağın yükünü söylediğimde bir babanın oğluna nasihat etmesi gibi "O avucunuzda tuttuğunuz bir taş, dağ değil" demişti. Avucumdaki taşın taş olduğunu bilmediğimi sanıyordu. Ve böylece bir kat daha artmıştı taşıdığım ağırlık. Dağları, denizleri, ağaçları, irili ufaklı tüm canlıları, insanları, okyanusları, yani dünyayı, yani dağı nasıl taşıdığımı insanlara gösterebilmek için bir dağ boyutlarında maket yapıp, onu avuçlarıma sığdırmamı beklemek gibi bir mantıksızlığın peşinden koşuyor. Bir de yeri geldiği zaman "Hastanın sözleri hastalıklı sözlerdir" diyor. San-

ki o beklentisi çok sağlıklı!.. Biliyorum. Bana öyle söylediği zaman içinden kıkır kıkır, fıkır fıkır, tıkır tıkır gülüyor. Dudaklarına hapsettiği kahkahaların yankısı beynimin duvarlarında tokat gibi şaklıyor.

Olsun, yine de seviyorum doktorumu. Dayatmaları, kibar zorbalıkları, kurallara bağımlı eşinmeleri, beynimi ilaçlarla uyuşturup kendince “hastalıklı-bozuk” düşüncelerden ayrıştırma hayalleri olsa da seviyorum onu. En azından Hipokrat’ın çocuklarından biri, ama biraz beni hastalıkların yatağına yatırmadan dinlemeye çalışsa her şey açığa çıkacak. O zaman “hastane korunmalı bir yerdir” demekten vazgeçip kendisini ve beni rahatlatmış olacak. Hem kim ya da kimlerin korunması için söylüyor bunu? Beni insanlarda mı, yoksa insanları benden mi korumaya çalışıyor? Her ne şekilde olursa olsun bir şekilde hayvansallık çıkıyor ortaya. Hastalıkları standardize edip renkli çamaşır, beyaz çamaşır ayırır gibi ayırıp, çamaşır makinesine tıkıp kirli ruhları yıkamaya çalışıyor.

Ama insan dünyaları iç çamaşırları ya da pantolonlar veya bluzlar gibi sayılı modellerle sınırlı değil ki... Hem acizliklerimi bildiğime göre aciz sayılabilir miyim?

Olsun! Artık hiç önemi yok bunların. Çünkü dağın, denizin, dünyanın, yani dağın, yani şimi avucuma almakta olduğum bu taşın, yani YAŞAM’ın yükünü taşımayacağım. Onu yarın sabah doktorun masasına bırakacağım.

3 eylül'97

II

Artık denizin, insanların, dünyanın, yani yaşamın yükünü taşımaktan vazgeçtiğim için avucumda tuttuğum taşı doktorun masasına koyduğumda yüzüme, cımbızla kaşlarımı çekercesine baktı. Aslında o, sözüm ona yılanlarla kaplanmış olan usuma cımbız sokup o yılanları ayıklama sevdasında.

Bu düşünce onda saplantı halini almış. Eminim. Çünkü normal olmayan o davranışlarıyla kanıtladı bunu. Taşı eline alıp, arkadaşıyla tuttuğu bir iddiayı kazanmış bir çocuk gibi kasılarak "Nihayet düzeliyorsunuz. Ama şunu da kabul etmelisiniz ki, bu bir taş, dağ değil", dedi.

Aslında sevgili doktorumda ciddi düzeyde Disorder mevcut.

Bu kelimeyi duyduğumda hemen ne anlama geldiğini öğrenmek için araştırmaya koyuldum. Geçen gün yanından geçerken arkadaşına beni gösterip öyle demişti. DİSORDER. Sözde benden gizli, şifreli konuşuyor. Türkçeyi bilmediği için mi? Yok canım. Ortalıkın karışmaması için öyle konuşuyor. Öyle ya, yanından geçerken arkadaşına beni göstererek "BOZUK" demiş olsa aramızda küçük bir söz düellosu yaşanabilirdi.

Evet. Disorder, bozukluk demekmiş. Asıl kendisi bozuk. Sözde ayarımı düzeltecek. Yoksa usumu, ruhumu saat zannetme yanlışlığında mı?

Taşı çöpe attığını görünce bütün dünya, galaksiler, uzay başıma yıkıldı. Benim için o taşın ne anlama geldiğini kavrayamamasına çok üzülüyorum. Niye kendi gözlerinden başka göz, kendi sözlerinden başka söz tanımıyor?

İyi niyetli olduğuna inandığım sevgili doktorumun bu yanlış davranışlarını ne yapacağım? Tam dağın yükünü taşımaktan vazgeçtim derken; acılara, sancılara, gacırtılara, gucurtulara, düşüncesizliklere, uygulayamamalara, işlenen somut ve soyut suçlara, kısacası her şeye umursamaz bir ruh haline girmeye çalışıp diğer

insanlar gibi normal, sağlıklı düşünmeye karar vermişken doktorumun yaptığı bu da iş mi yani?

Bana zorla çuvaldız batırıyor. Ama kendisine iğne batırdığı da hiç olmuyor. Dayatmalarının yelkenini açıp beynimin içindeki okyanusta gezinip atıklarını sularına bırakarak içerimi kirletiyor.

Dışarıdaki insanların; ailemin, arkadaşlarımın, sokakta doluşanların dayatmaları yüzünden burada olduğumu neden görmezden geliyor? Kibar dayatmacı. Yoksa işini nasıl yapması gerektiğin anlatan bir konferans mı vermeliyim? Duyarsızlaştırmayı, psikodrama'yı, sosyodrama'yı, terapi'yi, grup terapisi'ni ve diğer yöntemleri kullanmıyor. Dayıyor ilaçları. Sağaltımı ilaçlarla yapabileceğini sanıyor. Yoksa beni umursamıyor mu? Belki de kendisini umursamıyordur?

"Onu böyle basit bir taş gibi çöpe atamazsınız. Bu davranışınızı bir hakaret olarak algılıyorum. O taş dediğinizde bütün bir dünya saklı", dediğim zaman hemen hemşireyi çağırıp bana iğne yapmasını söyledi. Sakın o iğneye kendisinin ihtiyacı olmasın?

Freud'un "Uygarlığın karşılığı nevrozla ödenir", deyişine katılmıyorum. Adler'in dediği daha doğru ve geçerli. Özellikle de doktorum için. "Uygarlaşmamış olmanın karşılığı nevrozla ödenir."

Hem taşımı çöpe atıyor hem de iğne yaptırıyor. Oh ne ala.

Ama bir gün anlayacak bu yaptığı yanlış. Bana düşen bu uğurda ona yardımcı olmaya çalışmak. İlk iş olarak yaş günü için ona bir hediye alacağım. Hemşire bana iğne yaparken arkadaşına iki gün sonra doktorumun yaş günü olduğunu söylüyordu. Bu fırsatı kaçırmamalıyım. Böylece aramızda Disorder'ın dışında hümanist bir iletişim kurulabilir. Onun için bir dağ buldum. Güzel bir taş. Benimkine benziyor.

Umarım ona hediyesini verdiğim zaman bir iğne daha yemem!

III

Doktorun o donuk bakışlarını unutamıyorum. Yoksa ayaklarımın taklidini mi yapıyordu? Ayaklarım yürümüş olmak için adım atıyor, donuk, sıradan... doktorun bakışlarında aynı sıradan donuk ifade vardı. Oysa ayaklarım bile bir amaca hizmet ediyor. En azından beni bir yere ulaştırmak için hareket ediyorlar. Peki, doktorumun o donuk bakışlarının amacı ne?

Neden bana karanlıklarla çevrili bir tabloya bakar gibi bakıyordu? Öyle olsa bile bu tablonun çizeri, ressamı ben miyim? Acılar yüzüme, beynime, sözcüklerime oturmuşsa ne yapabilirim? Bendeki karanlık ya da ona göre kirli, küflü renkleri temizlemek, en azından o renklerin daha açık tonlarını yakalayıp özümseme mi sağlamak onun işi değil mi?

Hazırdan yemeye çalışıyor şu sevgili doktorum! İstiyor ki her şeyi bir başıma yapayım ve kendisi yalnızca bir gözlemci olarak dursun başımda. Ama kaza geçirmiş birini gören bir gözlemci dahi gördüklerine karşı acı duymaz mı?

Yoksa bugüne değin bilmediğim veya henüz keşfetmediğim bir sağaltım buldu da onu mu uygulamaya çalışıyor üzerimde? Kobayı olmaya bile razıyım. Yeter ki açıkça konuşsun. Ama o hiçbir şey yapmayıp her zamanki söylemlerini söylemeyi uygun görüyor.

Beni daha da yokluğun içine ittiğinin farkında değil mi?

Ona doğum günü hediyesi olarak bir dağ, yani bir taş hediye etmemde ne var? İstedim ki böylece aramızda bir köprü kurulsun ve yaşadığım acıları sembolik de olsa paylaşarak ya da minik bir yüz ifadesiyle paylaşır gibi görünerek birkaç adım atmaya çalışsın.

Ama ne çare?

"Az gittik uz gittik, bir de bakmışız ki hala aynı yerdeyiz!"

Yoksa beni hiç sevmiyor mu?

Ama bu çok saçma!

Çünkü hep eleştiriyi yapan o. Sürekli beni eleştiriler sağına-ğı altına sokuyor. Oysa ki yaptığım özeleştirileri de görmezden geliyor.

“Düzeldiğinizi umuyordum. Oysa bana verdiğiniz bu hediye ne kadar yanılmış olduğumu ortaya koyu”, dedi. Doktorum böyle söyledi. O an ne kadar üzülüğümü anlatamam.

Ona; “Size verdiğim bu hediye, yani dağ, şu küçük taş, yaşam karşısında içimde duyduğum acıların sembolleşmiş minik bir simgesel kütlesi. Ve bunu sizi sevdiğim, acılarımın bir yerinden tutarak bana yardımcı olabileceğinizi düşündüğüm için vermeyi istedim. Ama bunu mantıksızlığın ya da hayalciliğin oturağına oturtuyorsanız aramızda geçen bu diyalogu hiç olmamış kabul edebiliriz” dediğimde bana hoş bir şekilde güldü. Gülmek de de-ğil, tebessümdü daha çok.

“Olmaz. Her şeye karşın bana bu hediye vermeniz çok ho-şuma gitti. Zamanı geldiğinde bu dağı, yani taşı size geri vere-ceğim” dedi. Ve bu sözlerin ardından ona verdiğim dağı çalışma masasının yanında duran küçük camlı vitrinli dolabına koydu.

Yoksa benimle alay mı etti?

Öyle olsaydı dağı almazdı.

Belki de arkadaşlarına gösterip beni küçük sohbetlerine meze yapmayı düşünüyor?

Hayır! Ondan böylesi çirkin bir davranış beklemem. Sanı-rım fazla heyecanlandığım için böyle paranoid düşüncelere kapılıyorum.

Ama beni anladı mı?

Anladı mı beni?

Beni?

Ben kimim?

Yakın zamana değin psikiyatrîstlik bir 'erkek mesleği'ydi: Dr. Fethi Bey, Dr. Faruk Bayülkem, Dr. Cihat Atasev, Dr. Ferruh Ünsalan, Dr. Reşit Avcılar... Oturanlar: Dr. Hamdullah Arpınar, Dr. Adil Üçok..

Dağ?

O da ne?

YAŞAM!

Ama her şeye karşın doktorumla aramda küçük bir terapi seansı gerçekleştirmeyi başardım. Belki de bu yolla psikanalizin yolu açılmıştır?

Aralık 97

IV

Hiçbir yol açık değil. Dışarıdaki karabasan dünyanın gölgesi buraya düşmüş. Zaten burası Mars'ta ya da diğer gezegenlerde yer alan yerleşim birimi değil ki. Dünya'da bir ülke, o ülkede bir hastane. Duvarları soğuk, içinde yürekleri acı dolu insanları barındıran, anksiyeteleri, şizoid buhranları, paranoid kuşkuları yatağında barındıran bir hastane. Burada varlıkla yokluk çarpışıyor. Ama maddesel değil. Boşalan ruhları doldurmak adına, eski parçaları tamamlamak adına bu çarpışım. Doktorumla aramda psikanalizin yolu açıldı diye umutlanmışım. Yanılmışım. Belki de bunu çok isteyip gerçeklerle yüzleşemediğim için böylesi bir boşluk hissi duyuyorum.

Doktorum bugün her zamanki "Merhaba, nasılsın" turunu gerçekleştirirken dakikalarca gözümün içine baktı. Göz kontağı kurmaya çalışıyor. Ama bu çok aşağılayıcı bir davranış! Çünkü köpek eğiticileri de köpeği teslim alıp eğitebilmek için hayvan korkup gözünü kaçırmaya dek gözlerinin içine, merkezine, göz bebeklerine bakar. Yoksa beni köpek yerine mi koyuyor sevgili doktorum? Beni teslim alıp, her söylediğine itirazsız uymamı mı bekliyor? Elbette. Yoksa böyle davranır mı? Aksi halde benimle insanca bir iletişim kurma yoluna giderdi.

Bir de utanıp sıkılmadan "Neden gözlerimin içine bakıyorsunuz? Yoksa söylemek istediğiniz bir şey mi var?", dedi. Nihayet onunla konuşmak istediğimi, buna ekmek kadar, su kadar ihtiyaç duyduğumu azıcık, işin kenarından da olsa anladı. Ona "Siz doktorsunuz, bense hasta. Hasta ile doktorun konuşması gerekli değil midir? Bundan doğal ne olabilir?", dediğim zaman bozuldu. Bana duyduğu öfkeyi gizlemeye çalışarak yapmacık bir gülüş fırlattı suratıma. Bu sahte gülüşüyle suratıma tokat attığının farkındayım. Adamcağız konumu gereği kibar olmak için elinden

geleni yapıyor. Düşündüklerimi dobra dobra söylemem onu şaşırtıyor. Sanırım işine de gelmiyor. Ama bu gidebileceğim en uç nokta. Fazlasını yapamam. O ise işine gelmeyen sözleri duyunca ilkin yüzünde beliren gerginliği yumuşatmaya çalışıp içindeki saldırgan duyguları rehabilite etmek adına kendi kendiyi boğuşuyor. "Psikanaliz'e ne dersiniz? Bana psikanaliz yaptıktan sonra eğer denge bozulursa, siz de bir arkadaşınıza psikanaliz yaptırabilirsiniz. Zaten altı ayda bir yaptırmanız gerekiyor. Size baha ne olurum. Böylece kendinizi ertelemekten kurtulursunuz." Bu sözlerimi duyunca adamcağızın yüzü pancar gibi kızardı. Hatta bir an tansiyonu falan bozulup bayılacak diye korktum. Bu kez öfkesini gizleyemedi. "Ne dediğinizin farkında mısınız? Benimle nasıl böyle konuşabilirsiniz? İsterseniz sizinle yerlerimizi değiştirelim. Ama bunun gerçekleşebilmesi için ilkin tıp tahsili yapmanız lazım. Şimdi bir köşeye oturup kim olduğunuzu, ne olduğunuzu düşünmenizi istiyorum!", diyerek yırtıcı bir kuş edasıyla odasına gitti.

Ama bu iyi bir gelişme sayılır. Sevgili doktorum en azından açık olmayı öğrenmeye başladı. Benden öğreneceği çok şey var. Her şeye karşın onunla ilgilenişim, çabalarımın boşuna olmadığını görebiliyorum. Diyalogumuz bu hızla gelişirse ileride onunla dost bile olabilirim. Şu dünyada insanlara faydalı olmak kadar güzel bir şey yok.

Şimdi doktorumun benden istediği gibi köşeme çekilmiş oturuyorum. Düşünüyorum her zamanki gibi avucumda bir dağ'ım var. Kim olduğumu, ne olduğumu düşünüyorum. Oysa sevgili doktorumun benden bunu istemesine hiç gerek yoktu. Çünkü benim işim bu. DÜŞÜNMEK! Biliyorum, bana çok kızdı. Ama benim onun işini almak gibi bir niyetim yok ki. Ayrıca bunu istesem de yapamam. Onun teknik ve pratik bilgisi bir okyanusken benim varlığımca yalnızca bir yağmur damlası. Neden böyle kapris

INSAN

yaptı? Yoksa aşağılık kompleksi mi var? Belki de?..

...

Acaba doktorum kendisine hediye ettiğim dağ'ı ne yaptı? Hala odasında duruyor mu? O dağa değer verip biraz ilgilense yaşamın acılarına tutunup mutluluğun kapılarını aralayacak. Umarım bir gün bunu anlar.

Şubat 1998

V

Öyle bir yer var mı acaba? İnsanın insanla karşılıklı oturup ya da ayakta durup veya yürürken konuşabileceği bir yerden söz ediyorum. Ama öyle sıradan konuşmaları kastetmiyorum. Şöyle acıları birlikte avuçlamak, sanrıları top yapıp yuvarlamak, hü-zünleri yudumlamak, bıçkın coşkularla dans etmek...

Dışarıda bütün bunların yapılabileceği bir nokta olduğuna eminim. Sayıklarım insana ait özellikler olduğuna göre neden olmasın? Yoksa dünyada değil de bir kuburda mı yaşıyoruz?

Bu düşüncelerimi insanlara açtığım zaman başlangıçta yüz-lerde tatlı bir tebessüm, destekleyici sözler sonra da konunun de-rinine inince ürkek, anlamsız bakışlar oluşuyor. Sevgili dokto-rumda da böyle bir istikrarsızlık söz konusu.

Biliyorum; insanlar “DELİ” olduğumu düşündüğü için beni beynimle baş başa bırakıp bu soğuk duvarlar arasında kuru ba-kan doktorlar, hemşireler, hasta bakıcılar ve hastalarla birlikte olmaya zorladılar.

Sevgili doktorum sözde beni iyileştirip topluma kazandı-racak. Ama içtenlikten uzak sözleri, bakış ve tavırlarıyla yüzü-me anlamsızlık, yalnızlık balçığını yani yaşayan ölü çamurunu sıvıyor.

Yoksa amacı gerçekten beni bir mumya gibi sarmalayıp dü-şüncelerime, hareketlerime ket vurmak mı? Bunun için mi beni ağırlaştıran o ilaçları veriyor? Eğer öyleyse konuşurum ya da bo-zuşurum. Birdaha da yüzüne hiç bakmam! O çoksevdiği göz kon-tağını artık kuramaz. Beynimin çiçeklerini ona sunmam! Ara-mızda sıtmamsı bir gerginlik yaşanır. Sesimin akordunu onunki gibi yapıp tekdüze yanıtlar veririm. Böylece aramızda kurulan hiçlik düzeyindeki iletişimsizlik bizi aşıp uzaya yayılır. Uzayda düşüncelerimi nerede, nasıl bulabilir? Ancak monoton davranış-

larımdan ve donuk bakışlarımdan yorumlar çıkarmak zorunda kalır. Hatta daha da ileri gidip Katatonik şizofren gibi de davranabilirim. Yalnızca elimin işaret parmaklarını kıpırdatışım saatler sürebilir. Beni dinleme, anlama nezaketini göstermeyen sevgili doktorum böyle bir izlekte bulunmayı hiç göze alamaz. Böylece, şehir dışındaki kır ya da orman kenarında kurulan çöplükten yükselen dayanılmaz kirli koku, etrafındaki güzel kokuları duyumsamasını hepten engeller. Ve o zaman "Nerede yanlış yaptım" diye sorar kendine. Keşke der, "Keşke onu dinleseydim. Açtığı yoldan ilerleseydim. Şimdi geceleri kapanan bir çiçek gibi kapandı ve belki de sabah hiç olmayacak."

Yoksa bunu mu denemeliyim?

Hayır! Bana yaptığı zalimliğe zalimlikle karşılık vermem doğru olmaz! Beni her ne kadar dinlemeyip, anlamayıp hor görse de kalbimin kapısını açık tutacağım. Elbette bu, insanlığı nasıl algıladığı ile ilgili bir sorun. İnsani bir atılım yapması için umutluyum sevgili doktorumdan. Hiçliğin göbeğinde oturduğunun farkında olmadan kendisini şu evrende var zannediyor. Ama gerçekten var olabilmesi için benimle doğru, insanca bir düzenekte iletişim kurması, ön yargılı, körü körlüğe giden teknik, kuramsal yaklaşımlar kürsüsünden inmesi, "ben bilirimcilik"ten arınması gerekiyor.

Kendimi çok yorgun hissediyorum.

Şu minik taş ne kadar da ağır. Ne kadaryoğun. Belki de sevgili doktoruma bir mektup yazmalıyım? Beni dinlemek yerine yazdıklarımı okumak daha işine gelir? Böylece ağırlıklarımı, yani dağı, turşuyu, hoşafı, acıları, mayına basıp ölen insanları, tıraş bıçaklarını, uzun sakalları, kirden yağ tutmuş saçları, beyinleriyle yaşayan insanları ya da beyinlerin gölgesinde yaşayanları, ağaç altında kafalarına beyin düşmesini bekleyen insanları, yaşamın yükünü, yaşam hamallarını, yani dağın yükünü anlayabilir?

VI

Sevgili doktoruma açık mektup

Sevgili Doktorum,

Bana olan kuru bakışlarınızın doğrultusunu değiştirip kendinize yeni bir yol açmanızı rica ediyorum. Çünkü ben, botanik bahçesinde yer alan bir çiçek ya da ormanda yalnız başınıza piknik yaparken konuştuğunuz bir çınar veya çam ağacı değilim. Ayrıca çiçeklerin, ağaçların da ruhu olduğunu, en azından hava akımlarıyla da olsa görsel bir aksiyonları olduğunu düşünürsek beni kutuplarda olan bir buz kütlesi yerine koyuşunuz hiç de hoş değil. Her ne kadar BOZUK – HASTA olsam da insan olduğumu size önemle hatırlatma gereği duyuyorum.

Ereğiniz beynimdeki sorunlardan arınmamı, refüze olmamı sağlamakken, en azından bunun için birkaç adım atmanız gerekirken, “Rahatsızlığınızı, ne olup olmadığını çok iyi biliyorum. ” demeniz hiçbir anlam ifade etmiyor.

Çünkü, aslolan edindiğiniz bilgilerle, binanın eskimiş, yıpranmış, çökmüş yapı taşlarını onarmaktır. Elbette ki binanın tamamen çökmesini bekliyorsanız, o başka?

Beni, dünyamı, dağ'ımı, dağ'ınızı, içimizdeki ve dışımızdaki tüm yükleri kavrayarak taşımak, ama bunu yaparken de yaşamın ironilerini temizleyebilmek ve daha güzel paylaşımlar ve daha güzel bir gelecek adına sizi işinizi yaparken daha hassas olmaya davet ediyorum.

Dağın yükü “obsessionu” olan hastanız !?

Sevgili doktorum bu satırları okuduğu zaman yıldırım çarpmışa dönecek. Boğazı tıkanacak. Kendisini sıcak acılı ketçap içmiş gibi hissedecek. Eli ayağı buz gibi olacak. Kendi soğukluğundan rahatsız olup ısınmak için yanıma gelecek..... Harika !

..... Harika !.....

VII

Artık sevgili doktorum beni istemiyor. Benimle başka bir doktor ilgilenecekmiş. Ona verdiğim mektup bardağı taşıran son damla olmuş. Aramızdaki hasta-doktor ilişkisini unutup üzerime vazife olmayan konulara burnumu soktuğum için bana yardım edemediğini anlattı.

Evet. Tam istediğim kıvama gelmeye başladı. Bana bu derece kızması, sanırım subjektifliği bırakıp, olayları bir de benim gözümle değerlendirdiği, yani objektif olduğu anlamına gelir. Çok yakında dağın yükünü anlayıp benimle ilgilenmeye başlayacak! Ama bu kez dağ'ı, insanı, böceği, çiçeği, nedenleri, nedensizlikleri anlamak isteyerek çıkacak karşıma.

Yeni doktorumu hiç sevmedim ! Bana çürük bir yumurtaya bakar gibi bakıyor.

**

Günlerdir sevgili doktorum hiç yanıma uğramadı. Hatta beni gördüğü zaman yokmuşum gibi davranıp görmezden geliyor. Beni yalnızlığım ile başbaşa bırakıp, yokluşa doğru giden ben'i izlemekten hoşlanıyor mu yoksa? Yoksa beynimde şaklayan kahkahaların asıl sahibi o mu? Depremler oluyor gibime geliyor! Yo!.. Hayır!.. Sevgili doktorum öyle sadist bir insan değil ki! Belki yorgunluktan veya zamanı olmadığından ya da ne bileyim, kendi sorunlarıyla uğraştığı için benimle ilgilenmiyor?

Az önce hastaneden ayrıldı. Onu tekrar görebilmek için yarın sabahı beklemeliyim. Beynimdeki ışıklar teker teker sönüyor mu ne? Bedenimi leş gibi bir küf kokusu kaplıyor!

Haftalardır çektiğim işkenceye dayanamayıp sabah sevgili doktorumu görünce avazım çıktığı kadar bağırıma başladım.

"Beni başından attın! Yoksa sen de mi diğerleri gibi bana düş-

man oldun? Eğer öyleyse yakarım seni, GÖMÜTÜMDEKİ ME-ZARLARDAN BİRİNE GÖMERİM!”

Beni hemen apar topar bir odaya kapatıp iğne yaptılar. Şimdi duvarlar var yalnızca. Ben, duvarlar, duvarlar ve dağ.

Sanırım yine yanlış anlaşıldım. Öyle bağırdığımı duyunca doktoruma bir zarar vereceğimi düşünmüş olmalılar. Halbuki yakarım seni derken senden duyduğum beklentilerimi yakarım demek istemiştim. Herhalde diğer insanlarla olan diyalogumu iletişimsizliğe mahkum edip onları beynimdeki gömütüme göm-düğümü de anlayamadılar.

Artık tahammül edemiyorum bu duvarların benim-le oynamalarına! Hey! Dışarıdakiler?Neden sesime kulak vermiyorsunuz?Lütfen! Beni dinleyin!..Gözlerimden akan bu yaş-lar aslında kalbimin şelalesidir. Sevgili doktorumu çağırın!Ondan başka şansım yok!

Beni daha ne kadar bu yıkıntının altında tutacaksınız. Söz veriyorum, artık dağdan hiç söz etmeyeceğim. Yeter ki dışarıya çıkayım, sevgili doktorumu bir kez olsun göreyim.

Volkanlar patlıyor içimde, lavları akıyor her yana... Her yer kustumukla doldu!Hayır!.. Bir bataklık yaratmışlar. Beni zorla ora-da tutuyorlar ! Ama bataklık her şeyi kendisine, balçığa dönüştü-rür. Hayır! İstemiyorum! Bana bir lokma sevgi verir misiniz? Hüz-nü su yapıp içtikten sonra yemeliyim onu. Belki ruhumun açlığı-nı doyurunca dans edebilirim!

Zar tutuyorsunuz zar!..

Hahhah haa!..

Safları sıklaştıralım aziz ve muhterem din kardeşlerim. Birbi-rimize ne kadar yaklaşırsak içimizdeki kokuları onca az duyarız.

Doktor!Sevgili doktorum! Konuşmak istiyorum! Ne kadar ar-sızım, ne çok şey istiyorum, değil mi? Konuşmayı, çalışmayı, eğ-lenmeyi, insanların acılarını paylaşmayı, yoklukları varlığa dö-

nüştürmeyi istiyorum ! Dans etmeyi istiyorum, DANS! Şarkı da söylemeliyim dans ederken !..

Sevgili doktorum,
Bak, ellerimde karanfiller,
Gözlerimde menekşeler açtı,
Beynimdeyse güller,
Topla onları sevgili doktorum.

Dağın, denizin,
Acının, buhranın, sıkıntının,
Açlığın, tutsaklığın, budalalığın,
Yani DAĞ'IN, yani YAŞAMIN YÜKÜNÜ,
Paylaş benimle SEVGİLİ DOKTORUM!

-Son-

17 Ağustos 1998

- olumsuzlukları nasıl sekeri diyor olarak - konusu
olusum
sen

nda ve opada ve de arada bi bakilar sana me
sen sen ve gicok kalabilen ve sende okunu cup

1 goku da öyle bi sonu gelmiş - gelmiş ve
inex munda olarak ben goku öyle 1 goku
2kinda olmuyarak da ben öylesine 1 kopuk
sumundan bi mura olsun kopmak istemiyorum
nunu içine içine

BİZİM JOSEF K.'LAR-2: Hüseyin K.

MELANKOLİ'ye

O'nu arıyorum boğma zamanlarında düşlerimin kendini. O, titik bir çocukluk özlemi, ya da kavuniçi ördeğiyle yatan bir çocuğun kendisiydi. O, saf bir inancın ifadesiydi. O da, sonsuz labirentlere girmeye hazırlanıyordu belki. Yüreği bir karıncayı ezme-yecek kadar hafif, ama zulüm ve haksızlıklar karşısında bir atom bombası kadar ağırdı.

Girmeye hazırlansa da O, daha sonsuz labirentlerin ne olduğunu bilmiyordu. O, sırça yüreğini taşıyabilecek miydi acaba, alaca karanlık koridorlarda. O'nu o koridorlarda yalnız bırakmak istemiyorum. O'na bir mum, bir meşale olmak istiyorum. O benim geçmişim çünkü. Çünkü o dar, sonsuz ve birbirini kesen, üzerlerinde ilkel canlı resimleri ve semboller bulunan koridorlar O'nu yutar, o bir daha gün ışığına çıkamaz.

O, bir elma şekerini yerken, onun bir sembol olabileceğini düşünemeyecek kadar doğaldı. Daha sonsuz koridorlar, firavun ve aziz mezarları O'na çok uzaktı. Daha kainata ve onun bir parçası olan dünyadaki bir sürü şeye anlam veremiyordu.

Bilmem çeyizliği var mıydı O'nun. Olmasa gerek, çünkü O, düşlerindeki beyaz atlı prensi sevse de, onunla birlikte olamayacak kadar çocuk. Masalları olsa gerek O'nun cilt cilt sandığında. Zaten hepimizin masalları ve daha kirlenmemiş yüzü çeyiz sandıklarında ya da duvar oyuklarındaki çekmecelerde saklı değil mi?

O'nu seviyorum. Çünkü Onda çocukluğumu buluyorum. Şimdi ağırdan ağırdan süzülen gün ışığını bile sokmadığım odamda

tek bir nefes olsa da yüreğim, O'nun için de var olduğunu anlıyor.

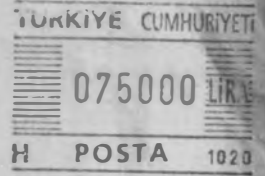
Not: Bu teknolojik iletişim ve internet çağında hala mektup yazıp, onu postaneye atmayı ve cevap beklemeyi seven arsa bana yazabilir.

Adres: Huseyin K.

.....Köyü

N ilçesi- A....

~~Nazilli~~
f' UĞUR DERİN İZMİT LİCULARI
Köyü
100 NAKILLI
Nazilli - AYDIN

Aura
p.k. 210

Bakırköy

İSTANBUL

BİR PSİKİYATR'A MEKTUP*

Sayın Bayan,

I

Canım yazmak istediğinde, hele bir de yazdıklarımı anlayabilecek kişilerin olabileceğini düşündüğümde oldukça sevinip mutlu olurum. Bu durum bende pek uzun bir süreye tekabül etmez. Sonra uzun bir can sıkıntısı dönemi başlar bunun ardından. Evrensel hakikat beynimde çözülmüş olduğundan, bu can sıkıntısı bazen dayanılmaz boyutlara ulaşır. Bu durumda kimse de sözlerimden bir şey anlamaz; ki anlamaları da gerekmez zaten. Sonunda en iyisi onları aynı yerinde bırakmak gerek derim.

Dedim ya, aptal insanlar başka yerlerde, ama evrensel hakikatin çok uzaklarında, kendi sultanmış beyinlerinin icap ettirdikleri bir ortam içinde ve can sıkıntısından uzakta yaşarlarken, bense dayanılmaz ve sürekli bir sıkıntının içinde bunalımlara girerim. Kimi zaman bu bunalım ekilmez olur ve ruhum serüven peşinde koşmaya başlar. Serüven peşinde koşmak sandığınız kadar basit olmasa gerek. Ben bu serüvenden bir mankenin, bir fahişenin, bir şarkıcının ya da bir futbolcu ve politikacının hayatını bir serüven olarak medyanın gösterdiklerinin dışındakileri anlamamızı istiyorum. Ne acı değil mi, milyonlarca insan medya odaklarınca gösterilen bayağılıkları serüven olarak algılıyor, onların hayatına öykünüp, keşke onlar gibi yaşasaydım diyor. Bense serüven diye yutturulan hafiflikten sıkılıp, bu hayatın dışında bir hayat mümkün müdür diye düşünüyorum.

Evrensel hakikatin beynimde çözülmüş olduğundan söz ettim ya, işte bu durum tüm serüven duygularımın yitimi olup,

beni sonsuz derinliklere sürüklüyor. Neredeyim diyemiyorum; durduğum yerin koordinatları yok, siz kimsiniz diyemiyorum; o kişi belirli koordinatlarda bulunuyor. İşte bu koordinatlarda hayat mümkün mü sorusunun yanıtı en büyük hakikatim oluyor gündelik hayatta.

Eh, can sıkıntıda geçmiyor değil bu durumda. Ama bu can sıkıntısı biraz önce değindiğim gibi beynimin derinliklerinde tekrar ve dayanılmaz boyutlarda vuku buluyor(Sayın Bayan, eğer tüm akıllı insanlar, dahiler yani uygarlığı oluşturanlar benim gibiyse, can sıkıntısı, bir filozofun dediği gibi en değerli bir ruhsal fenomen olmalı).

İşte üç çelikten duvar karşımda duruyor; can sıkıntısı, serüven duygusunun yitimi ve bu yitime rağmen ruhumun aşırı bunalımlarında bir ya da birkaç serüvene ihtiyacı olması.

II

Peki, hayatın anlamında diretmek niye? Acaba bu milyarlarca insan anlamlı mı yaşıyor? Dünyanın birçok yerinde işlenen cinayetler, katliamlar bu milyarlarca insana verebiliyor mu? Ama ben anlamlı yaşamalıyım. Sırf içgüdüleriyle yaşayan bir ev kedisi olmamalıyım.

Bizim gibi insanlar, bir kere etrafının anlamsız olduğunu düşününce, anlamı kendisinin bulmasının şart olduğunu anlıyor. Bir gemide gidiyorsunuz, ama içiniz deniz özlemiyle dolu. Geminin dışına çıkmaksa her şeyin sonu. İnanır mısınız Sayın Bayan, ben böyle bir gemide ne tayfa, ne kaptan, ne de yolcu olmak isterim. Böyle bir durumda deniz özlemiyle yaşamak tam bir boşluk ya da eli kolu bağlanmışlık değil de nedir! Her tarafın talihsiz bir şekilde kuşatılmış. Her taraf modern eşyalar ve bu modern eşyalara tapan kalpsiz insanlarla dolu. Bu durumda soruyorum; can sıkıntısıyla örülü bir serüven, aklın kendi içinde cereyan eden bir serüvenden başka nedir ki?

Tiksinti veriyor bu insanların anlamdan uzak geliş gidişleri, alışverişleri, üzülmeleri, sevişmeleri, cinayetleri, katliamları. Tiksinti veriyor bu geminin her metrekaresi. Neden ben bu aptallara özgü bir sevinç duyayım oynanan oyunun içinde! Neden topluca hareket edeyim, neden toplumsal bilincin şaha kalkmasıyla sahte erdemler peşinde koşayım! Garip, bu aptal ve inançsız insanlar içinde tek sığınağımızın kendi iç dünyamız olması başlı başına bir çaresizlik değil mi? Belki öyle. Ama hayatı bir gemi gibi yüzdüren çaresizlikler değil mi? Saklayacak ne var! Biz çelişkilerin ama çaresiz çelişkilerin ürünüyüz. Eğer bu hayatta utanmak varsa, çelişkilerden ve can sıkıntısından kaçan milyarlarca aptal utansın. Onlar bir kere çelişkisizliğin o sahte zevkine bulaştılar mı, ondan vazgeçmek istemezler. Onların bu durumda otlayan

BİR PSİKİYATR'A MEKTUP

Sayın Bayan,

I

Canım yazmak istediğinde, hele bir de yazdıklarımı anlayabilecek kişilerin olabileceğini düşündüğümde oldukça serinip mutlu olurum. Bu durum bende pek uzun bir süreye tekabül etmez. Sonra uzun bir can sıkıntısı dönemi başlar bunun ardından Evrensel hakikat beynimde çözülmüş olduğundan, bu can sıkıntısı bazen dayanılmaz boyutlara ulaşır. Bu durumda kimse de sözlerimden birşey anlamaz; ki anlamaları da gerekmez zaten. Sonunda en iyisi onları aynı yerinde bırakmak gerek derim.

Dedim ya, yani aptal insanlar başka yerlerde, ama evrensel hakikatın çok uzaklarında, kendi sularmış beyinlerinin içi icap ettirdikleri bir ortam içinde ve can sıkıntısından uzakta yaşarlarken, bense dayanılmaz ve sürekli bir sıkıntının içinde bunalımlara girerim. Kimi zaman bu bunalım çekilmez olur ve ruhum serüven peşinde koşmaya başlar. Serüven peşinde koşmak sandığınız kadar basit olmazsa gerek. Ben bu serüvenden bir mankenin, bir fahişenin, bir şarkıcının ya da bir futbolcu ve politikacının hayatını bir serüven olarak medyanın gösterdiklerinin dışındakileri anlamamızı istiyorum. Ne acı değil mi, milyonlarca insan medya odaklarında gösterilen bayağılıkları serüven olarak algılıyor, onların hayatına öğünüp, keşke onlar gibi yaşasaydım diyor. Bense serüven diye yutturulan hafiflikten sıkılıp, bu hayatın dışında bir hayat mümkün müdür diye düşünüyorum.

Evrensel hakikatın beynimde çözülmüş olduğundan söz ettim ya, işte bu durum tüm serüven duygularımın yitimi olup, beni sonsuz derinliklere sürükliyor. ~~Nasıl~~ Neredeyim diyemiyorum; durduğum yerin koordinatları yok, siz kimsiniz diyemiyorum; o kişi belirli koordinatlarda bulunuyor. İşte bu koordinatlar da hayat mümkün mü sorusunun yanıtı en büyük hakikatım oluyor gündelik hayatta.

bir sürüden ne farkları var ki! Onların sembolü plastik çiçeklerdir. Onların her şeyi plastikleşmiştir. Onlar katliam araçlarıyla övünüp avunurlarken, bir an kendi aptal atmosferlerinden sıyrıldıklarını sanırlar. Sayın Bayan bu postmodern dediğimiz global durum insana sonsuz sahte serüven sunar. İnsanlar neon ışıklarının altında bir serüven duygusuyla oynaşp, pizza yiyip alışveriş yaparlar. Ama bu geminin ambarında yarı çıplak ve umutsuz köleler bulunur. Üstte postmodern durum yaşanırken, ambarlarda ise, kanlık diktatörlüklerin ve polis devletlerinin insanları ezdiği, öldürdüğü –aptal olmayanlarını- bir ortam yaşanır. İşte böyle bir gemi her türlü anlamın dışında geliyor bana. Serüven yaşamak için ya alta inip sefil bir hayat ya da üste çıkıp lüks bir hayat yaşayacağım. Oysa ben bu iki hayatı da istemiyorum. Ben denizi istiyorum. Denizdeki gemiye yabancı olan hayat sanki bana, olağanüstü bir serüven duygusu yaşatacak gibi duruyor.

III

Bundan yaklaşık iki yıl önce bir genç kız bana, vaaz veren bir rahibe tavrıyla “Siz göremiyorsunuz gerçek önünüzde duruyor; sevgi” demez mi! Acıdım haline, acımanın da sama olduğunu bile bile. Şimdi bu adam gerçeği yaşamıyor diyeceksiniz. Evet ben bir hayal ürünüyüm. Kalkmam da, yatmam da, aşık olmam da hep hayal.

Sayın Bayan, an'ı bir defa yaşıyorsunuz ve o an bir daha geri gelmemek üzere anıların derinlerine gidiyor. Ve siz bu an'dan sıkılınca gerçekle hayalin birbirine karıştığı anılara gidiyorsunuz. Söyleyin bana ne buluyorsunuz o hayalin içinde? Ne mi; hayalinize karışmış kendinizi. Ben artık şunu anladım ki; hiçbir yazarın, hiçbir filozofun dile getiremeyeceği kadar berbat ve değersiz bu hayat. İşte bunun için acıdım bana vaaz vermeye kalkan o kıza, o zavallı kıza. Siz belki hayatı, sizi birçok eşyanın kuşattığı ölçüde değerli bulabilirsiniz. Ama ben ne yapayım; bir kere kendimce evrensel hakikati bulmuşum. İşte benim de acı gerçeğim burada: evrensel hakikati buluyorsunuz ve bu durumda hiçbir serüven duygusu oluşturmuyor yaşadığınız an. Geriye tek seçenecek kalıyor; daha evrensel hakikatin oluşmadığı anılara gitmek, onları tekrar tekrar yaşamak. Sizin için, regresyon adını verdiğiniz patolojik bir durumdur bu. Ama ben siz değilim. Siz olamam ki! İşte ben aşırı ihtiyaç duyduğumda bu serüven duygusunu anılarıma çekilerek yaşıyorum.

Sanmayın ben böyle doğdum. Gerçi doğuşum da bir anormallikti, ama yine evrensel hakikatten önce aptal ve budala taraflarım da vardı; mesela bir kızla baş başa tren yolunda şarap içtim, ne bileyim çağın en rezil sporu olan futbol oynadım. Ama etrafımda dolaşan insanlara aptalca yakınlık duymadım. Bir kere kişiliklerimiz farklıydı. Ne olursa olsun kişiliğimden ödün

veremezdim. Böyle olmasına rağmen tüm bu negatif hayat ta bir serüvendi. Ne bileyim, bir kızla deniz kenarında güneşlenirken, kızın tüm ısrarlarına rağmen, onun vücuduna güneş yağı sürmem kim ne derse desin benim için bir serüvendi. İşte gerçek serüven bu olmalı; kural dışı yaşamak. Zaten şöyle bir baktığımızda, uygarlığı yaratanların çoğu kural dışı yaşamışlardır. Bakın Sayın Bayan, yüce ruh Tostoy'un hayatının sonuna doğru evini terketmesi bir serüvenden başka nedir ki!

Not: Bu mektup sanırım anlaşılamadığından dolayı cevaplanmadı.

**Hüseyin'in aura'ya gönderdiği zarftaki damgada 07.05.1999 tarihi okunuyor. Önce psikiyatriste, 'Sayın Bayan'a, cevap alamayınca da dergiye göndermiş olmalı. Dergi devam etmediği için yayınlamayamamıştık. Kısmet NAL'aymış. Yakıştı da... (Cemal Dindar)*

KAOS'A BİR İVME*

Sevgili Cemal,

Seninle yıllar sonra buluşmak ne güzel!.. Ne yaparsak yapalım, hep aynı paydada buluşacağız; varolmanın o soğuk ve sonsuz koridorları... Çünkü, varolmak için içimizdeki o büyük ve çetrefil depremler sürüp gitmekte.

Artık davamın son ve maksimal aşamasındayım; varolan her şey, -bunca tahakküme rağmen- bundan böyle maximal bir kaos oluşturacak.

İşte sana gönderdiğim bu iki şiir, ancak ve ancak bu Kaos'a bir ivme kazandırdığı ölçüde mutlu olurum....

Şen ve Esen Kal...

Hüseyin K.

Kırılmanın Ötesinde

kırılan kırılır
bir suç olur
lavanta kokularına saklanan o kuş

siz halâ şizofrenik bir hayatla oynarsınız
ele verirken kendini
müşahade odalarında yüzünüz

sonbahar yazdan kalma anıların
birikimi midir söyle maria
kırılan kırılır
oysa denizler ki hep geceleri yıkandığım
sonsuz sularıdır hayatımın

nereye gider söyle maria
garip bir cinayetin tanıklığını yapan
o renksiz ve metal insan

inan ki
bir an dağlardasın
ya da bir gece rüyada
soğuk sonsuz sularda

kendine inanmak güzel şeydir maria
bak çırlıçıplak bir çiçek sana bakıyor
kendine inan

Gecede Saklanan Şeyler

I

çok yönlü bir med-cezirdi
 oynarken içimde
 içine girdiğim o büyümlü sular

II

kızıl neden mavidir
 çoğu zaman bu ülkede
 onu da bilirim oysa
 sonsuz kere sonsuz düzlemlerde
 ve hissederim beni içine alan
 nöroleptiklerin moleküllerini de
 yüzlerce kez iğfal edilmiş beynimde

karar karar hep karar
 meczupların aldığı o karar
 sanki uçsuz bir deniz gibi
 mayalanır durmadan
 ve kör bir ok olur
 ansızın hedefine doğrulan
 bir sınırsızlık tayfında
 ve akıp giden şeylerin
 derin bir yalnızlık anında

III

unutmayın
geride bir tuz tadı kalırken
birgün buharlaşır tenleriniz
başkalaşır o zaman
metropollerinize sıçrayan
o buğulu kan

kimdir artık bilinmez
kendine dönen kendi içindeki
sanki donup kalmış bir gece
her an genişler gibi

**Bu mektubun tarihi ise 19.07.2005. O dönem çalıştığım hastaneye gönderilmişti.*

20.1.1997

Resim: A. E. T.

BAKIRKÖY USULÜ PSİKİYATRİ

Derin I.

Sevgililer Günü'nün ilk saatleri. Manik aşkımın birinci yıldönümü. Geçen sene bugün bu saatlerde eski erkek arkadaşım Ali'yle ilişkimizin sevgili boyutuna son vermeye karar verişimizin ardından ansızın aşık oldum Kerem'e. Daha doğrusu, yaşamımda yalnızca iki kez gördüğüm Ali'nin arkadaşı Kerem'e aşık olduğumu düşünmeye başladım. Mani deneyiminin baş kahramanı Kerem mani teşhisini benden önce koyan tek kişi ve teşhisi koyan ilk doktor. Manik olduğumu anladığı andan itibaren benimle saatlerce bıkmadan telefonda konuşan, tüm sorularımı sakinliğini hiç bozmadan yanıtlayan, evlenme teklifimi bile düşüneceğini söyleyen Kerem, bu ilginç deneyimden sonra psikiyatride karar kıldı ve şimdi ihtisasının birinci yılında.

Kerem'in Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi'nde (Bakırköy) çalışan çoğu meslektaşından çok daha iyi bir psikiyatrist olacağından umutluyum. Manik epizodla götürüldüğüm Bakırköy'de ilk gözlemlediğim çoğu doktorun takındığı üstünlük edası ve "Yalnızca küçük olanları değil, bütün dağları ben yarattım" dercesine, çevrelerine aşağılayıcı bakışlar fırlatarak gezinmeleri oldu. Üstün olduklarına ilişkin kuşkularından olsa gerek, takındıkları tavrın haklılığını kanıtlama kaygılarıyla hastalarla konuşmak yerine onlara bağırmayı tercih ediyorlardı. Sergiledikleri saldırganlık zaman zaman fiziksel boyutlara varıyordu. Aslında öyle olaylar oluyordu ki, doktorların ne kadar üstün oldukları gözler önüne seriliyordu. Benim hastaneye götürüldüğüm ikinci günün akşamı (o gün öğlen artık tam olarak sakinleşmişim), benim bulunduğum koğuşa getirilen yaşlı bir has-

ta ortalıkta gezinen önce doktora ve hemşireye karşın ölüverdi. (Böylece yaşamımda ilk kez bir ölü gördüm.) Üstün doktorlar ölen kadını boşuna diriltmeye çalıştılar. Birbirlerine “Ne zaman gelmiş?” “Kim getirmiş?” “Niye buraya getirmişler?” “Kim kabul etmiş?” diye sorarlarken bir yandan da korkuyla olan biteni izleyen hastalara bağıryorlardı. Bu bağırip çağırılardan ben de payımı aldım. Sonradan High School mezunu olmakla övündüğüne tanık olduğum, saçları taksi rengine boyanmış doktor, ben kendisine sakın tavrımla bir şey söylerken - çünkü Bakırköy’den kurtulmanın tek yolunun sakın olmaktan geçtiğini daha ikinci gün anlamıştım - beni az kalsın dövüyordu. O an hasta-doktor ilişkisi içinde olmasaydık da bu psikiyatristi tek tatmin ve mutluluk kaynağı olan bu güç gösterisinden mahrum bırakmazdım.

Kişilik sorunlarını işine yansıtan psikiyatristlerden başka, Bakırköy’de psikiyatri ihtisası yaptığına inanmadığım kadar psikiyatriden habersiz olan doktorlarla karşılaştım. Bunlardan en yakından tanıdığım benim doktorumdu. Türbanlı ve benle aynı yaşta olan bu kızcağız bana her zaman çok iyi davrandı ve elinden geldiğince benimle yakından ilgilendi. Bu nedenle kendisini insan olarak çok sevdim. Ancak bir konuşma sırasında “Sen temiz bir kızken, yani Ali’yle yatmadan önce...” dediğinde şaşkınlıktan küçük dilimi yutacaktım. Sevdığım bir insanla evlilik dışı cinsel ilişkiye girdiğim için artık kirli bir insan olduğumu söylüyordu. O’nun görüşlerine saygı duyuyordum, ama beni yargılamasının, hem de kendi değer yargılarıyla yargılamasının, eğitimini aldığı psikiyatriyle bağdaşmadığını, hiç tıp eğitimi almadığım halde biliyordum. Ali’yle birlikte olduğumu anneme söylediğini öğrenince - ki annem zaten biliyordu - şaşkınlığım daha da arttı. Bir psikiyatrist hastasının kendisiyle paylaştıklarını bir başkasına anlatıyordu. Bir keresinde de bana “Sen babana ‘Sen homoseksüelsin’ demişsin” dediğinde, benim daha lisedey-

ken ordan burdan okuyarak öğrendiğim maninin ne olduğunu bile bilmediğini anlamıştım. Bir psikiyatrist hastasının manik epizod sırasında söylediklerinin gerekçesini istiyordu!

Belki de Bakırköy psikiyatride yeni bir çığır açmanın eşiğindedir ve gelecek kuşaklar bu gözlemleri gülünç bulacaklardır. Lityum almamın tek nedeninin Bakırköy'e yeniden tıklamak istemem olduğu düşünülürse, bu olasılığı gözardı etmemek gerek. (?!)

1954-55'te hastanenin çöp arabası

III

BAKIRKÖY'ÜN DİP-TARİHİ

***“Bütünleyemez mi sanıyorsunuz çalışır bir şiir kara
Yukarda parçalanmış yüzleri
Türkiye mezarlığının derinliklerinden çıkartıp...”***

Ece Ayhan

B. U.'NUN AURA KÜLLİYATI

MEDENİYET

Bir yerlere girip, çıkmak, girdim, çıktım, girip çıktığım Bakırköy hastahanesi, İstanbul'da ve bu hastahanenin işlediğini gördüm, zamanla, girip, çıktım; dedğim, muhalif oldu biliyorum ve bu idareydi, bizim sandığımızdı, hastaların ve geçip, gittiler, gidenler.

Biz hastalar, sanırdık, idareyi ve yaşardık ve yaşadık, yaşamak, Allah'tan, yemek, ilaç, yatak, su veren idareydi, su serbestti ve eskiden su da yokmuş, anlattılar, benim ki gördüğüm, yaşadığım, bunla, hastalara uymak, olmuyor hastaya uymak işte, medeniyet ve burada hasta kendine uyduruyor, hastayı, yeni geleni, yeni gelen hastayı, idare. Hasta haklıdır. Bu konu vardır. İdare yerine, doktor artık, hastaya bakacak, doktor zaten devam ediyor, hasta için ve ilim ilerledi, tıp ilerledi, düzenin iyi olacağı, hastanın yakınlarına, hastalara, idareye, doktorun dediğine uyacağı ve hasta, doktorla konuşuyor artık ve doktor, hasta, izan bunu gösteriyor. İzan göstermek, doktor ve hasta, doktor hastaya söylemiştir diyecektim, sözümü geri alıyorum, doktor ve hasta, hatta bunu da geri alıyorum, doktor insan, hasta insan, insani bir düzen, doktor hastayla konuşuyor artık.

Doktor değilim. Bakırköy hastahanesinde gördüklerim, İstanbul da. Yaşamak Allah'tan. Doktor ve hasta. İstenen imkan, yok, doktor çırpınıyor, yazık değil mi? Doktora yazık. Ağaçlar ortasında hastalar, binalar ve hastalar, doktora imkan verilecektir, medeniyet bunu gösteriyor.

GÜNDÜZ HASTAHANESİNİN ARKASINDAN

1981 sonbahar, 36.servisten çıktım ve yolda yürüyoruz, diğer servislerden gelenler apartmanlardan birinden bir teyze bağıırıyor, ropdöşambrla gidilmez, sonra hastane kot verdi, 36. serviste-yken, 1982 ilkbaharda yolda koştum, gündüz hastahanenin arkasında futbol oynadık, sonra 36.servisten ayrıldık çünkü, 36. servis imar olacaktı 1982 ilkbahar boş binaydı, 36. servis, 40 git-tim, taburcu olanlar oldu, çocuk 7'ye çorba, çay neyse taşırdı, sı-rasıyla, değişim oldu, sabahları, hangi serviste kalırdı bilmem, ben 36'ya çorba taşıırken, gündüz hastahanenin oralara gelirdi, papatyalar, ilkbahar, çiğnendi sonra ve odalar bir oda on beş hasta yoktu, rahat, huzur hemşire, cam çaydanlık yapardık, taşırdık, cam kutuları ve yapılmışları arabaya, orası artık, 1975 ilkbahar, başhekim, doktor Faruk Bayülkem ile gittiğimizde çukuru kazılmış olan yer değildi ve Faruk Bayülkem amca, hastaların yemeğini orada pişireceklerini çalışacaklarını söylemişti, ben de gelir miyim demiştim ah, gidebilecektim ve psikolog Kasım Demirci ağabey, cam çaydanlık işi, sabah gidiyor, öğle yemeğimiz hastane mutfaktan geliyor, yemek yiyorduk, akşam servise dönüyorduk, serviste yatıyorduk, cam çaydanlık, içine su konulup kaynatılan camdı, kırılıyordu, cam çaydanlıkta su kaynıyordu, yıllar, huzur, rahat, hemşire sonra ben yazılar yazıp dosya kağıtlarına psikolog Kasım Demirci ağabeye veriyordum, çarşıya gidiyordum, sonra öğle yemeğimi serviste yemem icap etti, buranın kapalı olduğunu gördüm ve hastalar, anlaşılıyor ki bunlar işle yapıyordu, hastahaneye uyuyordu ve bu cam çaydanlık yaptırmak anlaşılmalıydı hastalar için ve reddetmemeli de bu zehabı ve hastalar eskiden beri yaşıyordu.

ESKİ HASTALARIN HAKİMİYETİ

Eskiden böyle değildi. 12 Eylül 1980 Cuma devlet başkanı Kenan Evren sonrası, 1980 yılı hemşireler geldiler, kurtardılar. 36. serviste kalıyordum. 1981 yaz resimhane, boşaltılmış, yıkanmış. Nurhan Alaboğa, yardımcı hemşire abla tarafından ve cam çaydanlık işi gelmişti. Eski başhekim Faruk Bayülkem, yarı yol evi, korumalı iş yeri dediği, hayırsever Hatice Melina Rense yardımı ile yapılan, sonradan psikolog Kasım Demirci gözetiminde 1981 sonbahar çalışmaya gittiğimizden sonra adı gündüz hastanesi oldu. Şimdi boş, hastalar rahat servislerde, yalnız eski merkez 1800 yataklı anılan Mazhar Osman Uzman zamanında taşınmasıyla açılan hastahane de hastaların çalıştıkları binalar vardı, kaldığım servis L5'te kalan Mete Şener ağabey elektrik montajına giderdi, yolda görürdüm, gider, bina var.

Hastalar dolaşırlar. L5 serviste, aslında, ben L6'ya 22-A'dan gelmişim, imar konusu 1991 sonbahar L2'ye gittik, dağıldık ve 1991 son günleri L5 servise geldik ve yılbaşını orada geçirdim, hatırlıyorum, Ataköy, villa yayın yapıyordu, Erkan Yolaç ve biz L5 hastaları muhtelif servislere dağıldık, o zaman kaldığımız kısım üzerinde L1 blok yazardı, L2 servis dediğim servis kısmı üzerinde L2 blok yazardı ve onlar kadın servisiydi.

L5 servis-bahçe hastalar dolaşırlar, ilkbahar, yaz, sonbahar, servis, yemek, çamaşır taşımak işleri vardı. Mazhar Osman Uzman hastahanesi, odun, kömür de taşırlardı. Geçen yıllar-tam 8 servis- Eski hastalar hakimiyeti, hüsrana uğrayacaktır ve doktor hepsine bakacaktır, iktisadi hasrahane devlet yiyecek verir, tedavi, servis, hasta az olmalı.

AKLIN İYİLİĞİ

Aklın iyiliği. Devam eden hayat. Gelecek yıllar. 1965 7 temmuza göre o yıllar. Bugün 23 eylül 1996 pazartesi. 1965 7 temmuza kadar geçmiş yıllar. Önce devam eden hayat. Hayatın devamı. Bakırköy hastahanesi-Bakırköy-İstanbul. 10 haziran 1970 cuma tımarhane ihtilali. 40. serviste sonrası 12 eylül 1980 cumaya kadar tımarhanede hayat. 12 eylül 1980 Cuma genelkurmay başkanı Kenan Evren, milli güvenlik konseyi başkanı olarak, cumhuriyeti koruma ve kollama hareketi yaptı ve milli güvenlik konseyi üyeleri, Kenan Evren devlet başkanı oldu. Bakırköy hastahanesinde hayat. 12 eylül 1980 sonrası, hemşireler geldiler, 1980 yılı, Bakırköy hastahanesine, servislere dağıldılar, kurulu düzen devam etti ve tımarhane ihtilali geçti, gitti, hürriyet düzen başladı, tımarhane tarihi, Mazhar Osman, kasım 1922, kasım 1940 arası başhekimlik yaptı. Hastalar. Hayat. İzler. Yaşadığım, kalorifer 1975 ilkbaharda, bulunmadığım servis 13 şimdi hatırladım 1975 sonbahar kalorifer geldi, 24, 22 ve bu yanan kaloriferden 1983 sonbahar 22-A'dan iki katlıydı, altı, 22 B'ydi, L1 Blok geldim, 1170 yataklı ek tesis, sonra L6 dediler, L1 Blok 6. servis derdim, 1989 mart sonları beyin kanaması geçirinceye kadar orada kaldım ve nörolojide kendime geldim. Üç gün komada kalmışım. Bir hafta içinde L6 servise döndüm ve nörolojide iyi hayattan cesaret alarak idare muayene yeri olunca, doktorlara tedavi olmaya başladım ve burada, kütüphane kurulduğunda , doktorlarımla isteğiyle yazmaya başladım. Aklın iyiliği. Müslümanlığın iyiliği. İyiliğin iyiliği. Fikir var. Bakırköy hastahanesini anlattım, yaşadığım kadar, yaşadığımla. Akıl var. Fikir var.

HAYAT MÜCADELESİ

Hastalar. Yaşayışları. Ben daha çok eski hastaları diyorum. Geçmiş yıllar. Ben gördüklerimi anlatıyorum. İnsanlar. Hastalar. Memurlar. Doktorlar. Binalar. Hastalar. Yemek. Yaşadılar. Banyo. Traş. Hasta deyişe inanmak, ben buna yürekten inanıyorum. Hastanın bakılacağına. Hasta banyo yaparken yardımcı oluna-
cağına. Hastanın telaşlanmamasına. Müslümanlık var. Temizlik. Banyo. Yemek. Hastanın yemek yemesine yardımcı olmak. Geçmiş yıllar. Hastalar yaşarlardı. Bu 12 eylül 1980 Cuma gününe kadar sürdü. 12 eylül 1980 Cuma gününden sonra hemşireler geldiler, kurtardılar, hastaları. Hastaların yaşayışı buydu. 12 eylül 1980 Cuma günü devlet başkanı Kenan Evren orgeneral, genel kurmay başkanı olmuştu o zaman. O günler geçti. Hastalar hala yaşıyorlar. Çok şükür. Hasta, hemşire yaşayışı, hemşire hastaya baktı, doktor yetiştirdi, hastanın bu hastahane yaşayışı, mesela benim yaşayışım. Hastalar bu. Kalıyorlar. Yiyorlar. Hastahane, hastahane var, hastahane yaşayışı var. Bugünkü duruma hastahane demek zor, eskiden hastahane küçüktü, şimdi büyüdü, hatta burada, adli tıp başkanlığı ihtisas ve gözlem dairesi var ve jandarmalar büyüyen hastahane jandarmalı adli servisten gider gelirler ve jandarmalı adli servis yeni tesisdedir.

Hayat mücadelesi. Yıllarca bakkal görmedim. 1969 yattığımda denize gittim, geldim, yüzmedim, şortum yoktu, sonra yıllar çevre de yedim, alışveriş yaptım. Dileğim, hayat mücadelesi dediğimin yazıda kalması ve benim iyileşmemdir. Doğa güzelliği. Kafesten kaçan iki yeşil kuş. Çoğalışları. Uçuşları.

HAYAT MESELESİ

Şimdi yaşadığımız hayatı ele alalım. Ben 1996 yılı 18 ağustosu elli yılı ile ilgisi kalmamış bir adamım anlatılana göre, nüfus kağıdına göre 11 ağustos 1996 günü. Mesele burada. Bu elli yıllık hayat hastalık dolu ve bırakılması gereken hususlar var.

Hayat meselesi. Bildiğimiz hayat, yıllarca önce inandığımız, Türkiye Cumhuriyeti, demokrat parti devri, değerler, vücudumuzda birikmiş, onları hayat zaten hallediyor, birikintileri bırakmak, hayat meselesi dediğim bu ve 27 Mayıs 1960 Cuma ordu ihtilal, 4. devlet başkanı Cemal Gürsel, teknike müspete yöneliş, bu uyarak, müspet çok okumuşlara uyarak olur, demokrat parti birikintileri, onları hayat zaten hallediyor dediğim, bugün hallediyor, değerler birikintiler olmuş, hayat meselesi dediğim bu, bu yaşadığımız hayatta açık ve hayat devam ediyor gidiyor, hiç değilse bunda anlaşsak, hayat meselesi doktorların bileceği, doktorlar elli yıllık hayatta var, önce var, anlatılan Ankara doğumevinde doğdum, doktor olarak biliyorum, az okudum, ilim ilerledi, tıp ilerledi, benden küçük yaşta doktorlar var, hayat meselesi, doktorlar, benden büyük yaşta doktorlar var. Oh ferahladım. Bencil olmamak, kendinden büyük doktorları kabul etmek, onların tedavi olmalarını kabul etmek. Benden büyük doktorları, doktorlar tedavi ederler. Müslüman, hristiyan antlaşması, vak'a, hayat, bugün mümkün, 7 ekim 1996 pazartesi, ortada hayat var, geçmiş yıllar ortada, bugün birikintileri vücutta, fert, erkek, kadın, hristiyanların antlaşmaya yanaşması lazım, öyle şeyler yapıyorlar ki, öyle şeyler yapıyorsunuz ki kardeşim, bu yazı icap etti yazıldı. Hayat meselesi. Evvela Allah, eski hastaların hayatı.

BAKIRKÖY HASTAHANESİNDE YAŞAYIŞ

Yıllarca önce yattığımda, bilmediğim gerçekler öğrendim. Elbette biliyordum çamları. İncir ağaçları. Ceviz. Sonra buranın tarihçesinde Fahrettin Kerim Gökay fıstık çamları dikildiği hususunda yazıyordu. Ceviz ağaçları. Yiyenler. Karga kuşu bie yer. Yukarı çıkar ceviz ağzında ve yola ceviz düşer, ceviz kırılır, cevizin içini yer. Fahrettin Kerim Gökay, fıstık çamları kendisi yazdı. Veya başkası Fahrettin kerim Gökay ile yazdı, bilmiyorum. Dut ağaçları. Yeşil otlar. Serviler. Uzun yıllar eseri. Marmara Bölgesi serin iklim olduğundan pek çok ağaç, çınar ağaçları. Faruk Bayülkem başhekim iken, tavus kuşları, ceylanlar, koyunlar vardı. Şimdi yok. Su bahçede musluklardan akardı, muhtelif yerlerde. Şimdi yok. Ben Faruk Bayülkem zamanında yattım. Kanepeler vardı. Şimdi yok. Sadece yeni tesisler var. İçeri, binalara çekilmiş durumda hastalar. Yalnız Mazhar Osman kurduğunda 1934 soyadı kanunu Uzman almış soyadını, Mazhar Osman Uzman ne durumdaydı, hastane pek bilemeyeceğim, bana doktorlar, eski yaşadığımın üstünde durma dediler, 36'da yaşardım, üstünde durmam, 36 imar olacağı zaman 1982 ilkbahar 40'a gittim, eski 36'da yaşardım.

Hastalarla ilgili, memurlarla ilgili yiyecekler, evimize benze-miyor, evimizde daha iyiydi.

Hastalar para durumu işliyor, burada, yata yata, kala kala bunu öğrendim, hastalarda para yok, kıyafet hastalara hastahane verebiliyor, kışın, soğukta, servis dışında, durum zor, eskiden kışın serviste de zordu, doktorlar üstünde durma dedi, üstünde durmam, eskiden kışın servis, 36 soğuk olurdu, kalorifer yanmazdı, soba yanardı, kalorifer sonra yapıldı, bu ifadelerimi Bakırköy hastahanesiyle bilirim ve hastalar.

AHLAK

Bir insan. İhtilal. Demokrat Parti geçmiş. Türkiye Cumhuriyeti. 27 Mayıs 1960 Cuma ordu, İhtilal Türkiye 4. Devlet Başkanı Cemal Gürsel silmiş, süpürmüş Türkiye Cumhuriyetini. İşte İhtilal böyle başlamış. Böyle başlar.

Sonra Talat Aydemir olayı. İdamdan kurtulanlar. Osman Deniz. Erol Dinçer. O demokrat parti sanıkları, Yassıada, 1968 mayıs evdeyim, Talat Aydemir sanıkları, kimse kalmamış. Hepsi hür. Cezaevinden çıkmışlar. Bunları gazeteden öğreniyorum. Toplum durumu. Türkiye durumu. Talat Aydemir böyle yapmadı. Cezaevine alındı. Salıniverdi. Sonra yine Talat Aydemir olayı. Talat Aydemir asıldı. Gazeteden öğreniyorum. 1968 yılı anarşi. Talat Aydemir cezaevine alındı, salıniverildi gibi benim de tımarhanede başımdan geçti. Tımarhanede bir hayat var. Hayat. Ne kadar güzel? Yassıada, 27 Mayıs 1960, Talat Aydemir olayı sanıkları cezaevinde yaşamışlar, çıkmışlar, yerel yönetim, yemek var, köy, bildiğim, tımarhane de jandarma kuruluşu, emniyet, ben o mayıs 1968 öncesi, tımarhanede jandarma bilmem. Hayat. Onu da idare söylesin. Doktora kaldık. O zaman ki yaşayışımızdan. Doktor üstünde durmamak dedi, üstünde durmam. Doktorlar bunla hastahane, hayat, tımarhane diyerek, bunla hastahane dediğim, 19 Haziran 1970 Cuma öğleden sonra tımarhane ihtilali yaptığım konu.

İşte konuşan insanlar. Doktorlar. Hastalar. Geçmiş. Geçmiş gibi. İnsanlar.

Ahlak.

Ahlak. İnsanlar. Dürüst olmak. İnsanlar. Baylar, bayanlar. Futbol. Futbol da ahlak futbol oyunudur, futbol oyunu, oynamak, futbol oynayanlar, çocuklar, genç olunca futbol oynar-

lar, futbolu gençler oynarlar, yaşlılar, futbol oyunu dürüstlüğü. Ahlak. İhtilal. Demokrat. Parti. İhtilalden sonra doğanlar. Zihin açıklığı. Yaşlıyım.

HASTAHANEDE

1964 sonbahar Ankara Üniversitesi tıp fakültesi psikiyatri kliniği yattım. Yeşil kapı kapandı. Orada kaldım. Çırpındım. İdrak. Kapıdan girdim. Kapı kapandı. Çırpındım. Odam yemekhaneye yakındı. Koca servis. Öbür uca hiç gitmedim.

Bir yakınım baklava getirdi. Bir ağabey vardı. Sigara altı derdi, verirdim. Yatağımın altındaydı baklava. Az kaldı. Ağbi onu ben yeyim dedim. Başka bir insan istemedi benden baklava orada. Kahvaltı, çay, peynir, ekmek iğne de oldum. Hasta bakıcı bir abla geldi başka iğne vurdurdu. Açıldım. Bir ağabey üniversiteli, bu sakal ne dedi. Doktor odasında oturdum. Orada iğne oldum. İşe bakın, gir, giriyorum kapıdan, hiç şüphelenmek yok, yeşil kapı kapanınca çırpınıyorum. Teyzem geldi. Sonra yukarıya çıktım. Bir hasta bakıcı İsmet Ağabey vardı, seni kızım ile evlendireceğim, dedim. Kız bende ne gezer o zaman? Teyzem hamur işi getirdi, yedim. Çam fıstığı getirdi, yedim. Yıkanmaya gittim. Sandalyeyle dışarıda oturdum. Celal Köksal doktor ağabeyimden para aldım, bakkala gittim. Aşağıda yukarıda ıspanaklı yumurta yedim. Fotoğraf çektirdim. Yağlıpınar köyünde oturan akrabamız istedi verdim. Hatıra. Yağlıpınar köyünde oturan akrabamız teyzemdi. Rasim Adasal ihtilalci dedi. Sınıfta kaldığından hasta olmuş dedi. Osman Deniz 1964 yılı idamdan kurtuldu ve ihtilale teşebbüs etmişti. 1963 yirmibir mayıs ve 1964 yılı asılanlar olmuştu arkadaşlarından 1964 yılı ihtilale teşebbüs ettim. Orduyla ihtilal yapacaktım. Orduyla temasım olmadı.

Aura sayı yirmi beş 3 şubat'97

*Bir 'fırar'dan geride kalan: duvar, birbirine ulanarak ip yapılmış
çarşaflar ve ağaç dalları*

TIMARHANE

Tımarhane ilgisi. Tımarhane korkusu. Tımarhane ilgisi, hastalarda görülen eski hastalarda görülen hastalıktır.

Tımarhane adam çıkarmayınca kapıcı. Diğerleri de. Hatta servisten çıkmayınca hastalar. Hastalar yatınca. Servis bahçesi var, hastalar serviste kalırdı, 14-B yıkıldı. Tımarhanede hastalar, yaşayış. Allah, daha iyi olmaz mıydı, demek. Tımarhane devam eden hastalar, kadın, erkek servisi?

Yemek yerler. Tımarhanenin tutulacak tarafı. İlaç alırlar. İşte demokrat parti böyle kapandı. Yıkıldı. Zihniyet. Demokrat parti de tımarhane de ilaç bilmem. Tımarhane var demek ki. Annem tatlı ilaç vermişti. İhtilalden sonra tımarhaneye yattım. Yaşadım. Buraya kadar iyi. Tımarhane ilgisi açık. Tımarhane var. Memurlar var. Hastalar var. Tımarhanede memurlar. Tımarhane var.

Memurlar sağlıklıydı. Hastalar yaşardı. Hasta hastayım demezdi. Hasta yaşar giderdi. İşte ihtilal böyle geldi. Ben buna inanıyorum. Hasta yaşarsa. Yaşayış. Yaşadığı. Tımarhanede memurla insanlık. Ve insanlık. Memur deyince 1965 mart olsun, öğretmen kadrosundan, öğretmen vekili, öğretmen kadrosundan öğretmen yardımcısı olduğumu söyleyim, ders yılı sonuna kadar, mayıs ayı sonuna kadar, 1965 yılının, Gölbaşı Baldudak İlkokulu. Gölbaşı, Ankara. Gölbaşı, Ankara'da oturuyoruz. 1957 yılı ilkokulda okurken yere, tuğla tortularından Kıbrıs haritası yapmıştık... Benim buna aklım erer.

Kuruş. Kurmak. Tımarhane ilgisi. Tımarhane ilgisi. Tımarhane istenmez, demek ki. Doktorlar. Şahıs.

KREŞ

1982 yılı ilkbahar 36 taşınırken hemşire lojmanı, 37-B eski servis, Fatma Avcı hemşire saksı götürmüştüm. 36. servisten, 37-B, hemşire lojmanı. 1976 yılında 13.den 36'ya geldiğimde 18 Ekimde, 37-B servisti, 13'e gidiyordum, 36'dan ve Mazhar Osman Uzman servisinde ki taş heykel Mazhar Osman Uzmanın, nöroloji önündeydi ve orası şimdi, inme, felç anlıyacağım servis.Sonra zaman geçti, 1972 yılında yapımı devam eder, bugünkü BAVTOM, o zaman kaçıp gelmiştim, orada kanape de aileme mektup yazıyordum, bekçi söylendi, bağırdım, çağırdım, bekçi bilemedim, bugün müdrikim, Bautomun yanında kreş yapıldı. Memurların küçük çocuklarına bakacak servis. Hastahanede yeni doğan bebekleri annelerin baktıkları, 37-B servisi. Kreş. Büyüyünce Bautomun yanında ki kreş. Okula gidince bay doktor lojmanı altında çocukların ders gördüğü, başlarında öğretmen, kreş. İkokuldan sonra çocuklar kreşe gitmiyorlar.Aklımla biliyorum, aklım var, kesin değil tabii, kesin hastahane, 37-B'den, 36'ya gelenlerden Akgün Türkkan, ellerini gözlerime soktu, saçlarından çektim, zor kurtuldum. Bu olay bir iki defa tekrar etti sanıyorum. Birden çok sanıyorum. Şimdi başka konu bir var zaten. Hastaların durumu. Kreşlere annelerin yolladıklarından götürdüm geçmiş yıllarda. Anne- memur-hemşire yollayanlar hemşire benim götürdüklerimBu hazır kreş idaresi, inancı, Bakırköy hastahanesi, durumunda iyi vuku bulmuş ve iyi olması gerekmiştir, sonradan. Yiyecek. Kreşte. Yiyecek sorunu.

BAKIRKÖY SAĞLIK MESLEK LİSESİ

Gündüz Hastanesinde çalışıyordum. Bir ağabey geldi. Bekçiyim dedi. İşte orası Sağlık meslek Lisesi. Sağlık Meslek Lisesi açılmamıştı daha o zaman. Buraya geleli biz zaten on dört yıl olacak 1997 Sonbaharda. Yılın aktığı yıllar. yıllar ciddi o zaman daha evvel olduğu gibi. 1983 Sonbahar biz bu tesise geldik, eski 22-A'dan, 12 Eylül 1980 devlet başkanı Kenan Evren olalı ne olmuştu zaten? Adalet Partisi, partiler kapatıldı, yeni bir hayat başladı. O zaman Adalet Partisi hiç yoktu sanki, mesela 1981 sonbaharı ele alalım, eski 36.dan gündüz hastanesine çıktığımız. Bir teyze röbdoşambr ile gidiyorsun bağırdı, kot diktiler giydik, yağmurluk verdiler, çizme verdiler, cam çaydanlıka sap takardık, çember, sapın deliğinin çember deliğine uygun, şimdi unuttum nasıl takılacağını, takoz denilen, ortası delik, dikdörtgenler prizması, okul geçti, belki adı, dikdörtgen prizması, saptan, sapın deliğinden vida geçirir, tornavida ile sıkardık, sonra matkap iyice sıkıştırdı. Yemek verdik. Hemşire vardı. .şimdi 2000 yılına akıyoruz. On, onbeş yıl sonra yeni bir yüzyılda olacağız. Yıl okul işi, toplum işi, İstanbul işi kısacası. Gölbaşı, Ankara'da oturuyoruz. Milli Güvenlik Konseyi, Gölbaşı, Ankara'nın kazasıdır dedi ve görevi sivile devretti. Gölbaşı nahiyesi Çankaya kazasına bağlıydı. Çankaya kazası Ankara iline. Ben Gölbaşındayken, Gölbaşı nahiyeydi. 9 Haziran 1969 Cumartesi yattım, 36. Bakırköy, İstanbul, bildim bileli Gölbaşı nahiyeydi, jandarma karakolu vardı, 1953 İlkbahar evimiz yeni yapılmıştı, ayrıyeten onu söyleyim, taşındığımızı bilirim.

Sağlık Meslek Lisesi, öğrenciler sabah kahvaltısına gidiyorlardı, lokantaya, yıllarca önce, okuyanlar oldu, mezun oldular, hep kalacaklar sanırdım yine okuyanlar geldi, yeni, geçti, gitti, ıllar, jandarmalar yakınında adli servis. nöbet tutarlar adli tıp başkanlığı ihtisas gözlem dairesi, giderler, orada jandarma var, lepranın yanında ayrıyeten bunu belirteyim, yemek, büyük Allah, akıl, hasta.

CUMHURİYET

Cumhuriyet idaresinde pek başarı sağlanamamış, bakırköy hastahanesi, bu topraklar, sonradan dediğim, hemşireler geldiler, kurtardılar, yaşadıkları hayat, memurların, Mazhar Osman Uzman, çektiği eziyet, çektiği akıl, sonradan çıkan ve çevresiyle devam ettiği, bizim çekmediğimiz kalmadı, o öldükten sonra, Bakırköy, İstanbul'da ve devam ettikleri, başarılı olamamış, idare, Cumhuriyet, demokrat parti, devrinde okurken, demokrat parti doğumluyum derdim, arkadaşlarımla arasında öğünürdüm, 1946 doğumluyum, 27 Mayıs 1960 ihtilal, ordu, 4. devlet başkanı Cemal Gürsel, Bakırköy, İstanbul, başka bir alem, buna ne buyrulur?

Dedin. Yapmadı mı? Demedin. Bu başka alemini seçtin. Hastahane hoşuna gitti. Yaşadın. Şimdi iyiyim. Bu Cumhuriyet devrinde, devletin de Bakırköy Hastanesi, idaresi, memuru. Dedin. Yapmadı mı? İfadem hastaya. İşte demokrat parti böyle yıkıldı ve hastahanelerin yaşadığı, 12 Eylül 1980 devlet başkanı Kenan Evren böyle geldi. Yaşıyorsunuz. Hemşireler geldiler kurtardılar. Yaşadınız. Yaşıyorsunuz, yaşadınız hastalara dedim. Ne buyrulur, hastalara dedim? Dışarıyla ilgi. Başka bir alem. İdare ne yapsın? Kalorifer 1975 İlkbahar 36 yandı.

Siz devam ettiniz, yaşadınız, geçmişte, bugün yaşıyorsunuz, burada, yediniz, içtiniz, ilaç yuttunuz, iğne oldunuz, başka bir alem, bunu seçtiniz, bunu yaşadınız, unuttunuz, geçmişten, bu alemini seçtiniz, toplum oldunuz, hastahane idaresi var, çalışıyor, çalıştı, demokrat parti devrinde, Bakırköy hastahanesi vardı, bu acıyı yaşadınız, ben hayat seviyesi ile ilgili diyorum, hastaya.

Sayın Karikatürist Altan Erbulak

Bende Sigin gibi film ve Ressamlık meşgalesinde meskur olmak istedim. çok çalıştım, ve muhayilemi de çok ~~ya~~ kullandım. muvaffak olamadığım için kâla ügüliyorum.

Aşağıdaki Sözlüklerim Seni güce-
ndirmesin. çünkü ben çok düşünmek-
tem «Keşileri Kaçırırım» ~~ben~~ Şimdi
(Akıl Köy Bakır Hastanesi 35 servisinde
3440 Recep Curgut Baycu ismi ile
Sipofreni hastası diye yatıyorum.)

Bundan evvelde Sige Cafer ile Hürmüz
için ~~iki~~ meşgale girsin diye bir Semarye
taslağı gönderdiğimi hatırlıyorum. Şimdi
ise Caferle Hürmüz bir haftadır Kanar
nehmediler, bir meşgale bulamadılar. çok
üğüldüm doğrusu, hele Sezam İbrahimi
hiç tamunmadığım için Hürmüzü Kus-
kandırm... belkide ona tutkunum.

Cafer hem şirkin hem Kılık... Sezam
ise Kurt bir don juandır. bemi daha
çok boğmasınlar burada, deli gömleği
giymeğe hiç niyetim yok... Bana
laci biraz Altan erbulak bey...
ne iddiği bellirsizleri sokma o Keşin
yanına. buradan çıktığım gün

R. T. B.: BAKIRKÖY'ÜN 'HAYMATLOZ'U

Sayın Karikatürist Altan Erbulak

Bende Sizin gibi film ve Ressamlık mevzuunda meşhur olmak istedim, çok çalıştım ve muhayyilemi de çok kullandım. muvaffak olamadığım için hâlâ üzülüyorum.

Aşağıdaki satırlarım Seni gücendirmesin. çünkü ben çok düşünmekten "Keçileri Kaçırdım". Şimdi (Akılköy Bakır Hastanesi 35 servisinde 3440 R.... T... B... ismi ile şizofreni hastası diye yatıyorum.)

Bundan evvelde Size Cafer ile Hürmüzü için mevzu girsin diye bir Senaryo taslağı gönderdiğimi hatırlıyorum. şimdi ise caferle Hürmüz bir haftadır Karar veremediler, bir mevzu bulamadılar. çok üzüldüm doğrusu, hele Şezanın İbrahimi hiç tanımadığım için Hürmüzü kıskandım... belki de ama tutkunum. cafer hem çirkin hem kılıbk... Şezam ise Kurt bir don juandır. beni daha çok bozmasınlar burada, deligömleği giymeğe hiç niyetim yok... Bana acı biraz Altan erbulak bey... ve idiği belirsizleri okma o kızın yanına. Buradan çıktığım gün hemen oraya gelir, Yazıhanende ne varsa hepsini çatır çutur yerim yani. Hele yumuşak yorgan yemesine bayılırım. eminim adresimi sakla iyi bir yerine.

esas düşünceme gelince, ben (bütün dünya diktatörlüğümü) ilân etmiş bir adamım. Berlin Konferansı için Berline yaya gitmeğe karar verdim ve yola çıktım. fakat tam hudutta yakalandım. orada beni tanımları için nutuklar çekecektim. Bayrağım Devlet adamlarına yazdığım mektup Suretleri ve benden bahseden gazete Küpürleri evde dosyanın içinde duruyorlar. gel benim dediğimi yap... Şu Şezam gibilerin işine çabuk son ver de maceralarımı cafer ile hürmüze kabul ettir. Ben eminim ki Efkârı umumiye beni takdir edecek ve unutmayacaktır. Benim bir ağabeyim

var. Edirnekapı – yağhane sokakta N. bakkal derler. Akşamları daîma açık bulunur.ondan benim dosyamı isterseniz verir hem beni bu hastalıktan kurtarmak için; başından savmak için dahi verir. Edirnekapıda klisenin önünden çeşmeye doğru inilirse köşede bir camdan bakkaldır.

güneşli bir havada hastaneye gel... beni ziyareti behame et... hem içerisini gezmiş, hem de beni tanımış olursun.

Altan Bey Hürmetle ellerinizden Sıkar ve mesleğinizde muvaffakiyetler dilerim. Sizi üzmeden Şunu anlatmak istiyorumki, ben henüz bir Haymatloz'um.

İmza: R... T.... B....

Yeni Sabahın Sayın idarecilerini Zahmete Sokmamak kaygısı ile; mektubumla karikatüristiniz Bay Altan Erbulak arasında uzun ve Zahmetli işler çıkacak ise imhasını bizzat rica ederim beyler.

sakın iade etmeyiniz, bilhassa hastane adresime...

Ek: Cafer ile Hürmüz için senaryo önerileri:

-Hürmüz bil bakalım ne aldım.

-muhakkak yanlış paket aldın.

-amma da bilirmişsin ha.

-bakalım senin hatırında mı?

3. -bak 1500 üncü günümüzün hediyesi

-bende bunu bekliyordum sanki

Yeni Sabah Gazetesi

Mes'ul Müdür

Alp

Zirek

Elif

Cağaloğlu

Yeni Sabahın
Sığın idarecilerini Kaygısı
Zahmete Sokmamak Karikatür-
ile; mektubumla Bay Altan Ek bulak
aramızda umum ve Zahmetli
işler akacak ise imhasını
büyük rica ederim beyleri.
Sakin iade etmeyiniz, bilhassa
hastahane adresince....
imza:
T. Bayraktar

Cumhuriyet İstanbul 246. p.k.'ya

Anayasa ile alakalanan 60 munevver arasına girebilirim, amma ben sadece lise mezunuyum. İstanbul radyo evi Kumandanlığına bir tane gençlik marşı, bir tane Cemalpaşa marşı Şiiri ile göndermiştim.acaba or.prof. Sıddık Sami onar'a göndermek lütfunda bulundular mı delâletlerinizi rica edeyim, gençlik bayramında marşlarımı Radyoda duyarsam neş'emden beklide çıldırırım.

İmza: R.T.B.

Eki: küpür

22 Haziran 1960

Cumhuriyet İstanbul
p. k. İstanbul 246.

22 Haziran 1960 günlü nüshanız-
da "Menderes'in tımarhaneye attırdığı
şöför" başlıklı yazıyı okudum. Akibeti
bana benzediği için gazeteniz sütun-
larında yer alacağını ümit ettiğim bu
mektubumu takdim ediyorum.

1947 senesinde yedek teğmen ola-
rak terhis oldum. 13 senedir hiçbir par-
tiye girmedim. Siyasî makaleler oku-
makla kendimi avuttum. 26.3. 1956
günü Son kararımı vermiş bulunuyordum. Rîyaseti Cumhur bürosu adresi-
me İzmir hükümet postahanesinden
.... Sayılı e 26.3.956 tarihli, iade ilmü-
haberli, teahhütlü bir mektup attım. mektubun özünü şöyle an-
latabilirim: "T.C. hükümetinin bu şartlarıyla yaşamama imkân
kalmamıştır. Kendime bir vatan bulup, bana yaşatılan bu haya-
tın tazminatını aldirtacağım.mevcut evrakım olan lise diploma-
mı, Askerlik tezkeremi ve nüfus cüzdanımı iptal ederek Türkiye-
yi terk pasaportumun verilmesini rica ederim."bu teahhütlü için
3 ay kadar bekledim. geri gelen Sahte iade ilmühaberini hükü-
met postahanesi müdürüne gösterdim - âlâkaya değmez- buldu.
istilâm yaptırıldı.gelen evrakta mustafa (insaf) gibi bir polis im-
zası grdüm asabım çok bozuldu. Benim için artık bütün ümitler
kaybolmuştu. o gün bu gün Türkiyenin hem dış, hem iç siyase-
tinin bozuk taraflarını, gazetelerin yazamadığı bir lisanla mek-
tublar halinde yazara, meşhurlara, gazetelere, Resmî zevahire,
kuryelere çok kopyalı yaparak göndermeğe başladım.

Benim bu aciz mücadeleme İstanbul Emniyeti I.şube memurları el attılar. 3 defa tevkif edilerek, 2 defa tımarhaneye, 1 defa mektup yazmaktan vazgeçtiğime dair imza aldılar. İşte şimdi Yalnız I. Şube müdürünün imzasıyla 11.8.1959 Senesinden berino ile Bakırköy Akıl hastanesinin 35 No'lu Servisinde bulunuyorum. yalnız Son iki aydır büyük bahçede serbestçe gezebiliyorum bundan evvelki aylarda azılı delilere karşı gururumdan feragat ederek anlaşımağa çalıştığımдан başka, bir defa da A.... T... T... ismindeki bir intihar hastasının paspas denen bir Sopa ile hücumuna maruz kaldım. Atiklik yaparak darptan kurtuldum. Ranza'ya vuran Sopanın yarısı koparak fırladı ve diğer yarısı da elinden çıktı. geçte olsa yetişenler sayesinde Korkunç bir mücadele önlendi. Bu hasta 2 ay önce Londra asfaltında ölü bulundu ve intihar ettiği ilan edildi.

Bu günkü arzum zararlı olan bu hastaneyi halka tanıtmak, kurtuluş günlerimin heyecanı kaçmadan taburcu edilmektir. Çünkü Alman Bergen-Belsen kampına benzeyen bu hastahane- de uyumak, yemek yemek ve şahsiyetini korumanın, hatta oturarak dahi kafa dinlemenin imkânı yoktur.

Or.gnl. ve başbakan Cemal Gürsel'in bu hastaneyi unutmuş olmasına çok üzülüyorum.

imza: R...T...B...

Cumhuriyet İstanbul

P. K. İstanbul 246.

22. Haziran. 1960 günü nâşanızda "Memleketin Tumarhaneye attığı sâfir" başlıkla yazıyı okudum. Akbeti bana bendediği için gazetemin stümlarında yer alacağını ümit ettiğim bu mektubumu takdim ediyorum.

(1947 senesinde yedek teğmen olarak terhis oldum. 13 sene dir hiç bir partiye girmeden Siyasî makaleler okumakla kendimi aruttum.

"26.3.1956 günü" Son Kararname vermiş bulunduyordum. Riyaseti-Cumhur bürosu adresine İzmir hükümet postahanesinden 889 Sayılı ve 26.3.1956 tarihli, "iade ilmi haberli, teahhüt" bir mektup attım. mektubun ögünü şöyle anlatabilirim: «T.C. hükümetinin bu şartları ile yaşamama imkân kalmamıştır. Kendime bir Vatan bulup, bana yaşatılan bu hayatın tagminatını aldatacağım, mevcut evrakım olan lise diplomasını, Askerlik tezkeremi ve nüfus cüzdanımı iptal ederek Türkiye'yi terk pasaportumun verilmesini rica ederim.» bu teahhüt için 3 ay kadar bekledim. geri gelen Sakte iade ilmi haberini hükümet postahanesi müdürüne gösterdim. âlakaya değmez buldu. istilâm yapıldı. gelen evrakta Mustafa (imza) gibi bir polis imzase gördüm. asabım çok bozuldu. Benim için artık bütün ümitler kaybolmuştu. o gün bu gün Türkiye'nin hem dış, hem iç Siyasetinin bozuk taraflarını, gazetelerin

19.6. 1962

Istanbul

II.Cumhuriyet Savcılığı yüce katına,
Istanbul

Özü: Neş'eli ve normal bir
 hayata dönebilmem için
 T.C. vatandaşlığından iskatımın
 ve Hudut dışı çıkabilmemin
 icab ettiği hakkındadır.

1954-1957-1959 Senelerde aynı mevzuda yazılmış mektuplarımı veya şikayet dilekçelerimi esas alarak beni yekûnu 4 Seneyi bulan uzun bir müddet Akıl hastanesinde kapalı tutulmamdan şikayetim ve davam olması için bu dilekçemin kabulünü Saygılarımla rica ederim.

Davam lehime döndüğü anda veya Akıl Hastası raporu ile Serbest bırakılmam halinde, Türkiye II. Cumhuriyeti hudutlarını yeni bir vatan bulmak gayesi ile terk edebilmem için ve bu yoldaki müracaatlarımın polis tarafından tevkif sebebi olmaması için gereğine göre işlem yapılmasına emir ve müsaadelerinizi yalvarırım Saygılarımla.

Adres: Istanbul Bakırköy Akıl ve Sinir hastalıkları hastanesi
 Protokol evrakı sahibi R. T. B.

Istanbul *19.6.962*
II. Cumhuriyet Savcılığı yüce Katına,
Istanbul

NAL
Bakırköy'ün Dip - Tarihi

Sayın II. Cumhuriyet Savcılarının .../.../ 962 günkü ziyaretlerinde, Baş Hekim faruk beyin Takdiminden sonra, Dilekçemin meriyete girip giremeyeceği Sualime (evet girer) cevabını alınca aynı tarihli ve R...T...B.... imzalı dilekçemi hazırladım.

Bilgilerinize arz olunur.

Saygılarımla.

.../.../962

R...T...B...

T. C.
S. ve İ. Muavenet Vekâleti
İSTANBUL
AKIL ve SİNİR HASTALIKLARI
HASTAHANESİ
HASTA KABUL KAĞIDI

Protokol No.

Tarih : 22/8/50

Saat : 15

Evvelki No.

Adı ve soyadı		Tabiyeti	T.C
Babasının adı	Yorgı	Ulus	Türk
Anasının adı	Naciye	İşi	Bos
Doğum yeri	Erbaa	Bildiği diller	Türkçe
Doğum tarihi	40 Y.	Evli olup olmadığı	Lekar
Nereden geldiği	Nöbetçi Tbb Dr Farabi Dora Tzk		
Resmî kağıdı			
Kimin getirdiği			
Adresi			
Dönüş yol parası	Yoktur		
Üzerinde çıkan para	Yoktur		
Üzerinde çıkan kıymetli eşyası	Yoktur		
Üzerinde çıkan sair eşyası	Yoktur		
Üzerindeki elbise ve çamaşırları	Ceket; Pantolon, Kayış; Kravat; Manta; Don; Fanila; Yorgan Teli 2 2 3 4 2 4 Hasta Hasta kabule Uğratılmadan Yatırılmışdır.		
Vücudundaki yara, bere, dövülme ve sakatlık eserleri			Teslim Alan H.B.
			Gittiği servis 36

Nöb. Dr.

Hasta kabul M.

Nöbetçi İdare M.

Nöbetçi Mubassır

Hastayı getiren

IV

BAKIRKÖY'ÜN DİP-DİLİ

***“Karşı karşıya kaldığımız yeni kötülükler
hiç de ütülenmesin.”***

Ece Ayhan

Şikayetler=

Yürüyüş bozukluğu
Kafanın sallanması
Bütün vücutta zaman zaman
bacaklarda her zaman
uyuşukluk - Kafada uyuşma ile
Hafızanın zayıflaması
Sayılar, ve harfler
Dirseklerde ve Dizaltılarında
Kasılma - Arasına sıkıntı
bunalım genelde sabahları daha çok
Aşırı unutkanlık
Yolda giderken korkaklık
Konuşurken yüz kızarması

Şikayetler=

Yürüyüş bozukluğu
Kafanın sallanması
Bütün vücutta zaman zaman
bacaklarda her zaman
uyuşukluk. Kafada uyuşma ile
Hafızanın zayıflaması
Sayılar, ve harfler
Dirseklerde ve Dizaltılarında
kasılma. Ara sıra sıkıntı
bunalım genelde sabahları
daha çok
Aşırı unutkanlık
Yolda giderken korkaklık
Konuşurken yüz kızarması

Yolda yürürken aşırı yorgunluk
Çok yavaş yürüme,
Söylenen bir şeyi geç anlama.
Ağzın açılması.

sesden rahatsız olma
Aşırı sinirlilik.

Sağ tarafı üstün tutma
müslümanları, sol tarafa
Gavurlara doğru yön çevirme
yani Sağı soldan üstün tutma
ilaçları Fatih Belediyesinden
aldığımdan dolayı bir dahaki
kontrolüme yetecek şekilde
reçete yazmanızı rica
ederiz.

Yolda yürürken aşırı yorgunluk
Çok yavaş yürüme
Söylenen her şeyi geç anlama
Ağzın açılması
sesden rahatsız olma
Aşırı sinirlilik.
Sağ tarafı üstün tutma
müslümanları, sol tarafa
Gavurlara doğru yön çevirme
yani sağı soldan üstün tutma
ilaçları Fatih Belediyesinden
aldığımdan dolayı bir dahaki
kontrolüme yetecek şekilde
reçete yazmanızı rica
ederiz.

(İSTİMSİZ)

1-7 1997 (Salı)

1-İnsanlardan çekiniyorum beni içlerinde istemiyorlar gibi geliyor bana tabiki tabiki bunlar beni çok yıpratıyor. acaba bunlar doğru mu yoksa yanlış mı bunu öğrenmek istiyorum-2-Gündüzleri uyumuyorum buna rağmen neden geceleri uyuyamıyorum neden-geceleri hep düşünceler Takılıyor aklıma çok şikayetçiyim bana bir fikir verin-3-yaşam sanki bana göre yokmuş gibi geliyor bunlar neden oluyor Açıklar mısınız-Hayatı ciddiye almıyorum ama yinede yaşamak için elimden gelen gayreti gösteriyorum -4-Eve kapanıyorum içimden dışarı çıkmak gelmiyor-Başlıca nedenler şunlar insanlar görünce canım sıkılıyor ve benim Depresyon hastası olduğumu anlıyorlar gibi geliyor bana ve de bazı kişilerden nefret ediyorum özellikle kadınlardan –zevk aldığım ve çok sevdiğim insanlar da var bunlar küçük çocuklar onları çok seviyorum-5-insanların beni sevmelerini çok istiyorum sevgiye şefkate muhtacım –acaba bir kız arkadaşım olması iyi olur mu yani beni hayata bağlar mı-bunun faydası olur mu – Benim düşünceme göre bana çok faydalı olacağına inanıyorum-Sizinde bu konuda fikirlerinizi almak istiyorum-6-Televizyonu çok seyrediyorum sizce televizyon seyretmem doğrumu Ve müzik benim bir Parçam oldu müzik dinlemeyi çok seviyorum –Müzik dinlemekten çok ama çok zevk alıyorum-Müzikten şikayetim yok-Çünkü müzik ruhun gıdasıdır-Beni bu 6 konuda aydınlatmanız çok mutlu edecektir –Saygılarımla-

K-Ö

S. D. iyidir. Çok selam söyleyin kayınpederime. Kayınvalideme selam. Kaynıma selam. Baldızıma selam. Büyüklerin elinden, küçüklerin gözlerinden öperim. baldızımın kocasına selam. Zekiye selam... Benim çeyizimi babamın evine koyun. Bu kış burda geçecek. Yazın gelicem. Köylerin kışını sevmiyorum. Buranın kışını seviyorum. Merak etmeyin ben çok iyileştim. Çeyizimi düzgün yerleştirin, kapısını da kilitleyip anneme verin. Üzülmeyin ben her daim size telefon edicem. Hacıyı ben çok severim.

S. D.

Emniyet genel müdür yardımcısı f. a. elazığ emniyet müdürü iken, dönemin insan hakları komisyonu başkanı sema pişkinsüt, karakol incelemesine gitmişti. İncelemeler bittikten sonra f.a.: “efendim polisin kalbi yok mu demişti?” polis evleneceği kişiyi kendisi seçemiyor. Bu insan hakları ihlali değil midir? polis sevdiği kızı alamıyor, ailesi güvenlik soruşturmasına takılınca kalbine taş basmak zorunda kalıyor. Bunun çözümünü istiyoruz” demiş... “birçok bayan polis evde kaldı” diyen a., emniyet teşkilatındaki bayan polislerin şahsında kadının duyguları incitilmiştir. Dolayısıyla basın önünde bir özeleştirme vermesi gerekiyor, diye düşünüyorum. Emniyet Genel Müdür yardımcısı F.A.’nın ağzından çıkan sözler Türkiye’deki kadınların şahsında evrendeki kadın için korkunç bir talihsizliktir. Kelimelerle oynanmış bu sözler kadınlar için hazırlanmış bir komplodan ibarettir. **Siyasallaşan kadının önü tıkanmak isteniyor.** Onun kimliği eve hapsedilmek isteniyor. Dolayısıyla bu senaryo insan hakları kriterlerine aykırıdır, cayılması gerekiyor. Temiz bir toplum konusunda Kadın Tavrını Geliştirme İnisiyatifi (KATAGİ) kararlıdır. Bunu herkes böyle bilsin!

Bir insan olarak bu inisiyatifi destekliyorum.

(İSTMSİZ)

I've got a usaful language

It's not difacald for lirning it

Only askt.

Every thing is rady.

Anlaşılmaması açısından bundan sonra biraz türkçe devam etmek istiyorum. Yüksek derecede bilgim olmamakla beraber 26 uluslar arası ülkelerin milli eğitimlerine katkı sunan, destek veren ve o ülkelerde söz sahibi olan 'uluslararası bir üniversite' var. yaklaşık bir yıl önce o okuldan yükseküstü bir dereceyle mezun oldum. Kürt kafası ya yetinmedim. Ha ondan önce de iki üniversite okudum, bilginiz olsun diye yazıyorum.

Miss aysun kara,

I'm a man who is speaking

The Turkish language , not

The English language!

I'm sure you arn't understanding

Enough to know me!

Duyduğum kadarıyla yani bana bakırköy halk eğitim merkezinde üçüncü kur öğrencilerine ingilizce dersi veren aysun öğretmen ve diğer öğretmenler gününü kutluyorum.

Sayın meslektaşım bir yandan benimle küskünleri oynuyor, bir yandan da benim sırtımdan rant elde ediyor. Güya mehmet taşkıran onun öğrencisiymiş mışta. Bazı rantçıların gizlenmiş kimliklerini çözen ve kimin nasıl bir kimlik yada karaktere sahip olduğunu tespit eden Aziz Nesin ne yazık ki yetmiş yaşındaydı. Adamı ne çevresindeki aydınları birbir katlettiler. Adamcaağızı İzmirde komaya soktular. Sayın Ecevite yapılan psikolojik baskıyı o dönem ona uyguluyorlardı. Sayın Ecevit biraz sağlam kayaya benziyor, gibime geliyor. Biraz uyanık olmak gerekir. Burası Türkiye kimin kim için çalıştığı belli değil.

İşletme dersinde arz ve talep denen derin bir konu vardır. Öğrenciler çoğu buna bir anlam veremiyor tıpkı ingilizlerin (have-got) u gibi.

(İstimsiz)

Tıbbî Müşahede ve Muayene Varakası

Birinci Tifo aşısı yapılmıştı

İlk müşahede ve muayene

İkinci Tifo aşısı yapılmıştır.

Adli Durumu:

Halend 2.9.963

Geçmişteki hal :

Bugünkü hal :

bir daha kaçacan mı? asla asla artık töğbe dedim ama sizde beni taburcu edin

2.9.963
Dr. Adil Ughuk

4. after

DEKARNEJİ YA DA Ş.Ö.'NÜN AURA KÜLLİYATI

I

BÜTÜN YOLLAR KÜÇÜK BİR ADIMLA BAŞLAR

YUKARDAKİ YAZIMA BÜTÜN YOLLAR KÜÇÜK BİR ADIMLA BAŞLAR DEMEMİN SEBEBİ HASTANEDE BİR DERGİ ÇIKARDIYORLARMIŞ. BANA SEN DE BİR YAZI VER DEDİLER. BEN DE YAZI YAZDIM VERDİM.

YAZACAĞIM KONULAR DEKARNEJİ METODUNA GÖRE KONUŞMAK DÜŞÜNMEK DİNLEMEK. MUAFFAK OLMANIN YOLLARI. SİYASET. OLAN KONULARDIR.

25 SENEDEN BERİ KARŞILAŞTIĞIM KİŞİLERDE DEKARNEJİ METODUNU DEVAMLİ TATBİK ETTİM. YAPTIĞIM İŞLERDE DEKARNEJİ METODLARINI UYGULAMAM SAYESİNDE YAPTIĞIM İŞLERDE MUAFFAK OLDUM. BEN DE HER ZAMAN OLDUĞU GİBİ. SÖYLEDİĞİM GİBİ YAZACAĞIM KONULAR DEKARNEJİ METODUNUN KONUŞMA DİNLEME DÜŞÜNME. BAŞARILI OLMANIN YOLLARI VE SİYASİ KONULARDIR. BU METODU 25 SENEDEN BERİ ÇALIŞMAMIN SONUCUNDA HÜRRİYET GAZETESİNE DE 5 SENEDİR YAZIYORUM.

ADRES: 34.SERVİS

II

MIZRAK ÇUVALA SIĞMAZ

AKARSU YATAĞINI KENDİSİ YAPAR

AURA GAZETESİNE

Hürriyet gazetesine beş sene yazmamın sonucunda gazetenize yazı yazdım. Bu yazım gazetenize olan bu yazım gazetenize üçüncü yazımdır.

AURA gazetesine şunları anlatmıştım. Dekarneji metoduna göre dinleme, konuşma, düşünme muafak olmak için takip edilecek yol ben bunları otuz seneden beri takip ediyorum. Devamlı müspet neticeler aldım. İlave edeceklerim var. Söyleyeceklerim var. İlave edeceklerim şunlar: On üç yaşımda iken ders verirdim. Hoca sıraya oturur, dersi bana verdirirdi. O zamandan beri konuları ders olarak devam ettim. Otuz beş senedir, ders verdim.

AURA GAZETESİ. Dinleme, düşünme, konuşma konusu ile ilgili kurs gördüğüme dair yazılı belgem var. Amerikan iş sistemleri ile ilgili yazılı ve birinci olarak yazılı belgem var. Yaptığım her işte muafak oldum.

(aura, sayı 21, 23 aralık 1996)

III

AURA GAZETESİNE

GAZETENİZE GÖNDERMİŞ OLDUĞUM YAZILARIMIN 3 ADEDİNİ DE YENİDEN OKUDUM. SEBEP YAZMADIKLARIM VAR MI DİYE.CEVAP YAZMADIKLARIM VAR.SONUÇ SÖYLEMEDİKLERİM VAR.

DAMGALI NUMARALI BELGELERİM VAR. BEN BUNLARI 30 SENEDEN BERİ KAHVELERDE VE KONUŞTUĞUM KİŞİLERDE UYGULUYORUM ZATEN.KAHVE-İŞ OLARAK EN AZ 30.000 KİŞİ OLMUŞTUR ŞİMDİYE KADAR. HERHANGİ BİR KURULUŞLA PARTİYLE İLGİM YOK. BEN KAHVELERDE TATBİK EDER DURURUM. SÖYLEMEDİKLERİMDEN BİR KISMINI DAHA SÖYLEMİŞ OLDUM. BAŞKA SÖYLEYECEKLERİM OLURSA GİNE SÖYLERİM.

BİR İŞE YANLIŞ BAŞLARSAN DOĞRUYU KAYBEDERSİN. DOĞRU BAŞLARSAN YANLIŞI GÖRÜRSÜN.

25 ARALIK ÇARŞAMBA

IV

KAFESTEKİ KUŞUN HER AN KURTULMASI DA VARDIR:

SEN KENDİNİ EŞŞEK YERİNE KOYARSA SENİ ADAM YERİNE KOYAN OLMAZ:

Dergiye yazı yazmaya bir arkadaşın sen de yaz demesi ile yazı yazmaya başladım. Sen gazeteye yazı yazıyorsun. Bu dergiye de yaz dediler sonuç Hürriyet Gazetesine olduğu gibi bu dergiye de yazı yazmaya başladım.

Şimdiye kadar Hürriyet Gazetesine 5 senede 1500 adet yazı yazdım. Yazdığım yazılar tahmini olarak 1500 adet diyorum.

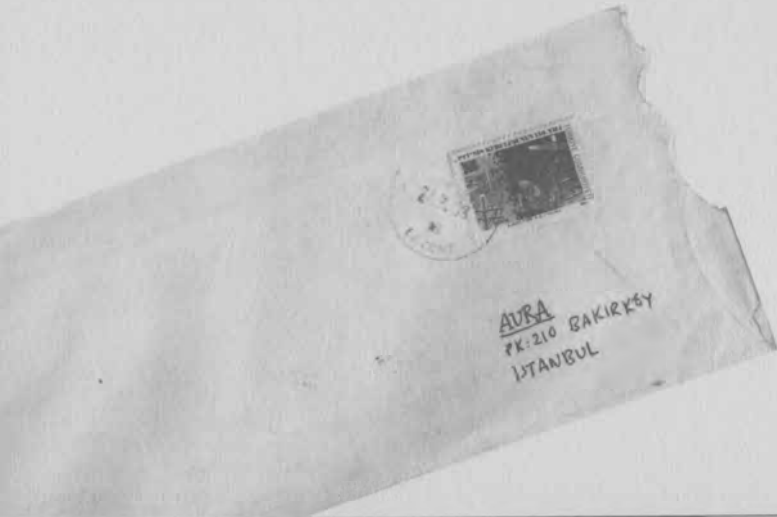
HALEP DE BURDA ARŞIN DA BURDA

BİR KİŞİYE BALIK VERİRSEN O KİŞİ BİR SEFER KARNINI DOYURUR

O KİŞİYE BALIK TUTMAYI ÖĞRETİRSEN O KİŞİ HER ZAMAN KARNINI DOYURUR.

25 YAŞINDAN BERİ DEKARNEJİ METODUNU KARŞILAŞTIĞIM HER KİŞİYE VE YAPTIĞIM HER İŞTE DEKARNEJİ METODUNU UYGULADIM. SONUÇ MUAFFAK OLMAKTAN BIKTIM.

HALEP DE BURDA ARŞIN DA BURDA.

V

KONUŞMAYA BAŞLAMADAN EVVELKİ TAVSİYELERİM
KONUŞMAYA BAŞLAMADAN ÖNCE KONUŞMANIZLA
İLGİLİ HANGİ SORULARIN SORULACAĞINI DAHA EVVELDEN
HESAP EDEREK. SİZE SORU SORULMADAN EVVEL BUNLA-
RI NOT EDİNİZ. VE KONUŞMANIZIN İÇİNDE BU SORULARIN
DA CEVABI OLSUN Kİ DİNLEYİCİLERİN SİZE SORU SORMASI-
NA LÜZUM KALMASIN. KONUŞMANIZDAN SONRA SİZE SORU
SORULMUYORSA VEYA SORULAN SORULARIN CEVABI KO-
NUŞMANIZIN İÇİNDE VARSA ÇOK İYİ KONUŞMA YAPTINIZ
DEMEKTİR. YUKARIDAKİ TEVSİYEMİ YAPTIĞINIZDA ARTIK
SİZ ÇOK İYİ BİR KONUŞMACISINIZ. VE YAPTIĞINIZ İŞLERDE
DE BAŞARILI OLURSUNUZ. YUKARIDAKİ TAVSİYEMİ YAPMAK
İÇİN KONUŞMANIZLA İLGİLİ SİZE SORULACAK SORULARI
DAHA EVVELDEN NOT ETMEK İÇİN KAĞIT KALEM BULAMA-
DIYSANIZ AŞAĞIDAKİ TAVSİYELERİMİ YAPINIZ. A. B. C. DİYE
YAZDIM

KAPIYA YAKIN YERDE KONUŞUNUZ

BEZ AYAKKABI GİYMIŞ OLUNUZ

KONUŞMANIZDAN SONRA HIZLA KAÇINIZ

O ZAMANKİ KONUŞMA KONUSUNDA KONFERANS VEREN
BİRİNE SORMUŞLAR. BİZ İNSANLARI NASIL ANLAYACAĞIZ?
DİYE. KONFERANSÇI DEMİŞKİ. KONUŞMASINDAN. ADAM KO-
NUŞMUYORSA NE YAPACAĞIZ?

KONFERANSÇI DEMİŞ.

O KADARAKILLI ADAM DÜNYAYA GELMEMİŞTİR.

DEMEK Kİ İNSANIN NE OLDUĞU 2 DAKİKALIK KONUŞMA-
SINDAN ANLAŞILIR.

HİKMET HANIM: TEK MİRASI “DELİLERİ”, OĞLU VE KİTAPLARI

Atilla HALİS

Yaşlı bir kitap tutkunu Hikmet Hanım... Doksan yaşında, kitap sevgisinden bir şey kaybetmemiş. Okumanın ve öğrenmenin yaşı yoktur, okutup öğretmenin de. Tutarlı ve sabırlı olanlar, fedakarca çalışanlar isteseler amaçlarına ulaşabilirler. “Kendimi yetmiş yıldır kitaplara adadım” diyen kültür tutkunu hikmet hanım bunun en güzel örneklerinden biri...

Hikmet Tüzünataç emekli bir öğretmen. Çeşitli yerlerde kırk bir yıl görev yaptıktan sonra 1963 yılında Ankara Ulus Merkez İlkokulu'ndan emekli oldu. Emekli olmadan önce son görev yaptığı Ulus Merkez İlkokulu'nda bir kütüphane oluşturdu. Daha sonra da İstanbul Aksaray'da Yusuf Paşa Çocuk Kütüphanesi'nde çalıştı. 1963 yılında Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi'nde bir hasta kitaplığı oluşturan Hikmet Hanım şimdi ise Bahçelievler Huzurevi'nde yaşamını sürdürüyor. Kütüphane geçmişi geleceğe taşıyan geniş bir kültürel mirasa sahip. Kitap tutkunu yaşlı kadın kütüphanesinde bulunan kitapların çoğunu kendisi alarak, bağışları kabul ederek oluşturmuş.

Kütüphanede Fransızca atlas(1889), eski Türkçe ile yazılmış çeşitli kitaplar, cumhuriyet döneminde ilk çıkan Hayat mecmuası(1929), bütün dünya basınından seçme yazılar(1928), İnsanın İçyüzü(1960) gibi eserlerle birlikte, bir de hastaların yaptığı ilginç resimlerle şiirler bulunuyor. Eşi avukat olan Hikmet Hanım üç çocuk annesi. İki çocuğunu 1950 yılında ölen eşinden önce kaybetmiş. Eşi öldükten sonra, hiç evlenmeyen yaşlı kadın şimdi hayatta olan tek oğlu Kaya'nın da kitapları çok sevdiğini ifade ediyor. İnsanlara okumayı yazmayı öğretmenin ve insanları

bilgilendirmenin kendisi için gurur olduğunu belirten Hikmet Hanım sözlerini şöyle sürdürüyor: “Özellikle toplumdan soyutlanmış, kaderleriyle baş başa bırakılmış özürlü insanlara bir şeyler kazandırmak çok önemlidir. Zaten bizim insanımız okumayı pek sevmez. Biz halk olarak okumayı pek sevmeyiz. Bu büyük bir eksikliktir. Ben 1963 yılından beri okuduğum ve merak edip satın aldığım kitapları kütüphanemde topladım. Yaşım ilerleyince de bu kitaplığımı yararlı bir kuruma bağışlamak istedim. Sonunda Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi'ne verdim. Kitap okumayı herkese tavsiye ediyorum. Çünkü kitap okuyan kişiler duyarlı olurlar ve hem kendilerine hem de topluma karşı kendilerini sorumlu hissederler ki bu da güzel bir duygudur. Kitap birikimdir. İnsana kültür ve bilgi verir. Böylece insanlar olaylar karşısında daha sağlıklı ve mantıklı tavır alırlar.”

Hikmet Hanım sadece kütüphaneyi kurmakla kalmamış, belli dönemlerde kültürel ve sanatsal çalışmalarda bulunmuş. 1965-1974 yılları arasında düzenli olarak tamamı hastalardan oluşan bir tiyatro gurubu oluşturmuş. Bu tiyatro çalışmalarında çeşitli oyunlar oynanmış. Yaşlı öğretmen oyunlar arasında en çok sevilen ve izlenenin de Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın Mürebbiye'si olduğunu söylüyor.

“Dünyaya bir daha gelsem yine öğretmen olurum” diyen Hikmet Hanım kitapları ve çocukları çok sevdiğini söylüyor... bazı hastaların çok güzel şiirler yazdığını da ifade ediyor. Hikmet Hanım tozlu raflardan indirdiği dosyayı açarak bir hastanın yazdığı “Dağ Çocuğu” şiirini yorgun sesiyle okuyor:

HJE

Tavandan dan

KHMET HANIM

Okuyan sular... *

Atilla KHALIS

Yaşlı bir kitap tutkunu Hikmet Hanım... Doksan yaşında, kitap sevgisinden bir şey kaybetmemiş.

Okumaman ve öğrenmenin yaşı yoktur, fakutüp öğretmenin de. Tutarlı ve sabırlı olanlar, fedakar ve çalışanlar istesele amaçlarına ulaşabilirler. "Kendimi yetmiş yıldır kitaplara adanmış" diyen kütüp tutkunu Hikmet Hanım bunun en güzel örneklerinden biri...

Hikmet Tüzünataç emekli bir öğretmen. Çeşitli yerlerde kırkbir yıl görev yaptıktan sonra 1963 yılında Ankara Ulus Merkez İlkokulu'ndan emekli oldu. Emekli olmadan önce son görev yaptığı Ulus Merkez İlkokulu'nda bir kütüphane oluşturdu. Daha sonra da İstanbul Aksaray'da Yusuf Paşa Çocuk Kütüphanesi'nde çalıştı. 1963 yılında Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi'nde bir hasta kitaplığı oluşturan Hikmet hanım şimdi ise Bahçelievler Huzurevi'nde yaşamını sürdürüyor. Kütüphaneye geçmişi geleceğe taşıyan enis bir kültürel mirasa

çeşitli kitaplar, cumhuriyet döneminde ilk çıkan Haya Mecmuası(1929), bütün dünya basınından seçme yazılar(1928) İnsanın İyüzü(1960) gibi eserlerle

"Özellikle toplumdan soyutlanmış, kaderleriyle başbaşa bırakılmış özürlü insanlara birşeyler kazandırmak çok önemlidir.zaten bizim insanımız okumayı pek sevmez.Biz halk olarak okumayı pek sevmiyoruz.Bu büyük bir eksikliktir.Ben 1963 yılından beri okuduğum ve merak edip satın aldığım kitapları kütüphanemde topladım.Yaşım ilerleyince de bu kitaplığımı yararlı bir kuruma bağışlamak istedim.Sonunda Bakırköy Ruh Ve Sinir Hastalıkları Hastanesine verdim.Kitap okumayı herkese tavsiye ediyorum.Çünkü kitap okuyan kişiler duyarlı olurlar ve hem kendilerini hem de topluma karşı kendilerini sorumlu hissederler ki bu da güzel bir duygudur.Kitap birikimdir.İnsan kütüp ve bilgi verir.Böylece insanlar olaylar karşısında daha sağlıklı ve mantıklı tavırlar alırlar."

birlikte, birde hastaların yaptığı ilginç resimlerle şiirler bulunuyor. E avukat olan Hikmet Hanım üç çocuk annesi. İki çocuğunu 1950 yılında ölen eşinden önce kaybetmiş. Eşi öldükten sonra, hiç evlenemeyen ya kadın şimdi hayatta olan tek oğlu kayanın da kitapları çok sevdiğ ifade ediyor. İnsanlara okumayı yazmayı öğretmenin ve insanları bilgilendirmenin kendisi için gurur olduğunu belirten Hikmet han sözlerini şöyle sürdürüyor: "Özellikle toplumdan soyutlanmış kaderleriyle başbaşa bırakılmış özürlü insanlara birşey

Dağ Çocuğu

Ben bir dağ çocuğuyum
Yüzüm yanık alnım kırışıktır
Dudaklarım bomboş
Asırlardır güneşe bakıyorum

Ben bir dağ çocuğuyum
Dizim dirseğim kanlı
Tırnaklarım toprak dolu
Hep tepelere tırmanıyorum

Ben bir dağ çocuğuyum
Sevince hırpalarım
Kıskanınca kaçarım
Dayarım yanağımı çimenlere
Her şeyimi çiçeklere anlatırım

Ben bir dağ çocuğuyum
Ellerim yosun kokulu
Korkarsam kalleşlikten
Korkarım.

Zekai T. 37/B servisi

Tiyatro çalışmaları yaptığı dönemlerde kitaplığın dolup taşığını söyleyen Hikmet Hanım yaşlılığın verdiği yavaşlıktan, yorgunluktan ve kitaplığın bakımsızlığından yakınıyor.

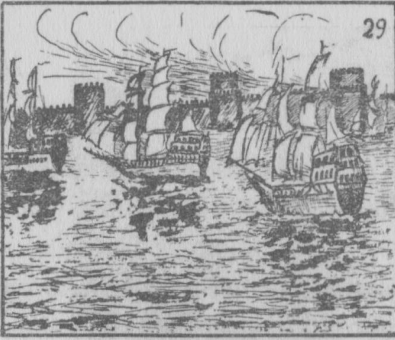
Oğluna, “Ben öldükten sonra bana baktığın gibi buraya bak” diyen emektar kadın, “Eğer bir gün yöneticilerden biri buraya sahip çıkıp tavandan damlayan suları keserse, ölsem bile mezarımda çok rahat olacağım” diyor.

Özgür Gündem, 13 Eylül 1992

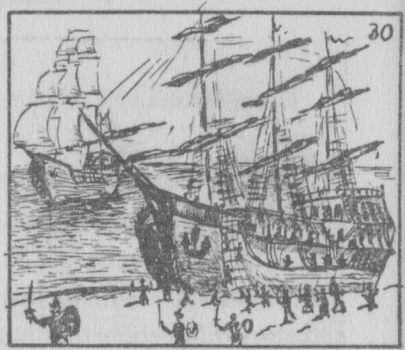
YILIN ANNELERİ...

“Her yerde olduğu gibi anneler günü müessesemizde de kutlanmıştır. Yukarıdaki fotoğrafta başı örtülü olan hastahanemizin yılın annesi olarak seçilmiştir. V... B...., 21/7/ 1920 tarihinden beri müessesemizde bulunmaktadır. Boş zamanlarında diğer hasta arkadaşlarımıza şefkatle yardım etmekte ve bütün sevgisini kucağından eksik etmediği taş bebeğe vermektedir. Gözlüklü ve elinde çiçek olan emekli öğretmen Hikmet T... de yine hastanemizin yılın annesi olarak seçilmiştir. Hastahanemiz kütüphanesinde sabahın erken saatlerinden geç zamanlara kadar bizlere okuma zevkini verip boş vakitlerimizi değerlendiren ve iyileşmemiz için çırpınan kimsedir. Kütüphanemizin zenginleştirilmesi için sonsuz gayretler sarfetmektedir. Ona da minnettarız.”

Kendi Sesimiz dergisi, sayı: 15-16, 1965

venedik dük'ü de Hızırın geldiğini görünce biraz şaşındı önce denize açılmayı denedi. Sonradan bu düşüncesinden vazgeçti. Derhal Burç'ların önüne barikatlar kurarak müdafaaya çekildi. Fakat nafile idi gayrete Hızır kalelere gülle yağdırmağa başlamıştı.

Az zaman içerisinde venedikliler 1000 den fazla ölü ve 5000 yaralı vermişlerdi. Daha sonra Hızır gemilerini Karaya vurarak pür velvele sahile yığaştı. Teknelerden otlayan denizciler yalın kılıç çem berdeki Tormana koşuyorlardı.

Simdi Dük Son bir çare olarak Teslim olmayı teklif etti. Fakat Tormana çok kızmıştı. Teslim olmayı red etti. (Senin gibi bir Korkağa ölmek gerektir) diyerek sıkıştırdığı burca barut yığdırdı ve Havaya uçardı. artık hors kalesi osman oğullarının eline geçmişti.

Tormana reis artık 20 kadar kadırgayı Hızır ile birlikte Hors kalesinde bırakarak ağır ağır akdenizin kucagına bırakıyordu. denizcileri ise Hepsi aynı şarkıyı tutturmışlardı. Biz akdenizin korkusuz korsanlarıyız. Düşman bizden kaçır Koyları bile onlardan paklatırız. Tı... lay... lay... la... SON.

HASTANE KÜTÜPHANESİ

34. Serviste yatmakta olan ve gastemizin sürekli yazarlarından Hasan K., iç bahçedeki hasta kütüphanesinin sorumlusu Mustafa Kaya T. ile kütüphane hakkında bir söyleşi yaptı:

-Kütüphane nasıl kuruldu?

Kaya: Ben 1962 senesinde ruhi bir bunalım geçirdim ve hastaneye yattım. Ben yattıktan kısa bir süre sonra annem emekli öğretmen Hikmet Tüzünataç devrin başhekimi Faruk Bayülkem'in de olumlu davranmasıyla bu kütüphaneyi kurduk.

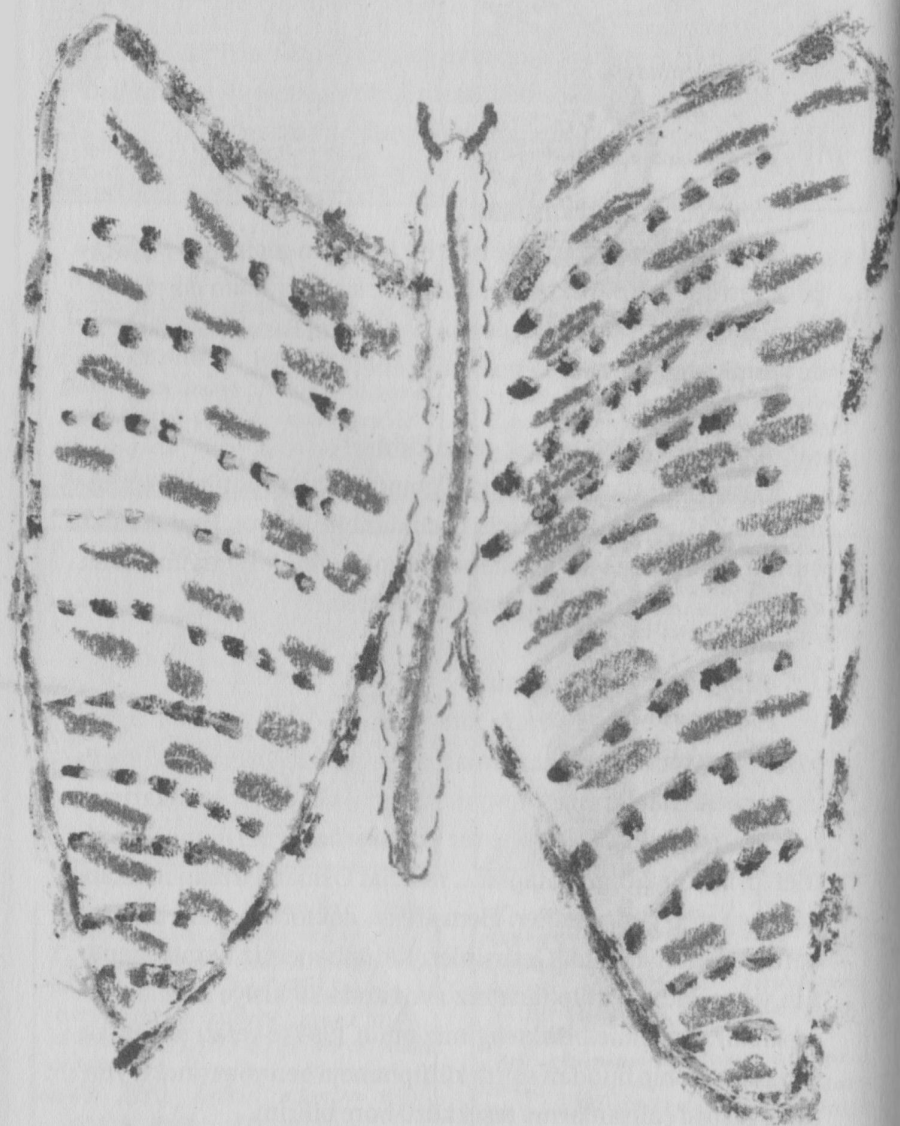
-Kütüphanenize en çok gelen kimler?

Kaya: Doktorlar, hemşireler, Öğrenciler, hatta kütüphanemizde çocuk kitapları olduğu için çocuklar bile geliyor. Yeni binalar kurulmadan önce bu kütüphanemiz çok faaldi. Hastanemizin en eski kütüphanesi olarak hizmet vermektedir.

-Kitap sayınız kaç adettir?

Kaya: 5-6 bin civarında kitap var. Kütüphanemizin ilginç yanı İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, Osmanlıca, Farsça, Arapça kitaplarımız mevcut. Kime ne verdiysek kitaplarımız iade edilmedi. Çok kaybımız var artık vermiyoruz. Romanlar, şiirler, psikolojiyle ilgili kitaplar... mazhar Osman Uzman'ın kitabı da kayıp alıp getirmediler. Hemşireler, doktorlar... izlerini kaybettim, ümidi kestim. Getirsinler. Kütüphanemiz hemen caminin yanındadır. Kütüphanemiz aynı anda 30 kişiye hizmet vermektedir. Annemle birlikteliğimiz onun 1994'te vefatı nedeniyle sona ermiş olup bundan sonra kütüphaneyi ben yönetmekteyim. Auragastesi çalışanlarına teşekkürü borç bilirim.

Aura gastesi, sayı on dokuz, 9 aralık 1996

HASAN K.

34.SERVİSTENİŞIKLIMASALLARANLATIYOR:

NAR BAHÇESİ

Padişah seferden dönerken yolun kenarında bir nar bahçesi görür.

Nar bahçesinin sahibi yaşlı karı kocadır ve padişaha nar suyu ikram ederler ve padişah çok beğenir harika bir nar suyu der ve sarayına döner sonra hemen düşünür ve aklından geçirir Karı koca yaşlıdır burasını alayım der ve tekrar gitmeye karar verir ve gider tekrar nar suyu ister ve içer fakat önceki lezzeti bulamaz ve ihtiyara sorar bu hiç lezzetli değil der ihtiyar acı acı gülümseyerek tat aynı kalp padişahım ama sizin kalbiniz bozuk burayı benden almaya geldiniz der.

O yüzden size lezzetli gelmedi der.

aura

Ben bir başka

Haftalık gaste sayı ondokuz 9 aralık'96

HERKESİN İÇTİĞİ SU

Padişahlık döneminde padişahın en güvendiği büyücüsü telaşla padişahın yanına gelir ve anlatmaya başlar. Önümüzdeki günlerde yağacak yağmur suyundan içen herkes delirecek der ve padişahı önlem alması için uyarır.

Padişah da vezirlerini toplar olayı ve olabilecekleri anlatır ve hemen tedbirler alınır. Sular depolanır ve halkı uyarırlar. İlk yağmur yağar ve olanlar olur yağmur suyunun değdiği meyve sebze ve yiyeceklerden yiyenler delirmeye başlar günden güne delilik çoğalır. Sarayın etrafını deliler sarar ve huzursuzluk yaratırlar. Padişah çaresiz kalır ve günlerce düşünür ve bir çözüm bulur tek çare saraydaki herkesin yağmur suyundan içmesine karar verir. Nitekim vezirlerini toplar ve anlatır. Bu yağmur suyundan hepimiz içecek der ve hemen kendisi içer sonra vezirleri de içer derken saraydaki herkes içer ve mesele kökten çözülmüştür çünkü herkes delirmiştir.

A. Rimbaud

ellibin

AYAKKABI TERLİK

Köşkün birinde dul bir bayan yaşarmış. Köşte hizmetçileri şöförü bahçıvan ve aşçısıyla mutlu bir hayat yaşarmış. Yaşı kırkın üzerinde olduğu halde yüksek ökçeli ayakkabılara çok merakı varmış. Günün birinde tansiyon şikayeti ile doktora gitmiş doktor iyice muayene ettikten sonra artık yüksek ökçeli ayakkabılar giymeyeceksin demiş. Bunun üzerine yüksek ökçeli ayakkabılar yerine terlik giymiş.

Artık köşkün merdivenlerinden inip çıkarken tak tuk sesleri kesilmiş. Terlikler ses çıkarmadığı için önce hizmetçi ile şöförü uygunsuz vaziyette yakalamış başka bir gün aşçıyı komşu köşkün hizmetçisine yiyecek verirken görmüş bunun üzerine hepsini kovmuş yeni hizmetçiler ve şöför almış.

Yeni alınan hizmetçiler de aynı hataları tekrarlamışlar. Bunun üzerine terlikleri çıkarıp yüksek ökçeli ayakkabıları giymiş ve her şey yoluna girmiş.

Özet: yakınlarımızın ufak tefek hatalarını görmezlikten gelmeliyiz.

PARA MUTLULUK MU?

Padişah günün birinde hastalanır hastalığına çare bulamaz her yeri gezer ve sonunda tecrübeli büyücüye gider büyücü derdinin çaresi olduğunu söyler ve şöyle der mutlu bir insanın gömleğini giymesini anlatır.

Ancak bu yolla iyileşeceğini öğrenen padişah hemen mutlu insan aramaya çıkar önce yakın çevresine sorar ama bulamaz her yeri araştırır ve sonunda bir çobana rastlar mutlu musun? Der. Çoban kendinden emin bir şekilde mutluyum der...

Padişah bunun üzerine sevinir ve çobana bir isteği olduğunu söyler çoban da padişaha elimden geleni yapacağım der. Padişah hemen çobana bana gömleğini ver der çoban biraz utanarak ceketini çıkarır çobanda gömlek yoktur ve padişaha veremez.

House 24
 Gave el por mayinda yank yonk
 Emoyan vo lcolan 2 can 15/12

1963

Sayın 17. Paris Şişli
Seyit H. paşa evinde B. İsmail
Zamankul' Paris gezikenshi.
Seyit H. 15-12

PANZUMANI YAPILDI

13 KASIM 1944

Segun Dis Poliklinik Tegal
 Dislinde cinit bujukan kastanun meagen ne puz. sayge ilo
 itea oluwa.
 28.4.1965
 H. T.

697
29.4.1965

A. yuccae

$$\begin{array}{r} 796 \\ 9-57165 \end{array}$$

6.5 channels. Sayrite
A. yuzur

Hastade sayal ipe deilerek baka bu ^{gileme} ~~gileme~~
mercutur. Eke heji bi atavirte se karindur kalay
etmede guslikte, maade bu hanga bi pike
aregi gusirmeyen haka, tithi bekunidan,
bu an hastahangay ctkanlabile.

V

**AKIL HASTANESİNİN
GÖNÜL GÖZÜ**

***“Hâfız! Sence çocuklar
Çiçeklerin koynunda uyumalıydı değil mi!”***

Ece Ayhan

ADİL ÜÇÖK'UN "SİMSİYAH LEYLEKLERİ"

**DÖGOL... YEMEN KRALI... SELAHATTİN... BEYEFENDİ...
DİĞERLERİ**

*(Dr. Adil Üçok / Sımsiyah leylekler-Bünyan'dan Bakırköy'e Bir
Psikiyatristin 80 Yılı adlı kitaptan alınmıştır.*

Hazırlayan: Cemal Dindar)

BAKIRKÖY'DE YARIM ASIR

Aslında bu hastaneyle tanışıklığım 1942. Daha ikinci sınıftayım. Bir arkadaşım hastalandı. Mazhar Osman Hocaya getirdim. Bir hafta sonra da öldü. Kırk iki sene sonra dosyasını buldum. Konfüzyon mental teşhisi. Bir hafta içinde çocuk öldü. Onun yattığı sürede, ilk burayla tanıştım. İlk gördüğüm manzarayı söylüyorum. Şimdiki Mazhar Osman Servisi, üniversite psikiyatri kliniği idi. O zaman Çapa falan yok. Onu ziyarete gelip giderken, caminin oradan geçiyoruz. Hiç unutmuyorum. Dante'nin midir o Cennet Cehennem Araf... O kitap gelir hep, o manzarayla... Servisin bir alt katı var... Yola ızgarayla bağlı. Pencere gibi. Oradan yukarıya doğru eller çıkmış dışarı: "Cigara... cigara.... cigara..." diye bağıyorlar. Bir sürü el. Biri geçerken, basbas bağıyorlar. Gözümle gördüğüm şeyler bunlar. Tıbbiye yeni başlamışız. Zaten akıl hastanesine korkarak giriyoruz. Etrafta duvar yok. Dikenli tellerle çevrili. Bir de servislerin bahçeleri de dikenli tellerle çevrili.

O zaman düzen falan yok; ceylanlar ve tavus kuşları dolaşır-
dı... yalnız hastane halka açık değildi. İstese de kimse gelemezdi.
Korkar gelmezdi zaten. Mesela hastanenin duvar dışındaki hudut-
ları belli değildi. Boştu her taraf. Millet ev yaptırmaya da korkardı.

Şimdi Pazar kuruluyor ya, oraların hepsi tarla. İlk defa o Pazar kurulan caddenin yanına Sümerbank işçilerine ucuz ev yaptı. Arkası önu hepsi tarla. Oraya sırayla yaptılar. İçerisi bize açtı kimseye açık değildi.

Hasta buraya geldiği zaman poliklinik falan yoktu. Yirmi dört saat nöbetçisin. Asistan yirmi dört saat nöbetçi, şefin birisi de yirmi dört saat nöbetçi. Hasta geldi mi, nöbetçi doktora çıkar. Kim olursa olsun. Aile mi getirmiş, polis mi getirmiş fark etmez. Hasta resmi bir kayıtla gelir. Asistan, işte, yazar hastane başhekimliği-ne: “Filan yerden gelmiş, filan doğumlu...filan...şunları buldum...” Yüzde doksan dokuz buçuk yatırılır, ne olursa olsun. İster oligofren, ister demans, isterse sekel hemipileji, isterse ne!

Akıl hastası değil yani?...o da yatar. Yatırmazsan şayet öyle bir niyetin varsa başhekime çıkarsın, o da: “ Sen yatır da, öteki gün taburcu etsinler” der. Korkarlardı hastayı geri çevirmekten.

Bir olay çıkarırsa, bizi sorumlu tutarlar diye. Aslında akıl hastalarının sokakta dolaşmaları yasak, akıl hastası olduğunu fark eden, ihbar etmeyen, sorumludur. Eğer doktorsa meslekten men. Halen geçerlidir. Kimse dikkate almaz o başka. Bir de, o zamanlar taburculuk ya taşlı köye, ya da aileden isteyen olursa...çok nadir. Samimi olarak iyileştğine inandığında çıkmasını istiyorsan, poliste müteferrika diye bir bölüm vardı, onlara ‘teslimen taburcu’ diye verir, taburcu edersin. Personel onlara, onlar da memleketlerine bırakır.

Manzara ne ki! Tiyatro! Kaba tabiriyle cin çalar, şeytan oynar. Göbek atan mı istersin, şarkı söyleyen mi istersin, oturan mı istersin, bağırان mı istersin... hiç bir etkili ilaç yok. Siz şimdi öyle hasta görmüyorsunuz. En etkili tedavi elektroşok. Hiç olmazsa eksitasyonu azaltıyordu hastanın. İlaç olarak galiba aklımda yanlış kal-

Simsiyah leylekler

Dr. Adil ÜÇOK: Bünyan'dan Bakırköy'e
bir psikiyatristin seksen yılı

Hazırlayan: Cemal DİNDAR

aura KİTAPLIĞI

mamış ise, skopolamin ve morfin karışımı ampül, sakinleştirici vardı. Atosil. İlaç olarak sadece bu var, luminal ampül var, bunların dışında hiç bir şey yok. Bunu da yapınca ağzı kururdu.

Tabi tabi! Frengi...iki yüz, iki yüz elli hastada vardı en az. Şimdiki Simtel'in yanında korunmaya alınmış binada da yirmi hastaya insülin koma tedavisi yapıldı... İnsülin koma tedavisi EKT'den fayda görmeyen hastalara, çoğu da, daha bir kaliteli, entellektüel hastalara yapıldı. Herkese yetişemezdi. Onun için seçilmiş hastalara yapıldı.

Duvar yapıldığında ben burada değildim. Fahri Celal Bey yaptırmış. O da çok dava konusu oldu. Öyle deliller vardı ki burada... Fahri Celal Bey'i mahkemeye verdiler: "Duvarın altında adam var, oraya gömdüler" diye. Müfettişler geldiler... tahkikatlar, tatbikatlar, neler yahu! Herif diyor ki, gömdüler, öldürdüler. Müfettiş bırakıp gidemiyor. Herifin yakasını bırakmıyor deli. Bir delinin lafıyla gelersen olacağı bu. Müfettiş, "Adil Bey şunu yanımdan al, gideyim" diyor...daha neler!

27 Mayıs ihtilali oldu. Daldan dala geçiyoruz. Üç ihtilal gördüm ben burada. O zamanlar bir şaibe vardı. "Hükümet talebeleri öldürüyor, yok makinelerde kıydırıyor, kimseler görmeden, götürüp gömüyor." Böyle şaibeler dolaştı. İhtilal hükümeti bunları ciddi ciddi araştırmaya koyuldu. O sıralarda bizim cenazelerimizi biz kaldırırdık. Silivrikapı'da hastanemize ayrılmış mezarlık vardı. Götürür oraya gömerdik. Bizim hastanede tonlarca mezar tahtası, kefen bezi alınırdı. 'İhtilalden önce öldürülenler' nasıl bulunacak? O esnada ne kadar taze mezar varsa, gidip mezarları açıyorlar, gidip bizim mezarları da açmışlar. Hastane kayıtlarını arıyorlar. İhtilalden iki ay evvel ölenlerin... güya vurulmuş, hastaneye kaldırılmış, ölmüş, sonra da gömülmüş. Sonra bizim mezarı açmışlar.

Bir genç kızın mezarı. Kafasında iki tane delik. Hemen demişler, “Kurşunu yemiş, buraya gömmüşler”. Geldiler, buradaki kayıtlara baktılar ki, nöroşirurjide ameliyat yapmak için delmişler. Beyin tümörü...o boş çıktı. Bu sefer defterleri isterler de isterler. Ben de kızdım. O zaman polisi görevden çektiler. Askeriye kendi uğraşılıyor. Fakat polisler de askeriyeye yaranmak için, bazı şeyler yapıyorlar. İhbar yapacak kendine puan kazanacak. İki de bir, akşam geliyor, sabah geliyor, ya polis, ya asker: “Getir defterleri”. Polisin birisine göstermedim. Gidip ihbar etmiş: “Bu da onlardan” diye. Vilayette beni sorguya götürdüler. Dedim: “ Her gün biri gelip biri gidiyor. En son bir subay geldi. Ben dedim, fotokopisini çıkartayım, iki sayfa için gelmeyin. Polis de gelmiş, deftere bakacağım diyor. Ben de göstermedim.” Özür filan dilediler.

Oraya kim sokar... kim gösterir? Merak etme şimdi de aynı şeyi yapıyorlar. Uğur DüNDAR'ı çağır, 10. servise götür, hastanın oturacak iskemlesi yok. Her gün hemşire kız geliyor, boyun büküyor... şimdi bu da o metoda başladı. Allah selamet versin. Şimdi hastanenin durumu o günlerden yüz bin kat iyi. Arif Bey de iyi niyetli. Hastaneye yardım alırım bilmem ne ederim diye düşünüyor. Onlar gösterilir mi?

Nusret Fişek'i soktuk, o zaman o dediğim b..k olan yere, bayılıyordu. Müsteşar mıydı, genel müdür müydü? Faruk Bey yoktu. Buraya geldi, fırsattan istifade soktum oraya. “Adil Bey” dedi, çok dürüst bir adamdı, “ Maliye Bakanını getirmek lazım buraya.” Donakaldılar. Hatta hiç unutmuyorum, servisten çıktıktan sonra, nöroşirurjide Hüsamettin Gökay vardı, her gün selamlaşıyorduk, çıktık servisten yürüyoruz, “Adil” dedi, “Gel şu alnından öpeceğim... ben hep bunu istiyordum, görsün şu adamlar burayı, ne yapacaklar şimdi?” Geldi alnımdan öptü müsteşarın önünde. Başka bir iki milletvekili de aynı şekilde oldu. Şimdiki Simtel servisinde. Müfet-

Bir 'pavyon'dan arta kalan.

tiş miydi, milletvekili miydi, yemekhaneye soktuk, bayılıyorlardı herifler.

Yemekhane nasıl mıydı? Efendim, bir tane alüminyumdan tabak düşün, onu da biraz elinle eğ, bük. Böyle hastanın eline ver. Yemek dağıtılacak, kaşık maşık yok. Sonradan Faruk Bey modernleştirdi. Sapsız kaşık yaptırdı. Normalde kaşığın sapı var ya, kaşık var, bir de küçük bir kuyruğu var, şuncağız, şu kadarcık kuyruğu var. Tutar hasta, öteki hastayı öldürür, yaralar diye. Hasta birbirini her zaman yaralar. Söylüyorum sana, ilaç olmadığı zaman birbirini yaralayan olmaz olur mu? Moderne geçtik diyelim azıcık yani...O tasın içerisine hoşaf da konur, beklemeden patates yemeği de konur...hoşafın üstüne. Hasta da işte yarısını eliyle, yarısını içerek yer. Ekmeği yemekten evvel peşin alır, yer bitirir. Bir kaç serviste ortam bu.

Buraya yatan hastaların eskiden üzerinden çıkan para olurdu.

Az veya çok ne kadar para çıkarsa...ya kıymetli eşya yüzük bilmem ne falan hepsi yanında... ailesi olsa bile ona verilmez, bir zabıtle tespit edilir, bir torbaya koyulur, ağzı mühürlenir, parası da kasaya alınır ve kayıt ettirilirdi. Ve bu şekilde yürütülürdü. Şimdi bu şekilde bir sürü hasta tabii yatıyor içerde. Hepsinden bir kuruş çıkan para alınmış. Devlet talimatnamesine göre o zaman zannediyorum beş bin liradan fazlası hastane kasasında tutulamaz. Muhakkak bankaya intikal ettirilecek.

Bankaya yatırılıyor. Fakat mesela, Ahmet, Mehmet, Yusuf hepsinin parası ayrı ayrı yatırılmıyor. Hastane adına bankaya götürülüp yatırılıyor. Hasta taburcu edilirken hakkı olan çekiliyor, veriliyor. Bu senelerce böyle devam etmiş. Tabii o zaman faizler şimdiki gibi yüksek değil. Buna rağmen o zamanın parasıyla kaç seneden beri bu faaliyet yürürse bir sürü faiz birikmiş. Yüz elli bin lira falan şu anda bana göre mübalağasız en azından bir on-on beş milyar eder. Faruk Bey, dediğim gibi o zaman bu talimattan çok korkardı. Parayı o parası yatan adamlara taksim etmek mümkün değil. Kimisinin beş bin lira, kimisinin üç bin lira. Fakat bu parayı maliyenin şeyine göre hastanede kullanamazmış. Onu hazineye devretmemiz gerekirmiş. Faruk Bey kullanmadı, üstelik sordu yalnızca: "Sakin ha!" dediler. "suçlu olursun, onu şeye devredeceksin... maliyeye, hazineye." O da: "Varsın dursun orada" dedi. Devretmedi.

Tevfik Bey geldi. Nerden öğrendi bilmiyorum da, öğrenmiş bunu. "Gidin çekin parayı" dedi. Gittiler çektiler. Dedi: "Filan servisin ne ihtiyacı var?" "Yatak." "Al" dedi, "yatak." "Ne ihtiyacın var?" "Buzdolabı." "Al, buzdolabı..." Böyle hastanenin içine sarf etti. "Hazine nereden alırsa alsın parayı." Ondan sonra galiba Tevfik Bey'in başhekimliği iki sene kadar sürdü.

Şimdi bu Yıldırım Bey, bilmiyorum, geldiği zaman kafasında ne vardı, ne ediyordu?.. O sırada biliyorsunuz İtalya'da bir akım

*İsmail Dümbüllü'nün Bakırköy Akıl Hastanesi'ni ziyareti, 1971
(Dr. Hulusi Sapanlı, Dr. Niyazi Uygur, Dr. Adil Üçok ve Dr.Hüseyin Tipi)*

oldu. O adam, aynı bizim Yıldırım Bey'in yaptığı gibi bütün hastaneleri sokağa döktü. Boşalttı bütün akıl hastanelerini... Şimdi yalnız, bizim Yıldırım Bey'in yaptığı işi hakikaten beğeniyorum, çok hoşuma gitti... yalnız öbür taraftan, çok da üzülüyorum; bizim toplumumuzun içerisinde akıl hastasına yardım edebilecek başka bir yer yok. Birçok akıl hastası sokakta kaldı. Boşlukta kaldı... Durumu iyiye hastayı serbest taburcu ettik... Ailesi varsa, aileye baskı yaptık, aldı... Aile alsın ne olacak? Aile zaten hastayı tutamıyor ki!.. İyi niyetli olsa da tutamaz...

Polise veriyoruz, bilmem ne ediyoruz "Al bunun ailesini bul" diyoruz. Polise diyoruz ki, "Bu hasta iyileşmiştir ailesini bul teslim et."

Yani, o adam İtalya'da hastaneleri boşalttı deyince, şöyle bir mukayese yapmak lazımdır. Adamın biri bir sürü lokanta açmış. Gazetelere de reklam vermiş: "Bütün yemeklerin yarısı sığır eti, ya-

rısı gidik(oğlak) eti..." Bir gün biri gelmiş, sormuş: "Yahu nasıl olur bu? Yarısı gidik eti, yarısı sığır eti... mümkün mü?" "Niye mümkün olmasın?.. Bir inek kesiyorum, bir de gidik. Sonra da karıştırıyorum" demiş. Bir inek, bir gidik. İşte yarı yarıya! Ama, diyelim ki İtalya'da o zaman kaç hastane var? Orada yirmi, otuz tane ise biz de topu topu dört hastane. Yani kaba hesapla, bin yatağı varsa iki yüz elliye indirdi. Yani orada hastane boşalmadı esasında. Bizdekinden daha fazla hasta hastanelerde kaldı. Bizim Yıldırım Bey, sanki bütün hastane boşaltılıyormuş gibi bir muameleye tabi tuttu. Dört bin, dört bin beş yüz hastayı iki bin hastaya indirdik...

Konuşulma yok. Taburcu edeceksiniz diyor, baskı yapıyor servislere. Bir de ayrıca yatışı da durdurdu. Yani bu ayakta tedavi olayı o şekilde ortaya çıktı. Onun zamanında ayakta tedavi yapılmaya başlandı. Poliklinik yukarıdaydı. Gelen hastayı tedaviye alıyorlardı ve takip ediyorlardı. İlacını da yapıyorlardı, orada...

Şimdi tarafsız konuşalım. Kimseyi itham ettiğim de yok, met-hettiğim de... Bizim buradan taburcu ettiğimiz hasta, kendi kendine idare edebilecek hasta. Yalnız geliri yok ve barınacak yeri yok, belki. Yoksa, öyle sokakta kalıp da ölecek hasta değil. Çünkü burada hakikaten birikmiş hasta topluluğu vardı. Sana söyledim yahu... Hiç kimse bir şey söylemeden, müdahale etmeden beş altı hasta gider nörolojiye, hepsi görevli, on beş, yirmi hasta gider sabahleyin temizliğe... sanki bunlar devlet memuru... Ama nasıl söyleyeyim, taburcu ettiğimiz hastalar, belki yatacak yer bulamadı...

“MARSİLYA’YA ÇIKARTAMADIM...”

Ben akıl hastanesine ilk geldim, içeri gireceğim, biri basbas bağıyor. Nutuk atıyor... gülüyor. Kafasında takke, üzerinde siyah bir elbise. “Yahu bu herifi niye buraya koymuşlar”. “Doktor Bey”, dediler, “bu burada bekler, bir ziyaretçi gelirse ona yol gösterir, o da buna harçlık verir. Bir de iyi berberdir. Doktorları tıraş eder.” Bir başkası koltuğunda bir çanta, ağzına kadar dolu...pipo içiyor... durmadan konuşuyor. Bir de asfaltın ortasında ya gemi ya da uçak resmi çizili. İkisinin de uçları sivri. Soruyorsun, “bu niye sivri?”, “Bu da” diyor, “İngilizin g..tüne.” Ayhan Songar’ın psikiyatri kapağında resmi var. Hastanedeki adı ‘Dögol’. Bu mühendisti sanırım. Zamanında Fransa’da okumuş. Bir gün oturttum, konuştum. Fransa’ya nasıl gittiğini anlattırdım. Güç bela iki saatte Marsilya Limanı’na vardırırdım. Fransa’ya çıkartamadım. Fransa’daki Dögol sahte, esas Dögol bu ona göre.

Şimdi burada, Mazhar Osman zamanından kalma bir adet var. İki çeşit personel... İyileşmiş hastaları göndermek mesele. Personele de ihtiyaç var. Mazhar Osman bunları hastanede resmen görevlendirmiş. Yalnız şartı şu olmuş: O zamanlar ‘Barem Kanunu’ diye bir kanun vardı. Üç senede bir terfi edersin filan, kademeli maaşın da yükselir. Bir de barem dışı çalışanlar vardı. Onların tayinlerini filan müessenin kendisi ayarlardı. İyileşmiş hastalar böyleydi. Sabit, ne artar ne azalır bir maaşları vardı. Öyle oligofrenler, eski paranoidler, alkolikler çalışıyordu. Mesela cenazeleri mezarlığa götüren eski bir paranoid idi... Mehmet Ali Sultan denirdi. İki, üç oligofren ortalık hizmeti, temizlik yaparlardı. Bir kaç alkolik vardı. Bunlar sabah akşam içerken, çalıştıkları için gündüz içmez, akşam içer olurlardı.

“BEN YEMEN KRALI OLDUM...”

Mesela marangoz atölyesi şefi böyleydi. Bunlardan biri üzüm bağlarına bakardı. Nereden geldiyse tek gözü kör bir zenciydi. Bir gün getirdiler. Eline bir sopa almış, üzüm bağına girmiş, sanki arkasında bir sürü asker, elindeki sopa da kılıç bağıyor: “Vurun aslanlarım!” Bağın içinde düşmanla savaşıırken alıp getirmişler. “Adil Bey” dedi, “ben Yemen kralı oldum”. “Peki bizim bağları kim bekleyecek?” dedim. “Ben Yemen’den adam gönderirim” dedi.

Şair Resul Azeri. En eski hastalardan. Durmadan şiir yazardı. İddiası: “dünya bir uçuruma doğru gidiyor, bu uçurumdan kurtaracağım...tıpkı iki at koşulu bir araba gibi. Atlar dizginlerini ko-parmışlar. Dört nala uçuruma gidiyorlar”. “Nasıl yapacaksın?” derdim. “Söyler miyim, günü gelince anlarsın” derdi.

Bu hastaların hepsine bir görev verilmiştir. Şizofren olmalarına rağmen, sabah erkenden kalkarlar, doğru işlerinin başlarına giderler, kimi yerleri temizler, kimi kalorifere kömür taşırdı. Bunları başlarında kimse olmadan yaparlardı.

“ÜSTÜ BAŞI KÖMÜR... YAPTIĞI İŞTE TEK BİR LEKE YOK...”

Ressam Selahattin bunlardan biri. Güzel sanatlarda okurken rahatsızlanmış. İtiraz etmez, bir tek kötü söz söylemez, öyle terbiyeli. Biz de çok acımasızmışız, bu çocuğa kömür taşıtmışız. Eli yüzü kömür. Asistanların tezleri var, o tezlerin içlerine şablonlar, resimler konacak. Selahattin fotokopi makinası gibi. Selahattin çini mürekkeple üstü başı kömür içinde bir leke yapmadan fotokopi makinası gibi çıkarır. Yaptığı işte tek leke yok. Resul Azeri'nin yazdığı şiirlerin etrafını süsler. Öbür taraftan da bu çocuğa kömür taşıtırız.

Bunların bir gün de “Beni çıkartın” dediklerini duymadık. Selehattin hastaneye gelmeden önce, güzel sanatların kapıcısına pardesüsünü bırakmış, yirmi yıl sonra taburcu olmak istiyor. “Niye?” dedik, “Gidip paltomu alacağım” diyor.

Eczanede çalışan bir hasta vardı. Adı ‘Beyfendi’. İlaçların hazırlanmasına yardım ederdi. O zamanlar bir tek hazır ilaç var, Luminal. Tertemiz bir adamdı.

“YAHU, DOKTOR HASTAYMIŞIM...”

Gelelim Aslan Bey'e... Ankara'da bakanlıklardan birinde, galiba Rusça ve Almanca tercümanı. Fakat çok fena halde halüsine. Hastanenin hoparlöründen sürekli kendine hakaret edildiğini, zehirlemek için şua tutulduğunu söylüyordu. Kendine bir pelerin diktirmiş, kafasında bir kar maskesi var. Ağzına bir bez tutuyor. “Zehirleniyorum” diye hiç yemek yemiyor. Ekmek arabası hastaneye girmeden, arabadan bir iki ekmeği rastgele seçiyor. Başka da bir şey yemiyor. O şekilde emniyet buluyor. Hastanede rehabilitasyon çalışmaları başladı. Yalnız orman resmi yapıyor. Koyu renklerle...hiç insan figürü yok. İmza yerinde ereksiyon halinde penis. Saç sakal bir birine karışmış. Biz bunlardan ümidi kesmişiz. Elime nereden geçtiyse, biraz Haldol geçti. Bir hafta on gün, Aslan'a Haldol verdim. Bizim Aslan Bey'i bir gördüm, pelerini atmış, maskeyi çıkartmış, saç sakalı kesmiş.

“Yahu doktor hastaymışım”, dedi.

Üç gün sonra Raşit Tahsin pavyonunun arkasında incir ağaçları vardı. Ona asılı buldular.

Bir de nörolojiden bir öykü anlatayım. Çambur Memet vardı. Kaç yaşında olduğunu bilmiyorum. Kas hastası. Nörolojide görevli. Faruk Bey'in sekreteri. Miyopatili. Yalnız el bileklerini oynatabiliyor. Daktilo yazıyor. Doktorların tezlerini yazıyor. Hatasız, temiz. Kucakla sandalyeye oturtulur, kucakla kaldırılır. İşin daha enteresanı bunu dışarıya, maça götürürlerdi. Maaşı var. Senelerce birikmiş. Akrabaları geldi. “Bunu çıkartacağız.”. On gün uğraştım çıkartmasınlar diye. Aldılar götürdüler. Bütün parasını almışlar. Sonra da hastanenin kapısına bırakmış gitmişler.

**KRİTON DİNÇMEN'DEN ADİL ÜÇÖK'A MEKTUP: "ARTIK
ARKADAŞLARIMIZIN ÇÖĞÜ YUKARDALARI!.."**

Adil'ciğim,

Eski dosyalarımı karıştırırken, bir yardımda bulunman için
sana

1981 yılında göndermiş olduğum bir arkadaşımın yapmış ol-
duğu ve

oldukça muvaffak olan bir çizimini buldum. Gördüğün gibi
çizimi

sana vermem üzere bana vermiş...

Ve, işte, aradan geçen bunca yıldan ve badireden sonra sana
ancak bugün gönderiyorum... affet, lütfen!

Çizimi yapanın adı Vasil Fotiadis'tir...

Yaşam onu Yunanistan'a sürüklemiş, birkaç sene Midilli
Adası'ndayaşamış ve galiba 5-6 yıl önce, orada ölmüştür.

Görüyorsun: Cihat Ağabey'in dediği gibi, artık
arkadaşlarımızın
çoğu yukardalar!..

Sevgiler

Kriton

Dr. Kriston Dincmen

Yukteviyati: Arkadaşın Dr. Adil Uçok'un
1981 de yaptığım karikatürü. İstersen
kendieline verilebilir.

Y.F.

Akıl Hastanesinin bahçesinde... Dr. Zati Dokuz, Dr. Cihat Atasev, Dr. Adil Üçok, Dr. Oğuz Arkonaç

SİZ MADAM KAHAN'I TANIR MISINIZ?

Timuçin ORAL

Madam Kahan Polonyalıdır. “Ankara Sağlık Müdürlüğü’nün 2/12/1967 tarih ve 55509 sayılı tezkeresi” ile hastanemize sevk edilmiş bir hastadır. Rivayete göre Türkiye’yi gezmeye geldiği 1967 yılında hastalanmış, bir daha da ülkesini görmek kısmet olmamıştır. Sonraları ailesi aranmış, şimdilerde Kaliforniya’da yaşayan kızı da bir kez ziyaret etmiştir. Fakat, bunların hepsi de rivayet, çünkü dosyasında yazmaz, kayıtlarda bulunmaz. Yine dosyasında yazanlara göre Türkçe bilmez ama, iki dil konuşurmuş. Şimdi bazen, o da birkaç kelime, konuşur konuşmaz. Şizofreni tanısı konulmuş, “halüsinasyon ve paranoid hezeyanlar” ile seyrettiği 1967’de kaydedilmiştir.

Birkaç ay sonra Madam Kahan hastanemize 30. yılına girecek. Onu bir bakıp da diğerlerinden ayırt edemezsiniz, ama iyice bakarsanız terliklerine gözleriniz takılır. Tüm hastalar gibidir terlikleri aslında, fakat bir yerlerden bulduğu rafyalar ile süsler, çiçekler iştirilmiştir üzerine. Bu kadar yıldır ne konuşur, derdini nasıl anlatır bilinmez. Belki yıllardır ilaç kullanmamaktadır. Madam Kahan bu hastanenin bir parçasıdır. Bir çoğumuzdan daha eski, bir çoğumuzdan daha yerli. Yine de biz tanımayız onu hiç bilmeyiz. Denilse sizin hastanede otuz yıldır yaşayan bir Polonyalı varmış diye “yok canım” deriz hemen, o eskidendi. Ya da “evet” deriz kasılarak, biz böyle bir hastaneyiz işte. Siz otuz yıldır bir yerde kalmayı hayal edebilir misiniz? Hem de dilini bile konuşmadığınız bir ülkede? Yalnız otuz saniyenizi ayırın, gözlerinizi kapatın ve hayal edin. Ben şimdi bunu neden mi yazdım? Bilmem ki?

Adil Üçok : "Muhafızım Hüseyin Bal ile birlikte..."

GEÇMİŞ ZAMAN ÖYKÜLERİ

PAVYONLAR... HÜSEYİN BAL... SAATÇİ İZZET...

Latif ALPKAN

“BİZİM ANTEP’TE PAVYON DEYİNCE...”

Bakırköy’e geldiğimde henüz 1170 yataklı ek tesisler tamamlanmamıştı. A Bloğun inşaatı yeni başlamıştı. B bloğun yeri ise boş araziydi... Psikiyatri servisleri İç Bahçe ile Raşit Tahsin pavyonuydu. Türk psikiyatri tarihinde ilk nöropsikiyatristlerden Prof. Dr. Raşit Tahsin beyin adını taşıyan bu binada asistanlığa başladım. O zamanlar servislere pavyon demek adetti. Tabi bu, bazen tuhaf durumlara sebebiyet veriyordu.

Başka bir hastaneden gelen nöroloji rotasyoneri bir bayan doktor arkadaş anlatmıştı: “Babam gelmiş Antep’ten. Beni sormuş. Raşit Tahsin pavyonunda bulursun demişler. Adam neye uğradığını şaşırmış. Bizim Antep’te pavyon deyince sadece içkili eğlence yeri anlaşılır. Başka anlam yoktur...”

Bir an söze neden “Bakırköy’e geldiğimde” diye başladığımı düşündüm. O yıllarda Bakırköy deyince akla önce bizim hastane gelirdi sonra Bakırköy semti. Bakırköy ilçesinin ilk belediye başkanı ve Bakırköyspor’un başkanı Dr. Kemal Naci Ekşi anlatmıştı. Çorlu’ya deplasmana gitmişler. Seyirci maç boyunca “Bakırköy, Bakırköy” diye bağırılmış. Önce “ne kadar centilmen seyirci” diye düşünmüş. Sonra dikkat edince, “Bakırköy Bakırköy” diye bağırانların ampul takar gibi hareket yaptıklarını görmüş...

“ANKARA'DA EVREN NEYSE...”

Biz dönelim 1983 baharına. Bakırköy devrimi henüz yeni gerçekleşmiş. Belki de bundan taviz vermemek için sıkı bir idare hüküm sürüyor. Zaten memlekette de sıkıyönetim var. 12 Eylül rejimi henüz yürürlükte. Ankara'da Evren neyse Bakırköy'de sayın Başhekimimiz o. Her sabah, akşam başhekimliğin danışmasında imza atma mecburiyeti var.(Danışmada o zaman da Murat dururdu.) Çoğu kişi imza olarak isim ve soyadının baş harflerini yazardı ki, geciken arkadaşın yerine imza atmak kolay olsun. O dönemin asistanlarından hastanemizde kalanların şimdiki parafları, o isim soyadı baş harflerinden oluşan imzanın dejenere olmuş şeklidir (örnek: şahsen benimki).

Sayın başhekimimiz bu durumu haber aldı da ondan mı, yoksa “erenlerin sağı solu belli olmaz” özdeyişinin gereği mi bilmem, bir gün, “yarın sabahtan itibaren imzalar başhekimlik sekreterliğinde atılacak” diye ferman geldi. Ve biz başladık, kulakları çınlasın, sekreter Ayşe hanımın huzurunda imza atmaya sabah, akşam 08.15'te listeler içeri girerdi (yani başhekimin masasına). Gecikenler önce imza atmak için başhekimin huzuruna çıkar, sonra da tozları alınmış olarak dışarı çıkarlardı. Dikilitaş'ta otobüsten veya minibüsten ineceksiniz ve koşa koşa 08.15'te kalkan imza trenine yetişeceksiniz. Sabah mesainiz bu telaşla başlardı.

İşte o günlerde fark ettim onu. Kronik hastalardan biri. Her sabah başhekimliğin önünde durur. Bir taraftan sol kolunda (gerçekte olmayan) saatine bakar bir yandan da “yine niye geç kaldın” der gibi sağ el işaret parmağını havada sallardı. Yüzündeki her kas ayrı bir mimik sergiler. Bana o, hep içerdeki fırcanın ön habercisi gibi gelirdi. O zamanlar pek hoşlandığımı söyleyemem.

HÜSEYİN BAL

Yıllar sonra(1990) idarede görev alınca Adil abiyle oda komşusu olduk. Hüseyin Bal, her sabah Adil abiyi başhekimliğin merdivenlerinde karşılar ve birlikte odaya çıkarlardı. Adil abinin odasında samimiyeti ilerlettik Hüseyin'le. Adil abiyi bulamazsa gelir benim odaya oturur kendince sohbete katılır. Ortam müsait olunca kendi usulünce sigara ister. Eliyle saçlarını karıştırarak kepeklerini döker önce, sonra da tektip kıyafetinin göğüs cebindeki birinci paketini gösterir. Bu, “birinci kepek yapıyor, Maltepe var mı” demektir. Tabi her seferinde isteği yerine getirilir. Bir gün Adil abi uyandırdı beni. “Namussuz herif” dedi Hüseyin’e, “sende Maltepe vardır, çıkar bakalım.” Hüseyin elini koynuna soktu. El daha aşağılara indi, ben başka bir şey çıkartacak diye korktum. O, eşofmanın üst kısmından koynuna soktuğu kolunu alt kısmından da geçirerek çorabın içinden bir paket Maltepe çıkartmaz mı? Meğer bu stokçuluğunu bilmeyenleri (benim gibi) kandırıp filtreli sigara depoluyormuş.

Adil abi bazen ona eski giysilerini getirir. Bir gün, üst üste dört pantolon giymiş, en üste de tektip eşofmanını. Adil abi gösterdi. Ben şaşırdım. “Niye hepsini üst üste giydin” diye sordum. “Hetifabi, düzecekler diye korkuyorum” demez mi. Adil abi şaka ile karışık sordu: “Ne faydası olur ki?” Hüseyin hiç sektirmede: “Hiç olmazsa zaman kazanırım”. Hüseyin Bal anlatmakla bitmez. Uzun zamandır görmüyordum. Dün uğradı, kapıdan başını uzatıp Adil abiyi sordu. Yüzü süzölmüş, karnı şiş. Siroz tanısıyla dahiliyede tedavi görüyormuş. Çok üzüldüm, boğazıma bir şey tıkanır gibi oldu. Hastanemizin değişik bir rengi daha soluyordu.

SAATÇİ İZZET

İhtisasın hemen başında Şişli Etfal Hastanesi'ne dahiliye rotasyonuna gönderdiler. Bakırköy hakkında hiçbir şey bilmiyordum. Nöroloji asistanı Semahat'tan öğrendim orada. "Bakırköy'de çok olumlu gelişmeler oldu. Fizik şartlar tamamen değişti. Bilimsel yönden de atılım içindeler. Artık DSM-III benimseniyor Bakırköy'de. Öncüsü'de Doç.Dr. Oğuz Arkonaç" demişti Semahat. Rotasyon dönüşü birimim belirlenecek. Başhekim tercih hakkı tanıyınca "Oğuz beyin yanında çalışmak istiyorum" dedim.

Başhekimliğin giriş katındaydı sicil bürosu. İkinci psikiyatri birim şefliğine verilmek üzere bir yazı tutuşturdular elime. Raşit Tahsin pavyonunun yolunu tuttum. Dış kapıdan binaya girildiğinde karşıda bir demir kapı, solda bir merdiven vardı. Merdivenleri süpüren koca kafalı, at yüzlü kumral bir adam. Hasta mı hastabakıcı mı ayırt edemedim. Zaten konfüzyundayım. Hemen ilgilendi. "Birini mi aradınız?" dedi adam. "Evet" dedim, kendimi tanıttım. Süpürgeyi bıraktı, "gelin, gelin" diye önüme düştü. Çıktık merdivenden yukarı. İkinci katta yine bir merdiven ve bir kapı. Adam zili çaldı. Kapı açıldı. Girişte sağda hemşire bankosu. "Gülseren abla" dedi beni getiren adam "bu ağbi yeni asistanmış."

Saatçi İzzet ile böyle tanıştık. 1972'den beri belki de on beşinci yatışıydı. Sonra da defalarca yattı, çıktı. Çıkınca ilaç kullanmaz ve eksitasyona girer. Aşırı hareketli ve öfkeli. Askeri MİT ajanı olduğunu söyler. Zaptetmek zordur o dönemlerde. Yıl 1983, henüz 100 mg'lık tabletler yok piyasada. 25mg'lık tabletlerden bir avuç dolusu(30 tablet/gün) vermek zorunda kalırdık. Sonra sakinler, yine servise yardımcı olmaya başlar, taburcu edilir. İlacı bırakır, yine bozulur, yine yatar. Bu kısır döngü sürdü gitti.

Raşit Tahsin ve 14A erkek karantınaydı. Yatan üç hastanın ikisi Raşit Tahsin (servisi) ne, biri 14A'ya. Her sabah dokuzda vizit, ikin-

ci kattan başlardı. Koridorun sonundaki büyük salonda 60 hasta, hilal şeklinde dizilmiş sandalyelere otururlar. Tedavi ekibi ayakta. Hastalar şefe tek tek takdim edilirdi. Yine bir sabah, İzzet tekrar yatmış. PMA (psikomotor aktivite) artmış, birinci sandalyede oturuyor, ama kıpır kıpır. Vizitin sonuna doğru, hilalin diğer ucuna doğru yaklaşırken vizit, herkes İzzet'e arkasını dönmüştü. Birden fırlayıp en arkadaki asistanı itince, Japonların okey taşlarıyla yaptıkları gösteri gibi, hep birlikte şefimizin üstüne devrildik.

1983 kışında H-2'ye taşındık. İzzet yolcu, biz hancı, kısır döngü sürüp gidiyor. Sanırım 1985 ocağıydı. Bir Cuma sabahı servise geldim. İzzet yine yatmış. Ama bu sefer çok farklı. "Hayatımın bir amacı yok. Hiçbir şeyden zevk alamıyorum" diyor. İzzet depresyonda. Vizitte şefimize durumu aktarınca "Gördünüz mü bakın" dedi, "manikler bir gün depresyona girerler." Antidepresan başladık İzzet'e. Pazartesi İzzet beni merdivende karşıladı. Pijamasının kollarını dirseğine kadar, paçalarını da dizine kadar sıvamış. "Latif abi" dedi, "sizi ve beni bizar eden Oğuz beyin muayenehanesini dağıtalım mı abi." Antidepresanı kestik ve yine avuç dolusu largactile geçtik.

Yıllar sonra ATÜ(Ayaktan Tedavi Ünitesi)nin önünde gördüm. Kronik hastaların giydiği tektip elbise vardı üzerinde. Zayıflamıştı. "Hayrola İzzet?" dedim. Dışarıda yapamıyormuş artık, "Temelli kalıyorum" dedi. Bu yirmi yedinci yatışıydı. 1993'te kısa bir süre çıktı. Bu sefer L Bloklara yattı, 1996'ya kadar. Bahçede dolaşırken görmüşsünüzdür mutlaka. Diğer bazı hastalar gibi para ve sigara istemez yabancılardan. Gururuna düşkündür. Yaptığı uçak resimlerini satardı ziyaretçilere hafta sonları.

Yirmi dokuzuncu yatışına ait dosyada 02.05.1996'da serbest taburcu edildiği yazılı. Sonrasında bir haber yok İzzet'ten. Benim tanıdığım izzet altı ay dışarıda kalamaz. Sakın başına bir şey gelmiş olmasın!

İSMİ BİR İSTASYON ADIYDI

Belki de hastane bahçesinde görmüşsünüzdür onu. Kendine özgü saç tipi, rüküş kıyafetinin üzerine giydiği doktor önlüğü ile muhakkak dikkatinizi çekmiştir. Ya kantinde kırsal kökenli bir hasta yakınına bir şey anlatıyordur, ya da iç bahçede bir güvenlik görevlisine.

İsmi, Sirkeci-Halkalı hattında bir istasyon adıydı. Soyadı Bal-kan dağlarından Kafkas nehirlerine uzanır. Yıllar yıllar önceydi. Bakırköy’de henüz birkaç günlük asistanım. İlk acil nöbetim için polikliniğe gittiğimde görmüştüm onu. O günler için hiç alışık olmadığımız, diz altı bordo taytı ve garip saç modeli hemen dikkati çekiyordu. Koridorda birine bir şeyler anlatıyordu. “Bu kim?” diye sordum hemşireye. Nöbetçi uzmanmış. “Bu işte bir gariplik var” diye düşünmüştüm kendi kendime. Sonradan hastaneden ayrıldı. Bürokratik makamlarda bulundu. Yıllar sonra bir gün kürkçü dükkanına döndü. Çalıştığı yerlerde sürekli sorun çıkmış. “Bakırköy’e gönderelim” demiş büyüklerimiz. Bakırköy’e geldi de, şimdi nerede görevlendirilecek bu arkadaş. Veya hakkında ne yapılacak. “Dur bakalım, bir şey düşünürüz” dedi o zamanki başhekim. Hala düşünüyoruz.

O sıralar hastane şefleri, sabahları başhekimlikte imza atarlardı. Çay içmeye de benim odaya uğrarlardı. Bir de Adil Ağbiyle Hüseyin Bal. O da takılır oldu.

Susurluk o zamanlar sadece Balıkesir’in ayrıntıyla meşhur bir ilçesiydi. Kamyonların ülkemiz için önemini henüz bilmiyorduk. Sabah kamyonlarında çete kavramını ilk ondan duydum. Ona göre çetenin tepesinde bir Marmaris sakini yer alıyordu. Sonra kimler, kimler. Ancak çetenin amacı biraz garipti. Çete devamlı onu takip ediyor, gözlüyor. Marmaris sakini onu elde etmek için çeteyi yönlendiriyordu. Her gördüğüne her yerde bunları anlatı-

yordu. Zamanla doktorlar hemşireler dinlemez oldu bu çete hikayelerini. Personele, hasta bakıcılara, hasta sahiplerine anlatıyordu, artık.

Mesaiyi hiç aksatmadı. Her gün geldi hastaneye. Bahçede gezinerek, yakaladıklarına çeteleri anlatarak mesaisini doldurdu.

Günler, aylar, yıllar böyle geçiyor. Herkes kanıksadı bu durumu. Zaman zaman özellikle sesler yükselir. Başhekimlik çözüm arar. Hastanenin anlı şanlı şefleri toplanır. Kimse “hasta değil” demez de, usul de anlaşılamazlar. Müzakereler sürer. Sonra gündem değişir. Ama o mesaisine muntazam uyar. Geçen yıl yine bu konu gündeme geldi. Sağlık kuruluna çıkarılarak hakkında psikiyatrik bir karara varılabilmesi için önce poliklinikte muayenesi sonra heyete havalesi gerekiyordu. Bunun için de, hasta muayene kağıdını alıp polikliniğe gitmesi gerekliydi. Muayene sevk kağıdını almayı kabul etmiyormuş. “Çağır da sen ver” dedi başhekim.

Nerede netameli bir iş var bize düşer. Hep bu böyle oldu. “Sorun çıkaran değil, sorun çözen kişi olmaya çalışırsan olacağı budur.” Haber saldım “Gelsin” diye. Ama çok da endişeliyim. Çetecilerin arasına benim ismimi de yazacak. Belki de kavgaya çıkaracak.

Geldi. Hiç itiraz etmeden kendisi adına düzenlenmiş olan hasta muayene kağıdını aldı. Bir şey söylemeden odadan ayrıldı.

Öğlene doğru tekrar geldi. Elinde bir reçete. Dahiliyeciye gitmiş. Grip ilaçları yazdırmış. Onu gösterdi. “Bugün çetenin bir oyununu daha bozdum” deyip çıktı, gitti.

Bu sabah yine karşılaştık bahçede. Fıstığı yeşil elbisenin üzerine beyaz önlüğünü giymişti. Horoz ibiği görüntüsündeki simsiyah boyalı saçlarını savurarak yürüyordu. Yüzünde asılı duran müstehzi gülümsemesi ile “Çeteler beni yıldırılmaz” der gibiydi.

DANIŞMAN

“Yahu muhterem” dedi sayın müdürüm telefonda, “Başhekim başdanışmanın hakkını yemişsin.”

“Olabilir” dedim, “her ne kadar tüyü bitmemiş yetimlerin hakkını yememeye yedirmemeye çalışmaktaysam da, bizim tüylü danışmanın hakkını yemiş olabilirim.”

Meğerse bizim danışman, İstanbul Sağlık Müdürlüğüne pul-lu dilekçe ile başvurarak beni şikayet etmiş. Suçumuz da avansı-nı kesmek.

Yıllar önceydi. Doksanlı yılların başları. Kolunuzu sallasanız başhekim muavinine çarpardı o sıralar. İsteseniz bir futbol takımı kurabilirdiniz muavinlerle. Bu bollukta birçok lüzumsuz iş de üzerimize kalmıştı. Lojmanların denetiminden sorumlu idim.

Bir gün, doktor lojmanlarında geceleri şüpheli bir şahsın kaldığı duyumunu aldım. Bir sabah erken saatte yapılan baskında merdiven altında, yere serdiği mukavvaların üzerinde yatan birini bulduk. Bir süredir geceleri burada yatıyormuş.

Sabahları erkenden kalkıp sanki mesaiye gider gibi çıkıp gidiyor ve akşam dönüyormuş. Onu yolda görseniz, arkaya taranmış hafif ağarmış kumral düz saçları, kravatı, güneş gözlükleri, eski takım elbisesi ve bond çantası ile bir resmi dairede memur sanabilirsiniz. Nereye gittiği, nereden geldiği, çantasında ne olduğu konusunda asla bilgi edinemedik. Kapıdan kovsak bacadan girdi. Lojmanda yatmaya devam etti. Eskiler onun yetmişli yıllarda hastanemizde yattığını söylediler.

Şikayet dilekçesi yazacak kadar daktilo kullanabiliyordu. Eli yüzü düzgündü. Takım elbisesi eski de olsa kravatsız dolaşmıyordu. Cümlelerine, “Efendim, efendim” diye başlıyordu.

Bu hastanın rehabilitasyonuna katkıda bulunabilir miydik? Önce götür getir işlerinde denedik. Uzun süre bi sorun çıkmadı.

Geçenlerde ihtiyaç oldu onu başhekimliğin danışmasındaki görevlilere yardımcı verdik. Üç beş kuruş da prim veriyorduk. Sigara, çay parası olarak.

Ufak tefek huzursuzluklar oldu. Vatandaşa garip muameleleri oluyordu. Herkes hakkında şikayet dilekçeleri yazıyordu üst makamlara. Dilekçeler pullu idi ve daktilo ile yazılmıştı. Dilekçelerin biri elime geçti. İmzasının üzerine "BAŞHEKİM DANIŞMANI" diye yazmıştı. Kızdım. "Bu da ne demektir!"

"-Efendim, Başhekimlik binasının danışmasında çalışmıyorum mu? Demek ki başhekim danışmanıyım." Kendini gerçekten başhekimin danışmanı sanıyordu. İkna edemedik. Yetkilerini sonuna kadar kullanacaktı.

Yine de kapının önüne koymaya kıyamadım. Arşive gönderdim. Yok, yok yanlış anladınız. Eski bir evrak gibi arşive kaldırmadık. Şimdi arşivde çalışanlara yardım ediyor. Ama primini kestim.

İşte bu yüzden beni takmış kafaya. Hakkını yediğimi düşünüyor. Sağlık Müdürlüğü'ne her gün yeni bir dilekçe yazıyor.

Varsın yazsın. Yazmakla kağıt tükenmez...

BİR DADAŞIN DÜŞÜ

K. DEMİR

Bu sabah tanık olduğum küçük bir olayı anlatacağım. İçimde uyandırdığı şaşkınlıkla karışık sevinç anlatmaya kifayet etmese de buna “insan tükenmez” savsözünü doğrulayan bir durum diyeceğim.

Sabahları arabamla sahil yolundan 15 dakikalık bir yolculuk yaparak giderim. Çalıştığım hastane İstanbul’un artık gidecek azalan yeşil alanlarından birisidir. Servisimin bulunduğu “iç bahçe” diye adlandırılan bölümse hastanenin en ağaçlı, en sessiz, en hoş bölümlerindendir. Servise girmeden önce, kantine uğrar, onun yanı başındaki çay ocağında kendime bir tost yaptırırım. İşte bu çay ocağının başında sıra bekleyen hastalar, hastasını servislerden birine yatırmış kişiler, refakatçiler olur. İç bahçe-deki hastaların çoğu (benim çalıştığım bölüm ve adli psikiyatri bölümü hariç hemen bütün bölümlerdeki hastalar) kronik psikoz hastaları, yani zihinsel yıkıma uğramış delilerdir. Bu hastaların hastane içinde dolaşmalarına ses edilmez. Onlar da genellikle, hastaneye çeşitli nedenlerle gelenlerden, personelden bir şeyler, en çok da çay ve sigara isterler.

Bu hastalardan görmeye alışık olduğum birisi, gençten bir kadına (kendisinin kızı olabilecek yaşta birisine) “teyze bana çay alsana) deyip duruyordu. “Teyze”, bunun uygun olup olmadığını çay ocağındaki gence sorduktan sonra onun için bir çay parası daha verdi. Aynı anda bu hastanın çay için çocukça, utanmazca ısrarını “deli işte, ne yapsa yeridir. Allahtan ben sağlamım” bakışlarıyla izleyen bir adam, “nerelisin usta?” dedi hastaya. Cevap yetiştirmeye pek niyeti yoktu kendisine çay verilmesini bekler-

ken voltalayan hastanın; yine de adam sorusunu yinelediğinde, ona bakmaksızın Erzurumlu olduğunu söyledi. Diğerinin “da-daşsın ha” diyerek konuşmaya devam edip adama ne iş yaptığını soruşunda kendi halindeki kediye çomakla dürtmekten zevk alan habis çocuklarınkine benzer bir kötü niyet sezdim.(Biraz daha iyimser bir yorumla, vereceği cevabın eğlenceli olacağını düşünerek çocuklara soru soran yetişkinlere de benzetebilirdim adamın tarzını. Ama ağzının kenarına asılıp kalan müstehzi gülüşü ve yanı başında duran karısını dürtükleyişi adamı gözümde iyice sevimsiz kılmıştı.)

Ben tostumun bir an önce hazır olmasını beklerken, ilgisiz gözlerle seyrediyordum olayı. “Çalışıyorum işte” dedi hasta. Berikinin sorularının duracağı yoktu pek. “Nerede çalışıyorsun?” diye sordu. Hastanın, başı öne eğik, voltasını sürdürürken mırıldanıverdiği yanıt onun yüzündeki tebessümden bir şey eksiltmemişti ama ben donakaldım:

“Bir dadaşın düşünde çalışıyorum!”

Neden sonra, çay ocağındaki gencin bir süredir tostumun hazır olduğunu bana duyurmaya çalıştığını fark ettim.

aura, sayı beş, 1999

TAŞLI GÜMÜŞ YÜZÜK

Cemal DİNDAR

Dört beş yıl önce... Asistanlığımın ilk yılları, yani. Bakırköy’de poliklinik yapıyorum. Hastane yoğunluğu, insanı mesainin bitişini iple çeker hale getiriyor... Sanırım artık gitmeye hazırlanıyordum. Hemşire, “Bir hastanız daha var” dedi ve dosyayı masaya bıraktı. Dosyada yazılı hiçbir şey yok. İlk başvuru. Bakırköy Akıl Hastanesi poliklinikleri dar bir koridorla acil polikliniğe ve bu koridorun tam tersi yönde yine başka bir koridorla idari bölüme bağlanan ve ortada dizilişleriyle bir tren istasyonunun beklem salonunu andıran sıraların yan yana uzandığı alana kapıları açılan odalardan oluşmaktadır. Bu alanı çevreleyen yaklaşık on iki oda vardır ve pencereleri hastanenin güzelim bahçesine bakar. Hastalara önceden sıra numaraları verilir. Bir görüşme genelde on beş dakika sürer. Şimdilerde daha da yoğunlaştığı ve daha kısa sürdüğü söyleniyor.

M. içeri girdi. Uzun boylu, yüzünde girer girmez insanı huzursuz eden ve baktıkça büyüyen iki göz hemen dikkatinizi çekiyor. Gözlerdeki aşırılığa, saçlarının, burnunun, ağzının, ellerinin, kollarının da eşlik ettiğini bir süre sonra fark ediyorsunuz. Nenelerimizin ‘insan irisi’ dedikleri bir adam M. Üzerinde eski bir ceket, düğmelerinin bazıları kopmuş bir gömlek var. Hiç konuşmadan karşıma oturdu. Sonra, yakınları da girdi ve onlar da oturdu. İlk tanışma faslının ardından yakınlarından dışarıda beklemelerini istedim. Yakınları çıktı. Bakırköy Akıl Hastanesi, hekimlerin hastalarca ya da yakınlarınca hırpalandığı az sayıda olmayan olaylarla doludur. Yine de hasta hekim görüşmesinin mahremiyetini, bir kutsallık tonu da katarak korumak istiyorum.

Riski alıyorum.

M., Malatyalı. İstanbul'da, konfeksiyon atölyeleri ve mağazaları ile ünlü, cıvıl cıvıl şiirlere girmiş bir semtinde hamallık yapıyor. Yakınları dışarı çıkınca, ayağa kalktı... Taşlı, gümüş yüzük takıyorum. "Bana, ver" dedi. Yüzüğü çıkartıp verdim... Kendi parmağında da benzer bir yüzük var... Sinirli bir şekilde konuşuyor. Bağırıyor. Bir süre sonra yüzüğü elinde eğip bükerken kırıdı. Sonra kendi yüzüğünü çıkardı. Yüzüğün iç yüzünde kalmış sabunu parmağıyla çıkarttı... İşaret parmağını havaya kaldırdı, parmağının ucundaki sabun bir işaret mi yoksa bir leke mi olduğuna karar vermeden o, kendisinin nasıl Allah tarafından seçildiğini, dünyayı düzelterceğini bir bir sıralamaya başladı... Öfkeyle ayağa kalktı ve parmağının ucundaki sabunu alnıma yapıştırdı; "Seni kutsuyorum" dedi... Geri çekilip, tekrar kalktığı yere oturdu. Öfkeye verilmiş aradan yararlanıp konuşmaya başladım. Son 'sabunla kutsanma' durumundan sonra aramızdaki sınırı göze tecek bir dil, yine öfkeyi artırabilir: "M., seni hastaneye niye getirmişler?.. yakınlarını çağıralım, bunu soralım..." Kendisi kapıyı açtı, dışarıdakileri çağırdı... Ben de M.'nin arkasından çıktım... Bir yakınına durumu anlattım. Personeli uyardım... M., yakınları ve görevliler eşliğinde acil polikliniğe gitti. İlk tedavisi yapıldıktan sonra, hastaneye yatışı yapıldı.

Bir hafta sonra, kliniğe uğradığımda bana bakmaktan kaçındığını fark ettim...

Günler, yukarıda anlattığım minval üzere akmaya devam etti. Poliklinikte başka hastalarla, başka mesai bitişi gong vuruşunu bekleme hikayeleriyle... Anlattığım olayın üzerinden sanırım on beş yirmi gün geçmişti... Bir öğle sonrası, polikliniğin kapısı çalındı. Sonra, yine ilk önce gözlerini gördüm.

"Hocam, girebilir miyim?"

“Buyrun, lütfen...”

Yüzü utanmanın bütün allarıyla M. içeri girdi. Saçları kısaltılmış, yeni tıraş olmuş ve yeni bir takım elbise giymiş, yüzündeki alla birlikte, bayrama hazırlanmış bir çocuk gibi, inanılmaz sevecen bir adam karşımdaki.

“Hocam,” dedi, “o gün size çok ayıp ettim, kusurumuza bakma, hastalık işte...” sonra sözünü tamamlayamadı, elindeki küçük kutuyu masanın üzerine bıraktı, kalktı. Ben de ayağa kalktım, karşılıklı gülümsedik... İçimde insana dair, Ali Veli, Ayşe Fatma değil, hani tür olarak insana dair inanılmaz bir güvenle elini sıktım, “yaşadığıma fevkaalede memnunum” kuşları ikimizin parmakları arasından pırpır uçtu, havalandı, pencereden çıktı, bahçedeki ağaçların dallarına kondu...

M. çıktıktan sonra, bıraktığı kutuyu açtım. Taşlı bir gümüş yüzük... bir seyirlik ömrümün hala en güzel hatırası...

NAL

Cemal DİNDAR

Hala yaşıyor, ama köye uğramadığını biliyorum. Onu anımsadığımda iki anı parçası, biri; aydınlık bir öğle güneşiyle, diğeri; sisli çıra ateşinin koyu kıızıllığında bitmek bilmez bir akşam serinliğiyle belleğime üşüşüyor. Öğle güneşiyle de gelseler akşam serinliğiyle de, hep bir, nasıl söylenir, hep bir... keder değil, üzüncü değil, mutsuzluk değil... tanımlanamaz, hiç değilse benim tanımlayamadığım bir şeylerin yükünü üzerime yıkıyorlar. O zaman anlıyorum; nerede bir türkü söylesem, ince söylemişsem, sesim yüreğimden bir orman gibi taşmışsa bunda onun da katkısı var. Nerede bir hayata baksam, bir bahar duygusu kapımı çalsa o aydınlık öğle güneşi orada. O zaman anlıyorum; nerede bir suyun serin elleri yüzüme değse onun başından ayrılmadığı köy çeşmesi akıyor gövdemden.

Epeydir unutmuşum, geçen klinikte arkadaşın birinin andığı bir kelimeyle belleğim altüst oldu: NAL. Hemen okulda karnemi alıp “köyün delisi”ne koşuşum, onun notlarımı birbir değerlendirmesi, Türkçemin pekiyi oluşuna sevinışı-ki askerliğini yazıcı olarak yapmıştı ve bunun anlamı en iyi yetmişli yıllar ve öncesinin bir Anadolu dağ köyünde sezilebilirdi- aklıma geldi. Şimdi düşünüyorum, sayın DSM-IV'e göre tanısı şizofreni olsa gerek. Hani hem de dört dörtlük. Bütün ölçütleriyle.

Ona ilişkin anımsadığım ikinci anı köy düğünlerinden. Düğünün olduğu günün akşamı geniş bir evde toplanılır, saz çalınır, türküler söylenirdi. Ocakta odunlar yakılır, alevin kıızıllığı evin dört bir yanına yansır, duvarlarda bir gölge oyunu başlar ve gölgeler, alevler elele türkülerin ritmine karışırdı. Ben onu bir de en

güzel memleket türkülerini söyleyen kişi olarak anımsıyorum... söyledikleri ve söyleyişi başkaydı: yaşlısı genci, gelini kızı, kadını erkeği... herkes derin bir suskunluğu dünyanın en güzel içkisini içer gibi yudumlardı, o türküye başlayınca.

Erzincan'a vardım ne güzel bağlar
Erzurum'a vardım dumanlı dağlar
Elleri koynunda bir gelin ağlar...

Bunları güneşli bir İstanbul öğlesinde yazıyorum. Mevsim bahar. Uzakta deniz... uzakta gökyüzü.. uzakta en mavi. Demir atmış gemilerin arasından kah bir vapur, kah bir deniz otobüsü, hiç olmazsa bir martı geçiyor. Unutmak istediklerim var, özlediklerim var... uzak... yakın. Her şey yerli yerinde. Ağır bir taş gibi taşıdığım şu kelime: NAL dışında. Onu da bir yerlere fırlatsam, atsam hani neredeyse tamam olacak.

Belki bu yazı bunun için.

NAL kelimesinin Hüseyin'i anımsatması, adı buydu, biraz da köyü anımsatmasıyla ilgili. Belli mevsimlerde köye nalbantlar gelirdi. Köyde, çokluk eski bir evin kalıntısının olduğu boşluğa tezgahını açar, köylüler atlarını, öküzlerini sıraya çeker ve nalbant işe koyulurdu. Eğer hala düşmemişse eski nal çıkartılır, özel bir bıçakla tırnak temizlenir, hayvan huzursuzlanırsa önce birkaç kişi tutar, bu durum devam ederse yere yatırılır, sonra da yeni nal çivilenirdi. Biz çocuklar için iyi bir seyirlikti ya, hayvan aniden huzursuzlanır diye olay mahallinden genelde kovalanırdık.

Böylece at, öküz bir sonraki çalışma mevsimine hazır olurdu.

Bütün bunları anımsama nedenim şu: Ülkemizin "pek çok saygın" üniversitelerinin birinin "çok saygın" bir tıp fakültesinde, şimdi rahmetli fakat bir zamanlar pek muteber ve muktedir bir hocası döneminde ve uzun süre, yatmak istemeyen ya da aş-

rı hareketli, “kontrol edilemeyen” kişilerin “nallandığını” öğrendim. Öğrenir öğrenmez de öfke ve bulantı dışında bir şey hissetmez oldum.

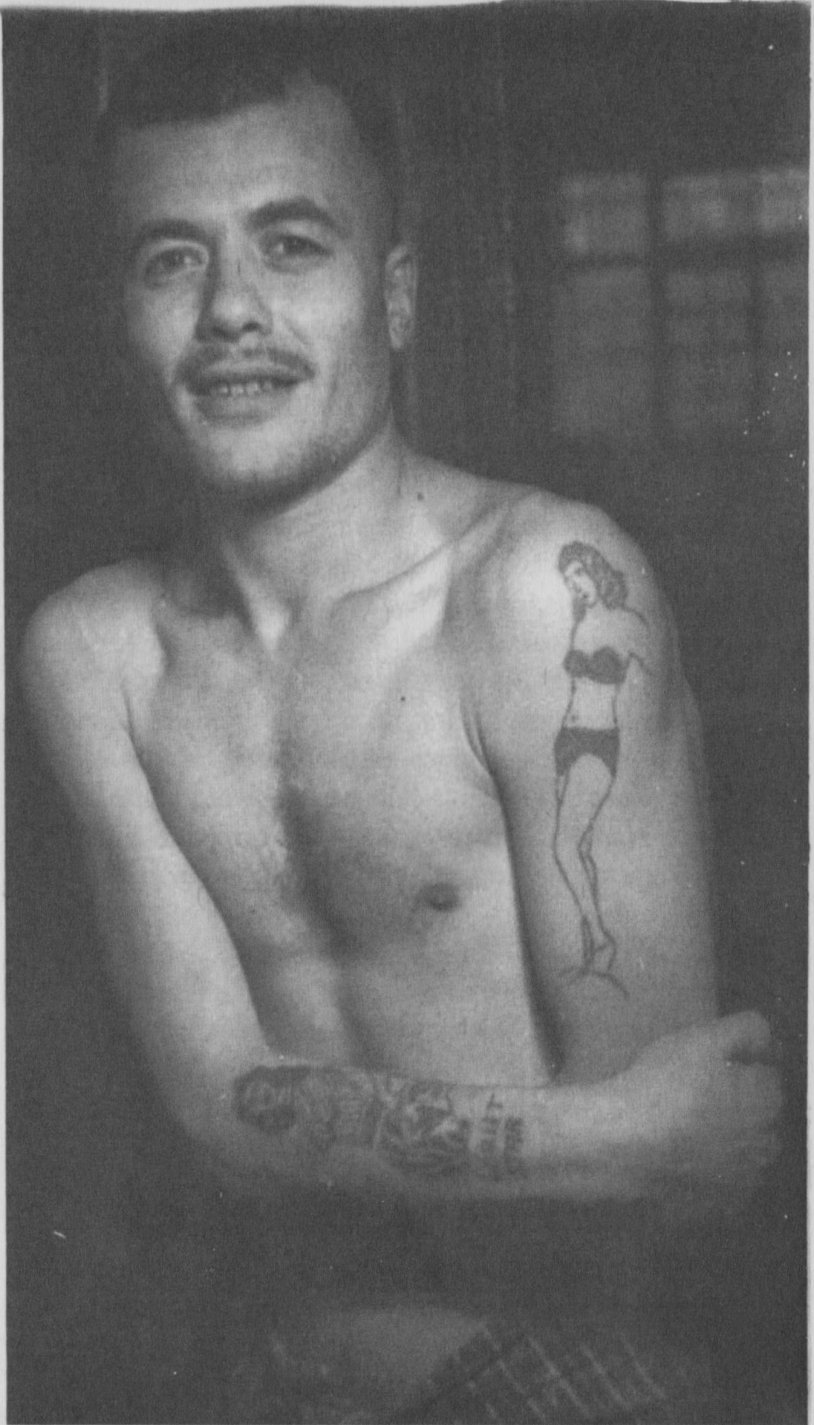
Öfkem hala sürüyor, yazdıkça bulantım hafifliyor.

Psikiyatri kliniğine gelmiş ya da getirilmiş psikotik kişilerin herhalde en çok tanıştıkları ve pek çok yarar gördükleri ilaçların başında haloperidol, klorpromazin ve başka bir açıdan biperidine gelir. NAL bu üç ilacın ticari adlarının baş harflerinin insana iğrenti veren bir zekilikle ve yan yana getirilmesiyle oluşturulmuş bir karışım adı. Nallamak da bu karışımın kişiye enjekte edilmesi.

Karşı durduğum, insanın; bilgi üretiminde makineye, klinik uygulamada hayvana, toplumsal yaşamda “yük”e indirgenmesi. Ülkemizde psikiyatri alanında bir gün, içi boş bu yüzden medyatik devrimler yerine devrim gibi bir devrim olacaksa ancak “hasta”ların ve tedavi ekibinin birlikte “insanlaşma”sıyla olacak. Böylece nalbantlar ve nallar tarihin mezarlığında çürümeye terk edilirken bunu başaranlar, insanı eksiltmenin, kapatmanın değil de açmanın ve güzelleştirmenin etik ve estetik hazzını, yani iyiyi güzelle buluşturmayı geleceğe bahşedecekler.

Nisan 98

Not: 98'de bu yazıya “Hala yaşıyor” cümlesiyle başlamışım. Sonbaharın başlarında köye yolum düştü. Uğultulu bir tepede mezarı.

Dr. Adil Üçok: "O yıllarda tatuaj varsa hasta kabul edilirdi..."

VI

BAKIRKÖYLÜ FİLOZOFLAR

***“Kıvanç duyuyorum bu akçalı güneşten
Çürümüş bankalar borsalar...”***

Ece Ayhan

MERİÇ Ş.: BAKIRKÖYLÜ SOKRATES

**ÖLÜM... HUKUK... ESTETİK... PSİKOLOJİ... MÜZİK...
TUVALET YAPMAK... ÜZERİNE**

ÖLÜM ÜZERİNE

Eski zamanlarda ölen bir insanı, tabiata bırakırlardı. O ya gömülür ya da diğer yaratıklar tarafından tüketilirdi.

Dinler geliştikten ve insanlık, çaresizliklerinin sınırlarını aşmaya başladıktan sonra, bir takım usuller geliştirdi; ölüme çare aradı ve buluşlarını asırlar boyunca kendi üzerinde denedi...

Derken müspet(açık) bilimler gelişti. Tıp gelişti.

Şimdi yaşadığımız çağda, bu gelişmeler o kadar ileri gitti ki... bu işi yapanlar, ölmüş bir insanı yaşayan bir insanın vücudunun üzerine monte(takarak) ederek onu, tekrar hayatı fonksiyonlarını kazanmak, hayattaki işlevlerini yerine getirmek üzere..., o insanla beraber, aynı, tek bir insanmış gibi açıklayabiliyorlar.

Bu iş gerek dinsel yoldan veya gerekse bilimsel yoldan yapılıyor.

Kısacası, ölüsü bulunan bir insan, bunu, hayatının bundan sonraki bölümünde taşımak suretiyle, hem kendisi hem de ölünün, bir zaman sonra tekrar hayata kavuşmasını sağlamak amacı ile kabulleniyor.

Fakat ne oluyor?

İnsanların içinde, yarı ölü, yarı fonksiyonel, bir takım insan oluşumları onun gerek sinir sistemini, gerekse beyinsel yapısını zor duruma sokacak, bir takım işlevler(işler) yaparak, sağlam olan o insanı, hasta, kendini bilmez, düşündüğünü hatırlamaz, kendi düşüncelerinden korkan, psikomoral çöküntülü, bensevresiz, çevresi(toplumcu) haddinden fazla atılımcı...vb hale sokabiliyor.

Ve bu durum, toplumun sosyal yapısına baskı yapacak hale gelebiliyor.

Eskiden, bilimsel gelişmeler yetersiz olduğu zamanlarda, geçicilik kazanmış olan bu bu usuller; yeni zamanlarda itilimci bir karakteristik kazanmış bulunan genç nesillere sönümleştirilmek isteniyor.

Nedeni:

Gerek sosyal ve gerekse bilimsel yönden aşılan merhalelerin(basamakların) insanı, hayatının garanti altına alınması ve onu, yaşadığı sürece, sağlam olarak yaşatmak yönünde yeterli ve kendisinden dışarı çıkmayan; bu suretle hareketleri ile çevresini rahatsız edici bir duruma sokmayacak kadar değerli ve gerçek bir seviyeye çıkartmış olmalarıdır.

Sosyal yaşamda, insanların, uzun zaman yaşamaları ve fakat kendilerince yaşamalarının tek çaresi; bugün için; Tıp biliminin öngördüğü çalışma ve araştırmaların ışığı altında, topluma sunulan tavsiye ve ilaçların beraberliğinde hayat sürmeleridir.

Fakat öyle zamanlar, meydana gelen öyle olaylar oluyor ki, bilim, birtakım ardfikri olanlarca dejenere ediliyor. Yani kendi işini yapmaktan alıkonuluyor.

Kimlerce?..

Bilgi ve bunun karşılığında menfaat temin etmek için çalışanlar...

Kendilerine daha yüksek seviyede hayat teessüs ettirmek isteyen ve bunun için çocuklarına (seviyeli) eşler arayan ebeveynler..

Kendiler, kendi vücutları dışında, kapalı gelen misafirlerin sundukları “kuvvet”, “zevk” ve diğer bazı kolaylıklardan(“gençlik” vb gibi) yararlanmayı iş edinmiş ve bu duruma alışmış bulunanlarca...

Ulufiyet “inanç” gibi bazı yüksek duyguları istismar edenlerce... Din: insanın insana söylediği sözlerle gelişir. Allah ile insan

“kul” arasında, onun vicdanından başka bir şey olmamalıdır. Şu halde inanç; insanın doğru bulduğu fikirlerinin diğer insanlara da kabule şayan olmasından “doğru bulunmasından” kuvvet bulur ve gelişir. Ve zaman ve alışkanlıklarımızın sınırına göre normlanır. Yani gerçekleşir.

Bütün bunlardan daha fena, toplumun, seviyesiz yani olgun olmayan fikirlerin harekete geçirilmesi neticesinde meydana gelen olayları, devam ettirmek isteyenlerce.

Bütün bu şartlara maruz kalan kimselerin, kendi başlarına, tek yanlı düşsel varsayımlar ve ardfikirlerce hareket etmeleri neticelerine uyanlarca.

Bu ve buna benzer sebepler, sosyal yaşamımızın düzenini bozan davranışları ortaya koymaktadır.

Bizlerin bu davranışlardan uzaklaşmamız yaşamımızı büyültücü şartların doğmasına yol açacaktır. Uzun yaşamamız ve ölüm denen gerçeği daha daha sonra erişilebilecek uzak bir varsayım olarak algılamamız bizi hayata bağlayacaktır.

Yazımız; ölümün ne olduğunun bilinmesi gayesini güden bir yazı değil, aksine ölümden nasıl uzak kalınır fikrini bir nebze açmak içindir.

Zaten “ÖLÜ” demek “FONKSİYONSUZ” demektir.

İşte, onu, alıp oynatmak, sağlıklı bir dünya için olsa olsa komik bir serüvenden başka bir şey olamaz.

Dileğimiz, bütün saydıklarımızın gerçekleşmelerini yitirmeleridir.

HUKUK ÜZERİNE

Adamın biri, bir deliye sormuş:

-Asker nasıl olmalıdır?

Cevap:

-Asker insan olmalıdır bayım!

Adam bu cevapla yetinmemiş ve ikinci bir deliye sormuş:

-Asker nasıl olmalıdır?

Cevap:

-Asker insan olmalıdır!.. İnsan olmalıdır!.. İnsan olmalıdır!..

Fakat her şeyden evvel de

İnsan insan olmalıdır, insan, insan olmalıdır, insan, insan olmalıdır! bayım...

Şimdi, insanın insan olması için, hiç de önemli icatlara muhtaç bulunabileceği, hakkında varsayımlar yürütmeye çalışmak, ne kadar zaman telef eder? diye bir soru aklıma geliyor...

Zaten geçen asırlarda, zaman içerisinde yapılan yapılmış ve bu arada icat edilenlerin birisi de HUKUK olmuştur.

Hepsi hoş güzel de HUKUK nedir?

Ortada bir sürü görüşler ve bu görüşlerden yazılmış bulunan ve adlarına KANUN dediğimiz, çokça gerçek olmuş varsayımlar var.

Mesele onların olup olmadığı değil, mesele bu yargılardan hangisinin itilip itilmeyeceği noktasında toplanmaktır.

Demek oluyor ki HUKUK'un olabilmesi için birinci şart: "KABUL" şartıdır. Kabul'ün olabilmesi için de şart olan şey "DÜŞÜNCE"dir.

Toplumsal olarak ve kişisel olarak, neleri düşünmeliyiz ki, HUKUK gerçekleşsin, itilmesin...

Toplum kişilerden oluştuğuna göre, önce kişisel düşüncelerimizi sıraya koymalıyız.

Hiç şüphesiz fikirsiz bir insan, diğer insanların fikirlerince kendini yönetir. Kendisi için hiçbir değer taşımayan bir sürü fikre uyar, tıpkı bir koyun gibi, sadece ihtiyaçlarını, daha doğrusu verileni kabul ederek yaşar.

Toplumun hepsinin bu kişilerden oluştuğunu farzederseniz, o zaman bütün insanlar, ihtiyaçlarını elde etmek için çalışacaklar ve sadece, birbirlerine verdikleri kadarıyla yetineceklerdir ve böyle bir toplumda “AZ” veya “ÇOK” diye bir şey olmayacaktır.

Durumun tersini ele alsak, bu sefer de çok istekli kişilerden oluşmuş bir toplum karşımıza çıkar... O zaman da toplumda yaşayanlar, birbirlerine kendi güçlerinin çok üzerinde istekler yönelteceklerdir.

O zaman o toplumda “DAHA ÇOK” “ÇOK DAHA ÇOK” anlamları oluşur...

Aslında her iki misal de insanın yaradılışına pek uygun gözükmez ve insanı tabi halinde “KAOSLU” maceralı bir hayata sürükler.

İşte nasıl yaşayalım?, derken, ortaya konulan kanunları düşünürken ve onları kabul veya reddederken, algılayacağımız ilk şey; insan olarak kendimizi ve başkalarını hasta etmeden ve yormadan nefes alabilmenin, yaşamanın değerlerini bulmaktır.

“HUKUK” insanlar tarafından bunun için bir yol olarak icad edilmiştir. HAKLARIMIZ, bu esas göz önüne alınarak korunmak istenmiştir.(Hukuk yolu ile)...

HUKUK YOLU NE DEMEKTİR?

Hukuk yolu, insanın herhangi bir şey hakkında düşüncesinin sorulması ve onun fikrinin; artfikirsiz bir şekilde dinlenilmesi esasıdır. Bu durumda insanlar, dertlerini anlattıkları kimselerin fikirlerini de öğrenmek ihtiyacını duyarlar ve NEDEN?, diye sormak şansına sahip olabilirler.

-Neden bana bu yönü gösteriyorsunuz? Ben falanca tarafa

gitmek istediğimi söylemiştim size!

-O tarafa gitmenizin mahzuru var bayım!..

-Ne gibi mahzuru var?

...

-Ne gibi mahzuru var?

...

Bu cevapsızlık hukuk yolunun sonu demektir. Yani cemiyet bu cevapsızlık yüzünden çöker...

Bir de cevaba, verilen makul bir cevaba direnmek vardır.

-İlle de benim söylediğim doğrudur!.. Bundan dolayı beni dinlemelisiniz, denebilir... İşte o zaman da aynı şey olabilir...

Dahası da...

Vazedilmiş konuların biteviye(devamlı olarak) harfiyen tatbikinin istenmesidir.

-Bayım kanunun yazdığına göre evlenmek isteyenler karı ve koca adı ile belirtiliyor!

-İyi ama evlenmek ne demek? O nasıl belirtiliyor?

-Ömür boyu, kederde ve kıvançta beraber yaşamak üzere... yapılan anlaşma; eşler arasındaki akit...

-Orasını kanun yazmıyor.

-Bence çok kişinin de aynı gaye ile anlaşmaları ve durumlarını akdetmelerinin hiçbir mahzuru yok. Siz ne dersiniz?

-Onu kanun koyucu bilir. Benim şahsi fikrim ise kanuna uyulması yönündedir!

-Ben de aynı fikri paylaşıyorum. Fakat bu durumu bir ileri görüş açısından da yorumlayabiliyorum. Sizin böyle bir yorumunuz yok...neden?

Burada şahıslar kanunların tatbiki meselesini kabul etmekle birlikte, onların daha uygun şartlarla gelişmesini ya istemektedir veya böyle bir çabadan kendilerini yoksun tutmaktadırlar.

O nasıl bir çaba olacaktır?

Hiç şüphesiz, düşünsel ve mantıklı bir fikrin varlığından haberdar olabilmek için akıl yürütme ve fakat bu çabanın neticesini de ilgili makama yazmak “Eğer istenirse”...

HUKUK, herhangi bir fikrin reddedilebileceğinin düşünülmesi esassından hareket edilerek elde edilemez. Fikrin, pozitif mantıkla taranması, kısaca, insanlar arasında yapıcı bir mantığın doğmasına yol açar ve bu durum yapısal olarak “BİR ŞEY YAPMAK” için doğan insanın esas yapısına aykırı düşmez.

Yine toplumda yaşayanlar kendi hallerinde iken bir sükunet hakimdir topluma. O zaman insan beyni işlevlerini tam olarak yapar. Aşırı heyecanlar veya fikirsel birikimlerden doğan patlamalar toplum için zararlı neticeler, hukuk için “KAPATILAN KAPILAR” meydana getirir.

Adamın biri meydanlarda toplanan halkın bağırışlarını arkadaşına anlatıyormuş. Demiş ki:

-Azizim ne heyecan, ne heyecan ki sorma; sanki dünya başıma yıkılıyor sandım.

Öteki de:

-Birader, ben de karıncalara bakar bakar düşünürüm. Bu yaratıklar her zaman koşuşurlar evlerini yaparlar toprak altında, ama asırlardır onların bir “GÖKDELEN” yaptıkları görülmedi... diye.

13 mart 1997

L6 servisi

ESTETİK ÜZERİNE... **(ip uçları)**

Doğa gözümüzün önünde çok çeşitli biçimsel oluşumlar şeklinde belirmektedir. Etrafımıza baktığımızda gördüklerimiz bizi etkiler. Biçimsel etki dediğimiz bu tesirlerden başka, doğada yaşayan canlıların, hareket, ses ve dokunma duyuları ile de karışıklı olarak etkilendikleri bir gerçektir.

Bütün bu tesirlerden daha değişik olarak, insanların psikolojik varlıklarından doğan, kendi kendisini yönlendirme durumu vardır ki, bu da kendine dönük etkilerden biridir.

ESTETİK: Genel olarak, yukarıda saydığımız bütün etkilerin tesirlerinden olan algılanmaları kasteden bir kelimedir. San'atta estetik ise, şuurlu bir değerlendirmenin meyvesi olarak açığa çıkan yargılar şeklinde belirir. Karşılaştırmalı olarak yürütülen düşüncüler; objenin, yani insanın ilgilendiği ŞEY'in evvelki veya daha sonraki benzerinin üzerinde yoğunlaşır. O, ürettiği bu fikirleri ile bir seçme yaparak o şey'i benimser, beğenir veya onu ekarte eder. Eler. Ancak bu, sözünü ettiğimiz akıl yürütmelerde; beğenin olabilmesi için, üzerinde ilgilenilen objenin, insanın kendisine olan "FAYDA" veya kendisinin obje karşısındaki "YETERLİLİK" anlamlarının san'at göz önüne alınmaması icap eder.

Çünkü san'at "ŞAHESER" ve "GÜZEL"i yorumlayan bir çalışma şeklidir. Beğenilen ŞEY, faydalı veya kendisinin ona erişemeyeceği önsezisinden çıkılarak beğenilmemeli, sadece şimdiye kadar gördüklerinden daha güzel veya daha değişik güzel bir yenilik, olarak algılanmalıdır. Bununla beraber ESTETİK tıpkı bir matematik probleminin çözümünde bulunan, çözüm noktaları "NEDENLER" ve neticenin bulunması gibi; sonuçta, belli bir zaman için o insanı formlaştıran kanunlar şeklinde belirir.

Aslında aranan şey de onlardır...

Şu halde insan, ESTETİK bir görüşe sahip olarak yukarıdaki açıklamaların ışığı altında, kendisini olgunlaştırabilecektir.

Toplumların yüceltilmesi, onların düşünüş ve görüş açıları-
nın daha kıymetli noktalardan meydana gelmiş ileri bir netice-
ye ulaşması ESTETİK görüş ile mümkün olur. Demek oluyor ki
“ESTETİK”; değişik bir düşünce ve düşünüşün meyvesi olan kıy-
metli bir netice olarak karşımıza çıkar.

ESTETİK ve San’at; ikisi arasındaki bağıntı, San’at’ın bütün
sınıflarında, estetik görüşün, onu, yönlendirici bir rol oynadığı
noktasında kendini gösterir.

San’at ise, üretilen şeyin, meydana geliş sürecinde, güdüldü-
ğü yoldur. Son olarak estetik görüş kendi beyinsel imkanlarının
önderliğinde bütün canlılarda az veya çok vukuu bulmaktadır.
Vardır.

L6 servisi

TUVALET YAPMAK... ÜZERİNE

I

İnsanoğlu, bildiğimiz gibi gelişmek ve güzel görünmek için uğraşıp durmakta.

Kimimiz birçok gıdaları, belirli saatlerde yeterince alır, kimimiz az fakat sık sık bir şeyler yiyerek bu ihtiyacını giderir. Sonra da...

Anatomimizin gereği, boşalma ihtiyacı ile karşılaşırız...

Ayrıca yüzümüzün ve üst-başımızın(elbiselerimizin) de düzenli bulunmasını arzu eder, tıraş olur, saçlarımızın ve çehremizin görünümünü de sık sık kontrol ederiz.

Tuvaletlerimiz (WC), bu ihtiyaçlarımızı karşılayacak şekilde düzenlenmiştir.

Hastanemizde ise, bilhassa! bu işler için yapılmış (WC) bölümleri, maalesef yetersiz kalmaktadır.

İki bini aşkın hasta, bu hastalara gelen ziyaretçiler de göz önüne alınacak olursa ve de dışardan gelen ayaktan tedavi hastalarını da dahil edecek olursak durumun vahameti acı bir şekilde ortaya çıkar.

Gerek dışardan gelenler, gerekse hastanemizde bulunanlar bu ihtiyaçlarından vazgeçmek için ya "BİR ŞEY YEMEZLER" ya da "YEDİKLERİNİ BOŞALTMALARI ALLAH İŞİ OLARAK" simge-lenir. Birbirimizin güzel ve çirkin kokuları, birbirimize karışır...

Yeni kısımda bir değil iki tane toplantı salonumuz var. MAZHAR OSMAN salonu yaklaşık olarak yedi yüz kişilik; burada toplantılar, oyun gösterileri, müzik şovları benzeri gibi güzide sosyal faaliyetler düzenlenir.

Ondan sonra ikinci olarak yüz-yirmi kişilik seminer salonumuz var, Tabipler Odası Temsilciliğin'nin bulunduğu yerde...

Acil bölümünü de göz önüne alırsak bütün bu yerlerdeki (WC)

sayısı toplam (8-10) adet, 4'ü bayan, 4'ü de bay olmak üzeredir ki, bunlar da minimum ölçülerde 150-200 cmdir ve her bir (WC)ye bir adet lavabo olmak üzere (8-10) adet lavabo.

İdare binasında ise (Sağlık Kurulu, matbaa, terzihane)nin olduğu bina. 4(WC), 4 lavabo.

Toplam 14 WC ve lavabonun hizmet sahası ortalama olarak 700 kişiyi bulur. 700 rakamı her günkü sirkülasyon(trafik akımı) olarak gözüktür. Ve 50 kişiye bir WC düşer. Toplantı zamanlarında ise 100 kişi bir (WC)den yararlanmak zorundadır.

(WC) ve (lavabolar)ın temiz ve bakımlı olması lazım. Fakat aceleden işin çabuk bitirilmesi mecburiyetinden, buralar kirlenir, tahrip olur, girenler temizliğini tam olarak yapamaz, suları akmaz kesilir, çukurlar kağıtlarla dolar, sabunlar kirli bırakılır. Lavabolar kullanıldıktan sonra "KULLANANLAR TARAFINDAN" temizlenmez. Eşyanızı koyacak yer yoktur.

Bu saydığımız yerlerdeki gerekli küçük onarımlar neler olabilir?

- 1- (WC)lerde
 - a-yedek su deposu
 - b-dayanak(tutamak)
 - c-musluk akıntı kısmı
 - d-sabunluk rafı
 - e-askı
 - f-sifon veya bas daima işler olacak
 - g-sepet

2-Lavabolarda. Dışarı çıktıktan sonra lavaboda sabun ve ellerimizi tekrar yıkarız. Küçük boy tuvalet ve banyo sabunu kullanmalıyız. Diğer sabunlar hem ellerimizi hem de diğer kısımlarımızı tahriş edebilir. (Çamaşır sabunları gibi.)

Lavabolardaki priz gelen ziyaretçilerin veya diğer kimselerin ihtiyacını gidermek için lüzumludur. Tıraş makinesi(elektrikli)

olanlar bundan yararlanabilirler.

- a-fırça
- b-mıknatıslı sabunluk
- c-yedek su deposu
- d-ayna
- e-priz

Nasıl hareket edelim bu yerlerde?

Temizlik imandan gelir! Bu sözü bilmeyen yok gibidir. İman ise YAPMAYI DÜŞÜNDÜĞÜMÜZ ŞEYİN tarafımızdan eksiksiz yerine getirilmesidir.

Temizliğimizi yapacağız deyince bu iş yapılacak demektir. Şu halde... (WC)ye girdiğimizde sıra ile

- a-Musluk açılır(su kontrol edilir)
- b-Su deposunun terazisine bakılır. Her ikisinde de su varsa üstümüzü çıkarıp askıya asabiliriz. Muslukta su yoksa o zaman musluk açık bırakılır ve
- c-Vana ile çalışacağımız anlaşılır
- d-Sabun ve el bezimizi RA Fa bırakıp ihtiyacımızı gideririz.
- e-Vanayı açar, açık bırakılan muslukta elimizi ıslatırız.

Nedeni

(ıslak elden daha kolay.... Çıkar.)

f-Bu hal tekrarlanarak ilk temizlik yapılır.

g-ve sabunlanarak el ve ilk temizliğimizle ilgili yerlerimiz tamamen temizlenir ve el ve sabunumuzu durular, giyinir, dışarı çıkarız. Vana kapanır, musluk kapanır.

Eğer depoda su yoksa o zaman musluğu kapar, vanayı açarak depoyu doldurabiliriz. Bu durum su terazisinden anlaşılır.

Bundan sonra fırçayla lavaboyu temizleriz. Fırçayı sabunlar, durular, yerine asarız.

II

Tuvalet, insanların yaşam boyu zorunlu olarak yaptıkları işlerden biridir. Bu bakımdan, yaşlı olanlarımız, gençlerimiz, iyi ve hastalarımızın tuvalet ihtiyaçlarını karşılamaları kendi sıhhatleri yönünden vazgeçilmezdir.

Zaman ve yer olarak birçok kimseler çeşitli şekillerde ve usullerde bu ihtiyaçlarını giderirler. Usuller ile denilebilir. Çünkü bazı kimseler sol elin temizlik ve iş işlemleri ile ilgili olduğuna inanır veya öyle kabul ederek, sol ellerini o işlere haslederler. Bir takım insanlar da tamamen ters bir yaklaşım ile sağ ellerini kullanırlar. Sonra bunun dışında her iki eli ile çalışanlar vardır.

İşin doğrusu ister tek, ister diğer ötekisi ve isterse ikisi birden olsun sorun temizlik sorunudur. Temizliği gerçekleştiren şeyler de su ve sabundur. Bu bakımdan ellerimizi ve diğer yerlerimizi yıkamamız lazımdır.

Fazla tüylerimizi temizlenecek mahallerden arındırmalıyız. Tıraşlarımızı ihmal edersek, hem üstümüz, hem de vücut sağlığımız tehlikeye girer. Şöyle ki;

Kalan birikimler tüyler arasında kaşıntılara sebep olur ve buradan ellerimiz vasıtası ile bütün vücudumuza, elbiselerimize, dahası da çevremize mikrop taşımamıza yeşil ışık yakmış bir duruma gireriz. Tırnaklarımızın uzunluğu ve temizliği bilhassa hanımlar için önemlidir. Akıntılı zamanlarında temizliğine gerektiği gibi önem vermeyen, temizliğini gelişigüzel yapan insanların rahim kanserine benzer hastalıklara yakalanmaları, hassas kısımlarının tırnak ile zedelenmesi işten bile değildir. Bayların pantolonlarının ön açıklık seviyelerine dikkat etmeleri küçük boşaltımlarının külot a bacak ve pantolona sirayet etmesini önler. Ayrıca kullanılan tamponlar bakımından da külot seçimi önem taşır.

Saç bakımı ve yüzümüzün temizliği çok önemlidir. Bir kısım

kimseler saçlarını her gün yıkarlar. Bu durum saçların incelmelerini kolaylaştırır. Derinin yağını temizler ve başın tozlar ile temasında, derinin hemen üzerine konan mikroplu taneciklerin ufak bir kaşımada deriye geçmelerine sebep olur.

Diğer taraftan fazlaca kullanılan bazı kimyasal maddeler ise deride değişik yönlerden istenmeyen neticeler meydana getirirler. Saçlarımızı iki günde bir temizlemek ve tabii sabunlar kullanmak, başımızı sabunlu şekilde çok bekletmemek sureti ile bu mahzurun önüne geçebiliriz.

Kısacası tabii yapımızı sun'i bir takım olanaklar ile fazlaca değiştirmek bizlere, hem maddi hem de tıbbi yönden zarar getirir.

Hastanemiz (WC)lerinin yetmezliği karşısında yenilerinin nelerle yapılabileceği hakkında çeşitli fikirler olabilir.

Benim fikrim ise bir tanesinin MAZHAR OSMAN SALONU bitimine diğerinin ise GÜNiŞİĞi BAHÇESi'nin karşısına yapılması olasılığıdır. Çok amaçlı büyük salonun (MAZHAR OSMAN SALONU) arkasında, H Bloklarından yemekhaneye uzanan yol vardır. Bu yol salon genişliğince, kendi eni kadar, Gasilhane yönünde kaydırılabilir. Ortaya çıkacak sahaya da WC'ler inşa edilebilir.

İkincisi ise GÜNiŞİĞi BAHÇESi'nin L Blokları yolu üzerindeki kapısının karşısındaki boşluğa, "YEŞİL ALAN"ın bir kısmı bu işe ayrılarak inşa edilebilir.

Her iki saha da, genel trafik sirkülasyonuna açık, yaz ve kış mevsimlerinden kolayca müteessir olmayan konumda bulunmaktadır.

İnşa edilecek WC Binalarının bir kısmına da, ayak yıkama ünitesi eklenebilir. Çünkü yaz aylarında gerek hemşireler ve diğer ayaktan tedavi gören hasta ziyaretçileri zor durumda kalmaktadırlar. Bu durum zaten tıbbi bakımdan da çözülmesi gerekli bir problemin halledilmesi demek olacaktır.

PSİKOLOJİ, MÜZİK VE OYUN ÜZERİNE

Hepimiz, yaşam boyu, dinlediğimiz müzikleri ve oynadığımız oyunları zaman zaman hatırlarız. Esas olarak insanlar oyunsuz ve müziksiz yapamazlar. Bu oyun ve müzikler bizi, hayatla daha çok bağlantılı yaşamak şansına erdirirler.

Ancak bizler kabaca düşündüğümüzde, müzik ve oyunları neden sevdiğimizi bulamaz, sebebini “dinlemek içindir” deyip, bu mevzuu da, daha derinlere girmeyi önemsiz sayarız.

Aslında, müzik ve oyun insanların psikolojik yapısını değiştiren, insanı bulduğundan başka dünyalara yönlendiren böylece kendilerinin eksi yönde olan davranış ve düşüncelerini silen, bir ortam, oluşturur.

Müzik dinlemek insanı sanal olarak bir başka ortama yönlendirir. Bu ortam, insanın kendisinin şuur altı ve beyin yapısı ile birlikte, onun hatıraları arasında bulunan bir isteğinin bütünüdür.

Tıpkı bir rüya görmüş gibi insan dinlediği müziğin bitmesi ile silkinerek o anki yaşamına döner.

Müzik dinlemek, bir ihtiyacın giderilmesidir ki, bu ihtiyaç insanın içinde bulunduğu ortama veya kendi psikolojik yapısına uygun olarak belirir. İnsan sözlü müzik dinlediğinde, derhal müziğin söz kısmından meydana gelen bir veya birkaç anısını anar. Ve bu suretle kendini bir müddetle olsa nötralize yapar; Can sıkıntısını giderir. Sözsüz müzik, insan için tıpkı bir oyundan alınan zevk gibidir. İnsan bu tür müzik dinlediğinde, elinde olmadan mırıldanarak ona söz eklemek için uğraşır. Ve kendi psikolojik durumundan bir an olsun uzaklaşmak isteğini gerçekleştirir.

Bu etkileşimler bir bakıma insanın çevresinden öğrendiği veya kendi sosyal eğitimi ile ilgili sosyal yaşam standartının, kendisinde meydana getirdiği birikimlerden ileri gelir.

“Oyun” a gelince: Oyun insanın şuur altının kendisini dürt-

mesi ile meydana gelen bir oluşumdur. Burada insan oyun oynamaya başlarken “Artı yüklü” dür. Yani psikolojik bakımdan doğmuş bir haldedir. Artı yüklüdür demek , cemiyetin beğendiği ve toplumca “doğru ve iyi” şeklinde kabul edilen davranışlar aklımıza gelmelidir.

Psikoloji bakımından “eksi şeklindeki davranışların” sahipleri tereddütsüz olarak “ problemlı kişiler” tanımını öne çıkarır.

Salon oyunları, evlerde oynanan oyunlar, halk oyunları, bu tür “ARTI” doğmaların neticesinde meydana gelen oluşumlardır.

Akıl hastanelerinde hastaların rehabilite edilmeleri için sportif oyunlar, sözlü ve sözsüz müzik dinletilerinden faydalanılır.

Ancak bu bağlamda yapılan çalışmalarda, hastaların psikolojik yapıları yönünden gruplaştırmaları ve bu gruplardaki, karakteristik özelliklere göre rehabilite edilmeleri uygun bulunur.

Bunun için hastaların katılımlarının sağlanması hakkında aranan değerlerin ortaya çıkarılması bakımından, önce bütün gurupları bir araya toplamak “ potpori” şeklinde yapılan müzik dinletimi.

Daha sonraları her gruba ait bir tarzda gerçekleştirilmelidir.

Müzik icrası konser şeklinde olabileceği gibi, sadece kaset çalınarak da yapılabilir. Hastanemizdeki büyük konser salonu bu işlere elverişli bir şekilde inşaa edilmiştir. Burada yapılan müzik şölenleri, pop müzik icrası ile, hastaların katılımları hakkında, bir fikir edinilmesini sağlamak bakımından iyi bir çalışma değeri ortaya koymaktadır.

Dileğimiz, hemen hemen bütün müzik türlerinin tanıtılması amacı ile yapılan başarılı çalışmaların hakikat olmasıdır.

SEVGİ, SEKS VE PSİKİYATRİ ÜZERİNE...

Yaşam boyu, düşüncelerimizi düzenlemek uğruna çalıştığımız ve kendimizi tanımak uğruna, çevremizdeki diğer insanlar ile münasebetlerimizde gerek beyinsel ve gerekse ruhsal, hissi davranışlarımızı akord etmek sureti ile fizyolojik ve psikolojik varlığımızı olgunlaştırdığımız, görünen ve hayatımızdan ayrılmayan yaşam biçimimizdir.

Ancak insan olarak yaptığımız bu abalarımız, her zaman istediğimiz neticeleri vermemekte ve bizi ruhsal problemlili bir yaratık halinde hayat yolunda yalnız bırakmaktadır.

İnsanın, bu tür problemlili bir yaşam tarzında hayatını devam ettirmesinin sebepleri arasında, kendi isteklerini ve duyu organlarını, yaşadığı zamanın verilerine göre iyi adapte edemeyişi, beklide en doğru bir açıklama olarak karşımıza çıkmaktadır. Kendisinin beyinsel gücünü kullanması sırasında onun beklentileri ve yaptıkları arasında, iyi teşhis edememekten meydana boşluklara veya tersliklere uğraması, beklide kendisinin; açıkca ilan edilmiş bulunan veya çevresindeki yapılara uyumuş diğer kimselerin, inişli çıkışlı davranışlarını, doğru davranışlar şeklinde kabul etmesinden doğmaktadır.

Genel olarak insan hayatının itici gücü olan bu davranışların ne derece doğru olduğu hakkında, kendisince, düşsel yaptırımları olmaksızın, onları kabul etmesi, gerek cemiyette ve gerekse kendi bünyesinde birçok bozuk yaşantı tarzlarına sebebiyet vermektedir.

Diğer taraftan insan herhangi bir eylemi yaparken, dayandığı fikrî oluşuma iki yönden bağlı kalmaktadır. Bunlardan birincisi "İHTİYAÇ" diğeri ise "SEMPATİ"dir. O ihtiyacını sevmediği bir şey veya ortamda bulunduğu gideremez.

Sevgi genel anlamda, insanın, kendine yakın fikrî güdülere

sahip bulunan, çevresindeki yaratıklara gösterdiği etkinlik şeklinde tarif edilebilir. İnsan bu etkinliği gerek sözselsel ve davranışlar halinde ortamında bulunan ilgili varlıklara sunar.

Sevgi, her insan için; karşılıksız sulunan değerli bir davranış davranıştır. İhtiyacın, sevgi “SEMPATİ” olmadan gerçekleştirilmesi umumiyetle mümkün olamaz.

Sevgi, nasıl ki ihtiyacın giderilmesinde, en önemli unsur ise, meydana gelen bu sevginin devamlı olması da o derece önemlidir.

Bir takım insanlar, sadece ihtiyaçlarını gidermek için, sevgi ve sempatiyi, götürü bir işe başlamış ustan çalışması gibi, bir anlık zaman içerisinde, kendilerini aldatma pahasına kullanarak, menfaat temin etmek isterler. Fakat bu aldatmaca oyun her zaman geçerli olmadığından ruhsal bunalıma girerek, normal yaşantılarını mahvederler.

Sevgiyi bu yönü ile maddi unsurlara alet etmekten kaçınan kimseler ise sosyal hayatta eşleri ile daha düzenli bir yaşantı kurabilmek şansına sahip olurlar.

Beyenilmek veya hoşnut kılmak üzere fikrî eylemlerde bulunan kimseler, bu çalışmalarını karşılık beklemeden samimi bir şekilde sonuçlandırdıklarında, ilgili oldukları kimseleri daha fazla rahatsız etmeden anlaşma düzeyine çıkarırlar.

İnsanların sadece sosyal münasebetlerinden doğan bunalımları, “Arkadaşlar arasında veya ebeveynler ile çocukları arasında, kendi eşleri ile olduklarında” istekleri ile sevgiye neden olan duygularının çakışmasından meydana gelir.

Bu bakımdan, problemlerin çözümünde, psikolojik hastaların bilmeleri gereken şey, hadiselerin oluşmasında kendilerince bir “EGO”nun meydana gelip gelmemesidir. Tarafların bu hususta eğitilmesi bunalımların giderilmesinde birinci faktör olarak karşımıza çıkar.

Şu halde bazı hususlarda ayrı olan birliktelik, diğer hususlar-

da tam bir beraberlik ile devam edebilir. Bu beraberliği sağlayan şey ise sadece SEVGİ olmaktadır. Tabii olarak bu sevginin hamurunda, taraflarca kabul edilen doğruların, beraberliği yönlendirmeleri yatmaktadır.

Umumiyetle sevgi: Beğenmek, sempati duymak, hayran olmak anlamlarını ihtiva eder. İnsanlar arasında geneldir. Bütün insanlara açıktır.

Seks ise, tıpkı bir öbek çiçekten bir tanesinin seçilmesi gibi, özel ilişkinin mantığına dayanır. Seks, insan ilişkilerinin oluşumunda, karşılıklı isteğe dayanan hem duygusal hemde fizyolojik yaptırım, şeklinde bir karaktere sahiptir.

Seks'in oluşması, insan ilişkilerinde olağan sayılan yaptırımların meydana gelmesini sağlar. Bağsız kimseler, seks ilişkilerini sorumsuz birtakım davranışların sonucunda kazanırlar. Bu ise onların tabii davranışlarını bozucu, fikrî becerilerini kısıtlayıcı ve hatta kendilerini fonksiyonsuz bir halde, daima isteklerini kamçılayan ve normal olmayan bir yaşantıya girmelerine sebep olur. İnandıkları ve heves ettikleri fikir ve davranışlarını, sadece seksten meydana gelen nisbeten üstün bir zevk veya haz uğruna sönmüştiren bu kimseler, sonunda kendilerini, vücutsal rahatsızlıklara açık bir yaşama sürüklerler. Psikiyatri bu saplanışa uğramış kimseleri, gerek telkinler ve gerekse mantık oyunları uygulaması sureti ile iyileştirici bir tedaviye tabi tutarak onları normal standartlara ulaştırmayı gaye edinir.

Psikiyatri yönünden hastanın iyileştirilmesi uğruna harcanan çabanın verimli olması, doğrudan doğruya hasta ve psikiyatris arasında kurulmak istenen yakınlaşmaya ve hastanın bu yöndeki isteğine bağlı kalır.

Bakırköy Sinir ve Ruh Hastanesi, 1.12.199

İNSAN, AHLÂK, HUKUK VE PSİKIYATRİ ÜZERİNE...

Tıp biliminin özü, insanların, toplumlar içerisindeki değerini koruyup, onların ruhsal ve bedensel işlevlerini, hasta olmadan önceki durumuna getirerek, hem çevrelerini, hemde bedenlerini istenmeyen olaylardan, korumak sureti ile hayatta kalmalarını garanti altına alıcı çalışmalardan ibarettir.

Ancak bu özverinin gerçek olabilmesi için, insanların, yaşadıkları zamanla özdeş olan fiillerinin, istenen veya istenmeyen davranışlar şeklinde betimlenmesi kaçınılmaz görülmektedir.

İnsanın, çevresinden doğrudan şekilde etkilenmesi gereği, onda, ruhbilimi açısından birtakım açmazların bulunacağı kaygısını, inkâr edilmeyecek bir şekilde ortaya çıkarmaktadır.

Psikoloji, işte bu görüntülerin silinerek, insanda, gerek hem cinsleri, ve gerekse çevresi ile uyumlu yöneltimlerinin ortaya konulabilmesini esas alarak çalışılan bir bilim dalıdır.

Hasta olan kişinin, daha doğrusu hasta salınan bir kimse-nin, hangi sağlam verilere göre, tedavisinin yönlendirilmesi, ruh sağlığı açısından çok önemli çalışmaların ve uzun bir tanımanın gereği olduğundan, psikiyatrisin beynini devamlı olarak meşgul eden bir gerçek olarak bilinmektedir.

İnsanın, şuur ve şuuraltının tedavi süresince açığa çıkartılması hakikat olsa bile, hangi kıstaslara göre değerlendirileceği; zaman zaman psikiyatrisi aşan; yahut bilimsel olarak güdük kalan bir tedavinin meydana gelmesine sebep olmaktadır.

Bu çalışmalar neticesinde, doktor, çoğu zaman sadece fizyolojik ortamdaki çalışmalarının neticelerini almayı umud ederken, psikiyatrist ile temasında, daha işin başında olduğunu fark etmek zorunluluğunu duyabilmektedir.

Bir ruh hastasının iyileştirilmesi döneminde, onun tahsil durumunun veya temel bilgilerinin değerlendirilmesi; hastaya nu-

25.10.1999

④

an, Ahlâk, Hukuk ve Psikiyatri üzerine

Tıp biliminin özü, insanların, toplumlar içerisindeki değerini, onların ruhsal ve bedensel işlevlerini, hasta olmadan öncelikli durumlarını, hem çevrelerini, hemde bedenlerini istemeyen olaylardan, koruyucu ile hayatta kalmalarını garanti altına alıcı çalışmalardan ibarettir.

Anca bu özverinin gerçek olabilmesi için, insanların yaşadıkları*
mla özdeş olan ~~fil~~ fiillerinin, istenen veya istenmeyen davranışlar
ıde betimlenmesi kaçınılmaz görülmektedir.

İnsanın, çevresinden doğrudan şekilde etkilenmesi gereği, onda, ruhlili-
tısından birtakım amaçların bulunacağı, kaygısının, inkâr edilmeyecek bir
çide ortaya çıkarmaktadır.

Psikoloji, işte bu görüntülerin silinerek, insanda, gerek hem cinsleri, gerekse ceyresi ile uyumlu yönelimlerini ortaya konulabilmesini esas alarak geliştirilen bir bilim dalıdır.

Hasta olan kişinin, daha doğrusu hasta salınan bir kimsenin, hangi sağlam verilere göre, tedavisinin yönlendirilmesi, ruh sağlığı açısından çok önemli çalışmaların ve uzun bir tanınmanın gereği olduğundan, psikiyatrisin beynini devamlı olarak meşgul eden bir gerçek olarak bilinmektedir.

İnsanın, şuur ve şuuralının tedavi süresince açığa çıkartılması hakikat olsa bile, hangi kısıtlara göre değerlendirileceği; zaman zaman psikiyatrisi aşan; yahut bilimsel olarak güdük kalan bir tedavinin meydana gelmesine sebep olmaktadır.

Bu çalışmalar neticesinde, doktor, çoğu zaman sadece fizyolojik ortamdaki çalışmalarının neticelerini almayı umud ederken, psikiyatri; ile temasında, daha işin başında olduğunu farketmek zorunluluğunu duyabili-
mektedir.

Bir ruh hastasının iyileştirilmesi döneminde, onun tahsil durumunun veya temel bilgilerinin değerlendirilmesi; hastaya nüfuz edildiğinde ortaya çıkacak verilerden hareketle yapılacak tanımlarının gerçekleştirilmesinde birinci bilgi olarak ele ^{alınması} ~~alınması~~, fakat değerlendirmenin sosyal çevrenin ve zamanın ileri veya gerilerde olacağını saptanması surehi ile gerçekleştirilmesi ^{bu} ~~bu~~ ^{en doğru} ~~en doğru~~ metod olarak kabul görülmektedir.

timee en doğru metod olarak kabul görülmektedir.
ndan dolayı, insanın çevresinden kazandığı, yahut tahs
ının, cemiyetteki yerine oturtulması kaçınılmaz

tek taraflı tahsili olan, hasta zaman ters düşebilir

füz edildiğinde ortaya çıkacak verilerden hareketle, yapılacak tanımlarının gerçekleştirilmesinde birinci bilgi olarak ele alınması, fakat değerlendirmenin, sosyal çevrenin ve zamanın ileri veya gerilerde olacağının saptanması sureti ile gerçekleştirilmesi, kanaatimce en doğru metod olarak kabul görmektedir.

İşte bundan dolayı, insanın çeresinden kazandığı, yahut tahsiliinden elde ettiği bilgiler ile onun, cemiyetteki yerine oturtulması kaçınılmaz olmaktadır.

Tahsili yeterince olmayan veya tek taraflı tahsili olan, hasta; fikirlerinin açıklandığı, tıp dünyasına, zaman zaman ters düşebilmektedir.

Onun fikirlerinin ailesinden veya çevresinden aldığı, birtakım önerilerden ibaret olduğunun tedavi edenler tarafından bilinmesi, hastaya söylenmedikçe, kendisinin rahatlatıcı bir ortamda yaşadığı intibasını vereceğinden, kabul gören davranışlardan biri olarak gözüktür.

Genel olarak, insanın çevresinden edindiği bilgiler, onun, kendisini denetleyip denetlememesi açısından, istenen veya istenmeyen davranışları şeklinde meydana çıkar.

İşte sosyal yaşamda, çevrenin genel yönetim birikintileri olan AHLÂK, İNANÇ, BİLİM, gibi bilgi toplulukları, insanları, farkında olmadan etkileri altında tutarlar.

AHLÂK, genel anlamda, insanın bilgi dağarcığından meydana gelen olumlu veya olumsuz “DOĞRULARIN”, vede bu doğruların kendisinde bıraktığı davranışların tümü şeklinde tarif edilebilir. İnsan yaşadığı yöre ve zamanda toplumların tekrarlanmış “ölçülmüş biçilmiş” fikir kalıpları, “ATASÖZLERİ, ÖRF ve ADETLER” ile bağıntı kurduğundan, o, çevresindeki insanlar arasında “AHLÂKLİ veya AHLÂKSIZ” şeklinde bir belirlilik kazanacaktır. Bu belirliliğin yaşanılan yakın zamandaki geçerliliğini, bilimin son verilerini gözönünde tutarak yadsıyan kimseler, onun yakın

çevresi veya ilgili otoritelerdir.....

Hukuk, hiçbir zaman, insanın davranışlarını sınırlayıcı bir otorite şeklinde yorumlanmamalıdır. Bilâkis hukuk, insanın; davranışları açısından özgürlük isteklerinin tanımlandığı bir müessese şkinde anlaşılmalıdır.

Hukuk kaideleri, daima, yaptırım harikası olan (DURMA-DAN ÇALIŞAN) insan için, ona, eylemlerini gerçekleştirebilmesi için, zaman ve mekanı hazırlayıcı kaideler olarak görülmelidir.

İNANÇ ise daima, insanın vicdan özgürlüğü prensibi içerisinde, onun ruhsal bedenindeki açmazlara cevap verici hüviyeti ile, kendisine, yaşadığı zaman zarfında yol gösteren bir otorite şeklinde görülür.

İnanç, hiçbir zaman açıkça insanın davranışlarına doğrudan yönelik bir karakter göstermemelidir. Zaten insan inandığı şey ile olan bağlantısında gerek şuurunun ve gerekse şuuraltının etkileri ile hareket etmektedir.

Yani inandığı şeyi, kendisinin fikrî güdümleri ile inceledikten sonra kabul etmektedir.

Psikiyatris; ruhen çözülmüş “dengesiz bozulmuş” hasta karşısında, onun, dayandığı veya halen terk etmediği “Normal fonksiyonları” arayarak, tıpkı bir merdiven basamağı gibi, ruhsal dengesini yeniden inşa ederken, ahlâk, hukuk ve ruh biliminin verileri ile tıbbın sağladığı ilaçlar sayesinde, çevreden gelen deformasyonları ekarte edici çalışmalar da yapabilmektedir.

Böylelikle, hastanın uyum gösterdiği, “DAR ÇEVRE” ile kendisini onore etmek ve zamanla hastayı “Hayatın gerçek platformuna; cemiyetin gerçek değerine taşımak ister.

Bu hususta Psikiyatristler, genel çevredeki bireylerin, hastanın bozulmasına yönelik davranışlarını, mantık oyunları veya hut bu insanları kendisinin çevresinden uzaklaştırmak sureti ile genel tedavisini değerlendirirler.

Toplumdaki insanlarımızın, hastanın tabii haldeki tutumunu bozucu hareketlerden kaçınmaları ve hastaya pozitif yönde bir yaklaşımla bakmaları şüphesiz, bu mevzuda çalışanların en birinci istekleri şeklinde ortaya çıkmak tadır.

Unutulmamalıdır ki insan olarak bizler de hastalandığımızda, kendimize yapılacak bu temelsiz ve psikolojik bakımdan “SERT” olan davranışlara hedef olabiliriz.

İnsanlarımızın, sakin, anlayışlı ve hoşgörülü olarak, hayata sıkı sıkıya sarılmaları, hepimizin hayrına olan yaşama, ayrı bir renk katacaktır.

*36. servis Hastası,
L4 servisi kütüphanesi*

ÇOCUKLAR ÜZERİNE

Hepimiz küçüklüğümüzü zaman zaman hatırlarız ve yaşadığımız o yılların temiz, güçlü, her şeyden arınmış olan günlerine gıpta ile bakarız.

O zamanlar sadece biz vardık, dünyayı kendimize uydurmak için amma da çaba harcardık.

Annemize, babamıza, kardeş ve arkadaşlarımıza nasıl da sert çıkışlar yapardık...

İsterdik ki, bizim yaptıklarımızın en iyi, en dayanıklı, en güzel olduğunu herkez kabul etsin.

Şimdiki küçüklerin de böyle arzular beslediklerini acaba kim inkâr edebilir...

Küçükler daima haklıdırlar... Taa ki yaptıklarının işe yarayıp yaramadığı bilecek zamana erişene kadar...

Şimdi onlara iki masalım var.

MASAL I: ELMAS

Vaktiyle bir şehirde çok, çok kıymetli taşları işleyen kuyumcular yaşarmış. Bu kuyumcular işledikleri taşları, sevdiklerine hediye etmek isteyenlere, günlerce emek sarfederek hazırlarlarmış.

Orada, kendi halinde yaşayan ve geçimini “bildiklerini anlatarak” sağlayan orta yaşlı bir kimse armış ki, o bu ustalara ve yaptıklarına bakar bakar birtürlü, kuyumcuların niçin, güzel taşları yontarlarken çok hassas ve çok emek sarfederek çalıştıklarına akıl erdiremezmiş.

-Ne olacak canım pırıl pırıl taşlar işte. Öyle de yontsan böyle de yontsan ne fark eder?

Diye düşünürmüş...

Günlerden bir gün şehrin müzesine gezmeğe gitmiş. Dolaşmış dolaşmış...

Neler görmüş, neler! Elmaslar, yakutlar altın işlemeli elbi-

seler... vazolar... ibrikler... elmas kakmalı silâhlar... kıymetli saatler...

Sonra dışarı çıkmış müzeden. Etrafına bakınırken çocukları görmüş. Bir sürü kalabalık, oyun oynayanlar su satanlar, top oynayanlar, gülenler, şarkı söyleyenler anne ve babalarının yanında yürüyenler...

“Çok mükemmel şeyler gördüm” diye düşünmüş. “Fakat bu gördüklerimi kafamda nasıl biçimlendireyim?”

Aklına ana, baba, çocuk, kıymetli, güzel kelimeleri gelmiş.

-Güzeli, iyiyi, fenayı ve kıymetliyi görmek ve anlamak için; çocukların, sırası ile “ana ve babalarıyla sonra arkadaşlarıyla ve en sonra diğer insanlar ile konuşmaları gerekir.

Bütün insanlar ve ebeveynler, kıymetli ve yontulmuş taşlara “Elmaslara, yakutlara...” benzerler.

Çocuklar için yapılacak şey, bu taşları yakından incelemektir. Ancak bu taşlar da tabiattan gelen ışıkları, kırarak yansıtırlar. Onun için çocuklar, bu yansıyan ışılara dikkat etmelidirler.

O ışınlar tarafına giderlerse hakikate daha çabuk erişirler. Ve beyinleri görgüleri gelişir.

Elmasların yansıttıkları ışınlar ile insanların söyledikleri ve yazdıkları arasında hakikaten benzerlik vardır. Demiş...

MASAL II: BELDE

Dünyanın mevsimlerinin iyi olduğu bir yerinde, güzelliklerin, iyiliklerin, tatlı suların; nehirlerin ve göllerin; dağların tepelerin ve yemyeşil ağaçların çevrelediği bir şehir varmış...

Bu şehrin sakinleri, çok çalışkan, dürüst; san’atkar iyiliksever, insanlarmış. Kendi hallerinde yaşar, işleri ile günlerini geçirir. Çok ama çok güzel eserler meydana getirilmiş.

Şehrin suları berrak, tertemiz; havası masmavi bulutları bembeyazmış. Bu sulardan içerler, bu havayı teneffüs ederlermiş.

Yürekleri kocaman olan bu insanlar o kadar kendi hallerinde

çalışırlarmış ki kimsenin kimseden alıp vereceği olmazmış.

İçlerinden sıkıntıya düşenlere çevresindekiler “Hayrola! Nicesin?” diye sorsalar bile, bu insanlar onlara “İyiyim teşekkür ederim, siz nasılsınız?” diye cevap verirler... daima kendilerinin sorunlarını yine kendileri çözerlermiş... Gözyaşlarını bile saklarlar çevresindekileri üzmemekten kaçınırlarmış.

Gel zaman, git zaman, şehir halkının yaptıkları ve yaşamları o kadar ünlü olmuş ki taa uzaklardan, bilmedikleri diyarlardan birçok kişi, onları görmek, o yerde yaşamak, yaptıkları şeylerden almak için şehre gelmeğe başlamışlar.

Şehir o kadar kalabalıklaşmış, o kadar karışmış ki insancıklar yerlerinde, evlerinde ve işyerlerinde duramaz; eskiden yaptıkları gibi güzel işler yapamaz olmuşlar.

Ne yapmak lâzım? diye çareler aramaya başlamışlar. Fakat bu kalabalıklaşma devamde durmuş...

Üzüntülerinden ve çektikleri ızdıraplardan ağlaya ağlaya şehrin sularını tatsızlaştırmışlar, sular tuzlu akmaya başlamış. Havasında tozlar dumanlar belirmiş...

En sonunda çare olarak uzak diyarlara göç etmek gelmiş akıllarına... Ve o diyarlara gitmişler...birde bakmışlar ki oralarda güneş pırıl pırıl, hava tertemiz, sular tatlı mı tatlı!..

Fakat kimseler yanlarına gelmiyor, kimseler hal hatır sormuyor, kimseler de yardımlaşmıyormuş diğerleri ile...

Herkez, çalışıyor, çalışıyor, çalışıyormuş. Gidenler üzümlüşler gözlerinden yaşlar akmaya başlamış...

Derken o pırıl pırıl güneş bulutlar ile kapanmış o tertemiz havada tozlar uuşmaya ve sularda yine tuzlu ve acı olarak akmaya başlamış...

O zaman akıllarına kendi şehirleri gelmiş sorar olmuşlar kendi kendilerine:

Acaba bizim şehrin suları tatlı akmaya başlamış mıdır? diye.

Ne dersiniz masal bu...

...Cumhuriyet
...yasa ile
...Kahraman
...yaşatılan
...mevcut
...Askerlik
...Türk
...nisi

[Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[illegible]

BOYUT

K.G.

Bir insan öldükten sonra, geçeceği başka bir boyut nedir acaba diye uzun uzun düşünmekteyim;

Öldükten sonra ruhlar aleminde varolacağımızı düşünmek, başka bir boyuta geçmenin ilk adımlarıdır. Fakat en önemlisi de maneviyatın büyük rol oynadığı işte anahtar olarak din; başka bir boyuta öldükten sonra geçmek için gerçek anahtar oluyor.

Bu arada varolmak ya da hiçlik gibi varsayımları düşünmek bir ölçüde doğru, bir ölçüde yanlış. Kainatı yaratan bir güç olduğuna göre; kurallar çerçevesinde yaşamımızı sürdürmemiz ve başka bir boyut için hazırlıklı olmamız gerekiyor.

İster müslüman, hıristiyan, yahudi olsun, kişinin inancı doğrultusunda başka bir boyutta yaşayacağı şüphesizliktir. Fakat en önemlisi bireyin Ruhunu ölüme hazırlaması; Ruhun başka bir boyutta cennet diye adlandırılan mekanda bulunabilme isteği her insanda mevcut olan istektir. Fakat bütün bunları başka bir boyutta görebilmemiz için Ruhumuzu ve bedenimizi eğitmemiz gerekiyor.

Evet dostlar; Ey insanoğlu başka bir boyutta görüşmek üzere diyerek satırlarımı noktalıyorum.

U. B.'NİN TÜRKİYE GERÇEĞİ

**TÜRK OLMAK... BİZİM DİNDARLARIMIZ... TOPLUM
PSİKOLOJİ... DESCARTES ÜZERİNE**

TÜRKİYE GERÇEĞİ

Bu yazılar Atatürk ilkelerinin bir parçası olup Topluma ışık tutacak ve Topluma yön verecek nitelikte yazılan bir eserdir.

Ben U. B.

Annemi ve babamı Öldürmekten

Sorumlu değilim, Çünkü O zaman

Akli melekelerim yerinde değildi...

Ben U. B.

Annemin ve Babamın vefat etmesine

Üzüldüm, Çünkü şimdi Akli dengem yerindedir...

Not: 14 sene Bakırköy AKIL hastanesinde yattım. Artık ilaçlarımı kullanıp iyi olabiliyor ve Dışarıdaki hayata Uyum gösterebiliyorum.

İNSANLAR VE TOPLUM PSİKOLOJİSİ

Mazhar Osman servisinde yatan bir insanla söyleşiyorum.

İmamla din ve Tanrı konularında konuşmaya daldık. Bir ara ona şeriatta hırsızlığın sonunda hırsızın hangi elle çalmışsa o elin kesileceği konusu varmış dedim. Ve dedim ki İmama “Bu hırsız ihtiyacı olmazsa hırsızlık yapmaz.” Acıkmıştır bir ekmek çalar. Şeriatta cezası hırsızlık yaptığı elinin kesilmesidir. Dedim ki İmama “Tanrı hiç kulunun elinin kesilmesini ister mi?” Hadi diyelim ki kesildi, öbür dünyada da rahat yok bu hırsız kuluna. Kaynar sularda haşlanmak, yüksek ısıli ateşlerde yanmak. Bu ne biçim iş? Bu ne biçim acımasızlık? Bu ne biçim kin?..

Yüce Tanrı’nın böyle kindar olmasına inanamıyorum. Kendi yarattığı kuluna bu kadar acımasızca işkence etmesini kendisine yakıştıramıyorum.

O zaman bu söylenenlerin insanların kafalarından çıkan bir kanunlar dizisi olup bu günlerde kullanılmayacak kadar ilkel, eskimiş bir inanış olduğunu ve toplum psikolojisini bozduğu sonucuna kolaylıkla varıyorum.

Gelişmiş ülkeler ne yapıyorlar? Mesela Hristiyanlar her Pazar kiliseye gidiyorlar. Müzik eşliğinde ibadetlerini yapıyorlar... Biz niye yapmayalım? Bizim Tanrı aşkına, sonsuz sevgiye ihtiyacımız yok mu? Benim var. Sizin de vardır. Hepimizin de var. O halde girelim Tanrı mabedine ve her Cuma haftada bir gün camide toplanalım. Kadın erkek, çoluk çocuk ilahiler söyleyelim. Ve Tanrı aşkını kalbimizde yaşatalım...

*aura sayı 17,
25 Kasım’97*

TÜRK OLMAK

YİNE Bakırköy Ruh Sağlığı Hastanesinin koridorlarında hasta bir vatandaşla dolaşıyorum. Vatandaşımız huzursuz. Devamlı kendini meşgul ediyor. Elindeki bir İngilizce-Türkçe lügatı ve bir not defterini günün büyük bir bölümünde yanından eksik etmiyor. Oturduğu yerde lügat karıştırıp not defterine bir şeyler yazıp çiziyordu...

Dedim ki ona; sen huzursuzsun. Kendini meşguliyetlerden kurtar, biraz temiz hava al. Seni bu meşguliyetlerin rahatsız ediyor.

O beni hiç dinlemiyor, bana hak vermiyor ve bana diyor ki: ben şu üniversiteyi bitirdim, şu konuda mastır yaptım. İngilizceyi Amerikalı gibi bilirim. Benim birikimlerim varken onları neden sonuçlandırmayayım. Ben Amerika'da bulundum, tıpkı Amerikalı gibi olurum. Hatta İngiliz olurum. Fransızcamda çok iyi. Öyle bir zaman gelir ki Fransız olurum...

Hemen onun sözünü kestim. Ve dedim ki; bunlar seni huzursuzluğa iten etmenler. Sen bırak fransız olmayı, bırak amerikalı olmayı, bırak ingiliz olmayı da TÜRK OLMAYA BAK TÜRK!

BİZİM DİNDARLARIMIZ

Evvela şunu rahatlıkla söyleyebilirim ki bizim memleketin dindarları, Arabistan'ın şeriatçı görüntüsünden uzaktır. Bizim dindarlarımız her türlü fikre açıktır. Kadınlar, kızlar türban giyebilirler. Ama bu onun düşüncesinin de kitli kapalı olduğunu göstermez. Nice türbanlı kız gördüm, fikirleri açık zekası açık öğrenimi yerinde...

Hatta bir zaman ikisi türbanlı biri mini etekli üç kız kardeş gördüm. Birisi tıp fakültesi 3.sınıf, diğeri işletme fakültesi 4. sınıf öğrencisi, diğeri ise lise mezunu genç bir kız. Üçünün de toleranslı bir aileden geldikleri belli.

Evet bizim türbanlı kızlarımızla Arabistanın türbanlı şeriatçı kızları arasında bir uçurum vardır. Arabistanın insanları korkuya dayalı bir rejimle yönetilmektedir.

Bu akşam TV.de izlediğim Başbakan Erbakan da bizim dindarlarımızdan... Konuşması ne kadar inandırıcı ne kadar akıcı idi. Hiç sıkılmadan bir saat onu izledim. Geniş görüşlü ve hizmet etme aşkıyla vazifesine eğilmesini bilen bu kişi ülkenin zenginliklerini anlatırken yanındaki yardımcısı da saygı göstermede kusur etmedi.

ANNEM BİR CERRAH GİBİYDİ

Annem babam köy enstitülerinden mezun olmuş ilkokul öğretmenleriydi. Babam daha sonra Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik bölümünü bitirmiş. Ortaöğretimde müzik öğretmeni olmuştu.

Şöyle diyordu Annem- Baktım ki bizim tavuklar komşu bahçeden sallana sallana geliyor bunda bir iş var dedim ve meseleyi anladım. Meğer komşumuz kendi bahçelerine tavuklarımız girmesin diye zehir atmış. Hemen tavukların kursaklarını bir bıçakla yararak içindeki zehirden çıkardım, kursaklarını kesip zehiri çıkardıktan sonra iğne iplikle kursaklarını diktim. On tavuktan dokuzunu yaşattım. En iri tavuğa yetişemedim, çünkü o zehirlenmişti artık...

NEDEM KİMİ GİTMİYORUZ KİTİLLARA ?

(A. Vosnerovski - OZA)

NOT: İstanbul Tabip Odası Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi Temsilciliği Hastane gastesi
Sahibi: Ali N. Babaoğlu
Yazı İşleri : Erdoğan Özmen
Yazışma Adresi: Erdoğan Özmen/Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi İMDAT Servisi /Bakırköy
Bu sayıda emeği geçenler: Ahmet Coşkun, Cemal Dindar, Türkan Zeybel, Sedef Çevik, Neslihan Ergen, Bilhan Uysal, Nurten Özarslan, Ulvan Baykan, Meriç Şahingil, Ersin Yazıcı, Hüsnü Erkmen, Ekrem Taşçı, Lale Çığışar, I. Ayhan Gümüşsoy

M.Ş.'nin aura için yaptığı bir başka desen

BU GECE BERAAT KANDİLİ

İslam dinine inananların önemli gecesidir. Biz Türkler İslam dinine bağlıyızdır. Bizim dinimizin en önemli günleri şunlardır. 1-Mevlit Kandili, 2- Regaip Kandili, 3-Miraç Kandili, 4-Beraat Kandili, 5-Kadir Gecesi...

Ortaokul birinci sınıftayken babam bizi Ankara Alman Kütüphanesindeki konsere götürmüştü. O geceki konserin bir bölümünde babam solo keman çalacaktı.

Etrafımdaki yaşlı Alman kadınların yüksek sesler çıkartarak burunlarını bir mendile sümkürdüklerini gördüm. O zaman, yüksek sesle konuşan, burunlarını sümküren bu yabancı insanların arasında olduğumu fark ettim. Birazdan ben ve çevremdeki yaşlı Alman kadınları konserin başlamasına az bir zaman kala salondaki oturma yerlerine bakıp kendimize bir yer bulduk ve oturduk...

Konser başlamıştı. Sanatçılar ellerinde enstrümanı kendilerini idare eden orkestra şefine uyararak çalmaya çalışıyorlardı. Biraz sonra da benim babam solo keman çalacaktı.

Konser devam ederken ve babam keman çalarken içime müthiş bir sıkıntı girmişti. Kendi İslam aleminden ayrılıp Hıristiyanların aleminde boş gezer gibiydim. İçimde bu yabancılaşma ve uysal karakterimden ayrılıp bu sinirli yabancı alemde patlayacak gibi oldum... neredeyse çıldıracaktım. Oturduğum koltuktan fırlayıp kendimi dışarı atacaktım ama konserin ortasında bunu nasıl yapardım? O gece patlamamak için Tanrı'ya yalvardım. Zar zor konserin bitimine kadar dayandım.

*aura gastesi, sayı yirmidört,
20 ocak 1997*

KAYITSIZLIK

Elimde çıplak bir gitar(kılıfı yok) Mazhar Osman servisine girdim. Hemen hemşire odasının kapısından içerideki hemşirenin birine,

-Doktor Hanım buralarda mı acaba?

-Hayır hiç gelmedi.

-Üst katta olabilir mi?

-Hayır yok ama bekleyin belki gelir, yalnız dışarıda bekleyin!..

Hava güzel, güneşli bir gün. Servisin dışındaki bir kanepeye oturdum ve elimdeki gitarla bir takım nağmeler çıkarmaya başladım. N. Hanım'ım birazdan servise geleceğini düşünerekten gitarın tellerine basarak hafif bir sesle melodiler aradım. 15-20 dakika sonra personelin birine saati sordum. 3.30 dedi. Dr. N. Hanım, acaba Adli Psikiyatri servisinde olabilir mi diye düşünerek o servise gittim. Elimdeki gitarla içeriye daldım ve orada oturan hemşreye Dr. N. Hanımı sordum, "Hayır burada değil" cevabını aldım. Geri döndüm ve mazhar Osman Servisine doğru yürüdüm. Servisteki personele Dr. N. Hanımı sordum. Görmediklerini söylediler. Nihayet üst kata çıktım ve zile bastım. Bir personel çıktı karşıma. Dr. N. Hanım burada mı acaba diye son bir umutla sordum. O da burada değil deyince "ne zaman gelir" dedim? "Bilmiyorum" dedi. Tam oradan ayrılmak üzereyken Dr. N. Hanım çıkıverdi ortaya, yanıma geldi, demir kapıyı açtı. Kendisine gitar için teşekkür ederek emanet gitarı ona teslim ettim ve oradan ayrıldım. Sonra düşündüm kendi kendime: Neden buradaki görevliler bu kadar kayıtsızlar. Serviste görevli olan bir doktorun orada olup olmadığını kimse umursamıyor...

aura gastesi, sayı yirmi dokuz

19 mart 1997

“DÜŞÜNÜYORUM O HALDE VARIM”

Bu sözü bir düşünür söylemiş. Adı aklımda yok ama manasını gayet iyi anlıyorum.

Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesinin havuzlu bahçesi içindeki “Düşünen adam” heykeli yaklaşık bundan 30 yıl önce Kemal Kümbat adında bu hastanede yatmış bir heykeltıraş tarafından yapılmış. O zamanki başhekim Faruk Bayülkem heykeltıraş Kemal Kümbat’a “bu heykeli yap, seni buradan taburcu edelim” demiş. Kısa sürede bu heykel Rodin’in Düşünen adam heykelinin bir kopyası olarak tamamlanmış. Heykelin yapımcısı Kemal Kümbat, Faruk Bayülkem tarafından taburcu edilmiş. Baba bu bilgileri 30 yıla yakın hastanede yatmış Mustafa Kaya T. isimli kütüphaneci söylemiştir. Bu heykel görkemli ifadesiyle derinden düşünceyi ve sağlıklı yapıyı göstermektedir. Bu eser hastanenin simgesidir. İşte bu simgeyle hastanenin toplumun ferdleri için manası ve önemi de yine bir ölçüde gurur vesilesi olacak şekilde tanımlanması ve böyle anlaşılması gereğidir. Halbuki hastanenin toplumun çoğunluğu üzerindeki görüntüsü imajı böyle değildir. Birçok kimse buradaki hastalardan korkmakta onların zincirle bağlandıklarını sanmakta ve böyle bir hastaneyi ziyaret dahi etmeyi düşünmedikleri ve buradakileri bir “cana-var” olarak kabul ettikleri anlaşılmaktadır.

Yukarıdaki açıklamalardan anlatmak istediğim gibi hastanenin amacı hastanın düşüncesini terbiye etmek ve sağlıklı bir düzeye getirmek üzere ilaç, terapi, müzik gibi yollarla bunu gerçekleştirmek şeklindedir.

*aura gastesi, sayı otuz,
24 mart 1997*

GK/333

VII

KENDİ SESİMİZ

***“Ustasından geçmeyen bir deniz
Gittikçe uzaklaşıyor, okunmuyor”***

Ece Ayhan

ÇOK KIYMETLİ, FEDAKÂR VE VEFAKÂR HAS- TABAKICILARIMIZDAN BİR KISMI EMEKLİ OLDU

Bu yıl da 13 Temmuz'da çok sevdiğimiz, bir baba ve anne kadar bağlandığımız fedakar mubassır ve personelimizden 8 kişi daha emekli oldu. Bunlar hastaneye geldiklerinde birer delikanlı ve bir genç kız tazelik ve canlılığında idiler. Şimdi ayrılırlarken birer nine ve birer dede olmuşlar. Uzun yıllar bizlere hizmet edebilmenin gayreti içersinde sağlıklarını cömertçe harcarlarken bir gün emekli olacaklarını akıllarına bile getirmediler.

Kendi Sesimiz Dergisi, 1967

Ahmet Özdemir
1.1.1930 - 13.7.1967

Hacer Demircan
1.2.1934 - 13.7.1967

Salih Argun
2.4.1936 - 13.7.1967

Şerife Yıldırım
8.3.1948 - 13.7.1967

Kâmil Gökalp
4.6.1949 - 13.7.1967

Mahmud Senyuvalı
27.12.1953 - 13.7.1967

İlyas Yazgan
13.7.1956 - 13.7.1967

Emine Keklik
12.12.1956 - 13.7.1967

Mehmed Polat
13.6.1960 - 13.7.1967

ŞEHİR BANDOSU BİZLERE KONSER VERDİ

Baştabibimiz Dr. Faruk Bayülkem, bizleri çok seven Belediyenin çalışkan ve iyi kalpli reis vekili Medih Yegül'e müracaat ederek Şehir Bandosunun ara sıra hastanemize gelip, konserler vermesini rica etmiş. Sayın Medih Yegül hangi arzularımıza "Hayır!" demiş ki... Buna da "Hay, hay!" diyerek cevap vermiş. Bu müjdeli haberi duyunca hemen hemen bütün hasta arkadaşlarımız sevindi.

15 Ekim Salı günü öğleden sonra koca bir otobüs içerisinde ellerinde çeşitli müzik aletleri olan üniformalı bando sanatçıları teker teker inip spor sahasında kendilerine hazırlanmış sahnede yerlerini almaya başladıkları zaman sevincimiz ve heyecanımız bir kat daha arttı. Bazı hasta arkadaşlarımız bu sevinçlerini yüz ifadelerinden belli ederken, diğer hasta arkadaşlarımız oturdukları yerden ayağa kalkıp bandocu misafirlerimize el ve kollarıyla işaretler edip bir an evvel çalışmalarını istiyorlardı. Hatta daha coşup heyecanlanan arkadaşlarımızın bazıları ellerini ağızlarına götürüp boru çalar gibi hareketler yapıyor, bazıları ise karınlarına vurarak davuldan çıkan sesleri taklit ediyorlardı. Bütün bu sevinç ve heyecanımızı müşahade eden bando şefi arkadaşlarının bir an evvel çalmaya başlaması için gerekli direktifler veriyordu. Aramızda belki hiç bando görmemiş hasta arkadaşlarımız vardı. Vakıa çoğumuz askerlik yapmış ve bandolara ayak uydurup uzun uzun yürümüş kimselerdik. Ama yıllardır bu sesi duyamaz olmuştuk. Kulaklarımız paslanmıştı. Koca bando spor sahamızda milli marşları ve istediğimiz havaları çalarken aramızdan coşup ayağa kalkan, el çırpın, neşelenen ve abu marşı yüksek sesle söyleyen arkadaşlarımız az değildi. Ama ne zararı var, bizi kimler ayıplayacak, kendi kendimize eğleniyorduk. İnanın bu bandoyu dinlerken hiçbir arkadaşımız ordubozanlık yapmadı. En ufak bir

taşkınlık olmadı. Havalar müsait gitseydi belki bu konserler daima tekrarlanacaktı. Baştabibimiz, Belediye Reis vekilimiz Sayın Medih Yegül'den öğrenmiş, gelecek yıl bu bando her fırsatta gelip konserler verecekmiş. Sağ olsun bizi düşünenler.

Hastanemize gelip bizleri saatlerce coşturup eğlendiren bando şefi Tahir Üçele ile kıymetli arkadaşları da sağ olsun.

YABANCI UZMANLAR HASTAHANEMİZE İLGİ GÖSTERİYORLAR

Hastanemizdeki meşguliyetle tedavi ve rehabilitasyon çalışmalarımız yurt içinde olduğu gibi yurt dışında da geniş ilgi ve yankılar uyandırmaktadır. Geçen sene Almanya'nın Berlin şehrinde en büyük akıl hastanesinin meşguliyetle tedavi kısımlarını idare eden öğretmen Bayan Kleinert'ten sonra bu sene yine Almanya'nın aynı akıl hastanesinden ikinci bir meşguliyetle tedavi uzmanı daha gelerek hastanemizde üç ay süre ile staj gördü.

Martha, 15 Mayıs 1967 de 15 Temmuz 1967 tarihine kadar hastanemiz rehabilitasyon servislerinde çalışmalarımızı yakından izlemiş, görgü ve bilgisini arttırmıştır. Geçen yıl da aynı hastaneden diğer bir meşguliyetle tedavi uzmanı yine hastanemize gelerek meşguliyetle tedavi ve rehabilitasyon çalışmalarımızı etüt etmişti. Yukarıdaki fotoğrafta Karl Bonhoffer Akıl hastanesinin meşguliyetle tedavi uzmanı Bayan Bartl Martha görülmektedir.

Spor Bayramımız İçin Ne Dediler?

BU YIL BAĞLARIMIZDAN BOL BOL ÜZÜM YEDİK

Hastanemizde güzel bağlar olduğunu ziyaretçilerimiz bilir. Hastaneye gelirken yolun sağ ve solundaki geniş bağlarımız bu yıl bizlere bol bol ve nefis üzümler verdi. Zamanında kendi ellerimizle bellediğimiz, budadığımız, göz taşları püskürttüğümüz bağlarımız emeklerimizi boşa çıkarmadı. Fakat üzümler daha koruk halinde iken bile bazı kendini bilmezler ve bazı haşarı mahalle çocukları bağlarımıza girip korukları yeme gibi hoş gitmeyen hareketlerde bulundu. Bağlarımızın her köşesinde (GİRMEK YASAKTIR) levhasını koyduk. Hastabakıcılarımız nöbet tuttu. Buna rağmen aç gözlü ve görmemiş bazı kimseler bin bir emek verdiğimiz üzümlerimize göz diktiler. Bir ruh hastasının üzümlüne göz dikecek kadar küçülen insanların varlığına adeta şaşıp kalıyoruz. Allah onlara akıl ve fikir versin.

Sergilerimiz İçin Ne Dediler?

FRANSA AUXERRE ŞEHRİNDEKİ AKIL HASTANESİNDE TEDAVİ GÖREN RUH HASTALARININ ÇIKARDIĞI LA CHAINETTE DERGİSİ BİZE DE GÖNDERİLİYOR

Fransa da Auxerre akıl Hastanesinde La Chainette adlı ruh hastası arkadaşlarımız tarafından yayınlanan bir dergi muntazaman hastanemize gönderilmektedir. Bu dergilerinin son sayılarında “KENDİ SESİMİZ” dergisini aldıklarını, memnun kaldıklarını ve çok beğendiklerini bildirmektedirler.

Biz de onlara dergimiz çıktıkça gönderiyoruz. Bilmem tercüme ettirip dergimizi okuyabiliyorlar mı: Herhalde tercüme edecek bir kimse bulabilirler. Biz La Chainette mecmuasını muntazaman alıyor, okuyor ve faydalanıyoruz. Bu seferki dergimizde aşağıda okuyacağınız mektubu yayınlıyoruz.

SEVGİLİ HASTA ARKADAŞLARIMIZ

Derginizde bizlere ayırdığınız köşeye çok sevindik. Yazılarınızı ve düzeninizi çok beğendik. Biz dergimizi sizler gibi güzel ve sık çıkaramıyoruz.

O bakımdan da sizinkini beğeniyoruz. Yeni çıkardıklarınızdaki bazı karikatür ve resimlerin dala iyi anlaşılması için altlarına Fransızca açıklamalar yapmağı düşünüyoruz.

Dostluğunuzun sürekli olmasını dileriz. Sevgilerimizle.

KENDİ SESİMİZ Dergisi

Yazı Kurulu

İster yurt içinde olsun, ister dışında olsun, Ruh hastalarının birbirlerini sevmesi onları memnun eder, ruh huzurlarına bir dereceye kadar daha yardımcı olur. Biz bütün ruh hastalarına can ve gönülden acil şifalar dileriz.

YILDIZ PARKINDA AÇILAN ÇİÇEK SERGİSİNİ GÖRDÜK

İstanbul Belediyesinin Yıldız Parkında açmış olduğu Yıldız çeşitlerini gösteren çiçek sergisini biz de gittik gördük. Gazetelerde okuyor, radyolarda dinliyorduk. Bu yılki çiçek sergisi çok güzelmiş. Çiçeğin hangisi kötü sanki... Çiçek yalnız göze değil, güzel kokusu ile ruhumuza da tesir ediyor. İşte bizler Yıldız Parkında çiçek sergisinin açıldığını suyunca acaba bu sergiyi ve Yıldız Parkında çiçek sergisinin açıldığını duyunca acaba bu sergiyi ve Yıldız Parkını görmek üzere bizleri de götürürler mi diye düşündük. Aramızda rüyasını görenler de olmuş. Uyandığımızda birkaç arkadaşımıza kendi aralarında sessizce bu konuyu konuştuklarını bile duydum. Bize her şey malûm olur. Her ne kadar ruhumuz rahatsızlanmış olsa bile kalplerimiz daima temizdir. Nitekim yanımızdan ve başımızdan bir dakika bile ayrılmayan Başhekimimiz ağzımızı yoklamak üzere “Çocuklar havalar güzel, sizleri biraz gezdirmek istesem ne dersiniz?” diye sorunca hep birden sanki daha evvelden sözleşmişiz gibi “Sağ ol” diye bağırdık. Elbette Başhekimimiz kadar hepimizin yüzü güldü. Biz artık dört duvar arasında, demir parmaklıklar içerisinde yarı hapis hayatı süren kimseler değiliz. Allahımıza çok şükür servis bahçemizde veya hastanemizin geniş ormanlarında istediğimiz zaman serbestçe dolaşıp gezebiliyoruz. Ama hastane kapısı dışına çıkmak bazı şartlara bağlı. İşte Başhekimimizin “Gezmeği ister misiniz?” sözünden bizim de hastane dışına çıkarılmak istediğimiz manasını sezmiştik. Her şeyi hazırlamadan Başhekimimizin öyle bir teklifte bulunmayacağını bildiğimizden bu gezintinin muhakkak olacağına inanmıştık. Nitekim daha evvelden Başhekimimiz Belediye Reis muavini Medih Yegül beyle konuşmuş, anlaşmış, hatta vasıtalar bile temin edilmiş. Medih Yegül Bey dedikçe

hep kalplerimiz hürmet ve sevgiyle taşıyor. Çünkü Belediyemizin bu iyi kalpli, bilhassa biz ruh hastalarına daima yardımcı olan ve ilgi gösteren büyüğümüzü her an anıyor ve sağlığına dualar ediyoruz. Geçen yıllar ve hatta bu sene Spor ve Sergi Sarayındaki buz revülerine hep onun sayesinde gitmiştik. Bu defa da aynı şekilde yine onun sayesinde hem Yıldız Parkını gezecek hem de çiçek sergilerini seyredecektik. Kadın hasta kardeşlerimiz derhal saçlarını taramaya, elbiselerini ütülemeye; erkek hasta kardeşlerimiz ise sakal ve bıyık tıraşı olmaya başladı. Pantolon çizgileri eğri ütülenmesin diye saatlerce büyük ihtimam gösterildi. Ertesi gün saat 10 da otobüsler gelecek, biz hem şehri gezeceğiz, hem de parkta dolaşarak hava alacaktık. Otobüslere binişimiz bile bir intizam içerisinde oldu. Başhekimimiz doktorlarımız ve hemşirelerimiz otobüslere yerleştirdiler. Biz de camdan ellerimizi sallayarak onlara “Allaha ısmarladık” dedik. Hastanemizde doktor ve hemşirelerimize o kadar alışıyoruz ki, bir iki saatlik ayrılık için bile olsa onlara “Allaha ısmarladık” demeden yapamıyoruz. Aklımız yine hastanede kalıyor. Neyse şarkı söyleye söyleye birbirimize takılarak, şakalaşarak otobüs yolculuğumuz neşe içinde başladı ve parka kadar devam etti. Pak cennet gibi güzel bir yermiş. Bizimkinden o kadar güzel değil... Vakıf Yıldız Parkında binlerce ağaç var ama biz kendi ağaçlarımızı kendimiz diktiğimizden ve onlara emek verdiğimizden onları çok seviyor ve beğeniyoruz. Parkın Şefi Nejat Kutay ile bahçe mütehasssısı Kemâl Pasiner büyük bir nezaketle bizleri karşıladı. Çiçek sergisini gezirken bilgi verdi. Hiçbir hasta arkadaşımız bu güzel çiçeklere el bile sürmedi. Fakat uzaktan büyük dikkatle ve zevkle onları seyretti. İki saat kadar bu güzel, bin bir renkli çeşitli yıldız çiçeklerinin karşısından kimse ayrılmadı. Sonra sırasıyla ıhlamur altı denilen havuz başı, fidanlık kısmı, büyük havuz ve çadır köşkü gezildi. Büyük havuz ne kadar güzelmiş. Salkım söğütler dalları-

nı ve yapraklarını bu güzel havuzda yıkamak için adeta havuza eğilmişler: Havuzun içerisinde koca kütükten oyulmuş bir kayık gördük. Bu kayık devrilmesin diye arkasına ayrıca tahtalardan ilaveler yapılmış. Bizim Dadaylı hasta arkadaşımız kayığı görünce dayanamadı. “Acaba bizi bindirenler olur mu?” diye atölyeler şefi Psikolog, öğretmen Burhan Aköz’e ricada bulundu. Kayıkla havuzda gezerken ufak bir kaza üzüntüyü mucip olur diye bir an tereddüt edildi. Fakat Yıldız Bahçesi şefi Nejat Kutay Bey Dadaylıyı davet ederek kayığa bindirdi ve tek tahta kürekle ikisi havuz içerisinde gezintiye başladılar.

Dadaylı kardeşimizin keyfi sonsuzdu. Yüksek sesle konuşmasına rağmen bizden uzaklaştıkça söylediklerini anlayamıyorduk. Ama işaretlerinden çok keyiflendiğini ve zevk aldığını hissediyorduk. Sanki biz de bu kayığa binmiş gibi havuz kenarında seviniyor ve neşeleniyorduk. Sevincimiz ve neşemiz taşkın da değildi. Ama ne de olsa ömrümüzde koca ağaç kütüğünden oyulmuş bir tahta kayıkla Yıldız Parkının güzel havuzunda asla gezmemiştik. Bizi kim gelip oralarda gezdirecekti. Onun için bu manzarayı seyretmek bile hoşumuza gitti.

Gezintinin ertesi Pazarı Başhekimimiz hastaların gezintisi hakkında intibasını öğrenmek üzere Yıldız Parkının nazik şefi Nejat Kutay beyle görüşmeye gitmiş. Yalnız Nejat Bey değil, parkın bütün mes’ulleri hastalarımızın gösterdiği intizam ve disiplinden sitayişle bahsetmişler. Dadaylı arkadaşımızın bir konuşması Sayın Nejat Kutay’ı hem çok memnun etmiş, hem de biraz müteessir. Nejat beyin anlattığına göre: “Dadaylı demiş taburcu olsan, bu parka gelsen ve burada sana aylık bağlasak, çiçeklerle meşgul olsan iyi olmaz mı ne ersin?” Dadaylı cevap vermiş: “Çok memnun olurum. Ben zaten çiçekleri ve çiçeklerle uğraşmayı çok severim. Ama Akıl hastası diye benimle burada kimse alay etmez mi?” Evet, nedense şu deliye yan bakmak, alay etmek, gülmek ve

hatta onları sinirlendirmekten anlayışsız insanlar ne zaman vazgeçecek: Biz ruh hastaları olduksa, her şeyimizi asla kaybetmedik. Bizim de kendi kendimize düşünen bir başımız, kendi kendimizi kontrol edecek bir düşüncemiz ve davranışımız var. Eğer yanlış düşünüş ve hareketlerimizle toplumun dikkatini çekiyorsak, bunu elbette isteyerek yapmıyoruz. İçimizden gelen bir güdü adeta “yap, yap” diye dürtüyor. Fakat hastalandığımız günden itibaren ölünceye kadar hasta kalmıyoruz ya. Hepimiz günün birinde iyileşiyor, eski işimiz ve gücümüzün başına geçiyoruz. Hiçbir kimse bizim bir ruh hastalığı geçirdiğimizi anlamıyor. Niçin ishalleri, romatizmalı bir kimseye yan gözle bakılmıyor ve alay edilmiyor da, bize gülümseniyor. Allahımıza yüzlerce, şükredelim ki Bakırköy Akıl Hastanesinin idarecileri ve hekimleri artık bu düşüncede değil. Bize ruh hastası muamelesi değil, İnsan muamelesi yapılıyor. Biz de onlara insanca davranıyoruz.

Günlük hayatımızdan uzaklaştırarak parkları, çiçek sergilerini gezdirmek, şehirde dolaştırmak suretiyle bizlere unutulmaz dakikalar yaşatan İstanbul Belediye Reis muavini Sayın Medih Yegül’e minnet ve şükranlarımızı arkadaşlarımız adına dergimizde bildirmeketen şeref duyarız.

CUMHURBAŞKANIMIZ SAYIN CEVDET SUNAY HASTAHANEMİZİ ŞEREFLENDİRDİ

“Felaketlere uğramış zavallı vatandaşlarımızı ziyaret ettim. Eskiden kalma korkunç şöreti olan bu hastahanede gördüklerim beni şaşırttı. Yeni usuller ile büsbütün başka çehre gösteren ve insanı hayrete düşüren gelişme şayanı takdirdir. Bu sonucu elde edenleri hararetle tebrik ederim. Fedakâr kıymetli doktor arkadaşlarım bu eserleriyle her zaman öğünebilirler.”

Cumhur BŞK.

13-Ağustos-1966

**BAŞBAKANIMIZ SAYIN SÜLEYMAN
DEMİREL'İN HASTAHANEMİZİ ZİYARETLERİ
BİZLERİ ÇOK SEVİNDİRDİ**

Bakırköy Akıl ve Ruh Hastanemizin kıymetli hekimlerine, hastabakıcılarına ve idarecilerine, hastalara gösterdikleri şefkat, itina ve sevgiden dolayı teşekkür ederim.

12/8/1966

S.Demirel

Başbakan

SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM BAKANIMIZ HASTANEMİZİ ŞEREFLENDİRDİ

Bakırköy Akıl ve Ruh Hastalıkları Hastahanesinde gördüklerim beni çok mütehassıs etmiştir. Başta baştabib olmak üzere bütün hekim arkadaşlarıma ve diğer personele teşekkür ederim.

Daha modern tesislere de sür'atle kavuşması en büyük temennimdir.

Başarı dileklerimle.

3.5.1967

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

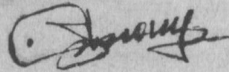
Vedat Âli Özkan

Türk tarihinde bir ruh sağlığı eğitim ve araştırma hastahanesini ilk defa şerefliendirerek ruh sağlığı çalışmalarımızla çok yakından ilgilenen ve bu alanda irşad ve teşviklerini esirgemeyen çok değerli Cumhurbaşkanımız Sayın Cevdet Sunay'ın bu ziyaretini müessesemiz asla unutmayacak, dalma minnet ve şükranla anacaktır. Yukarıdaki fotoğrafta Sayın Cumhurbaşkanımız Cevdet Sunay ruh sağlığı ile ilgili çalışmalar hakkında Başhekimimiz Dr. Faruk Bayülkem'in verdiği izahatı dinlerlerken görülmektedir.

Felakete uğramış zavallı vatandaşlarımıza ziyaret
ettim. Eski den kurtma korkusu, Şöhreti olan bu hastane de
gördüklerim beni şaşırttı. Yeni usuller ile bütünü
başka bir Şehre gösteren ve insani kıymete düşüren
gelişme Şeyane Takdire dır. Bu Şeyane ile edo-
leri kuvvetle Tebrik ederim. Fedakâr Kıymet-
li doktor arkadaşlarımız bu eserleriyle şöhret
övrüne bilirler.

13-Ağustos-96 Cumhuriyet BSK.

Tarihimizde ilk defa bir ruh sağığı eğitim ve araştırma hastahanesini şereflendirerek çalışmalarımızla çok yakından ilgilenen, teşvik ve irşadları ile bizleri bahtiyar edip gönüllerimizi fetheden değerli Başbakanımız Sayın Süleyman Demirel'in bu ziyaretlerini müessesemiz asla unutmayacaktır. Yukardaki fotoğrafta Sayın Başbakanımız bizleri muhabbetle selâmlarken görülmektedir. Sayın Başbakanımızın arkasında görülen çok değerli İçişleri Bakanımız Sayın Dr. Faruk Sükan'dır.

Bakırköy Akıl ve Ruh Hastanelerini Kışın

Hekimlerine, hastane idarelerine ve idarecilerine

Hastalara gösterdikleri şefkat için ve

Servisleri dolayısı ile teşekkür ederim.

Hastalara şifalar temenni ederim.

12/8/1966

S. Demirel

Başhekim

“BASINDA BİZ”

Evvelki yıldan beri açmakta olduğumuz sergilerimizin 5 incisi 20 Ağustos 1963 günü İzmir Enternasyonal Fuarında 6 ncısı 5 Eylül 1963 günü Manisa Kitap Sarayında açtık. Meşguliyetle tedavi ve rehabilitasyondan elde ettiğimiz müspet neticeleri sayın halkımıza takdim etmek maksadıyla tertiplediğimiz bu sergiler, halkımız tarafından olduğu kadar, sayın basınımızca da ilgi ile karşılandı. Bizlere geniş sütunlar ayırarak, çalışmalarımız hakkında sayın halkımızın dikkatini çektiler. Biz, akıl hastanesinin tedavi gören hastaları ve (Kendi Sesimiz) dergisinin yazı işleri ile uğraşanlar olarak basınımızın bu alakasına gönüller dolusu teşekkür ederiz.

ZİRA ANKARA ESKİ HAMAM ESKİ TAS YA DA “İLAÇTAN ÇOK İBADET İYİ...”

**ÖZKAN “RUH HASTALIĞINI İLAÇTAN ÇOK İBADET İYİ
EDER” DEDİ**

Dün Bakırköy Akıl ve Ruh Hastalıkları hastanesini şanına yakışır bir şekilde jet hızı ile kontrol eden Sağlık Bakanı Vedat Ali Özkan’a hastalar “İsmet Paşa da aramıza gelsin” demişler ve kendisine şiir demeti sunmuşlardır.

...

Jet Bakan saat 10.30 da hastaneye gelmiş ve Başhekim Dr. Faruk Bayülkem tarafından akıl hastalarına takdim edilmiştir. Bilahare güreş, atletizm, basketbol ve futbol takımlarını teftiş eden Bakan, “Siz Galatasaray forması giymişsiniz. Rakip bulamıyorsanız Fenerbahçe ile Beşiktaş’ı getirelim” deyince hastalar, “Bize hepsi hafif gelir. Biz Milli takımı istiyoruz” şeklinde cevap vermişlerdir.

Bakan, hastanedeki camie temas ederek “İbadetin büyük tesiri vardır. İlaçların ve tedavinin tesir edemediği ve hastaya veremediği rahatlığı ibadet verir” demiş ve bilhassa sinir ve ruh hastalıkları hastanelerinde camilerin bulunması lazım geldiğini ilave etmiştir.

TERCÜMAN

BİR AKIL HASTASI “JET” BAKANİ AZARLADI

Hasta, Bakana “Otur oturduğun yerde” dedi.

Jet Bakan Dr. Vedat Ali Özkan’ın teftişi iyi başlamıştı dün sabah... Saat 10.30 sıralarında, Bakırköy akıl ve Sinir Hastalıkları hastanesine gitmiş, Başhekim Faruk Bayülkem tarafından karşılanmıştı. Sonra da hastaneye doğru yürümüşü. Önünde anlı şanlı bir mehter takımı duruyordu Özkan’ın.

İşte ne oldu ise o zaman oldu. Mehter takımının bir mensubu büyük bir ciddiyetle yürüdü ve ilk sözü “Beyim siz doktor musunuz?” oldu. “Evet” Cevabını alınca da ikinci soruyu yapıştırdı. “Varisten anlar mısınız?” Başhekim Bayülkem’in, ne Bakanın ihtisasının Boğaz Kulak Burun olduğu konusundaki ikazı ne de başka bir şey hastayı yatıştıramadı. Ve de Bakanı paylamasını önlemedi.

“Eğer varisten bile anlamıyorsa ne geliyordu oraya. Otur sundu oturduğu yerde!”

Herkesin bir derdi vardı burada. Hastanenin futbol takımlarının derdi de rakip bulamamaktı. Takımın oyuncularını “ciddi bir rakip” arıyorlardı.

Resim atölyesinde kendi portresi hediye edildi Jet Bakana. Birkaç da şiir okundu. Edebiyat Kulübünün lokalinde okunan şiirlerden birinde ise şöyle deniliyordu:

“Cevdet Sunay’dan sonra ve Demirel’den de sonra

Şimdi de Bakırköy’e geldi Jet Bakanımız,

Hiç unutulmuyor demek hastaları meşhurlar

Bu ziyaret olacak bir ebedi anımız.

Madem Bakırköy büyüklere bir uğrak oldu,

Bütün büyüklerimiz her gün taşınsa gelse,

Zaten bu hastane akıllı deli doldu.

Bari Bölükbaşıyla İsmet Paşa da gelse.”

AKVARYUMDA GENÇ KIZLAR

Fatma İRFAN

Akvaryumda kızların ne işi var, kızlar balık mı ki akvaryumun içinde bulunsun: diye merak edeceksiniz. Bir sanatçı insanların bu merakını bildiğinden tablosuna “Akvaryumda Geç Kızlar” ismini vermiş.

“Akvaryumda Genç Kızlar” Fuarda sergilenen akıl hastalarının tablolarından birinin adıdır. Dün akşam, sağlam akıllıların eserlerini seyretmekten usanınca, akıl hastalarının eserlerini görmeye gittim. Akıl hastası deyip geçmemeli. Meğer gerçekten görülecek ve üzerine düşünülecek eserler vermişler.

Akvaryumda Genç Kızlar isimli tablonun sanatçısı dört yıldan beri Bakırköy Akıl Hastanesindeymiş. Lise tahsilli, kırk yaşında, adı: R.T.B. Akvaryumda Genç Kızlar ismini verdiği tablo hemen de insan boyunda. Yağlıboya ile yapılmış. Tabloda biri önden, öteki arkadan görülen iki çıplak kadın var. Tablonun altında sanatçının eseri hakkındaki açıklaması yazılı. R.T.B. diyor ki: “Halkın çıplaklığa karşı alakasından istifade ile sergiye ait tablolar araksında bir başkalık olsun diye acele yaptığım bir tablo.”

R.T.B. için akıl doktorları ne derler bilemem. Fakat bize öyle geliyor ki bu R.T.B. akıl hastası filan değil, düpedüz büyük bir taşlamacı. Akıl Hastanesi dışındaki tüm akıllılara açıkça: “Ben, siz akıllıların resim sanatına, akıl hastalarının dertlerine filan ne ölçüde boş verdiğinizi bilmez değilim. Sizin ilginizi çıplak kadın resimleri kadar bir şey çekemez. İşte ben de sırf onun için siz akıllılara iki çıplak kadın resmini bir çırpıda çiziverdim”, diyor. Yanılmıyor da!..

Akıl hastalarının resimlerinin sergilendiği salonda akıllı kalabalığı en çok önünde tutan “Akvaryumda Genç Kızlar” tablosuydu. Bu durumda resmin sanatçısının mı, yoksa seyircinin mi akıllı olduğu bir münazara konusu yapılsa yeridir.

Pavyonda bir de akıl hastalarının yayınladığı dergi ilişti gözüme. İçinde akıl hastası şairlerin şiirleri var. Bir iki örneğini akıllı şairlerimizin şiirleriyle karşılaştırmanız için veriyoruz.

SONBAHAR DÜŞÜNCELERİ

Bu şiirimi sana yazıyorum Üsküdarlım
 Köyümün kerpiç odasından
 Günün en geç saatlerinde
 Seni yaşıyorum.
 Seni düşünüyorum yoksunluğunla.
 Şimdi sen Üsküdar İhsaniyesinde
 Açmışsın pencerelerini karanlıklara
 Bana doğru uzatmışsın ellerini
 Bütün hatıraların yarım
 Bütün düşüncelerin yarım.

14 – B Servisinden: R.G.

DEMOKRAT İZMİR

KENDİ
AKIL VE SINIR
Hastalıkları Hastanesi
Kültür Köyü

SESİMİZ

BAKIRKÖY AKIL ve SINIR HASTALIKLARI HASTANESİNDE TEDAVİ
GÖRENLER TARAFINDAN HAZIRLANAN AYLIK DERGİ

*Akil hastalıklarında muhafazakâr görüş yerine modern psikiyatri
zihniyetini memleketimize ilk defa getiren merhum Müderris
Dr. Raşit Tahsin'i rahmetle anıyoruz.*

YIL: 3

OCAK - ŞUBAT 1965

SAYI: 11-12

AKLIN SINIRI...

Aydiye FENİK

Bakırköy Akıl Hastanesinin sakinleri ber dergi çıkartıyorlarmış. Her nedense, son sayısını bana da göndermeği akıl etmişler!...

Acaba arada sırada akıl ölçüsüne sığmaz konulara dokunduğum için beni meslektaş mı sanmışlar? Keşki öyle olsaydı da, akıl sınırı ile beraber kanuni sorum dışında olsaydık

!..

Ama olmamışız..

Bakırköy Akıl Hastanesinin “Düşünen Adam” heykeli ile beraber bütün akıl ve fikri, kalın ve yüksek dört duvar ötesine ulaştırmak akıllılığını gösteren bu meslektaşlara candan teşekkürler!..

Dergiyi karıştırdıkça, şüpheyeye düşüyorum.Acaba, bunlar, başkalarına akıl vere vere mi hasta düştüler, diye...

Derginin isimi şu:

“Kendi Sesimiz!..”

Bu seste, aklın önemine bir omuz silkiş var!..

Bu seste, akıllı geçinenlere bir serzeniş, bir acıyış var!..

Bu seste, aklın bulduğu imkanlar dışında, belki de çok üstünde bir hissediliş var.

Tevekkeli, La Rochefoucauld, delilik yapmadan yaşıyan insan, zannedildiği kadar akıllı değildir, dememiş.

Delilik yaparak sivrilen insanların da, pek akıllı sanmışımız bundan galiba...

Her neyse, biz gelelim yine dergimize. Daha doğrusu, akıl

hastalarının dergisine...

Baştan başladım, sonuna kadar okudum. Okuduktan sonra, bir çok akıllıların çıkardıklarını, pek delice buldum. İnanın ki böyle...

Delilerin bir akıllı hareketi de şu:

Yazdıkları akıllıca şiirlere imza koymamak!

Şairlerin hepsi meçhul..

İmza yerine birçok remizler, mesela şu kelimeler konmuş:

24 servisinden M.T.O.. Prot, No.1963/3/176.

Bundan anlıyorum ki, bir çok deliller akıllıca şiirlerine imza koymayacak kadar akıllıdırlar!...

Oysa, Akıl Hastanesi dışında birçok akıllı geçinen şairler, deli saçması şiirlerle şöret sevdasındaadırlar!

Sade şiirde mi? Yalnız romanda, san'atta mı?

Hayır! Her sahada akıl sınırını aşmış budala şöretler yok mu?..

Hatta, onları alkışlayanlar yok mu?...

SON HAVADİS

RÖPORTAJ: Akıl Hastalarının Resim Sergisinden İntibalar...

Erdal ÖZGÜR

Festival dolayısıyla şehrimiz Devlet Tiyatrosu himayesinde bulunan Akıl Hastaları Resim Sergisini son gününde ziyaret ettim. Hastanenin Başhekim Muavini Dr. Ferruh Ünsalan'a çalışmaları hakkında sorularımı sıralamaya başladığım zaman gözüme şaheser bir tablo ilişti.

-Hoş geldiniz, şöyle oturun, demeseydi röportajı unutacaktım neredeyse.

12 yıldan beri bu hastanede çalışan Dr. Ünsalan'a:

- Bu hastanede kaç hasta var acaba:

- 3800 hastamız vardır. 3700 arasında değişir ama siz 3800 deyin.

- Enteresan bir olay anlatır mısınız:

- Bu mülakat çok şahsi olacak galiba. Ayıp olacak, Hastane Başhekimini de yazalım lütfen. İsmi Faruk Bayülkem.

- Hastanede hastalarınız en çok hangi konu üzerinde çalışıyorlar:

- Hastanemizde en çok resim atölyesinde çalışma vardır. 1960 senesinde ilk resim atölyesini açtık. Resmin hasta üzerinde çok büyük tesirleri var. Başka başka... Ha şey var. Çorap, briket, di-kiş, heykel, nakış, marangozluk, demircilik vs. Şunu da yazın lütfen. Resim çalışmalarında bir hastanın başladığı tabloyu bir diğer hasta bitiriyor.

- Affedersiniz, anlayamadım.

- Mesela, üç saat bir tablo üzerinde çalışan bir hasta canı sıkılınca bırakıp gidiyor. Gerisini diğer hasta tamamlıyor. Hem mü-

saadesiz falan.

- Kavga falan etmiyorlar mı:
- Bilakis memnun oluyorlar!
- Desenize koalisyon yapıyorlar.
- Sergide satılan bir tablo ve diğer eşyaların paralarını tablo-

yu yapan hastaya mı veriyorsunuz:

- Prim veriyoruz. Pek tabî ki ki teşvik için. Aynı zamanda kurduğumuz bir cemiyet dolayısıyla döner sermaye olup yine hasta için faydalı oluyor.

- Hastalar, hastaneden çıkınca yine kontrol altında bulunduruluyorlar mı:

- İstanbul'da beş adet Ruh Sağlığı Dispanseri var. Hastanede tedavi olup çıkmış hastalar burada belirli zamanlarda gelip kontrol edilirler.

- Kendileri mi gelirler:

- Kendileri gelmek zahmetine katlanırlar. Çünkü yine kendileri için faydalı olduğuna inanmışlardır. Sonra şeyde yaparız. Belirli daha doğrusu evvelce tespit edilmiş bölgelerde Ruh Sağlığı ile ilgili taramalar yaparız.

- Şeyi sormuştum, cevap vermediniz. Birçok fıkra var bu hastalık üzerine. Acaba sizin başınızdan da böyle bir hadise geçti mi:

- Hastanede şaheser resim yapan bir hastamız vardı. Birgün geldi ki artık resim yapamaz oldu. Merak edip sordum. Cevap vermedi. 15 gün sonra tekrar yanına gidip neden çalışmadığını sorduğumda, çalıştığı boyaların renklerinden korktuğunu söyledi. Yani açıkça renkleri suçlandırıyordu. Sonra bizden renklerin kendisine bir şey yapmıyacağına dair yazılı bir belge istedi. Pullu falan bir yazı veredikte eline, tekrar çalışmaya başladı.

- Hastalarınızı bu resim biriket, dikiş falan gibi atölyede çalışmaya siz mi zorluyorsunuz:

- Hastalarımıza bütün atölyeler serbesttir. İsteyen istediği

atölyede çalışır.

- Zannederseniz daha evvelce İstanbul, Ankara, İzmir'de de sergi açtınız. Bu sergileri Bursa seyircisi ile oranlar mısınız:

- Bursa'daki sergimiz çok az süre kaldı. Daha doğrusu bugün bitiyor. Halbuki İzmir'de bütün Fuar boyunca kalmıştı. Bu bakımdan bir orantı yapılamaz. Fakat Bursalıların yakın alakasına çok teşekkür ederiz. Bilhassa Dr. Mehmet Ali Büyükçakmak'a şükranlarımızı sunarız. Dikkat edin (sunarım) değil, (sunarız) diyorum. Çünkü gösterilen bütün alaka 3800 kişinin tekrar normal hayata dönmesi için yapılıyor. Ben de bu 3800 hastanın adına konuşuyorum.

Sergiden çıkarken teypten yükselen müzik delice bir ritme bürünmüştü...

-Yok canım, imkan yok olamaz bu san'at dolu tabloları bu şahane eserleri bir sinir hastası yapamaz.

-Vallahi inanansım gelmiyor, sahiden şu isimleri yazılı hastalar mı yaptı bunları, bravo... Bravo.

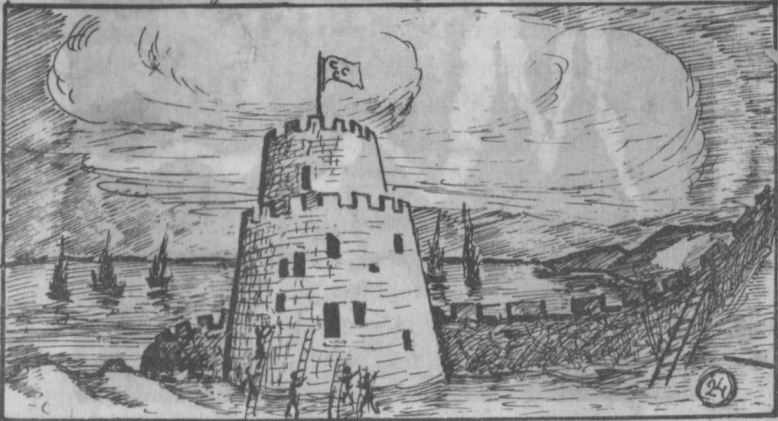
-Hele şu yemek listelerine de bakın, nasıl da manalandırılmış Allahım, kırk yıl düşünsem aklıma gelmez, güzel çok çok güzel hatta enfes...

Gibi birçok hayret ve hayranlık ifade eden konuşmalar yapılıyordu. Bakırköy Sinir Hastalıkları Rehabilitasyon sergisini ziyaret edenler arasında. Bu konuşmalar tamamen birer hakikatti ve her ziyaretçi yeni durduğu herhangi bir eserin karşısında mutlaka bu sözlerden birisini elinde olmadan sarf ediyordu.

Dükün Tormana bıraktığı gemilerde bu halin aksülameli görüldü. Teslim alınmış gemilerde isyan başlamıştı ve dükün tarafına geçmeye çalışıyorlardı.

Az sonra 15 parçalık filo limandaki Torman'ın kalyonlarını ateşe verdiler. Her taraf barut ve dumana kokuyordu.

Torman ve efradı ufak bir burçta son müdafaaalarmı yapıyorlardı. dike teslim olmaksızın şerefle ölmeyi tercih edeceklerdi. artık Sanigeler dahi ilerlemek bilmiyordu. Nerede ise Kuffar onların bulundukları bölmeye girecekti. Artık onları ancak orol kurtarabilirdi.

BAKIRKÖY'ÜN AKIL MEYDANI

(Kendi Sesimiz dergisinde yayınlanmış 'açıkoturumlar'. Hastanede yatanların kendi aralarında yaptıkları bu tartışmalar belki de ülkemizdeki ilk 'grup terapisi' deneyimlerinden...)

YILDIZ PARKI GEZİSİNDE NELER GÖRDÜK, NASIL EĞLENDİK...

R... B... (40. Servisten) : Memleketimize benzeyen bir yer, kalkınmaya ihtiyacı var. Şimdilik Allah yardımcımız olsun.

H... H... (11/B Servisinden) : Yıldız Parkı'nı iyi buldum. Korunun vahşiliği çok hoşuma gitti. Çeşitli yıldız çiçeklerini çok sevdim. Boğaz, Üsküdar sırtları ve Karacaahmet fevkalade bir manzara arz ediyordu. Havuzları beğendim. Köşk de takdire değer. Böyle bir gezi daha olsa, Rumelihisarı'nı ve Orman mektebini görmek isterim.

E... H... (7/A Servisinden) : Çok hoşuma gitti. Memleketime, İzmir'e benzettim. Evimi gördüm sanki Deniz çok güzel görünüyordu.

R... T...B... (14/A Servisinden): Yıldız Parkı "Yıldız Çiçekleri Sergisi"ne ben de gittim. Doğrusu kadın, erkek karışık olarak bir otobüs yolculuğu yaptık. Yol bitmesin istedim ama sonsuzluğa benzemiyor âdemoğlunun seyahatleri. Nihayet Yıldız Parkı geldi. Daha hastane kapısından başlayan artistliğimiz burada da devam ediyordu. Kamerayı karışımıza koydular, otobüslerden indik. Gezinin esas hedefi başlamıştı. Hepimiz hastane kıyafetinden çıkmış olarak birbirimizi görmekte bahtiyar idik. Güneş, hepimize gülüyordu. Parkın göl kısmına geldik. Parkın sevimli müdürü bir hasta arkadaşımızla sandal gezintisi yaptı. Sonra resim sergisini gezdim. Buradaki resimler asılları kadar güzel hatta nakışlaştırılmış çizgileri çiçeklerden çok daha güzel buldum. Bir ara arkamda kameranın beni filme alışını görünce gururlanma-

ğa başladım. Çünkü hayatım boyunca erişemeyeceğime inandığım film artistliği zevkini duymaya başlamıştım.

Parka birbirleri için gelmiş aşıkları görünce bu tabiat güzelliğini, daha güzel buldukları aşklarına ilave etmek isteyenlere gıpta ile baktım, birbirlerine karşı duydukları hislerini tabiat aşkından üstün tuttukları her hallerinden belli oluyordu. Ben artık kırıldığım için uzaktan seyretmek zevki bana kâfi geliyordu. Dönüşte arzularımız tatmin olduğu halde yine zevkli buldum.

Bu geziden dolayı hastaneme minnettarlıklarımı sunarım; hayatta erişemeyeceğime inandığım eğlence ve bedii duygulara erişmek fırsatını verdiği için.

S... B... (5. Servisten): Çok güzel eğlendik, çiçekler falan çok hoşuma gitti. Değişik bir gün yaşadık. Başka yazma artık: ne yapayım bum kadar.

H... B... (10. Servisten): Esası devletin payıhatı ve padişahın oturduğu tahtı görmek isterim. Ne kadar padişah gelmiş ise onları görmek isterim. Orası eskiden devletimizin payitahtı idi. Çiçekler de bizim. Atatürk payıhatı bunlarla kurtardı ve çiçeklerle... İşte bunları yaz kuzum, bunlar size ders...

Z... Y... (16. Servisten): Abi be, ben ne zaman taburcu olacağım, sen onu söyle beraber gidelim, olur mu?

M... T... (36. Servisten): Yıldız Parkı güzel ama müşkülat karışındayız. Yürümeleri zor. Beğendim. Hazırlamaları kim yaptığını bilmiyorum.

M... Y... (16. Servisten): Yıldız Parkına 35.000 türlü renkli çiçek Türkiye de. Hayatta ilk olarak bu çiçeği gördüm. Gönlü mü açan güzel Yıldız Parkı güzel kokular koktukça içerim açıldı. Havuzu gördüm. Kıyılarındaki renkli çiçekler açmış, ben tazyikli suya baktıkça bana serinlik verdi.

A... M... (37/B Servisinden): on seneden beri hastanede bulunmaktayım. Buradan dört duvar arasından çıkıp ta İstanbul un en mutena parklarından biri olan Yıldız Parkına gitmek benim için çok mutlu oldu. Park umumiyetle bakımsız. Hele ağaçlara

hiç itina gösterilmemiş, yollar güzel. Bilhassa güzel olan tarafı yıldız ismine layık olduğu şekilde güzel bir yıldız çiçeği bahçesi var. Burayı bütün arkadaşlarımla görmesini temenni ederim.

N... D ... (4. Servisten): Ne söyleyeyim. Çiçekler çok güzeldi. Sonra orman gezisi insana neş'e veriyor. Yalnız tek başıma olmayıydı ki bir şeye benzesin. Böyle kalabalıkla olmaz ki... Kır gezisine bu çok muazzam geliyor. Havası da, gezisi de her şeyi iyidir. Kalabalıkta o çekti bu yana, bu çekti o yana bir şey anlamadım. İşte bu kadar.

S... S ... (6. Servisten): Çok hoşumuza gitti. İstanbul'un havası çok iyi geldi. İlk defa Yıldız Parkını gördük. Çiçekler çok güzeldi. Hastanemizde de böyle çiçekler yetiştirmek isteriz. Hele o kayığa binmek yok mu, bir âlemdi. Hem de bizim beye çatayım. Beni neden daha evvel götürmemiş. Sade resimlerimizi görmek isteriz, acaba güzel çıkmış mı: ...

S... A... (8. Servisten): Böyle yerlere gitmediğim için çok hoşuma gitti. Daha çok orta katı sevdim. Gezdim, dozdum, beğendim., gezdim, geldim. Kah, kah, kah ... Aklımda kalanlar bunlar.

S... K... (33/B Servisinden): Yıldız Parkını çok güzel buldum. Hastanemizden orası daha güzel ama hastanemizin de kendisine has ve tabii güzellikleri daha fazladır. Bir daha götürseler, Gülhane parkına gitmek isterim. Gidiş gelişi çok beğendim.

Parkı bir an evvel görebilmem için otobüste arzu hissediyordum. Varınca derhal içim açıldı. Sanki yıldız çiçekleri gibi, isimleri benzeri şekilde birbirine uyuyor.

Parka gideceğim aklımdan dahi geçmiyordu. Onbaşımız ağabeyim bana bu müjdeyi verdiği zaman sanki yeniden doğmuş gibi sevindim.

M... Ç... (14/B Servisinden): Eski binalar bir gün olup çürüyecek. Yılan yıldız gibi amacım. Afrika'da yürüyecek kalbim hastadır. Nasıl yüreğim yürüyecek. Allah'ım rahmetli duman olup semayı bürüyecek. 4 Kasım 911 tarihinde eski cariyelerle zaptiyelerin gördüğü imajı öğrendim efendim. Tarihleri rüya ile gördüm.

Ben bir mimardım.

Z... K...(14/B Servisinden): Parkta bulunan ıhlamur ağacının altındaki havuz ve içinde oynayan balıkları, tepedeki havuzun üzerinde yüzen kayığı bütün teferruatıyla o muazzam tabiatı tamamen tatlı bir şekilde seyrediyordum; o anda gözlerim kanepe'nin üstünde oturan aşıklara içimi çekerek batım. Tabii ki bu bakış bana tamamen gençliği ve tatlı hayatı hissettirdi. Bu gezide kendimi dünyanın en bahtiyar insanları arasında olmak düşüncesiyle büyük hülyalara daldım. Bu tatlı düşüncelerimiz ve gezimiz hastaneye gelişimizle sona ekrdi. Meğer o günlük bir hayattı. Bir anlık parlayan ışığın söndüğünü hemen hissettim ve tekrar hastanedeki hatıralarla baş başa kaldım. Bir an derin bir düşünceyle gezip gördüğüm yerlerin fiziki portresini kendi kendime çizdim, sonra da arkadaşlarıma anlattım. Sağ olsun bizi geziye teşvik eden Başhekim Bey. Başhekim Beye, hemşirelere Dr. Ni-yazi Demirkıran'a, Dr. Mustafa Özalp'a ve Rehabilitasyon Şefi'ne minnet ve şükranlarımı ayrı ayrı belirtmek isterim. Geziye gittimiz Yıldız Parkı'nın müdür ve memurlarının bize gösterdikleri yakın alakalarına çok memnun kaldık. Sayın Başhekimimizin tekrar bizleri böyle gezilere göndereceğini düşünerek büyük bir refah içinde olduğumu belirtmeyi de yerinde buluyorum.

H... L... (40. Servisten): Binaları boş gördük. Bahçe çok güzeldi. Fakat yazık, buraları kaşkorse, fanila veya koton-maşin gibi insanların faydalanabileceği fabrika binası olarak kullanılsaydı makbule geçirdi. Veya İsveç tezgâhları, trikotaj vs. gibi... Bilhassa mensucat sanayi... Malum ya, biz çorapçıyız, boş yer görünce biz fabrika yapmak isteriz.

N... İ... K... (14/B Servisinden): Tabiatın bütün güzellikleri ve karşı planda deniz ve çamlıca sırtlarının muhteşemi yeti havi olan bu bahçenin havasına da doyum olmaz. Bilhassa 135 nevi yıldız çiçeğinin üremesi için yapılan çalışmaların müspet oluşu çiçeksever müstahdem ve idarecilerin şeydası olmamak kabil değil. Kıymetli üretme personeline ayrı ayrı teşekkür borçluyum. İyi, neş'eli dakikalar geçirdik. Muhterem Şef Nejat Kutay Beyin bizzat muhte-

rem hastalarımızla meşgul oluşlarına ve en ufak bir kırgınlığa değil, bilhassa hüsnü teveccühleri çiçekleri kadar olgun temiz, müspet haller verici oluşlarına da teşekkür borçluyum. Her halde gül nevilerinin açılışında o bahçelerin letafetine doyum olmayacaktır. Çiçek sergisinde aziz meslektaş arkadaşımız Teoman Bey'in eserlerini bizzat tetkik ettim. Çok mahirane, pekiyi bir üslupla çizilmiş. Çiçeklerin cazipliği hala gözlerimde canlanmaktadır.

Çeşitlerinin güzelliği, renklerin ruh okşayıcı yüz kamaştırıcı oluşu ve tabiatın sırlarını ifşa eden bir renk bahçesi oluşu her halde ben gibi bir ressam ve şairin ruhunu ne kadar mütecessis ettiğinin tahminini sizlere bırakıyorum.

S...Ü...(36 Servisten) : Arkadaşlarla otobüsten inince biraz mola verildi ve sonra parkın zikzaklı yollarından çıkmağa başladık. Biraz sonra yıldız çiçekleriyle baştanbaşa bezenmiş bir platforma geldik. Burada bir de muhtelif firmaların armağanları olan guaş yıldız desenleri vardı.

Bu serginin biraz ilerisinde bir havuz vardı. Onun etrafında biraz mola verdikten sonra bir merdivenden çıkmağa başladık ve ikinci bir platforma geldik. Burada yıldız biçiminde bir havuz vardı. Sonra parkın en güzel yolundan çıkmağa başladık. Burada çamlar, meşeler, defneler, sakız ağaçları sıralanmıştı.

Üçüncü platforma geldiğimiz zaman büyük bir havuzla karşılaştık. Bunun önünde Mithat paşa köşkü vardı. İki asır dilde çam duruyor, bu terastan bütün Boğaz ihtişamıyla görülebiliyor.

Eski devrin sırmalı kökleri yerine şimdi bu bahçeyi modern villalar çevirmiş anbean. Yine buradan bakınca, parkın giriş yerindeki devasa çamlar arasında bir minare görünüyor. Bu râtip bir yerdeki efsanevi peri saraylarını andırıyor. Bu manzarayı seyrettikçe insanın bir kuş olup o nemli yapraklar arasından uçası geliyor.

S...Ö... (13. Servisten): O gün hepimiz giyindik. Bir bayrama gider gibi sevinçle hazır olduk. Kız arkadaşlarımız bir sıraya geçtiler. Hepsinin üstleri başları çiçek gibi. İçimde bir ferahlık, bir se-

vinç duydum. Erkek arkadaşlarımız da güzel sivil elbiselerini giymiş halde sıraya geçtiler. Sevine sevine, güle güle, otobüse bindik. Derken Yıldız Parkı denen yere geldik. Yavaş yavaş tepeye doğru çıkmağa başladık. Kalbimizde o kadar sevinç vardı ki, tarif edilemeyecek bir şekilde. Ne çeşit çiçek istersen orada gördük. Hepsine hayret kaldık. Parkın müdürü çeçekler hakkında bilgi verdi.

Hep beraber büyük bir merdivenden yavaş yavaş çıkmağa başladık. Tepe gibi merdiven daha hayatımda öyle merdiven görmedim. Hem çıkıyoruz, hem seviniyoruz hem de tatlı tatlı muhabbet ediyoruz. Tepenin üstünde geldik. Aşağı bakınca deniz ayağının altında gibi gözüküyor. Tekrar çok büyük bir havuz. Havuzun içinde bir sandal. Havuzun sol tarafında muntazam yapılmış bir mermerden saray. Etrafı sırt asfalt. Tepenin ta üstünde yani Yıldız Parkının tah tepesine düşüyor. Ve orayı gezdik. Havuzun etrafını sardık. Çok şirin bir yerdi. Ben bunları görünce bütün üzüntülerimi unutmuş ve tekrar eski hayatıma kavuşmuş kadar oldum.

Saat 12 oluyordu. Park müdürüne “Allahaismarladık” deyip, teşekkür ederek memnuniyetle ayrıldık. Hastanemize güle güle geldi. Bunları yazarken bile sevinçle yazdım. İnşallah bir defa daha gitmek nasip olur.İyi günlerin iyi saati, tatlı bir hatıra olur bu gezinti.

HASTANEMİZDE KONSER VEREN ŞEHİR BANDOSU HAKKINDA ARKADAŞLARIMIZ NELER SÖYLEDİ?

M...Ç... (14/B Servis): Ne gürültü var ne patırtı. Ormanlara girmiş geyik çatırdı. Hancı değilim ceylanlara patırtı. Bando bölüğünün birinci takımının buluşu (47) kişiden müteşekkildi.

S... C... (16. Servis): Hiç bir şey anlamadım. Yürüyüş yaptık, gittik, oraya oturduk, seyir ettik.

Ş... G... (16. Servis): Bandonun şerefi vatının en yüksek şerefini bütün kalbimle yine de hatırladım. O günün şerefi daima kalbimde kalmış ve kalmaktadır. Ne mutlu Türküm diyene.

T... Y... (5. Servis): Beni alakadar etmeyen bir mevzu ve bir sahne. Burada seyirci sıfatıyla (5000) kişi gibi vatandaş olarak bu topraklara hizmet ettiğimizi hatırladım. Babamın taburunu Bakırköy sanatoryumunda görmekle Kozleve sanatoryumunu hatırladım. Şehir tiyatrosundan ecnebi teb'alı olarak ayrıldığımdan beri, 1933 e kadar ihmal edilerek, böyle bir bandoya acep sahip mi?

A... G... (10. Servis): Eğlence maksadıyla hep merasim geçidine tabi olmamız hatırımdadır.

N... D... (40. Servis): Çok iyi, güzeldi. Memnunum tabii. Fakat bir defa geldi. Çok gelseydi daha iyi olurdu. Çok memnun kaldık. Daha fazla gelmesini istiyorum.

K... E... (16. Servis): Şehir bandosunu o gün seyrettik, dinledik. Müzisyenliğin vermiş olduğu o incelikle bizleri memnun ettiler. Memleket için medarı iftihar denecek kadar iyi enstrümanlardan müteşekkil bu orkestraya müteşekkiriz.

N... S... (10. Servis): Yürüyüş yaptık. Bandoyu çok beğendim. Marşlar güzel ve iyi çaldılar. Giyinişleri çok güzeldi. Sarı kordonları hoşuma gitti.

M... Ö... (7/A Servisi): İstiklal marşı söylediler. İşte o kadar . Marş çaldılar, oyunlar oynadılar. Sonra da gittiler.

H... B... (10. Servis): Atatürk'ün marşı hoşuma gitti. Oyuna hevesli değilim. Küçük çocuklarım dahi oyuna hevesli değil.

V...Y... (7/A Servisi): Hakikaten hoş bir buluştu. Sayın Başheki-mimiz bizleri düşünüyor; kendilerine minnettarım. Her zaman için Sıhhiye Vekaletinin hocalarını daima takdir ederim. Allah cümlesine sağlık versin. Bize her zaman böyle eğlenceli vakit geçirtsinler. Hürmetlerimi takdim ederim.

S... K... (14/B Servis): İstanbul Şehir ve Belediye bandosu çok güzel bir ekip. Marşları iyi çalışıyorlar. Yalnız, benim bildiğim bando dans havaları çalmaz ama iyi oldu. İnsan kendisini bayramda sanıyor. Memnun oldum, iyi oluyor. Ben şahsen müziğe meraklı insanım. Hoşuma gitti. İyi vakit geçirdim.

M... S... (33/B Servis): Bandonun gelmesi her hususta benim hoşuma gitti. Bütün arkadaşları eğlendirmesi hakikaten iyi hazırlanmış bir zemindi. Her zaman böyle neş'eli günler geçirmek isterim. Çünkü ruhen tatmin oluyorum. Sağ olsun, var olsun.

K... D... (33/B Servis): Bando fena bir şey değil. Memnun olduk. Başka diyeceğim bir şey yok. Bir daha gelmesini isterim veya istemem diyemem. Çünkü elimde bir şey yok. İstiklal marşını bile onlar çalışıyor.

H... Y... (33/B Servis): Buraya iyi olmak için geldim. Şimdi ise iyi oldum. Bandoyu her zaman isterim. Güzel oldu. Hastaların gönlünü şenlendirdi. Memnun olduk, sağ olsunlar.

N... İ...K... (14/B Servis): Hastanemizi şereflendirip hasta arkadaşlarımızı neş'elendiren centilmen arkadaşlarımızı ciddiyetle çok ağır bir vazife hizmetindeki gibi hareketleriyle tam bir belediye disiplinine bağlılıklarını ispatla beraber bizleri neş'elendirmek için her fedakârlığı esirgmeden yaptıkları gibi candan teşekkür borçluyuz. Bilhassa milli marşları ve milli oyun havalarıyla gönlümüzü eğlendiren bu kıymetli arkadaşlara sıhhatler temennisiyle vazifelerinde başarılar dileriz.

F... B... (13. Servis): Pek hoşumuza gitmedi. Abraş vaziyette yani vahşi bir vaziyette gördüm.

H... S... (13. Servis): Fena değildi. Her ikisini beğendik. Başka bir şey izah edemeyeceğim.

H... K... (13. Servis): Efendim, marşlar çalındı. Askerlikte da-ima bando önümüzde giderdi. 1. Bölükte çavuştum. Tabii onlar çalınca müteessir oldum. Ağlamak düştü kalbime.

S... I... (33/B Servis): Memnun olduk tabii. Disiplinli idi. Denizci elbisesine benzettiğim için.

R... D... (24/A Servis): Vallahi Şehir Bandosu geldi, taburculuğu hatırlattı. Taburculuktan başka bir şey görmedim.

H... T... (14/B Servis): Hoşumuza gidecek bir şey değil ki... Çünkü yaşıyoruz. Meşgulüz de... Kazanmağa çalışıyor hükümetten ihtisas yapıyoruz. 21 senedir buradayım. Bandoya onbuçugumu ayırsınlar, onbuçuk senesi bize yeter.

H... B... (10. Servis): Bandolar devletimizin paytahtına oturan padişahların bandolarıydı.

Askeriye tarafının, Bakanının ordu bandolarıdır. Topraklarımızı kralların elinden kurtarınca o bandolar çalındı. A... oyunu moyunu sevmen ben. Yalnız 1. Cihan harbi marşını severim. O marşlar bizim topraklarımızı, namusumuzu kurtardı.

KENDİ SESİMİZ

BAKIRKÖY AKIL VE SİNİR HASTALIKLARI HASTANESİNDE TEDAVİ
GÖRENLER TARAFINDAN HAZIRLANAN AYLIK DERGİ

A/511

“Türkiyemizin Akıl ve Ruh Sağlığı davasında büyük ve tarihi hizmetleri geçmiş ve bir örnek millî müessesese olan Bakırköy Akıl Hastanesinde gördüklerim ve müşahedelerim Bakanlık olarak çok ümit vericidir.

Bu değerli hizmetlerden gurur duyuyorum.

Fedakâr meslektaşlarıma kalbî şükran ve takdir duygularımı ifade etmekten zevk duyuyordum.” Dr. Faruk Sükan

HASTANEYE NEDEN GELDİK? NİÇİN KALİYORUZ?

B.D. (40. Servisten) 1. Her hasta ziyaret günleri yollara bakar. Ziyaretçileri gelmediği zaman üzüntü duyar. Ziyaretçilerinin kendileriyle meşgul olup tedavilerini yapan doktorlardan durumlarını öğrenip iyileşmiş ise taburcu olup yuvalarına dönmek ister. 2. Ziyarete gelen kimseler dışındaki üzücü, hüzünlü haberleri getirmesinler. Çünkü düzelmiş olan moralimiz bozuluyor. 3. Doktorlarımızın bizlere zararlı dediği şeyleri getirmesinler. Bilhassa meyve getirmelerini isteriz. 4. Bizlerin meşgul olduğumuz atölyeleri gezmelerini “Kendi Sesimiz” olan mecmualarımızı alıp bilhassa okumalarını arzu ederiz. 5. Atölyelerimizde cüz’i fiyatlarla satılmakta olan eşyalarımızdan alırlarsa bizleri meşguliyyete fazlasıyla bağlamış olurlar.

İ.İ.16. (Servisten) Ben hastalığımın hangi devresinde isem ziyaretçim bana haleti ruhiyemi anlamasına ve ona göre hareket etmesine bil mukabil bağlıdır.

A.İ. (24/B Servisinden) Ziyaretçilerden buraya gelirken “Ah çok yorulduk – Ah vasıta derdi – Bu meyveler da ateş hasasına _ Siğara fazla içme – Bu ziyaretimiz bize dünyanın parasına mal oluyor”, dememelerini isterim.

B.O. (22/B Servisinden) 1. Ziyaretçilerden vicdan, namus bekliyoruz. 2. Hayat savaşı ile uğraştığımız için, rahat ve refahları için onlardan takdir ve hediyeler bekliyoruz. 3. Lütfen bizi fazla rahatsız etmesinler. Kabul günümüzde gelsinler, Pazartesi, Perşembe... 4. Bize nazar değdirmesinler. Kalplerini temiz tutsunlar. Su çirkin şu güzel demesinler, ooo ... deliler ne güzel yapmışlar demesinler.

H.Y. (5. Servisten) Ziyaretçilerden her şey bekliyorum. Paramız yok!... Terlik, çorap istiyorum. Gelmeden çok iyi idim. Ablam almadı ve ben de bozuldum.

N.B. (16. Servisten) Buradan çıkmaktan başka bir şey düşünmüyorum.

G.Y. (7/A Servisinden) Vicdan, namus bekliyorum.

M.Ö. (5. Servisten) İnsan ziyaretçiden her şey bekler. Ben bazen modeller istiyorum ki güzel güzel dikişler dikeyim. Ben hasta değilim, çalışkan insanım. Hiçbir şeyim yok. Yalnız kan verdim. Vücudum zayıfladı.

F.C. (39/B Servisinden) Ziyaretçilerimizden gelmelerini bekliyoruz. Sevgili ablacığım, beni unuttunuz mu? Neden gelmiyorsunuz? Sizi bekliyorum. Enişterim sizi de bekliyorum. İnsan hastanede olunca her gün gelseler yine de bıkmaz.

E.A. (8. Servisten) Ziyaretçilerden eşya istiyorum. Elma, para, sigara istiyorum. Güler yüz, merhamet istiyorum. İyilik yaparsa iyilik bulur, kötülük yaparsa kötülük bulur.

E.C. (7/B Servisinden) Kardeşlerimi bekliyorum. Başka ne olsun!.. Babamı da bekliyordum!..

A.N.Ş. (33/B Servisinden) Ziyaretçilerden ziyaretlerini ihmal etmeyip haftada üç defa gelmelerini sabırsızlıkla beklerim. Çünkü hemen hemen dünyanın her tarafında hastanelerde tedavi edilmekte olan hastaların en büyük tesellileri bir an evvele iyi olmakla beraber, hastanede kaldıkları müddet zarfında yakınlarının kendilerini ziyareti ihmal etmemelerini sonsuz bir istekle beklerler. Bu ziyaretler hastanenin kabul saatlerine uygun olmalıdır.

B.Y. (40. Servisten) Ziyaretçilerden elma, armut, portakal, palaska, serpuş, top, mavi, Yıldız Sarayından alınacak. Lokum şekeri versinler. Badem şekeri, fıstık şekeri, üzüm şekeri versinler. Dolma sarayı versinler. Siz hasta değil pastasınız, on gram beyniniz vardır.

O.A. (33/B Servisinden) Bir tane elbisem gelecekti. Bir de şey gelecekti: iki paket sigara. Elma, portakal gelecekti. Bir de muz gelecekti. Başka bir şey gelmeyecek.

S.Ö. (13. Servisten) Bize karşı sevgi, hürmet, tatlı dil, kalplerimizi kırmamak. Onları her zaman için tatlı dille ve sevgi ile her zaman ziyaretlerine bu şekilde gelmelerini dört gözle bekleriz.

N.A. (33/B Servisinden) Ziyaretçimden şefkat, maddi ve manevi yardım talep ederim.

SİGARA, RUH SAĞLIĞIMIZA FAYDALI MI, ZARARLI MI?

Dr. – Sigaraya ne zaman alıştınız?

O. G. - Lise tahsili yaparken sigaraya başladım. Fakat devam ettiremedim. Sebeplerini araştırdığım zaman musikiden ziyade kemana yakınlık. Arkadaşlarımla iyi imtizaç etme. Fakat kız arkadaşlarımla fazla alaka bulamama. Sonra aile arasında bazı özel durumlar: Davet yoluyla bende bıraktığı tepkiler. Hapsolmak veya mahkumiyet gibi, sebeplerle sigaraya başladım. Kayseri lisesine girdim fazla ders okudum.

Dr. – Sigara içmekten memnun musunuz?

O. G. – Çok fazla memnunum.

Dr. - Bırakmak için ne gibi çareler düşünüyorsunuz?

O. G. – Zengin olmayı düşünüyorum. Bir piyano sahibi olmak. Ve ileri gitmek istiyorum.

Dr. – Yani sigarayı bırakmak için piyano sahibi olmak istiyorsunuz. Daha iyi parçalar çalarım dedi. Acaba o bunun için sebep mi?

O. G. – Piyano efendim. Piyano. Bir de şans. Manevi moral. Şans.

Dr. – Ne ilgisi var; şansla sigaranın?

O. G. – Sürekli olarak piyano çalabiliyorum. Müzikle çok meşgulüm. Bilhassa analitik müzik. Psiko – müzikal laboratuvar usullerini okudum, bazı kitaplardan. Bu suretle, fazla çalışmak suretiyle sigarayı unutmak istiyorum.

Dr.- Bu sözlere bir şey söylemek isteyen var mı?

R. A. – Bence yanlış fikirleri. Piyano çalarken bile sigarasını bir yere koyacaktır. Canı istediği zaman yine içecektir.

İ. İ. – Ama içersinden sigarayı bırakmak için temayül var.

G. Ö. _ Bende bir iki fikir söyleyeyim mi?

Dr. _ Söyleyin.

G. Ö. – Bu çocuk müzisyen olduğuna göre, piyano çalarken sigara içse bence daha güzel parçalar çalar, daha heyecanlı çalar.

Dr. – Piyanom olursa ben sigarayı bırakırım dedi. Daima çok çalışanlar sigara içerler. Mesela bir kompozitör veya edip'in yazı yazarken, istirahat halinden daha fazla sigara içtiğini söylerler.

Şimdi arkadaşınız tam aksini söylüyor, eğer benim bir piyanom olursa, o piyanonun başına oturup müzik parçaları çalarsam sigarayı bırakırım diyor. Acaba burada kendinden geçme mi vardır.

G. Ö. – Bence piyanosu da olsun, sigarası da olsun.

İ. K. – Bence sigaraya alışan insanların ekseriyeti meşguliyet bulamamaktan ileri gelir. Efendim boş zamanlarını sigara içerek geçirmek için içerler.

Arkadaş kendisi müzisyen, ince ruhlu olarak, kendisi itiraf ediyor ki, piyanom olur da onunla meşgul olursam ben sigarayı bırakırım diyor.

O. K. – Efendim sigara içmekten memnun olduğunu söyledi. Sonra da bazı şartlarla bırakacağını söyledi. Ben bundan bir şey anlamadım.

Dr. – Kendisine sorun...

O. G. – Efendim ben sigara içiyorum ama sigaradan haz duymuyorum. Mesela bir gelincik paketini elimde bir formasyon olarak, fors olarak gördüğüm zaman çok büyük hazlar duymuyorum. Bunlar alerjik bir sebep midir – Hissi midir, mantığa mı dayanır. Yoksa adalesel ve ya biyolojik bir hadise midir: Tenakuza düşünüyorum. Sigarayı bırakmaktan korkuyorum. Vicdan azabı çekiyorum.

R. E. – Çünkü vücut alışmıştır.

O. G. – Yüksek tahsil yatığımız zaman biyolojide gelinciği hatırlatıyor. Maddeleri sevmiyorsak, bir çiçeği seviyorsak, insanları sevmiyorsak, hayvanları niçin sevmeyelim?

R. E. – artık ona vücut alışmış.

O. G. – Ruhun mevcudiyetini Dekarte olarak kabul edemiyor-

sunuz ki, madde, felsefidir. Dekart felsefeyi üstün tutuyor.

Dr. – Siz ne düşünüyorsunuz sigara hakkında?

M. T. Ö. – İnsan herhangi bir sebeple sigaraya alışır. Bazı kimseler, kulak dolgunluğu ve can sıkıntısını gidermek için düşünerek alışmışlardır. Bence kötü bir itiyattır. Arkadaşın dediği doğru olabilir. Bir meşguliyet sahibi olursa, zamanla sigarayı bırakabilir.

Dr. – Bakın arkadaşınıza hak veriyorlar. Başka?

R. A. – Ben şimdi fikirlerimi okuyayım mı?

Dr. – Konuşuyoruz şimdi. Elinizdekiler yazılı. Nasıl olsa okunur.

İ. İ. – Arkadaş samimi olarak söyledi. Orasını siz bilirsiniz. Bırakmamak istiyorum., bırakmak ta istiyorum dedi. Tenakuza düşünüyorum, dedi. Gerisini siz bilirsiniz.

R. A. – Bırakmak için irade ve inat lazım. Keyfi bırakılmaz.

Dr. – Bırakmak için içinizde çareler arayanlar var mı?

O. K. – Üç seneye yakın içiyordum. Şimdi bıraktım içmiyorum.

Dr. – Çaresi nedir?

İ. İ. – Ben bir öğrenciyim. Maddi sıkıntı çekiyorum. Bunun için birkaç defa teşebbüse geçtim. Bırakmak istiyorum. Maddi sıkıntı... Teşebbüse geçtim. Mesela önce kendimi kitaplara verdim. Roman okudum. Derslerle ilgilendim. Onlar bende can sıkıcı bir hava yarattılar. Daha fazla uğraşmadım. Boş kaldığım zaman yine uğraştım. Kardeş gibi bir kız arkadaş edindim. Boğazda bahçelerde gezerek onunla meşgul oldum. Köye gittiğim zaman ava gittim. Çok faydasını gördüm. Hatta bırakmıştım. 23 gündür hastanede-yim. Gene sıkılmaya başladım. Tekrar içmeye başladım.

Dr. – Şimdi burada iki şey var. Sigarayı bırakmak için kız arkadaş bulmalı. Kız arkadaş iyi mi geliyormuş sigaraya.

E.A. – İnhisarlar duyarsa, kızların hiç birini sokağa bırakmaz.

Dr. – Sıkıntılı anınızda sigara içtiğiniz zaman size bir şey geliyor mu? Azaltıyor mu sigara?

M. T. Ö. – Bitene kadar efendim. Sigara bitene kadar insan sınırtından kurtuluyor. Bittikten sonra daha beter başlıyor. Ben sigarayı zamanı öldürmek için içiyorum ve daima da içiyorum.

R. A. – Siz alışmışsınız.

R. G. Ö. – İçlerinde en çok sigara içen benim. Müsaade ederse-
niz ben de birkaç lakırdı söyleyeyim.

Ben sigarayı hayalle uğraşan, şiir yazdığım için, edebiyat-
la uğraştığım için, yazdığım şiirleri daha zevkle yazmak için
içiyorum.

Tiryaki olan bir insan, sigarayı bırakmaktansa günde 3 pa-
ket içiyorsa, günde 3 veya 5 tane içsin. Mesela onun yerine leblebi
yesin. Kız arkadaşlarla konuşsun. Ben sigaranın lehindeyim. Ben
sigarayı seviyorum. Bütün insanları seviyorum. Sigara içenleri
de seviyorum.

Dr. – Sigara hastalık yapar mı?

R. G. Ö. – Kanser yapar.

R.A. – Kanser, öksürük ve çeşitli hastalıklar yapar. Damarlar
tıkıyor.

O. K. – Kalp hastalıkları yapar. Kalpte tıkanma, asabi
hastalıklar.

Dr. – Eğer bir insanın kalbinde rahatsızlık varsa büsbütün
artar.

Sigarada ne var? Sebepleri nedir acaba?

R.G.Ö. – Sigaranın içindeki nikotin.

O. G. – Nikotin, çay gibi. Teyn maddesi meydana gelir. Nikotin
bilhassa dimağı uyandıran maddedir. Sigara bana hayat veriyor.

Dr. – Bazı hastalıkları yaptığını söylediniz.

R. A. – Buna rağmen artık vücut alışmış. Çok insanların vücu-
du alışmıştır. İnsan neye alışırsa onun hastası olur.

R. G. Ö. – Atın ölümü arpadan olsun.

Dr. – Siz konuşmuyorsunuz.

E. A. – Sıramı bekliyorum.

R. G. Ö. – Ben sigarayı bırakmak değil, arttırmak istiyorum.

Dr. – Sigaranın ruh hastalıkları üzerinde etkisi var mı? Siz kendiniz sigara bulmasanız ne gibi haleti ruhiye oluyor?

İ. İ. – Sigarayı kullanmadığım zaman, vücut güvensiz kalıyor. Vücut geriliyor. Vücutta bir istek oluşuyor. Sigarası olmadığı zaman sinirlenenler var.

Dr. – Ben de size soruyorum.

İ. İ. – Ben başkalarını söylüyorum.

Dr. – Siz bulamazsanız ne olur.

R. G. Ö. – Ben sigaraya 17 yaşında başladım. Ben sigarayı bulamazsam eğer, burada servis bahçesinde olduğu gibi 3, 5 izmariti kağıda sararak içiyorum. Yahut ta, nasıl ki bir alkolik rakı, şarap, bira gibi tiryaki olduğu içkiyi bulamazsa nasıl asabileşirse hayatta memnun kalmazsa benim sigaram kalmadığı zaman, canım sıkılıyor, asabım bozuluyor, neşesiz oluyorum. Sigara bana neşe veriyor. Atın ölümü arpadan olsun. Sigaradan sonsuz bir neşe duyuyorum.

İ. İ. – Ben sigaranın hamile kadınlar üzerindeki etkisinden bahsedeceğim. İştahları kesiyor. Yemek yiyemiyorlar. Bu dünyaya yeni gelecek çocuk üzerinde etki bırakıyor. Hamilelik sırasında sigara içen veya uyuşturucu madde kullananların, çocuklarında zihinlerinde aşağılık, zekâlarında gerilik görülmüştür. Hamile kadınların sigara içmemesi lazımdır.

Dr. – Belki uyuşturucu maddeler için varit, ama sigara için böyle bir şey olduğunu bilmiyorum.

O. K. – Bir esrar mevzuu olabilir mi? Sigarayı esrar yerine kullanıyorlar mı?

R.G.Ö. – Esasen sigara için de kullanıyorlar.

Dr. – Sigara içmekten memnum musunuz?

E. A. – Mesela ben birkaç sigara içiyorum. Kullanıyorum.

Dr. – Bırakmak ister misiniz?

E. A. – Vücuda zararlı olduğu söyleniyor. İçime çekmiyordum. Şimdi içime çekiyorum. Ben dudak tiryakisiyim.

Dr. – Vakit epey ilerledi. Açık oturum burada bitti. Hepinize teşekkür ederim.

-Ve biz de size teşekkür ederiz.

RÜYA GÖRMekten MEMNUN MUSUNUZ?

F... C... (13. Servis): Evet görürüm hem de çok fazla. Rüya iki kısımdır. 1- Rahmani rüyalar birbirinin mütemmimimi olur, müteaddit rüyalar böyledir. Görülen rüya aynen tahakkuk ederse o tam manasıyla rahmani olduğunu ispat etmiş olur. Gördüğüm rüyalar çıkar. Ben buraya 20 sene evvel geldim, peşine düşen her hangi bir kuvvetin zafer kazanamayacağını manevi kuvvet karşısında mağlup olacağını bilirim. Efkârı umumiyeyi haberdar etmek bir örnektir. Rüya melekleri insana her zaman haber verirler.

A... A... (36. Servis): Rühayı görmüyorum. Gösteriyorlar. Bana düşman insanlar elektrik cereyanlarıyla rüya gösteriyorlar. Ben kendi cereyanımla en kötü rüyaları iyiye çeviriyorum.

B... O... (8. Servis): Rüya görüyorum. Babamı görünce iyilik, Annemi görünce sıkıntı duyarım. Demek ki, Anneme sıkıntılı günlerim görünüyor. Ekseriya kendimi çiçekler arasında, çayır-lıklarda görürüm bazen memnun olurum, bazen üzüntülü. Yine de geçmişi hatırlama bakımından önem taşır; ekseriya sevinçli uyanırım.

A... Y... (5. Servis): Rüyamda büyük bir ateş gördüm. Ateş her tarafı kaplamıştı, ben bir köylü kıyafetinde idim. Kocam geldi bu ateşi sen çıkardın dedi ve beni diri diri yakmaya kalktı.

Bundan senelerce evvel bir gece hastalandım. Ona buna hayli saldırdım. O söylediğim insanlar bir ateş çıkartıp bunu benim üstüme atabilirler. Çok korkuyorum.

Büyük Allahım bana acı ve büyüklüğünü göster.

S... D... (33-B): Pek seyrek görürüm. İlaçlardan sonra ahemen hiç rüya görmez oldum. Zira uyuyamıyordum. Şayet ilaçlardan sonra uyuyabilirsem, bu koma gibi bir uyku oluyor. En çok annemi bir de seksüelli rüyalar görüyorum. İyi rüya bana sıhhati-min normale döndüğüm müjdesidir. O bakımdan rüya görmeyi seviyorum.

B... T... (37-B): Rüya görüyorum, geçmiş hatıralarımdan uzak

ve yakın sembol olan onlar çok hoşuma gider. Onlarda temayül-
lerime kapalı bir sembol hususiyeti görürüm.

Froyd'a göre rüya ekseriyetle hayatımızın müphem temayül-
lerinin gayri meş'urdan şuura çıkması demektir. Bana göre. Tele-
pati ile ilgilidir. İnsan gayari meş'uru sanıldığından daha komp-
lektir. Onda ölmek istemeyen bir can gayreti vardır. Bu gayreti
tasnif etsek, hayatımıza uygun düşenleri iyice tanıyabilsek prag-
matik ve yararlı buluruz. Daima, günü, yönü vardır.

Bir husus da tekamül gayesidir. "Basübadelmevt" hususiye-
ti taşır. Esir'de bir enerji dönemidir. Neovatalizmin, biraz daha
ilerisi, Neodüalizmdir. Bu itibarla çıkabilir. Nazar da öyledir. Bir
enerji tefazuludur. Beğenen ve beğenilen arasında, kıskanılan
inanırsa bu tefazulda kıskanana mağlup olursa nazar değer "Na-
diren" bunlar günümüzde Fransa ve İngiltere de pek fazla üstüne
düşülmüş açıklama tarzıdır.

F... O... (6. Servis): Ben bir gece rüyamda beyaz pamuk gibi
çok güzel bir el gördüm. Nereye, niçin, neden onu bilmiyordum.
Ellerin güzelliğine hayran olmuş bakıyorken birden uyandım.
Ne o var, ne de rüya; kapkaranlık bir gece... O kadar heyecanlı
idim ki ne yapacağımı bilemedim. Daha sonra sabah oldu; gün-
lük meşakkatler üzücü hadiseler... Dünya bir boşluktan ibaret-
miş meğer.

Rüya görürüm ve rüyalarımın çok memnunum. Gördüğüm
rüyalar da dünya işlerinden uzak manevi varlığın bulunduğu-
na inanırım.

M... K.... (22-A): Rüya ruhu görür. Rüya görüyorum ve gördü-
ğümünden memnunum. Ben gündüz ne ile meşgulsem gecede aynı
fikirle uğraşırım.

A... S... (33-B): Çok az rüya görüyorum. Daima meşgul oldu-
ğum meseleleri görüyorum.

Rüyanın rüyada iken rüya olduğunun farkındayım. Bunu ken-
dime rüyada iken sormaktayım.

E... E... (24-B) Sık sık rüya görüyorum. Fakat çok korkunç

şeyler gördüğüm için rüya değil kabus görürüm. Mesela geçen akşamki rüyamda iki yılan gördüm. Birini uzun mücadeleden sonra taşla öldürdüm ve diğeri deliğe kaçtı. Ben bu yüzden, yani korkunç şeyler görmek ve ölüm korkusu yüzünden birçok akşamlar yatağa yattığım halde gözlerimi kapayıp uyumaktan çok korktuğum olur. Acaba sabah olacak mı. Acaba sabaha sağ çıkacak mıyım. Uyursam uyanabilecek miyim diye içimde korku var. Eğer benim bu korkunç şeyleri görmemem için bir tavsiyede bulunursanız beni sevindirmiş olursunuz.

C... U... (34. Servis): Tahteşsuurumuza itilmiş yapamadığımız arzularımızın uykuda şuur alanına çıkması o arzumuzu olmuş gibi görmemizdir.

Ben denizi sevdiğim için daima vapur, deniz görürüm. Rüya gördüğüme çok memnunum. Çünkü uyandığım zaman güzel şeyleri hatırlıyorum.

H... A... (13. Servis): Rüya az görürüm. Enteresan bir rüya görmüyorum. Dindar bir adam olduğum için rüyayı mütevekkilane karşılarım..

Rüyayı besmele okuyarak hayra yorarım. Tanrı kulunun iyiye yorulan dileklerini iyi olarak kabul eder.

S... Ü... (36. Servis) Rüya insanların günlük çalışmalarından sonra uyumak için istirahatata çekildiklerinde uykuya dalmadan tahayyül ettikleri istikbal düşüncelerinin veya hatırladıkları mazinin altıncı his vasıtası ile beyinlerden gözlerine gelen akistir. Mesela ağaç gemi ve diğer cisimlerin sudaki aksi gibidir.

M... T... (16. Servis): çok rüya görüyorum ama gördüklerimi hiç beğenmem: Rüya dediğin uzun müddet akılda kalmalı. Hepsi bölük, pörçük şeyler. İşe yarayanı yok içinde.. Tanımadığım bir ev, sonradan çıkamadığım yerler görüyorum. Böyle olacağına hiç görmeyeyim daha iyi... Ne dersin... Dümdüz, duvar gibi bir uyku olsun. Daha iyi değil mi:

M... N... (5. Servis): Ah, o rüyalar yok mu, o rüyalar... Allah

cezasını versin. Gördüklerimi sahi zannedip uyanınca, bütün tadım tuzum kaçıyor. Bazen hüngür hüngür ağladığım oluyor... öyle değil mim kardeş... Sen olsan, üzülmez misin: Bakıyorsun rüyamda bir ev almışsın; bakıyorsun çok şık elbiseler oluyor, otomobilin oluyor... Bir de uyanıyorsun hiçbir şey yok ortada... Gel de kafan kızmasın... o zaman bozuk çalışıyorum işte... Benden bu kadar... Soranlara çok çok selam emi: Şimdilik Allaha ısmarladık... Size de güle güle...

CENNET NEDİR?

S... Ç... (28. Servis): Bence cennet diye bir şey yok. O da bu dünyanın içindedir. Kalp rahatlığı, haksızlık yapmamak, kötü yollarda dolaşmayan çalışkan insanlar cennettedir:

Fena insanlar ise onlar dünyada bile daima cehennemdedir.

A... Y... (5. Servis): Cennet hürriyettir. Ben hür olup çikolata pasta yediğim zaman kendimi cennette zannederim. Bir ayakka-bı boyacısı da cennettedir, çünkü muayyen bir para alır ve onu mesut olarak yer. İşte onun için cennet budur. Öldükten sonraki cenneti düşünemiyorum.

Ç... D... (38. Servis): Cennet ve cehennem herhalde eskilerin tarif ettikleri veya Dante'nin kitaplarındaki gibi değildir. Nasıl olduğu hakkında kimsenin sarıh ve doğru bir fikri olmadığından yürütülen bütün nazariyeler bir hayalden ibarettir ki, mücerret olmayan bu fikirlere itibar caiz değildir.

İ... T... (16. Servis): Cennet haktır. İnsanların aklının ve hayalinin fevkinde bir yerdir. Dünyada bütün ihtiyaç ve zevkler orada derece derece mevcuttur. Herkesin inanç ve itikadına göre orada da dünyadaki ziyaret ve münasebetler mevcuttur. Tanrıya kul Muhammed'e ümmet olmakla bütün ihtiyaçlar kolaylıkla giderilir.

H... G... (13. Servis): İslam dinine tam bir inançla bağlanan ve bütün hayatının sonuna kadar bu kaidelere riayet eden insanların öbür dünyadaki mükâfatıdır.

A... O... (40. Servis): Dini inanışlara göre Allahım öldükten sonra iyi kullarına vereceği bir makamdır. Kâinatı yaratan Allah buna da kadirdir. Böyle bir âlemin mevcut olduğuna inanıyorum. Vücut bir iskelettir. İnananları yaşatan ruhtur. Öldükten sonra ruhla ceset cennete beraber gider. Ruh o kadar sihirli bir varlıktır ki Yahudi âlimleri Hazreti Muhammed'den ruhu sorukları zaman: "Ruh, Allah'ın bileceği bir şeydir" demiş.

F... Ç... (13. Servis): insanlar öldükten sonra dirilecek, tera-

zi başında hesap verecekler. Herkes cehennem üstündeki sırat köprüsünden geçecek. Bu köprü kıldan ince, kılıçtan keskindir. Burası muvakkat oradaki zevk ebedidir. Ben cennete gitmiş gibi oranın mevcut olduğuna inanıyorum. Dünya bir imtihandır. Burada ekilen orada biçilir.

B... T... (37-B Servisi) Can gayretimizin bir davranışı vardır ki fanidir. Fakat müebbet bir esir müvazeneti onun yaşama istikametine daha uygun düşer. Öldükten sonra zerelerimiz ne kadar dağılsa, hayatta neşrettikleri ısı ve hava dalgalarına mahsustur. Onu ararlar birleşirlerse basüabadelmevt olur. Fani gözüken devremizde can gayretimizin davranışları müvazenele uygunsa birleşme kısa müddette olur. Bu ikinci varlık, cennet varlığıdır. Birleşmediği müddetçe bu özellik potansiyeli cehennemdir. Kur'an da işaretleler vardır. Ahlakın müeyyidesi nasıl ki madde varlığımızın tabiisi, ruh varlığı ile muvazi ise, maddi vicdan müeyyidesi o kadar tabiidir ki, insan melek bile olsa reelleşen bir vaadini uygun görür. Cennette öyledir.

Münevver adam, manen ne kadar yüksek olursa olsun cennet vaadini menfaate istinat saymamalıdır.

İÇİNDEKİLER

Birinci Kitap: ŞİİROFRENİ	5
'Akıl Hastanem'den Şair Manzaraları ve Seçme Şiirleri	
İkinci Kitap: NAL	163
Bir Akıl Hastanesinin Hatıra Defteri	
BİR: NALLAR... NALBANTLAR...	165
Kısa Psikiyatri Tarihi	171
Deliname	183
İKİ: "DELİLERİN VATANI BİRDİR..."	187
Delilik Üstüne Bir Deneme /Bey, Efendi, Beyefendi/ (...) Ve Ben... /Aslan D.	189
Göç /Yakup Ö.	197
Bizim Josef K.'lar-1: Mustafa K.	201
Bizim Josef K.'lar-2: Hüseyin K.	219
Bakırköy Usulü Psikiyatri /Derin I.	233
ÜÇ: BAKIRKÖY'ÜN DİP-TARİHİ	237
B.U.'nun aura Külliyyatı	239
R.T.B.: Bakırköy'ün 'Haymatloz'u	255
DÖRT: BAKIRKÖY'ÜN DİP-DİLİ	267
Şikâyetler	269
1-7-1997(Salı) / K.Ö.	270
S.D. iyidir /S.D.	271
Siyasallaşan Kadının Önü Tıkanmak İsteniyor /İsimsiz	272
I've got a useful language /İsimsiz	273
Dekarneji ya da Ş.Ö.'nün aura Külliyyatı	275
Hikmet Hanım: Tek Mirası "Delileri", Oğlu ve Kitapları / Atilla Halis	280
Kaya T. İle Söyleşi: Hastane Kütüphanesi	287
Hasan K. 34. Servis'ten Işıklı Masallar Anlatıyor	289

BEŞ: AKIL HASTANESİNİN GÖNÜL GÖZÜ	295
Adil Üçok'un 'Simsiyah Leylekleri'	297
Siz Madam Kahan'ı Tanır mısınız? /Timuçin Oral	313
Geçmiş Zaman Öyküleri /Latif Alpkın	315
Bir Dadaşın Düşü / K. Demir	324
Taşlı Gümüş Yüzük /Cemal Dindar	326
Nal /Cemal Dindar	329
ALTI: BAKIRKÖYLÜ FİLOZOFLAR	331
M.Ş.: Bakırköylü Sokrates	335
Boyut / K.G.	364
U.B.'nin Türkiye Gerçeği	365
YEDİ: KENDİ SESİMİZ	375
Çok Kıymetli, Fedakâr ve Vefakâr Hastabakıcılarımızdan	377
Şehir Bandosı Bizlere Konser Verdi	378
Yabancı Uzmanlar Hastanemize İlgi Gösteriyor	380
Bu Yıl Bağlarımızdan Bol Bol Üzüm Yedik	381
Fransa Auxerre Şehrindeki Akıl Hastanesinde La Chainette Dergisi	382
Yıldız Parkı'nda Açılan Çiçek Sergisini Gördük	383
Cumhurbaşkanımız Sayın Cevdet Sunay...	387
Başbakanımız Sayın Süleyman Demirel...	388
Sağlık ve Sosyal yardım Bakanımız...	389
Basında Biz	394
Bir Akıl Hastası 'Jet' Bakanı Azarladı	396
Akvaryumda Genç Kızlar /Fatma İrfan	397
Aklın Sınırı /Avdiye Fenik	400
Röportaj: Akıl Hastalarının Resim Sergisinden İntibalar /Erdal Özgür	402
Bakırköy'ün Akıl Meydanı: Açık Oturumlar	406
Yıldız Parkı Gezisinde Neler Gördük, Nasıl Eğlendik?	406
Hastanemizde Konser Veren Şehir Bandosı Hakkında	412
Hastaneye Neden Geldik? Niçin Kalıyoruz?	416
Sigara Ruh Sağlığına Faydalı mı, Zararlı mı?	418
Rüya Görmekten Memnun musunuz?	424
Cennet Nedir?	428

Üç ilacın; haloperidol, biperiden ve klorpromazinin ticari adlarının baş harfleri: NAL. Acile getirilen 'akıl hastaları'nın genelde ilk tanıştıkları ilaçlar bunlardı. Bir enjeksiyona belli dozlarda çekilir ve hastaya enjekte edilirdi. Bazı kliniklerde bu işlemin adı, iğrenç bir zekilikle, insan sevmizlikle bulunmuştu bile: NALLAMAK.

İlaç şirketlerince nemalanmadan önce kirli, şimdilerde pırl pırl servislerin boyalan kazınsa, bazı hocaların, bazı şeflerin dillerinden duvarlara yapışmış kelimeler sıvalarla dökülebilir hala: "Niye ajite bu hasta?.. NALLAYIN ŞUNU!"

Kurum varsa, o kurumlarda kurumlananlar varsa duvarın, soğuşun, zincirin, pencereden sızan gün ışığının da belleği var. Birikir. Ortak bir hatıra defterine dönüşür işte! Okuyacağınız her metinde insanlık halinden kopmaya kopartılmaya, bu zulme bir direniş bazen gizli bazen açık var. İnsan tükenmiyor, tükenmez kardeşim, diyor her biri.

"...O yıllarda meşhur olmuştu R.G.Ö'nün güzel şiiri... Çok iyi, çok dengeli bir derleme olan NAL anısına o güzel şiir nasıl başlıyordu hep beraber hatırlayalım: 'Aşkımın şiddetinden koptu gönlün freni!.. Doktor beni sanıyor hâlâ şizofreni!..'"

Kanat Atkaya, Hürriyet

